

ПАРНМЕЈННК

1990, w

ПАРНІЎНІК

[illegible]

ПАСХАЛНИ ПЕРИОД

СВЕТА ЧЕТРДЕСЕТНИЦА

СВЕТА ПЕДЕСЕТНИЦА

И

МИНЕЈСКИ КРУГ

ПРАЗНИКА И СВЕТИХ

Требиње

Лета Господњег 2000.

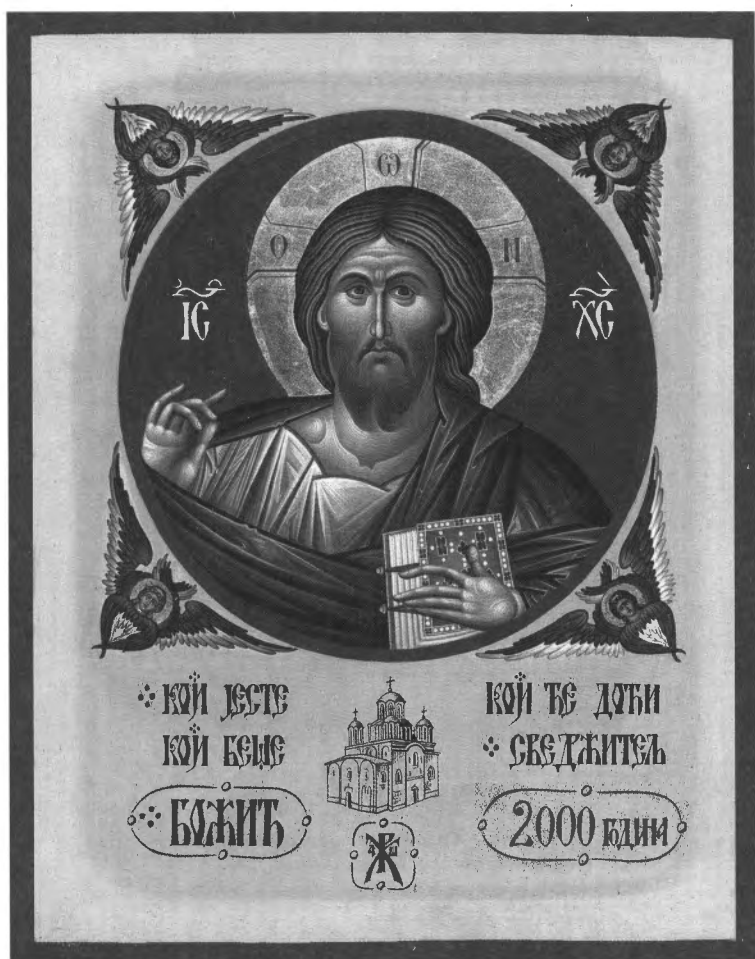
*Рукойис Хиландарскої Паримејника
(йочейшак 13. века, лисій 12)*

⊕ : ⊕ : ⊕

*С блаѡсловом
Високопреосвећеног Митрополита Црногорског АМФИЛОХИЈА
и Преосвећеног Епископа Херцеговачког ГРИГОРИЈА*

*Издавачи
⚔ Тврдош и ⚔ Острог*

*Слоѡ, йрелом и ликовно-ѡрафичко уређење
Братство Св. Симеона Мироточивог*

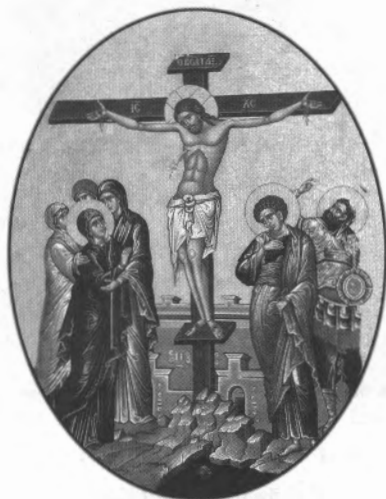
*Рукойис Хиландарскої Паримејника
(йочейѣак 13. века, листѣ 134)*

П Р Е В О Д
Епископа АТАНАСИЈА (Јевтића)
са ГРЧКОГ и СЛОВЕНСКОГ
ПАРИМЕЈНИКА = ПРОФНТОЛОГИОН-а

†
ПАРИТИЈЕ:

**СВЕТИ и ВЕЛИКИ ПОСТ
ЧЕТРДЕСЕТНИЦА
и
ПЕДЕСЕТНИЦА**

Блаґосиљајући Господ
(рукойис у Аѣинској библиотѣци, бр. 2645, листѣ 166; поч. 13. века)

Среда СИРНЕ седмице, на Шестом часу

Тройар Пророштва, глас 3:

Царе Свети, Свемоћни, од Кога се боји и трепти све и сва, спаси нас; јер можеш опраштати грехе, као Милосрдан. *Слава, И сада: истио.*

Прокимен, глас 6, Псалам 27:

Спаси, Гоподе, народ Твој, и благослови наслеђе Твоје.

Стих: Теби ћу завапити, Господе, Боже мој.

Читање из Пророштва Јоилуових

(Глава 2, 12–26):

Тако говори Господ: Обратите се мени свим срцем својим, постом и плачем и ридањем; и раздерите срца ваша, а не хаљине ваше; и обратите се Господу Богу вашем, јер је милостив и милосрдан, дуготрпељив и многомилостив, и каје се због зала Шљудских Ћ. Ко зна, да ли ће се обратити и покајати, и оставити иза себе благослов и жртву, и излив Господу Богу вашем? Затрубите трубом на Сиону, освештајте пост, проповедајте служење; саберите народ, освештајте цркву (=сабрање народа), изаберите старешине, саберите одојчад која сисају дојке; нека изађе жених из одаје своје, и невеста из собе своје. Насред степеница жртвеника заплакаће свештеници који служе Господу, и рећи ће: Поштеди, Господе, народ Твој, и не предај наслеђе Твоје на посрамљење, да не владају њиме незнабожни народи; да не кажу међу незнабошцима: Где је Бог њихов? И узревнова Господ за земљу своју, и поштеде народ свој. И одговори Господ и рече народу своме: Ево, ја ћу вам послати жито и вино и уље, и наситићете се њима, и нећу вас више предати порузи међу незнабошцима. И онога са севера одагнаћу од вас, и изгнаћу га у земљу безводну, и погубићу лице његово у мору првом (=Мртвом), и натражје његово у мору после-

дњем (=Средоземном); и узићи ће (надалеко) трулеж његова, и узићи ће смрад његов, јер узвелича Господ дела своја. Охрабри се, земљо, радуј се и весели се, јер узвелича Господ да чини (дела велика). Нека се храбре животиње пољске, јер озеленеше поља пустињска; јер дрво донесе плод свој, смоква и виноград дадоше снагу (рода) свога. И (ви) децо Сионова радујте се, и веселите се Господу Богу вашем, јер вам даде храну за правду, и одождиће вам кишу рану и позну, као и пре. И испуниће се гумна (ваша) жита, и прелиће се точила вином и уљем. И узвратићу вам за године које поједе скакавац, и гусеница и маћа и буба, сила моја велика, коју послах на вас. И једући јешћете, и наситићете се; и хвалићете Име Господа Бога вашег, Који учини са вама чудеса; и неће се постидети народ мој до века.

Прокимен, глас 7, Псалам 28:

Господ ће дати снагу народу Своем, Господ ће благословити народ свој миром.

Сѣих: Принесите Господу, синови Божији.

⊕ ⊕ ⊕

Среда СИРНЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, глас 5:

Боже, Именом Твојим спаси ме, и силом Твојом суди ми.

Сѣих: Боже, услиши молитву моју, послушај глас уста мојих.

Читање из Пророштва Јоиллових

(Глава 3(4), 12–21):

Тако говори Господ: Нека устану и узићу сви народи у долину Јосафатову (=долину Суда), јер ћу тамо засести да судим свима народима унаоколо. Пошаљите српове, јер наступи бербина винограда; улазите, газите (грожђе), јер се испунило точило; преливају су подточила; јер се умножише зла њихова. Гласови одјекнуше у долини Суда, јер је близу Дан Господњи у долини Суда. Сунце и месец потамнеће, и звезде ће скрити светлост своју. А Господ ће са Сиона повикати, и из Јерусалима даће глас свој; и потрешће се небо и земља; а Господ ће поштедети народ свој и оснажиће синове Израилеве. И познаћете, да сам Ја Господ Бог ваш, Који станујем на Сиону, гори светој мојој. И биће Јерусалим свет, и иноплеменици неће више проћи кроз њега. И биће у дан онај, горе ће капати сладост, и

брда ће источити млеко, и сви извори Јудини потећи ће воде; и извор из Дома Господњег изаћи ће, и напајаће долину ситима (=багремова). Египат ће бити за уништење, и Идумеја биће за поље уништења, због неправди (чињених) синовима Јудиним, зато шти пролише крв праведну у земљи њиховој. А Јудеја ће се до века населити, и Јерусалим у нараштаје нараштаја. И тражићу крв њихову, и нећу (их) оправдати. И Господ ће се настанити на Сиону.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 130:

Нека се узда Израиљ у Господа, од сада и до века.

Сѣих: Господе, не узнесе се срце моје, нити се узнесоше очи моје.

⊕ ⊕ ⊕

Петак СИРНЕ седмице, на Шестом часу

Тройар Пророшѣва, ѓлас 6:

Дај нам помоћ у жалости, Господе, и спаси нас, Рођени од Дјеве, Човекољупче.

Прокимен, ѓлас 1, Псалам 32:

Нека буде, Господе, милост Твоја на нама, као што се уздасмо у Тебе.

Сѣих: Радуйте се, праведни, у Господу; правима приличи похвала.

Читање из *Пророшѣва Захаријиних*

(Глава 8, 7–17):

Тако говори Господ Сведржитељ: Ево ја ћу спасити народ мој од земље источне, и од земље западне. И увешћу га у земљу његову, и настанићу се усред Јерусалима; и они ће Ми бити народ, и Ја ћу им бити Бог, у истини и у правди. Тако говори Господ Сведржитељ: Нека ојачају руке ваше, који у дане ове слушате речи ове, из уста пророка, од дана кад се основа Дом Господа Сведржитеља, и од када се Храм изгради. Јер пре ових дана плата људима не беше на корист; и плата животиња неће бити; и излазећем и улазећем неће бити мира од жалости; и послаћу све људе, свакога на ближњег свога. И сада, не по оним ранијим данима учинићу остатку народа овога, говори Господ Сведржитељ. Него ћу показати мир; виноград ће дати плод свој, и земља ће дати жита своја, и небо ће дати росу своју, и учинићу да наследи остатак народа мога све ово. И

биће, као што бисте у проклетству међу незнабошцима, доме Јудин и доме Израиљев, тако ћу вас спасити, и бићете у благослову. Охрабрите се, и ојачајте рукама вашим. Јер тако говори Господ Сведржитељ: Као што намислих да вас злостављам, када ме прогневише оци ваши, говори Господ Сведржитељ, и не раскајах се; тако одредих и намислих, у дане ове, да добро чиним Јерусалиму, и дому Јудином. Охрабрите се! Ово су речи (=дела), које ћете чинити: Говорите истину сваки ближњему својем, истину и суд мирни (=помирљиви) судите на вратима вашим; и не смишљајте икакву злобу на ближњег свог у срцима вашим, и заклетву лажну не љубите, јер све то омрзнух, говори Господ Сведржитељ.

Прокимен, ѓлас 3, Псалам 46:

Певајте Богу нашем, певајте; певајте Цару нашем, певајте.

Сѣих: Сви народи запљескајте рукама.

⊕ ⊕ ⊕

Петак СИРНЕ седмице, на Вечерњи:

По Свјетле шихиј, и Вечерњем прокимену (дана):

Читање из Пророштва Захаријиних

(Глава 8, 19–23).

Тако говори Господ Сведржитељ: Пост четвртога (месеца), и пост петога, и пост седмога, и пост десетога, биће дому Јудином и дому Израиљевом на радост и весеље, и на празнике благе; и узвеселићете се; и истину и мир љубићете. Тако говори Господ Сведржитељ: Још ће народи многи доћи, и који живе у градовима многим; и састаће се који живе у пет градова у град један, говорећи: Да идемо да се помолимо Лицу Господњем, и да тражимо Лице Господа Сведржитеља; ићи ћу и ја. И доћи ће народи многа, и незнабошци многи, да траже Лице Господа Сведржитеља у Јерусалиму, и да умоле Лице Господње. Тако говори Господ Сведржитељ: У дане оне ухватиће се десет људи од свих језика незнабожачких, и ухватиће се за крај одеће човека Јудејина, говорећи: Поћи ћемо с тобом, јер смо чули да је Бог са вама.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 130:

Нека се узда Израиљ у Господа, од сада и до века.

Сѣих: Господе, не понесе се срце моје, нити се узнесоше очи моје.

Понедељак ПРВЕ СЕДМИЦЕ, на Шестом часу:

Тројар Пророшѣва, ѓлас 5:

Господе, Господе, Кога се све боји, и дрхти од лица силе Твоје; Теби припадамо, Бесмртни; Тебе молимо, Свети: Спаси душе наше, молитвама Светих Твојих. *Слава, И сага: исѣо.*

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 1:

Зна Господ пут праведних, и пут безбожника пропаће.

Сѣих: Блажен човек који не иде на веће безбожничко, и на пут грешних не стаде.

Читање из Пророшѣва Исајиних

(Глава 1, 1–20).

Виђење које виде Исаја, син Амосов, које виде за Јудеју и Јерусалим, за царовања Озије и Јотама и Ахаза и Језекије, који цароваше у Јудеји. Чуј небо и послушај земљо, јер Господ говораше: Синове родих и подигох, а они ме одбацише. Позна во свога поседника и магарац јасле господара свога, а Израиљ мене не позна, и народ мој не разумеде. Тешко (теби) народе грешни, народе испуњени грехова, семе зло, синови безакони; остависте Господа и разгњевисте Свеца Израиљева. Зашто се још рањавате придодајући безакоње? Свака глава за бол, и свако срце за жалост. Од ногу до главе [нема у њему здраве целине], ни ране, ни чира, ни упаљене повреде; нема мелема да се стави, нити уља, нити завоја. Земља је ваша пустиња, градови ваши огњем спаљени; земљу вашу пред вама туђинци ће појести, и опустоши се уништена од народа туђинских. Биће остављена кћер Сионова у колиби у винограду, и као кошара с поврћем у градини, као град опкољени. И да нам није Господ Саваот оставио семе, постали бисмо као Содом, и били бисмо слични Гомори. Чујте реч Господњу, старешине Содомске; пазите на закон Божији, народе Гоморски. Шта ће ми мноштво жртава ваших? — говори Господ. Сит сам свеспаљеница оновских, и претилине јагњаци и крви јунаца и јараца не желим.

Немојте долазити да се покажете преда мном. Јер ко је то тражио из руку ваших? Не долазити више у двориште моје. И ако ми принесете (брашно) семидал — узалуд; тамјан (ваш) — гађење ми је. Новомесечја ваша и суботе и дан велики, нећу подносити; пост и празнике и новомесечја ваша и светковине ваше, мрзи душа моја. Постасте ми презасићење, нећу више подносити грехе ваше. Када пружате руке своје к мени, окренућу очи своје од вас; и ако умножите мољење, нећу вас услышити; јер су руке ваше испуњене крви. Оперите се и чисти будите, одбаците лукавства од душа ваших; пред очима мојим престаните од злоба ваших. Научите се добро чинити, тражите суд (прави), избавите онеправдованог, судите сирочету и оправдајте удовицу. И дођите да се расправимо, говори Господ; и ако буду греси ваши као пурпур, као снег убелићу (их); а ако буду као црвенило, као вуну убелићу (их). И ако хтеднете и послушате ме, јешћете добра земаљска. А ако не хтеднете, нити ме послушате, мач ће вас појести. Јер уста Господња говорише ово.

Прокимен, ѓлас 7, Псалам 2:

Служите Господу са страхом, и радујте се Њему с трепетом.

Сѣих: Зашто се буне незнабошци, и народи смишљају сујету.

✠ ✠ ✠

Понедељак ПРВЕ седмице, на Вечерњи:

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 3:

Господње је спасење, и на народу Твоме благослов Твој.

Сѣих: Господе, што се умножише они који ме угњетавају?

Читање из Књиге Посѣања

(Глава 1, 1–13).

У Почетку створи Бог небо и земљу. А земља беше невидљива и неуређена, и тама (беше) над безданом, и Дух Божији ношаше се над водом. И рече Бог: Нека буде светлост. И би светлост. И виде Бог светлост да је добра. И раздвоји Бог између светлости и између таме. И назва Бог светлост дан, а таму назва ноћ. И би вече и би јутро, дан један. И рече Бог: Нека буде свод (небески) посред воде и нека раздваја између воде и воде. И би тако. И створи Бог свод (небески), и раздвоји Бог између воде која беше испод свода, и између воде која

беше изнад свода. И назва Бог свод небо. И виде Бог да је добро. И би вече и би јутро, дан други. И рече Бог: Нека се сабере вода што је под небом у сабрање једно, и нека се појави суво (=копно). И би тако. И сабра се вода под небом и сабрања своја, и јави се суво. И суво назва Бог земљом, и сабрања водена назва морима. И виде Бог да је добро. И рече Бог: Нека произрасте земља биље травно, што носи семе по роду и по подобију, и дрво плодовито које рађа род, којег је семе његово у њему по роду и по подобију на земљи. И би тако. И произведе земља биље травно, које носи семе по роду и по подобију, и дрво плодовито које рађа род, којему је семе његово у њему, по роду на земљи. И виде Бог да је добро. И би вече и би јутро, дан трећи.

Прокимен, глас 5, Псалам 4:

Господ ће ме услишити, када завапим к Њему.

Стих: Када призовем, услиша ме Бог правде моје.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 1, 1–20):

Приче Соломона, сина Давидовог, који цароваше у Израиљу. Да познате мудрост и васпитну науку, и разумете речи разборитости. Да примите сплетове речј, и схватите правду истиниту, и суд управљате; да дадне безазленима вештину, а детету младом осећање и мисао. Јер када мудри ово чује, постаје мудрији, а разборит стиче владање (собом). И разумеће причу, и реч нејасну, и изреке мудрих и загонетке. Почетак је мудрости страх Господњи, и добра разумност свима који га творе (=имају). А побожност према Богу почетак је осећања, а мудрост и васпитну науку безбожници презиру. Слушај, сине, васпитну науку оца свога, и не одбаци завете мајке твоје. Јер ће венац благодати (=врлина) примити на главу твоју, и огрлицу златну око врата твога. Сине, нека те не преваре људи безбожни, нити да (то) зажелиш. Ако те замоле, говорећи: Пођи са нама, узми удела у крви (убиства), а сакрићемо у земљу праведног човека неправедно (убијеног). Прогутаћемо га као пакао живог, и избрисаћемо спомен његов са земље; посад његов многоцени узећемо, напунићемо куће наше пленом. Твоје наслеђе повери нама, и заједничку касу сви ћемо стећи, и једна

ће каса бити свима нама. Не иди путем са њима, уклони ногу твоју са стаза њихових; јер ноге њихове трче на зло, и брзи су да пролију крв. Јер се не разапињу залуду мреже птицама. Зато што они који имају удела у убиству гомилају себи зла, и пропаст људи безаконих је зла. Такви су путеви свих оних који чине безакоња, јер безбожношћу душу своју одузимају. Мудрост се на раскршћима похваљује, а на трговима има слободу.

Уторак ПРВЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшїва, ѓлас 1:

Јер смо дошљаци на земљи, као сви оци наши; кратки живот наш безгрешним сачувај, Спасе наш, и помилуј нас, као Човекољубац. *Слава, И сада: исїѡ.*

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 5:

Послушај глас мољења мога, Царе мој и Боже мој.

Сїих: Речи моје слушај, Господе, разуми вапај мој.

Читање из Пророшїва Исајиних (Глава 1, 19–31 и 2, 1–3):

Тако говори Господ: Ако хтеднете и послушате ме, јешћете добра земаљска. А ако не хтеднете, нити ме послушате, мач ће вас појести. Јер уста Господња говорише ово. Како поста блудница град верни Сион, испуњен (правога) суда, у којем почиваше правда у њему, а сада су (у њему) убице. Сребро је ваше неваљано, гостионичари твоји мешају воду у вино. Старешине твоје непокорни су, удружени су с лоповима, воле мито, траже награде, не суде сирочади и на суд удовица не пазе. Зато, овако говори Господ, Владика Саваот, [Господар Израїлев]: Тешко моћницима у Јерусалиму; јер неће престати гњев мој на противнике, и суд над непријатељима мојим учинићу. И навешћу руку моју на тебе, и распалићу те ради очишћења, а непокорне ћу погубити, и узећу све безаконике од тебе и све гордељивце понизићу. И васпоставићу судије твоје као раније, и саветнике твоје као од почетка; и после тога назваћеш се Град правде, Мати градова, верни Сион. Јер ће се са судом спасти робље његово, и са милостињом. И сатрће се безаконици и грешници заједно, и који су оставили Господа уништиће се. Јер ће се посрамити због идола својих које сами захтедоше,

и постидеће се над киповима својим које пожелеше. Па ће бити као дрво коме је отпало лишће његово, и као врт који нема воде. И биће снага њихова као струк лана (сатрвеног), и дела њихова као варнице ватре; и биће спаљени безаконици и грешници заједно, и неће бити ко да угаси (пожар њихов). Реч која дође од Господа Исаији сину Амосову, за Јудеју и за Јерусалим. Биће у последње дане јављена гора Господња, и дом Господњи на врховима гора, и узвисиће се изнад планина, и доћи ће к њему сви народи; и поћи ће народи многи и рећи ће: Ходите и узиђимо на гору Господњу и у дом Бога Јаковљевог, и објавиће нам пут Свој и ходићемо по њему.

Прокимен, глас 4, Псалам 6:

Господе, немој ме гњевом Твојим покарати.

Стих: Помилуј ме, Господе, јер сам немоћан.

Уторак ПРВЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, глас 6, Псалам 7:

Господе Боже мој, на Тебе се поуздах, спаси ме.

Стих: Од свих који ме гоне, избави ме.

Читање из *Књиџе Посијања*

(Глава 1, 14–23):

Рече Бог: Нека буду светила на своду небеском да осветљују земљу, и да раздвајају између дана и између ноћи, и нека буду знаци, за времена и дане и године; и нека буду за осветљење на своду небеском да светле по земљи. И би тако. И створи Бог два светила велика, светило велико за почетак дана и светило мање за почетак ноћи, и звезде. И постави их Бог на своду небеском да светле на земљи, и да владају даном и ноћи и раздвајају између светлости и између таме. И виде Бог да је добро. И би вече и би јутро, дан четврти. И рече Бог: Нека изведу воде гмизавце душе живе, и птице што лете по земљи испод свода небеског. И би тако. И створи Бог китове велике, и сваку душу живу гмизаваца, које изведоше воде по родовима њиховим, и сваку птицу пернату по роду. И виде Бог да је добро. И благослови их Бог говорећи: Растите и множите се, и испуните воде у морима; и птице нека се умноже на земљи. И би вече и би јутро, дан пети.

Прокимен, ѓлас 5, Псалам 8:

Господе, Господе наш, како је дивно Име Твоје по свој земљи.

Сѣих: Јер се уздиже величанственост Твоја превише небеса.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 1, 20–33):

Мудрост се на раскршћима похваљује, а на трговима има слободу. На крајевима зидова (градских) проповеда се, на вратима моћника заседа, и на вратима градова са смелошћу говори. Колико се времена безазлени држе правде, неће се постигнети; а неразумници, као желатељи дрскости, безбожни поставши, омрзоше осећај (људски), и посташе виновници казни. Ево ћу вам изнети изреку даха мога, и научићу вас речи мојој. Пошто позивах и не послушасте, и продужавах речи и не пазисте, него савете моје ниподаштавате, и на васпитна карања моја не пазисте; зато ћу се и ја вашој пропасти насмејати, и обрадоваћу се када вам дође погибао, и када изненада дође на вас метеж, и катастрофа ваша дође као бура, и кад вам дође жалост и опкољење града, или када вам долази погибао. Јер ће бити, кад ме призовете, нећу вас услишити; тражиће ме зли, и неће ме наћи. Јер омрзнуше мудрост, и реч Господњу не изабраше, нити хтедоше да пазе на савете моје, ругаше се мојим васпитним карањима. Зато ће јести плодове пута свога, и својим ће се безбоштвом наситити. Зато што децу тлачише, биће погубљени, и искушавање ће безбожнике уништити. А који слуша мене настаниће се у нади, и почиваће без страха од сваког зла.

Среда ПРВЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророштва, ѓлас 4:

Знаш саздање наше, знаш слабост нашу, Човекољупче; сагрешисмо, али не одступисмо од Тебе, Боже, нити пружисмо руке наше Богу туђему. Поштеди нас Твојом добротом, Милосрдни. *Слава, И сада: истио.*

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 9:

Исповедаћу Ти се и хвалити Те, Господе, свим срцем мојим.

Сѣих: Узвеселићу се и обрадоваћу се Теби.

Читање из Пророшїѡва Исаијиних

(Глава 2, 3–11):

Тако говори Господ: Из Сиона ће изићи закон и реч Господња из Јерусалима. И судиће међу народима и изобличиће народ многи; и прековаће мачеве своје у плугове и копља своја у српове, и неће узети народ против народа мач, и неће се учити више ратовању. И сада, доме Јаковљев, хајте да ходимо у светлости Господњој. Јер је оставио народ Свој, дом Израиљев, јер се испуни као у почетку земља њихова враџбина, као земља Филистејаца, и деца многа Филистејска родише им се. Јер се испуни земља њихова сребра и злата, и не беше броја благâ њихових; и испуни се земља коњима, и не беше броја кола њихових. И испуни се земља гадостима (идола), дела руку њихових, и поклонилише се творевинама прстију њихових. И сгну се (пред идолима) човек, и понизи се муж; и (зато) нећу им опростити више. И сада, уђите међу стење и сакрите се у земљу од лица страха Господњег и од славе моћи Његове, кад устане да порази земљу. Јер су очи Господње високе, а човек је ништаван; и понизиће се висина људска, и узвисиће се само Господ у дан онај.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 10:

Праведан је Господ, и правду заволе, правоту зна лице Његово.

Сїих: На Господа се поуздах, како ћете рећи (зло) души мојој?

Среда ПРВЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 5, Псалам 11:

Ти, Господе, заштитићеш нас, и сачуваћеш нас од рода овога и до века.

Сїих: Спаси ме, Господе, јер неста праведника.

Читање из Књиѓе Посїања

(Глава 1, 24–31 и 2, 1–3).

Рече Бог: Нека изведе земља душу живу по роду, четвороношце и гмизавце, и звериње земаљско по роду. И би тако. И створи Бог звериње земаљско по роду, и стоку по роду, и све гмизавце земаљске по роду њиховом. И виде Бог да је добро. И рече Бог: Да створимо човека по слици и прилици нашој, и нека влада рибама морским и птицама небеским, и стоком, и свом земљом, и свима гмизавцима што се мичу по земљи. И

створи Бог човека по лику своме, по лику Божијем створи га, мушко и женско створи их. И благослови их Бог, говорећи: Растите и множите се, и испуните земљу, и господарите њоме, и владајте рибама морским и птицама небеским и свом стоком, и свом земљом, и свим гмизавцима што се мичу по земљи. И рече Бог: Ево, дадох вам сваку траву плодну која носи семе, што је по свој земљи, и свако дрво које има у себи плод семена плодног, да вам буде за јело. И свему зверињу земаљском и свим птицама небеским и сваком гмизавцу што се миче по земљи, које има у себи душу живу, сваку траву зелену за јело. И би тако. И виде Бог све што је створио, и гле (беше) веома добро. И би вече и би јутро, дан шести. И свршише се (тако) небо и земља и сва лепота (ὁ κόσμος) њихова. И сврши Бог у дан шести дела своја која створи; и почину [Бог] у дан седми од свих дела својих, која створи. И благослови Бог дан седми и посвети га, јер у тај (дан) отпочину од свих дела својих, која је почео Бог стварати.

Прокимен, глас 6, Псалам 12:

Погледај и услиши ме, Господе Боже мој.

Стих: Докле ћеш, Господе, заборављати ме до краја? Докле ћеш одвраћати лице Твоје од мене?

Читање из Прича Соломонових

(Глава 2, 1–22)

Сине, ако примивши реч заповести моје сачуваш код себе, слушаће мудрост ухо твоје, и ставићеш срце своје у разумност, и ставићеш је за поуку сину твоме. Јер ако мудрост призовеш и разумности даш глас свој, а осећање потражиш великим гласом, и ако је тражиш као сребро, и као благо потражиш је, тада ћеш схватити страх Господњи, и познање Божије наћи ћеш. Јер Господ даје мудрост, и од лица је Његовог знање и разумност. И извршиоцима сабира спасење, заштићује пут њихов, да чувају путеве закона (Његових); и пут оних који Га поштују сачуваће. Тада ћеш познати правду и суд, и извршићеш све осовине (=путоказе) добре. Јер ако дође мудрост у мисао твоју, и осећање ће души твојој изгледати добро; савет добар сачуваће те, мисао преподобна (=света) чуваће те, да те избави од пута злога, и од човека који ништа веродостојно не говори.

О! (тешко онима) који остављају путеве праве да иду путевима мрака! Који се веселе злим (пороцима), и радују се злом разврату! Таквих су стазе покварене и криве путање њихове, да те учине далеким од пута правог, и туђим за праведно мишљење. Сине, да те не захвати савет рђави, који напушта науку младости и завет божански заборавља. Јер је (такав) поставио дом свој покрај смрти, и покрај пакла са земаљским асовине своје. Сви који њиме иду неће се повратити, нити ће достигнути стазе праве, јер неће достигнути године живота. Јер ако би ишли стазама добрим, нашли би равне стазе правде. Добри (људи) биће становници земље, а безазлени ће остати на њој; јер ће прави населити земљу, и преподобни (=свети) ће остати на њој. Путеви безбожника пропаће са земље, а преступници закона биће избачени са ње.

/Задње реченице нема у Руском Паримејнику из 13. века/

⊕ ⊕ ⊕

Четвртак ПРВЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророштва, ѓлас 1:

Од видљивих и невидљивих непријатеља, избави нас, Господе, да не кажу незнабошци: Где је Бог њихов? Нек познају, Владико, да превидјаш грехе народа Твога кајућег се. *Слава, И сада: исто.*

Прокимен, ѓлас 1, Псалам 13:

Када враћаше Господ робље народа Свога.

Стих: Рече безуман у срцу своме: нема Бога.

Читање из Пророштва Исајиних

(Глава 2, 11–21):

Узвисиће се само Господ у дан онај. Јер дан Господа Саваота (доћи ће) на сваког ружитеља и гордељивца, и на све високо и надмено, и понизиће се; и на сваки кедар Ливански међу високима и надменима, и на свако храстово дрво Васанско; на сваку високу гору и на сваку планину високу, и на сваку кулу високу, и на сваки зид високи; и на сваку лађу морску, и на сваки изглед лепоте бродова. И понизиће се сваки човек, и пашће висина људска, и узвисиће се само Господ у дан онај. И све рукоделине (идола својих) сакриће, уневши их у пећине и у пукотине стена и у раселине земље, од лица страха Господњег, и од славе моћи Његове, кад устане да порази земљу. Јер у дан онај бациће

човек ништаријама и слепим мишевима гадости (идола) својих, сребрене и златне, које начини за клањање, да уђе (и склони се) у раселине тврде стене и у камене пукотине, од лица страха Господњег, и од славе моћи Његове, кад устане да порази земљу.

Прокимен, глас 4, Псалам 14:

Господе, ко обитава у насељу Твоме?

Стих: Који ходи непорочно, и чини правду.

Четвртак ПРВЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, глас 4, Псалам 15:

Благосиљају Господа Који ме је уразумио.

Стих: Сачувај ме, Господе, јер се у Тебе поуздах.

Читање из Књиге Постања

(Глава 2, 4–19).

Ово је књига постања неба и земље, када постадоше, у који дан створи Господ Бог небо и земљу, и свако зеленило пољско, пре но што беше на земљи, и сваку траву пољску пре но што израсте. Јер још не даде Бог кишу на земљу, и човека не беше да обрађује земљу, а извор излажаше из земље и напајаше све лице земље. И сазда Бог човека [узевши] прах од земље, и удахну у лице његово дах живота, и поста човек душа жива. И засади Господ Бог рај у Едему на истоку, и постави тамо човека, којег створи. И произрасте Бог још од земље свако дрво лепо за гледање и добро за јело, и дрво живота усред раја, и дрво познања добра и зла. А река истицаше из Едема да напаја рај; одатле се раздвајаше у четири почетка (река). Име је једној (реци) Фисон, она окружује сву земљу Евилат, тамо где има злата; а злато земље оне је добро; и тамо имао угља и камена зеленог. И име реци другој је Гион, она окружује сву земљу Етиопску. И река трећа је Тигар, она тече наспрам Асираца. А река четврта то је Еуфрат. И узе Господ Бог човека, којег сазда, и постави га у рају да га обрађује и чува. И заповеди Господ Бог Адаму говорићи: Од сваког дрвета које је у рају јешћеш јело, а од дрвета познања добра и зла, нећете јести од њега; јер у који дан једете од њега, смрћу ћете

умрети. И рече Господ Бог: Није добро да човек буде сам: да му створимо помоћника по њему. И сазда Бог још од земље све звери пољске и све птице небеске, и доведе их Адаму да види како ће их назвати; и свако које назове Адам душом живом, то је име њему.

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 16:

Сачувај ме, Господе, као зеницу ока.

Сѣих: Услиши, Господе, правду моју.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 3, 1–18)

Сине, законе моје не заборављај, а речи моје нека чува срце твоје; јер ће ти се (тако) придодати дужина живљења и године живота и мир. Милостиње и вера нека ти не нестану, него их стави о врат свој, и наћи ћеш благодат. И промишљај добра пред Господом и људима. Буди поуздан свим срцем на Бога, а за своју мудрост немој се узносити. На свим путевима твојим упознавај њу, да би правилно управљао путеве твоје, и да нога твоја не посрне. Не буди паметан пред самим собом, него се Бога бој и уклањај се од свакога зла; тада ће бити оздрављење телу твоме, и починак костима твојим. Поштуј Господа од праведних твојих трудова, и даји Му првине од твојих плодова правде, да се испуне житнице твоје изобиљем жита, а точила твоја да истачу вино. Сине, не пренебрегавај васпитну науку Господњу, нити ослабљуј када те Он кара. Јер кога љуби Господ (онога и) кара, бије свакога сина којег прима. Блажен је човек који нађе мудрост, и смртник који позна разборитост. Јер је боље њу куповати, неголи ризнице злата и сребра. Драгоценија је од камења скупоченог, неће њој противстати никакво зло. Добро је препознатљива свима који јој се приближују, а све скупочено није ње достојно. Јер дужина живљења и године живота у десници су њеној, а у левици њеној су богатство и слава. Из уста њених излази правда, а закон и милост на језику носи. Путеви њени путеви су добри, и све стазе њене у миру су. Дрво живота је свима који се ње држе, и онима који се на њу наслањају, као на Господа, поуздана је.

Петак ПРВЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшїва, ѓлас 8:

Многогрешни живот наш, и непокајану нарав, милосрђем преду-
хитри, Господе; јер осим Тебе другога не знамо Господара живота
и смрти; спаси (нас) као Човекољубац. *Слава, И сада: истио.*

Прокимен, ѓлас 7, Псалам 17:

Љубићи Те, Господе, снаго моја, Господ је утврђење моје.

Сїих: Бог мој помоћник је мој.

Читање из Пророшїва Исаијиних

(Глава 3, 1–14):

Ево ће Владика Господ Саваот одузети од Јудеје крепкога
и од Јерусалима моћнога и моћну, моћ хлеба и моћ воде; јунака
и моћника и човека ратника, и судију и пророка и разборитога
и старијега, и педесетника и дивнога саветника, и мудрога ар-
хитекту и разумнога слушаоца; и поставићу младиће за кне-
зове њихове, и подсмевачи загосподариће њима. И сукобљава-
ће се народ, човек на човека и човек на ближњег свoga; споти-
цаће се дете на старца, нечастан на часнога. Јер ће заборавити
човек брата свoga или сродника оца свoga, говорећи: Имаш
(лепу) одећу, буди наш вођа; и моја храна нек буде под тобом.
И одговориће у дан онај и рећи ће: Нећу ти бити вођа, јер нема
у дому моме хлеба нити одеће, нећу бити вођа народа овога.
Јер остављен би Јерусалим, и Јудеја пропаде, и језици њихови
су са безакоњем, и непокорни су Господу; јер се сада понизи
слава њихова, и срамота лица њихова против њих је, а грех
свој као Содомљана објавише и пројавише. Тешко души њи-
ховој, јер смислише намеру злу против себе самих, говорећи:
Свежимо праведнога, јер нам је неугодан; зато ће плодове дела
својих јести. Тешко безаконику: по делима руку његових снаћи
ће га зла. Народе мој, властодршци ваши жању вас као трску,
и отимачи господаре вама. Народе мој, они који вас хвале об-
мањују вас, и пут ногу ваших искривљују. Али ће се сада Господ
поставити на суд, и ставиће на суд народ свој. Сам ће Господ
доћи на суд са старешинама народним и са кнезовима његовим.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 18:

Господе, помоћниче мој и избавитељу мој.

Сїих: Небеса казују славу Божију.

Петак ПРВЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, глас 5, Псалам 19:

Услишиће те Господ у дан жалости.

Стих: Заштитиће те Име Бога Јаковљевог.

Читање из Књиџе Посијања

(Глава 2, 20–25 и 3, 1–20):

Нарече Адам имена свим животињама и свим птицама небеским и свима зверима пољским, но Адаму се не нађе помоћник сличан њему. И наведе Бог иступљење (сна) на Адама, и заспа; и узе (Бог) једно ребро његово, и место његово попуни месом. И изгради Господ Бог ребро које узе од Адама у жену, и доведе је Адаму. И рече Адам: Ово је сада кост од костију мојих и тело од тела мога; она ће се назвати жена, јер је од мужа свога узета. Ради тога оставиће човек оца свога и матер (своју), и прилепиће се жени својој, и биће двоје у једно тело. И беху обоје наги, Адам и жена његова, и не стиђаху се. А змија беше лукавија од свих животиња који су на земљи, које створи Господ Бог; и рече змија жени: Је ли рекао Бог: да не једете од сваког дрвета које је у рају? И рече жена змији: Од плода (сваког) дрвета раја јешћемо, а од плода дрвета које је усред раја, рече Бог: де не једете од њега, нити га се дотичите, да не умрете. И рече змија жени: Нећете смрћу умрети, јер зна Бог да у који дан једете од њега, отвориће вам се очи, и бићете као богови, знајући добро и зло. И виде жена да је дрво добро за јело, и да је угодно очима за виђење и лепо за разумевање; и узевши од плода његовог једе, и даде мужу своме са њом, и једоше. И отворише им се очи обома, и познаше да су наги; и сашисе лишће од смокве и начинише себи огртаче. И чуше глас Господа Бога ходећега у рају предвече, и сакрише се Адам и жена његова од лица Господа Бога усред дрвећа рајског. И позва Господ Бог Адама и рече њему: Адаме, где си? И рече му: Глас твој чух где ходиш по рају и уплаших се, јер сам наг, и сакрих се. И рече му Бог: Ко ти каза да си наг, осим ако ниси јео од дрвета од којег ти заповедих да једино од њега не једеш? И рече Адам: Жена коју си ми дао, она ми даде од дрвета, и једох. И рече Бог жени: Зашто си то учинила? И рече жена: Змија ме превари, те једох. И рече Господ Бог

змији: Што си то учинила, проклета да си ти од свих зверова земаљских; на грудима својим и на стомаку ходићем и јешћеш земљу све дане живота твога. И непријатељство ћу ставити између тебе и између жене, и између семена твога и између семена њенога: Он ће ти вребати главу, а ти ћеш му вребати пету. И жени рече: Умножавајући умножићу жалости твоје и уздисања твоја, у боловима ћеш рађати децу; и к мужу твоме је обраћање твоје, и он ће ти господарити. А Адаму рече: Што си послушао глас жене твоје и јео од дрвета које сам ти заповедио да једино од њега не једеш, проклета да је земља у делима твојим; у жалостима ћеш јести од ње све дане живота твога; трње и чкаљ израстаће ти, и јешћеш траву пољску. У зноју лица свога јешћеш хлеб свој, док се не вратиш у земљу од које си узет; јер си земља и у земљу ћеш отићи. И назва Адам име жени својој Живот (*Ева=Живка*), јер је она мати свих живих.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 20:

Уздигни се, Господе, силом Твојом; певаћу и опеваћу моћи Твоје.

Стих: Господе, силом Твојом узвеселиће се цар.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 3, 19–34):

Бог је мудрошћу основао земљу, а небеса је припремио разумом. Осећајем [Његовим] бездани се отворише, а облаци источише росу. Сине, не пренебрегавај, но сачувај мој савет и мисао, да жива буде душа твоја, и благодат буде око врата твога; и биће оздрављење телу твоме, и починак костима твојим; да ходиш са надом у миру свим путевима твојим, и нога твоја не посрне. Јер, ако седиш, бићеш без страха; и ако легнеш, слатко ћеш спавати; и нећеш се бојати страха кад наиђе, нити напада безбожника када долазе. Јер ће Господ бити на свим путевима твојим, и утврдиће ногу твоју, да се не спотакнеш. Не одустај добро чинити потребитоме, кад рука твоја има — нека помаже. Не реци: кад се вратиш наврати, и сутра ћу дати, ако већ можеш да добро учиниш; јер не знаш шта ће донети сутрашњица. Не смишљај зла на пријатеља свога који је крај тебе и који се узда у тебе. Не непријатељуј човеку узалуд, да ти не учини неко зло. Не теци бруке злих људи, нити поревнуј путевима њиховим. Јер је нечист пред Господом сваки преступник зако-

на, и (он) са праведнима не седи заједно. Проклетство Божије је у кућама безбожника, а станови праведних благосиљају се. Господ се гордима противи, а смиренима даје благодат.

Понедељак ДРУГЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшїва, ѓлас 5:

Који си понаособ саздао срца наша (Господе), опомени се да смо прах; не осуди нас у најдоња места земље, Безгрешни. *Слава, И сада: исиѡ.*

Прокимен, ѓлас 5, Псалам 21:

Који се бојите Господа, хвалите Њега.

Сїих: Боже, Боже мој, зашто си ме оставио?

Читање из Пророшїва Исаијиних (Глава 4, 2–6 и 5, 1–7):

Тако говори Господ: У онај дан засијаће Бог у савету са славом на земљи, да узвиси и прослави остатак Израиљев. И биће остатак у Сиону и преостатак у Јерусалиму, светима ће се назвати сви који су уписани у живот у Јерусалиму. Јер ће опрати Господ нечистоту синова и кћери Сионских, и крв ће очистити исред њих духом суда и духом паљења. И доћи ће, и биће: свако место горе Сионске и све што је око ње осениће облак у дану, и као дим и као светлост огња који гори у ноћи, и покриће се сваком славом. И биће у сенци од врућине, и под покровом и у скривности од жестоке (зиме) и кише. Запеваћу, зато, љубљеноме песму љубљенога мога винограду мојем; виноград поста љубљеноме на врху, у месту богатом. И ограду поставих около, и опкопах ров, и посадах лозу Сорих (=племени), и саградих кулу усред њега, и точило ископах у њему; и чеках да донесе грозђе, а донесе ми трње! И сада, ви који живите у Јерусалиму, и човече Јудин, судите између мене и између винограда мога. Шта ћу још чинити винограду моме, шта му не учиних? Јер очекивах да донесе грозђе, а донесе

трње. А сада ћу вам казати шта ћу учинити винограду моме: уклонићу ограду његову и биће на разграбљење, и срушићу зид његов и биће за гажење. И напустићу виноград мој, и неће бити орезан нити окопан, и узрашће на њему као на ледини трње; и облацима ћу наредити да не дају кишу на њега. Јер виноград Господа Саваота дом је Израиљев, и човек Јудин је новопосађени љубљени.

Прокимен, глас 6, Псалам 22:

Штап Твој и палица Твоја, они ме утешише.

Стих: Господ ме напаса, и ничега ме неће лишити.

Понедељак ДРУГЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, глас 1, Псалам 23:

Господ је моћан и силан, Господ је силан у боју.

Стих: Господња је земља и пуноћа њена.

Читање из *Књиге Посињања*

(Глава 3, 21–24 и 4, 1–7):

Начини Господ Бог Адаму и жени његовој хаљине кожане и обуче их. И рече Бог: Гле Адам постаде као један од нас, да познаје добро и зло; и сада да не пружи руку своју и узме од дрвета живота, и једе, те да живи до века. И одасла га Господ Бог из раја сладости, да обрађује земљу, од које је узет. И изагна Адама, и настани га наспрам раја сладости; и постави Херувима, и огњени мач покретни, да чувају пут (ка) дрвету живота. А Адам позна Еву жену своју, и зачевши роди Кајина; и рече: Стекох човека од Бога. И придодаде те роди брата његовог Авела. И би Авељ пастир овцама, а Кајин обрађиваше земљу. И би после (неких) дана, принесе Кајин од плодова земаљских жртву Господу, а Авељ принесе и он од првенаца оваца својих и од претилине њихове. И погледа Бог на Авела и на даре његове, а на Кајина и на жртве његове не обрати пажњу. И ожалости се Кајин веома, и снужди се лице његово. И рече Господ Бог Кајину: Зашто си постао жалостан, и зашто се снужди лице твоје? Ако ли си правилно принео, а ниси правилно поделио, (зар) ниси сагрешио? Смири се; к теби је обраћање његово, и ти ћеш владати њиме.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 24:

Погледај на ме, и помилуј ме.

Сѣих: Теби, Господе, уздигох душу моју.

Читање из Прича Соломонових (Глава 3, 34–35 и 4, 1–22):

Господ се гордима противи, а смиренима даје благодат. Славу ће мудри наследити, а безбожни дигоше бешчашће. Послушајте, децо, васпитну науку оца, и пазите да познате смисао. Јер ћу вам дар добар даривати, закона мојег не остављајте. Јер и ја бејох син оцу послушан, и љубљен лицу матере (моје), који су говорили и учили ме: Нека се утврди реч наша у срцу твоме; чувај заповести, не заборављај. [МТ: Стеци мудрост, стеци разум], не презри реч уста мојих, [нити се уклони од речи уста мојих]. Не напусти је, и држаће те; заволи је, и чуваће те. [МТ: Почетак мудрости је стећи мудрост, и у свему стицању твоме стеци разумност]. Огради је, и узвисиће те; почаствуј је, да те обузме, и да дадне глави твојој венац благодатан, венцем сладости заштитиће те. Слушај, сине, и прими речи моје, и умножиће ти се године живота твога, да ти буду дуги путеви живљења. Јер ћу те путевима мудрости учити, упутићу те правим токовима. Јер ако ходаш, неће ти се кораци спотаћи, а ако трчиш, нећеш се уморити. Прихвати се моје васпитне науке, не остави је, него је чувај себи за живот твој. На путеве безбожних не иди, нити поревнуј путевима законопреступника; јер у којем се месту улогоре, не иди тамо, већ се уклони од њих и мимоиђи (их). Јер неће заспати ако зло не учине; узе им се сан њихов, и не спавају, јер се хране храном безбожности, а вином незаконим опијају се. А путеви праведних светле слично светлости, иду испред и осветљују докле дан не сване; док су путеви безбожника мрачни, не знају како се спотичу. Сине, на реч моју припази, речима мојим приклони ухо твоје, да ти не пресакну извори твоји, чувај их у срцу твоме, јер су живот онима који их налазе, и сваком телу исцељење.

⊕ ⊕ ⊕

Уторак ДРУГЕ седмице, на Шестом часу

Тройар Пророшѣва, ѓлас 6:

Да Те достојно опевамо не можемо, но просимо молећи се: Не погуби нас са безакоњима нашим, Благопомирљиви Господе.

Слава, И сада: исїю.

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 25:

Господе, заволах лепоту дома Твога и место насеља славе Твоје.

Сїих: Суди ми, Господе, јер ја у незлобивости мојој ходих.

Читање из Пророшїва Исаїјиних

(Глава 5, 7–16):

Тако говори Господ: Виноград Господа Саваота дом је Израилев, и човек Јудин је новопосађени љубљени; очекивах да учини суд, а он учини безакоње, и не правду, него вику. Тешко онима који спајају кућу уз кућу, и њиву уз њиву приближују, да ближњему нешто отму. Зар ћете сами живети на земљи? У ушима пак Господа Саваота чуло се ово: Ако ли буду куће многе, запустеће велике и лепе, и неће бити житеља у њима. Јер где буду орали десет парова волова, донеће (род) за један крчаг, и који сеје шест мерица, донеће (само) три мерице. Тешко онима који устају ујутро, и траже сикер (=пиће), и који остају до увече (да пију), јер ће их вино спалити. Зато што са гитарама и свираљкама и кимвалима и фрулама вино пију, а на дела Господња не погледају, и дела руку Његових не схватају. Дакле је поробљен постао народ мој зато што не знају Господа; и беше мноштво мртвих због глади и жеђи водом. И рашири ад душу своју и отвори уста своја да не престане (гутати), и сићи ће (у њега) славни и велики и богати и пагубници његови. И понизиће се човек, и обешчистиће се муж, и очи високе понизиће се. И узвисиће се Господ Саваот на суду, и Бог Свети прославиће се у правди.

⊕ ⊕ ⊕

Уторак ДРУГЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 27:

Спаси, Господе, народ Твој, и благослови наслеђе Твоје.

Сїих: Теби ћу, завапити, Господе, Боже мој.

Читање из Књиѓе Посїања

(Глава 4, 8–15):

Рече Кајин Авељу брату своме: Изађимо на поље. И би кад беху они на пољу, устаде Кајин на Авеља брата свога, и уби га. И рече Бог Кајину: Где је Авељ брат твој? А он рече: Не знам; зар сам ја чувар брата мога? И рече Бог: Шта си то

учинио? Глас крви брата твога вапије к мени из земље. И сада, да си ти проклет на земљи, која отвори уста своја да прими крв брата твога од руке твоје. Јер ћеш обрађивати земљу, и она неће придодати снагу своју да ти дадне (род); стењући и дрхћући бићеш на земљи. И рече Кајин Господу [Богу]: Велика је кривица моја да ми опростиш; кад ме данас изгониш са лица земље, и од лица твога скриваћу се, и бићу стењући и дрхћући на земљи, и биће да сваки који ме нађе, убиће ме. И рече му Господ Бог: Неће бити тако; сваки ко убије Кајина седмоструко ће освету примити. И стави Господ Бог знак Кајину да га не убије сваки који га нађе.

Прокимен, џлас 7, Псалам 28:

Господ ће снагу народу Своме дати, Господ ће благословити народ Свој миром.

Сѣих: Принесите Господу синови Божији.

Читање из Прича Соломонових (Глава 4, 23–27 и 5, 1–15):

/Сине, сваком пажњом чувај срце своје, јер су отуда извори живота. Уклони од себе крива уста, и неправедне усне далеко одгурни од себе. Очи твоје нека гледају право, и трепавице твоје нећ трепћу праведно. Праве путање чини ногама твојим, и путеве твоје управљај. Не скрећи ни десно нити лево, и уклањај ногу твоју са пута злога. Јер путеве с десне стране зна Бог, а развраћени су они са леве стране; ти сам чини праве путање твоје, и путеве твоје у миру проводи/. Сине, пази на мудрост моју, и мојим речима приклони ухо твоје. Да сачуваш мисао добру, а осећање уста мојих заповедам ти. Не обраћај пажњу на покварену жену, јер мед капље са уста блуднице, који привремено наслађује грло твоје, а потом ћеш га наћи горчијег од жуча, и оштријег од мача двосеклог. Јер ноге безумља оне који се друже с њоме низводе до смрти у паклу, а кораци се њени (нигде) не ослањају. Јер путевима живота не ходи, заблудне су стазе њене и непознатљиве. Зато сада, сине мој, послушај ме, и не учини безвредним речи моје. Далеко од ње учини пут твој, не прилази вратима кућа њених, да не предаш другима живот свој, и (све) живљење своје немилосрдницима; да се не насите туђинци снаге твоје, и трудови твоји оду у куће туђина-

ца, и покајеш се на крају твоме, када се истроши месо тела твога, и речеш: Зашто замрзох васпитање, и карања избегава-ше срце моје? Не слушах глас онога који ме васпитно опоми-њаше и учаше, нити приклоних ухо своје. Зачас упадох у свако зло, усред сабора и збора (народа). (Зато) Сине, пиј воде из својих судова и са извора твојих бунара.

(Из Руског Паримејника 1271. г. изоставили смо 4, 20–22, јер је већ чишћано, а догајемо 4, 23–27, а даље следи њо Грчком и ЦСловенском 5, 1–15)

Среда ДРУГЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшћва, глас 5:

Вишњи, Који на небесима живиш, Који си створио све што дише; спаси нас, Боже, јер се у Тебе надамо, Спасе наш. *Слава, И сада: истио.*

Прокимен, глас 4, Псалам 29:

Теби, Господе, завапићу, и Богу мојем помолићу се.

Сѣих: Узвисићу те, Господе, јер си ме прихватио.

Читање из Пророшћва Исаијиних

(Глава 5, 16–25):

Узвисиће се Господ Саваот на суду, и Бог Свети прославиће се у правди. И напасаће се расејани (у ропству) као јунци, и пустаре одведених (у ропство) овце ће појести. Тешко онима који растежу грехе као уже дугачко, и као узлицу улара јунице (развлаче) безакоња (своја); који говоре: Брзо нека дође оно што ће (Гопод) учинити, да видимо, и нека дође одлука Светога Израилјева, да познамо. Тешко онима који називају зло добрим, и добро злим, који истичу таму за светлост, и светлост за таму; који истичу горко за слатко, и слатко за горко. Тешко онима који су паметни себи самима, и који су пред самим собом разумни. Тешко моћницима вашим који вино пију, и моћницима који точе сикер; који оправдавају безбожника ради при-мања мита, а правду од праведнога одузимају. Тога ради, као што ће сагорети трска од јарине огњене, и спалиће се од гору-ћег пламена, (тако) ће корен њихов бити као прах, и цвет њихов као прашина диће ће се. Јер не хтедоше закона Господа Савао-та, него реч Светога Израилјева раздражише. И разљути се

гњевом Господ Саваот на народ Свој, и стави руку Своју на њих и порази их; и раздражише се планине (на њих), и бише лешеве њихови као ђубре по путу. И у свему томе не одврати се гњев Његов, него је још рука [Његова] високо подигнута.

Прокимен, глас 6, Псалам 30:

На Тебе Господе поуздах се, да се не постидим до века.

Стих: Правдом Твојом избави ме, и изведи ме.

Среда ДРУГЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, глас 6, Псалам 31:

Веселите се Господу, и радујте се праведни.

Стих: Блажени су којима се опростише безакоња.

Читање из Књиђе Посѡања

(Глава 4, 16–26):

Отиде Кајин од лица Божијег и настани се у земљу Наид, наспрам Едема. И позна Кајин жену своју, и зачевши роди Еноха; и изграђиваше град и назва град по имену сина свога Еноха. А роди се Еноху Гаидад, и Гаидад роди Малелеила, и Малелеило роди Матусала, и Матусал роди Ламеха. И узео себи Ламех две жене, име једној Ада, и име другој Села. И роди Ада Јовила; он беше отац живећих у шаторима сточара. И име брату његовом Јувал; овај беше који је научио псалтир и гитару. А Села роди и она Товела, и он беше ковач који ковахе бакар и гвожђе; а сестра Товелова је Ноема. И рече Ламех својим женама: Ада и Села, чујте глас мој, жене Ламехове, послушајте моје речи; јер ћу убити мужа за рану моју, и младића за модрицу моју; јер ће се седмоструко осветити за Кајина, а за Ламеха седамдесет пута седам. А Адам позна Еву жену своју, и зачевши роди сина и назва му име Сит, говорећи: Јер ми подиже Бог семе друго уместо Авеља, којега уби Кајин. И Ситу се роди син, и назва му име Енос; он започео у нади да призива Име Господа Бога.

Прокимен, глас 1, Псалам 32:

Нека буде, Господе, милост Твоја на нама, као што се уздасмо у Тебе.

Стих: Радујте се праведни у Господу.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 5, 15–23 и 6, 1–3)

Сине, пиј воде из својих судова и са извора твојих бунара. Нека ти се преливају воде из твога извора, а по пољима твојим нека теку воде твоје. Нека буду само теби, и нико туђи нека ти нема удела. Извор воде твоје нека је твој, и весели се са женом младости твоје. Јелен љубави и ждребе твојих радости нека се дружи с тобом, а нека је своја (жена) пред тобом, и нек она буде с тобом у свако доба, јер у њеном друштву боравећи, умножићеш се. Не размећи се пред туђом (женом), нити буди у наручју оне која није твоја. Јер су пред Божијим очима путеви мужа, и све стазе његове Он надзире. Преступање закона уловљује мужа, јер сваки се свезује плетеницама својих грехова. Такав ће скончати са невоспитанима, и из богатства свога живљења биће избачен, те пропада услед безумља. Сине, ако се будеш (брзоплето) заступао за свога пријатеља, предаћеш руку своју непријатељу; јер су замка јака човеку уста његова, и бива заробљен уснама уста својих.

Четвртак ДРУГЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшћва, глас 1:

Паднуте нас подигни, отуђене поврати Теби, Боже, као Човекољубац, Који одржаваш крајеве земље. *Слава, И сада: истио.*

Прокимен, глас 6, Псалам 33:

Тражих Господа, и услиша ме, и од свих невоља мојих избави ме.

Стих: Благосиљаћу Господа у свако време.

Читање из Пророшћва Исајиних

(Глава 6, 1–12):

И би у години кад умре Озија цар, видех Господа где седи на престолу високом и уздигнутом, и испуњен дом славе Његове. И Серафими стајаху око Њега, једни са шест крила и други са шест крила, и са два покриваху лице своје, а са два покриваху ноге (своје), и са два лећаху. И клицаху један другоме, и говораху: Свет, Свет, Свет је Господ Саваот, пуна је сва земља славе Његове. И подиже се надвратник (храма) од гласа којим викаху, и дом се испуни дима. И рекох: О несрећник ја! Јер пропадох, јер сам човек, и нечиста уста имам, усред народа нечистих уста-

на живим, и Цара Господа Саваота видех очима мојим. И би послан к мени један од Серафима, и у руци својој имађаше жар, кога машицом узе са жртвеника. И дотаче се уста мојих, и рече: Ево се ово дотаче усана твојих, и узеће безакоња твоја, и грехе твоје очистиће. И чух глас Господа, који говораше: Кога ћу послати, и ко ће отићи народу овоме? И рекох: Ево ја сам, пошаљи мене. И рече: Иди, и реци народу овоме: Слухом ћете чути, и нећете разумети; и гледајући гледаћете, и нећете видети. Јер одебља срце народа овога, и ушима својим тешко чују, и очи своје затворише, да не виде очима, и ушима да не чују, и срцем да не разумеју, и обратe се, да их исцелим. И рекох: Докле, Господе? И рече: Докле не опусте градови због ненасељености, и куће због немања људи, и земља не остане пуста. И после тога повећаће Бог људе, и умножиће се преостали на земљи.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 34:

Устани, Господе, и пази на суд мој.

Сѣих: Суди, Господе, онима који ме вређају.

Четвртак ДРУГЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 35:

Господе, на небу је милост Твоја, и истина Твоја до облака.

Сѣих: Правда је Твоја као гора Божија, судови су Твоји бездан велики.

Читање из *Књиџе Посѣања*

(Глава 5, стих 1–24):

Ово је књиџа постанка људи, у дан у који створи Бог Адама, по лику Божијем свори га; мушко и женско створи их, и благослови их. И назва име његово Адам, у дан у који их створи. И поживе Адам година двеста тридесет, и роди сина по изгледу своме и по лику своме, и назва му име Сит. И бише дани Адамови пошто роди Сита, година седам стотина; и рађаше синове и кћери. И бише сви дани Адамови које поживе, година деветсто тридесет, и умре. А Сит поживе година двеста пет и роди Еноса. И поживе Сит, пошто роди Еноса, година седамсто седам; и рађаше синове и кћери. И бише сви дани Ситови, година

деветсто дванаест, и умре. И поживе Енос година сто деведесет, и роди Каинана. И поживе Енос пошто роди Каинана, година седам стотина и петнаест; и рађаше синове и кћери. И бише сви дани Еносови година девет стотина и пет, и умре. И поживе Каинан година сто седамдесет, и роди Малелеила. И поживе Каинан пошто роди Малелеила, година седамсто четрдесет; и рађаше синове и кћери. И беху сви дани Каинанови година деветсто десет, и умре. И поживе Малелеил година сто шесдесет пет, и роди Јареда. И поживе Малелеил пошто роди Јареда, година седамсто тридесет; и рађаше синове и кћери. И беху сви дани Малелеилови, година осамсто деведесет пет, и умре. И поживе Јаред година сто шесдесет две, и роди Еноха. И поживе Јаред пошто роди Еноха, година осамсто; и рађаше синове и кћери. И беху сви дани Јаредови година деветсто шесдесет две, и умре. И поживе Енох година сто шесдесет пет, и роди Матусалу. И угоди Енох Богу, пошто роди Матусалу, година двеста; и рађаше синове и кћери. И бише сви дани Енохови година триста шесдесет пет. И угоди Енох Богу и не нађе се, јер га премести Бог.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 36:

Потрпи (ради) Господа, и сачувај пут Његов.

Сѣих: Не ревнуј лукавима, нити завиди онима који чине безакоње.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 6, 3–20):

Чини, сине, оно што ти заповедам, и спасавај се. Јер ћеш доћи у руке злих због свог пријатеља. Стој не слабећи, а подстичи и пријатеља свога за кога си се заузео. Не дај сна очима твојим, нити дремања обрвама твојим, да се спасеш као срна од замке (гвожђа), и као птица од мреже. Иди к мраву, о лењивче, и поревнуј му видевшу путеве његове, и буди од њега мудрији. Јер он немајући земљу за обраду, нити има ко га приморава, нити је под господарем, припрема лети храну, и многу спремину чини током жетве. Или иди к пчели, и види како је раденица, и како делатност (своју) као честиту чини; њене трудове цареви и обични људи за здравље користе, и од свих је вољена и слављена, мада је снагом слабашна, (но) ценећи мудрост цењена је. Докле ћеш, лењивче, лежати? када ћеш од сна устати? Јер

мало спаваш, а мало седиш, мало опет дремаш, мало се хваташ рукама за груди, а затим те, као зао сапутник, стиже сиромаштво, и немаштина као добар тркач. А ако будеш неуморан, доћи ће као извор жетва твоја, а немаштина ће као зли тркач од тебе побећи. Човек безуман и законпреступник ходи путевима не добрим; он оком намигива, и знак даје ногом, и учи потезима прстију. Развращено срце снује зла; у свако доба такав ствара метеже граду (своме). Зато изненада долази погубао његова, распад и рушење непоправљиво. Јер се (он) радује свему што мрзи Бог, распада се због нечистоте душе. Око дрскога, језик неправеднога, руке које проливају крв праведнога, и срце које снује зле мисли, и ноге које журе да зло творе — [биће погубљени]. Распаљује лажи сведок неправедни, и сеје суђења између браће. Сине, чувај законе оца твога, и не одбаци васпитно карање матере твоје.

⊕ ⊕ ⊕

Петак ДРУГЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшїва, ѓлас 1:

У ноћи и дану припадамо Ти, Господе, да дарујеш опроштај грехова душама нашим, да Ти се у миру поклањамо и славословимо Те, Човекољупче. *Слава, И сада: исїо.*

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 37:

Господе, немој ме јарошћу Твојом покарати, нити гњевом Твојим казнити.

Сїих: Јер стреле Твоје забодоше се у мене.

Читање из Пророшїва Исајиних

(Глава 7, 1–14):

И би у дане Ахаза, сина Јоатамова, сина Озијина, цара Јудиног, узиђе Расим цар Арамски, и Факеј син Ромелијев (Јефремов) цар Израилски, на Јерусалим, да војују на њега, и не могаху га опколити (и разорити). И би јављено дому Давидовом, говорећи: Договори се Арам са Јефремом, и застрани душа његова, и душа народа његовог, као што се дрво у шуми ветром заљуља. И рече Господ Исаји: Изађи у сусрет Ахазу, ти и преостали син твој Јасув, ка бањи изнад горњег пута њиве кожарева. И рећи ћеш му: Пази да будеш миран и не бој се, и нека душа твоја не ослаби од (та) два дрвета тих главњи које

се диме. Јер када јарост гњева мога престане, опет ћу (вас) исцелити. А син Арамов и син Ромелијев, што су замислили злу намару на тебе, говорећи: Узићи ћемо у Јудеју и, преговарајући са њима, потчинићемо их нама, и зацарићемо над њима сина Тавеиловог. Овако говори Господ Саваот: Неће остати намера ова, нити ће се збити; него је глава Арама Дамаск, и глава Дамаска Расим. Но још шездесет и пет година (и) нестат ће царства Јефремовог из народа. А глава је Јефремова Соморон, и глава Соморона син Ромелијев; и ако не поверујете, нећете разумети. И настави Господ да говори Ахазу, рекавши: Тражи себи знак од Господа Бога твога, у дубину, или у висину. И рече Ахаз: Нећу тражити, нити ћу кушати Гопода. И рече (Исаија): Слушајте пак доме Давидов: Зар мали труд ви чините људима? И како ћете Господу чинити труд? Зато ће вам сам Господ дати знак.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 38:

Услиши молитву моју, Гоподе, и пази на мољење моје.

Сѣих: Рекох: Сачуваћу путеве моје, да не сагрешим језиком мојим.

Петак ДРУГЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 39:

Милост Твоја и истина Твоја нека ме свагда заштићују.

Сѣих: Трпећи потрпех Господа, и обрати на ме пажњу.

Читање из *Књиге Посијања*

(Глава 6, 1–8).

И беше Ноје година пет стотина, и роди три сина: Сима, Хама и Јафета. И би када почеше многи људи бивати на земљи, и кћери им се родише. И видевши синови Божији кћери људске да су лепе, узеше себи жене од свих које изабраше. И рече Господ Бог: Неће пребивати Дух мој у овом људима до века, јер су тело; и биће дани њихови сто двадесет година. А беху дивови у дане оне, и после тога, када улажаху синови Божији кћерима људским, и рађаху им; они беху дивови што су од века, људи знаменити. Видећи пак Господ Бог да се умножише зла људска на земљи, и сваки мисли у срцу своме прилежно на зло све дане (живота); те се опомену Бог што је створио човека

на земљи, и размисли. И рече Бог: Збрисаћу човека којег са створих са лица земље, од човека до животиње, и од гмизаваца до птица небеских, јер се раскајах што их створих. А Ноје нађе благодат пред Господом Богом.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 40:

Ја рекох: Господе, помилуј ме, исцели душу моју.

Стих: Блажен је који разуме сироту и убогога.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 6, 20–35 и 7, 1):

Сине, чувај законе оца твога, и не одбаци уредбе матере твоје. Стави их на душу твоју свагда, и положи их о врат твој. Када ходиш, поведи ову (заповест) и нека буде с тобом, а када спаваш нека те чува, да када устајеш говори с тобом. Јер је заповест закона светиљка, и светлост, и пут животни, и карање, и васпитање, да те сачува од жене удате, и од клевете језика туђега. Сине, да те не победи похота лепоте, и не буди уловљен очима твојим, нити да се занесеш обрвама њеним. Јер је цена блуднице колико и једнога хлеба; а жена (често) душе људи часних лови. Ставља ли ко огањ у недра, а да хаљине своје не сагори? Или ко ће ходати по жару огња, а ноге неће изгорети? Тако који уђе жени удатој, неће бити невин, ни сваки који се ње дотиче. Није чудо ако неко буде ухваћен кад краде, јер краде да насити душу гладну. Ако буде ухваћен, вратиће седмо-струко, и кад све имање своје да, избавиће се. Прељубник пак због скудости памети ствара погибао души својој; муке и срамоту ће понети, а стид његов неће се до века загладити. Јер је пун љубоморе гњев мужа њеног, те неће поштедети у дан суђења; неће заменити ни једним откупом (то) непријатељство, нити ће се измирити многим даровима. Сине, чувај речи моје, и заповести моје чувај код себи. Сине, поштуј Господа, и бићеш моћан; осим Њега не бој се никога.

Понедељак ТРЕЋЕ седмице, на Шестом часу

Тройар Пророшїва, ѓлас 4:

Пошто смо сами немоћни и гресима ослабљени, исцели рушевине наше, Лекару душа наших, Који знаш (слаби) ум људски, Човекољупче. *Слава, И сада: истїо.*

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 41:

Молитва Богу живота мога, рећи ћу Богу: Ти си заступник мој.

Стих: Као што чезне јелен за изворима вода.

Читање из Пророштва Исаијиних (Глава 8, 13–22 и 9, 1–7):

Господа [над војскама] Њега освећујте, и Он ће ти бити (једини) страх. И ако се на Њега будеш надао, биће ти на освећење, и нећете се као о камен спотицања спотаћи, нити као о стену падања; а домови Јаковљеви биће у замци, и у јамама становници Јерусалима. Зато ће међу њима ослабити многи, и пашће, и сатрће се; и приближиће се (непријатељи), и биће заробљени људи који су у тврђави. Тада ће бити јавни они који запечаћују закон, да (га) не науче. И рећи ће: Чекаћу Бога Који одвраћа лице Своје од дома Јаковљавог, и уздаћу се у Њега. Ево ја и деца коју ми даде Бог; и биће знаци и чудеса у дому Израиљевом од Господа Саваота, Који живи на гори Сион. И ако вам кажу: Тражите од стомакогатара и оних који из земље говоре (тј. некроманте), празнословних (превараната), који из стомака говоре; зар неће народ од Бога свога затражити (одговор)? Зар ће тражити од мртвих за живе? Јер је (Он) закон дао на помоћ, да кажу не као ова реч, за коју нема давања мита за њу. И доћи ће на вас жестока глад, и биће кад огладните, ожалостићете се, и зло (тј. клетву) ћете рећи за кнеза и за патрона (свога). И погледаће на небо горе, и на земљу доле гледаће, и где жалост и тескоба и тама, тесни безизлаз и тама да не виде; и неће бити у безизлазу онај који је у тескоби до времена. Ово прво попиј, брзо испиј, земља Завулонова, земља Нефталимова пут мора, и остали који живе у Приморју, и преко Јордана; Галилеја незнабожачка, крајеви Јудеје; народ који ходи у тами, видеће светлост велику; који живе у области и сенци смртној, светлост ће сазијати на вас. Већина народа коју си извео у радости Твојој, обрадоваће се пред Тобом, као који

се радују при жетви, и као који деле плен. Јер се скиде јарам који лежи на њима, и штап са врата њиховог. Јер штап израбљивача сломи Господ, као у дан (Гедеона) над Мадиямцима. Јер сваку одећу стечену преваром, и хаљину с трговином (прљавом) одбациће, и зажељеће да буду огњем спаљене. Јер нам се роди Дете, Син нам се даде, Којега је власт на рамену његовом, и назваће се Име његово Великог Савета Ангел, Диван, Саветник, Бог моћни, Властитељ, Кнез мира, Отац будућега века. Јер ћу ја довести мир на кнезове, мир и здравље њему. Велика је власт његова, и миру његовом нема границе на престолу Давидовом, и царство његово оствариће, и прихватиће га се са правдом и судом, од сада и до века. Ревност Господа Саваота учиниће ово.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 42:

Спасење лица мога и Бог мој.

Сѣих: Суди ми, Боже, и пресуди распру моју.

⊕ ⊕ ⊕

Понедељак ТРЕЋЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 43:

Богом ћемо се хвалити сав дан, и Имену Твоме исповедаћу се до века.

Сѣих: Боже, ушима нашим услишасмо.

Читање из Књиџе Посѣања

(Глава 6, 9–22).

Ноје (беше) човек праведан, савршен будући у нараштају своме, Богу угоди Ноје. А роди Ноје три сина: Сима, Хама, [и] Јафета. И исквари се земља пред Богом, и испуни се земља неправде. И виде Господ Бог земљу, и беше покварена; јер свако тело исквари пут свој на земљи. И рече Бог Ноју: Време свакога човека дође преда ме, јер се испуни земља неправде од њих; и ево ја ћу уништити њих и земљу. Начини, зато, себи лаћу од дрвета отесаног; станове ћеш учинити у лаћи, и смолом ћеш је премазати, изнутра и споља смолом. И овако ћеш начинити лаћу: триста лаката дужина лаће, и педесет лаката ширина, и тридесет лаката висина њене. Саставивши сводом начинићеш лаћу, и на лакат ћеш је свршити одозго, а врата лаће

начинићеш са страна; одаје двоспратне и троспратне направитићеш у њој. А ја, ево навешћу потоп водом на земљу, да погубим свако тело у којем је дах живота под небом; и све што буде на земљи, скончаће. И поставићу завет мој са тобом: ући ћеш у лађу, ти и синови твоји, и жена твоја и жене синова твојих са тобом. И од свих животиња, и од свих гмизаваца, и од свих зверова, и од сваког тела, по два од свих увешћеш у лађу, да (их) храниш са собом; нека буду мушко и женско. Од свих птица крилатих по роду и од свих животиња по роду и од свих гмизаваца који гмижу по земљи по роду њиховом, по два од свих ући ће к теби, да се хране с тобом, мушко и женско. А ти узми себи од свих јела која ћете јести, и сабраћеш к себи, и да буде теби и њима за храну. И учини Ноје све, штогод му је заповедио Бог, тако учини.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 44:

Спомињу Име Твоје у сваком нараштају и нараштају.

Стих: Изрећи ће срце моје реч благу.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 8, 1–21):

[Сине], ти мудрост проповедај, да те разборитост послуша. Јер је она на високим врховима, и усред стаза стоји; крај врата моћних заседа, на улазима се опевава. Вас, о људи, молим и упућујем глас мој синовима човечијим: Схватите безазлени оштроумност, а необразовани пригните срца. Послушајте ме: рећи ћу честитости, и из уста ћу изнети правилности. Јер истину научава грло моје, а мрска су преда многу уста лажљива. Са правдом су све речи уста мојих, ништа у њима није искривљено, нити развраћено. Све је јавно пред лицем разборитих, и исправно онима који налазе знање. Примите васпитну науку, а не сребро; и знање већма од злата опробаног, изабирајте осећање већма од чистог злата. Јер је мудрост боља од драгог камења; све драгоценост није ње достојно. Ја мудрост настаних савет и знање, и мисао ја призвах. Страх Господњи мрзи неправду, дрскост и гордост, и путеве лукавих; ја омрзох искварене путева злих. Мој је савет и сигурност, моја је разборитост, моја је снага. Мноме цареви царују, и владари пишу правду. Мноме се великаши величају, и господари мноме држе земљу. Ја љу-

битеље моје љубим, и који мене траже налазе благодат. Богатство и слава код мене је, и стицање многих (добара) и правда. Боље је мене сабирати, него злато и драги камен; моји су плодови бољи од сребра изабраног. По путевима правде ходим, и посред стаза истине проходим; да поделим љубитељима мојим имање, и ризнице њихове испуним добрима.

Уторак ТРЕЋЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшћва, ѓлас 7:

Спасење си наше, Господе, и заштитник у дан невоље; помилуј нас по великој милости Твојој, Човекољупче. *Слава, И сага: исїю.*

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 45:

Господ силā је са нама, заступник је наш Бог Јаковљев.

Сїих: Бог нам је прибежиште и сила.

Читање из Пророшћва Исајиних (Глава 9, 9–21 и 10, 1–4).

Тако говори Господ: Познаће сав народ Јефремов, и који живе у Самарији, који са дрскошћу и надменим срцем говоре: Земљоуше падаше, али ходите да исклешемо камење и посечемо храстове и кедрове и да саградимо себи кулу. И срушиће Господ оне који устају на оне на гори Сион, и непријатеље њихове расејаће: Сирију од истока сунца, и Јелине са запада сунца, који прождиру Израиљ целим устима. Над свим овим не одврати се гњев (Његов), него је још рука Његова високо уздигнута. И народ се не обрати, докле би рањаван, и Господа не потражише. И одузе Господ од Израиља главу и реп, великог и малог у један дан; старешину и оне који гледају на лица — то је глава; и пророка који учи безакоње — он је реп. И они који (ласкаво) хвале овај народ обмањивачи су, и обмањују да би их прогутали. Тога ради младићима њиховим неће се обрадовати Господ, и сирочад њихову и удовице њихове неће помиловати, јер су сви безакони и зли, и свака уста говоре неправду. Над свим овим не одврати се гњев (Његов), него је још рука Његова високо (уздигнута). И биће безакоње спаљено као огањ, и као тло зарасло трском биће поједено огњем; и спалиће се шуме лугова, и прождреће све около брда. Због јарости гњева Господњег спаљена би сва земља, и биће народ

као спаљен огњем; човек брата свога неће помиловати, него ће се нагнути на десно, јер огладне, и јешће с лева; и неће се наситити човек једући месо мишице своје. Јер ће појести Манасија Јефрема и Јефрем Манасију, зато што заједно опкољавају Јуду. Над свим овим не одврати се гњев (Његов), него је још рука Његова високо уздигнута. Тешко онима који пишу безакоње; јер који пишу, злобу пишу, избегавајући суд сиромаша, грабећи суд ништих народа мога, тако да им је удовица за грабљење и сироче за пљачкање. А шта ће учинити у дан посете? Јер ће вам невоља доћи издалека, и коме ћете прибећи да се помогнете? И где ћете оставити славу вашу, да не допаднете у поробљење? Над свим овим не одврати се гњев (Његов), него је још рука Његова високо уздигнута.

Прокимен, ѓлас 3, Псалам 46:

Певајте Богу нашем, певајте; певајте Цару нашем, певајте.

Сѣих: Сви народу запљескајте рукама.

Уторак ТРЕЋЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 3, Псалам 47:

Велик је Господ и хваљен веома, у граду Бога нашега.

Сѣих: У граду Господа над војскама, у граду Бога нашега.

Читање из *Књиџе Посѣања*

(Глава 7,1–5):

Рече Господ Бог Ноју: Уђи ти и сав дом твој у лађу, јер те видех праведног преда мноу у овом нараштају. А од чистих животиња уведи к себи по седам, мушко и женско; а од животиња које нису чисте по двоје, мушко и женско. И од чистих птица небеских по седам, мушко и женско; и од свих птица нечистих по двоје, мушко и женско, да се сачува семе по свој земљи. Јер још седам дана, ја ћу навести кишу на земљу четрдесет дана и четрдесет ноћи; и уништићу сваки узраст који створиш, са лица земље. И учини Ноје све штогод му је заповедио Господ Бог.

Прокимен, ѓлас 2, Псалам 48:

Уста моја говориће мудрост, и размишљање срца мога разумност.

Сѣих: Послушајте ово сви народи.

Читање из Прича Соломонових (Глава 8, 32–36 и 9, 1–11):

Сине, послушај мене, и блажени су који моје путеве сачувају. Послушајте мудрост, и умудрите се, а не одбаците. Блажен је човек који ме послуша, и човек који путеве моје сачува, бдијући при мојим вратима свакодневно, чувајући прагове мојих улазака; јер су исходи моји исходи живота, и припрема се воља од Господа. Који према мени греше, безбожниче сопствене душу; и који мене мрзе, љубе смрт. Премудрост сазда себи дом, и утврди седам стубова. Закла своје жртве, и наточи у чашу своје вино, и припреми своју трпезу. Посла слуге своје, позивајући узвишеном проповеђу на чашу, говорећи: Ко је неразуман, нека приђе к мени. И онима који потребују ума, рече: Дођите, једите моје хлебове, и пијте вино које вам наточих. Оставите безумље, и живећете, [да до века царујете — *Сирах* 6, 21]; и тражите разумност, да поживите, и достигнете у знању разумност. Који кара зле, добиће (заузврат) себи бешчашће; а који изобличава безбожнога, себи ће навући погрду, [јер су изобличења безбожнога, њему ране]. Не изобличавај зле, да те не омрзну; изобличи мудрога, и заволеће те. Дај мудроме повод, и биће мудрији; укажи праведноме, и наставиће да при-
ма (савете). Почетак мудрости је страх Господњи, и савет светих је разумност; јер познати закон, ствар је ума доброг. Јер на овај начин живећеш дуго времена, и придодаће ти се године живота.

⊕ ⊕ ⊕

Среда ТРЕЋЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшїва, ѓлас 8:

Подлоге дела нема у нама, Господе; милостив си, Човекољупче, дела руку Твојих не презри, (Једини) Безгрешни. *Слава, И сага: исїю.*

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 49:

Принеси Господу жртву хвале, и испуни Вишњему завете твоје.

Сїих: Бог над боговима Господ говораше, и призва земљу.

Читање из Пророшїва Исајиних (Глава 10, 12–20):

И биће када сврши Господ све чинећи на гори Сиону и у Јерусалиму, завојштиће на ум велики, на кнеза Асирскога, и на висину славе очију његових. Јер рече: Моћју (мојом) учинићу

и мудрошћу разума (мога) одузећу границе народа и моћ њихову опљачкаћу, и потрешћу градове насељене и васељену сву обухватићу руком (мојом) као гнездо, и узећу као јаја остављена у пољу, и нема (тога) ко ће ми побећи или ми противуречити [и отворити уста и ругати се]. Зар ће се прославити секира без онога који сече њоме? Или ће се подићи тестера без оног који је вуче? Тако исто ако ко узме гвоздени или дрвени штап. А није тако. Него ће послати Господ Саваот на твоју част бешчашће (=посрамљење), и на твоју славу огањ горући распалиће се. И биће светлост Израилева као огањ, и Светиња (његова) као огањ горући, и појешће грађу као траву. У дан онај изгореће горе и брда и шуме, и прогутаће све од душе до тела; и биће (као) бегунац као који бежи од пламена горућег. И преостали од њих биће мали број, и дете ће их пописати. И биће у дан онај да неће надаће остатак Израилев и спасени Јаковљеви уздати се више у оне који их тлачише, него ће се уздати у Бога Светога Израилева у истини.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 50:

Помилуј ме, Боже, по великој милости Твојој.

Сѣих: Срце чисто сагради у мени, Боже.

Среда ТРЕЋЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 51:

Поуздах се на милост Божију до века, и у век века.

Сѣих: Зашто се, силниче, хвалиш зломом?

Читање из Књиге Посјања

(Глава 7, 6–9):

Ноје беше година шесто, и настаде потоп воде на земљи. И уђе Ноје и синови његови и жена његова и жене синова његових са њим у лађу, због воде потопа. И од птица и од животиња чистих, и од животиња нечистих [и од птица], и од свих гмизаваца који се крећу по земљи, по двоје уђоше к Ноју у лађу, мушко и женско, као што је заповедио Бог (Ноју).

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 52:

Када поврати Господ заробљенике народа Свога.

Сѣих: Рече безуман у срцу своме: нема Бога.

Читање из *Прича Соломонових*

(Глава 9, 12–18):

Сине, ако будеш мудар себи, бићеш мудар и ближњима твојим; а ако постанеш зао, сам ћеш поднети зла. Син васпитан, мудар ће бити, а неразумним ће се послужити. Ко се ослања на лажи, тај напаса ветрове, он ће гонити птице летеће; јер остави путеве свога винограда, и на путевима своје њиве залута. Јер проходи кроз пустињу безводну, и кроз земљу означену по жеђи, и рукама сабира неплодност. Жена безумна и дрска бива оскудна хлебом; она не зна за стид, седи пред вратима свога дома, на столици јавно на трговима, дозивајући пролазнике и оне који иду путевима својим: Ко је од вас неразумнији, нека дође к мени; и оскуднима памећу поручује говорећи: Хлебове скривене слатко ћете јести, и слатку воду крадену (пићете). А (ко сврати) не зна да смртници код ње пропадају, и на дну ада налазе се. Зато се удаљи (од ње), не задржавај се на месту њеном, нити усмери око своје на њу; јер тако ћеш мимоићи воду туђу, и од туђе се реке удаљити, и са извора туђега нећеш пити; да много времена поживиш, и да ти се придодају године живота.

Четвртак ТРЕЋЕ седмице, на Шестом часу

Тройар Пророшїва, ѓлас 7:

Ако на безакоња будеш гледао, Човекољупче, какву наду спасења ми имамо? Но Твоју помоћ са висине, као Милосрдан, пошаљи народу твоме, Господе. *Слава, И сада: исїѡ.*

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 53:

Боже, у име Твоје спаси ме, силом Твојом суди ми.

Сїих: Боже, услиши молитву моју, слушај глас уста мојих.

Читање из *Пророшїва Исаијиних* (Гл. 11, 10–16 и 12, 1–2):

Тако говори Господ: У дан онај биће корен Јесејев, и Онај који ће устати да влада народима, и на њега ће се надати (сви) народи, и биће починак његов част. И биће у дан онај наставиће Господ да пружа руку Своју да узревнује за преостали остатак народа, што је остало од Асираца и од Египта и Вавилона и Етиопије и од Еламићана, и од истока сунца и из Арабије [и од острва морских]. И подигнуће знак у незнабожним наро-

дима и сабраће изгубљене Израилеве, и расејане Јудине сабраће са четири крила земље. И одузеће се завист Јефремова, и непријатељи Јудини погинуће; Јефрем неће завидети Јуди, и Јуда неће ожалостити Јефрема. И полетеће у лађама иноплеменика (=Филистеја) морем, уједно ће запленити и оне од истока сунца и Идумеју, и на Моав ће најпре руке ставити, а синови Амонићана први ће послушати. И опустошиће Господ море Египатско, и ставиће руку Своју на реку ветром јаким, и поразиће седам долина, тако да ће њу прелазити у сандалама. И биће излазак преосталом народу моме у Египту, и биће Израилју као у дан када је изашао из земље Египатске. И рећи ћеш у дан онај: Благосиљаћу Те, Господе, јер си се разгневио на ме, па си одвратио љутњу твоју (од мене), и помиловао си ме. Ево Бог мој, Спас је мој Господ, и уздаћу се у Њега, и спашћу се Њиме, и нећу се бојати, јер је слава моја и похвала моја Господ, и би мени на спасење.

Црквенословенски Триод има исјред сјихове 11, 1–9; Београдски и Грчки немају!

Прокимен, глас 4, Псалам 54:

Чуј, Боже, молитву моју, и не презри мољење моје.

Сјих: Обрати ми пажњу, и услиши ме.

⊕ ⊕ ⊕

Четвртак ТРЕЋЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, глас 6, Псалам 55:

Помилуј ме, Боже, јер ме погази човек.

Сјих: Погазише ме непријатељи моји сав дан.

Читање из Књиџе Посјања

(Глава 7, 11–24 и 8, 1–3):

И би у шестстотој години живота Нојевог, другог месеца, двадесет седмог дана месеца, у тај дан сви извори бездана и слапови небески отворише се, и би киша на земљи четрдесет дана и четрдесет ноћи. Тога дана уђе Ноје, Сим, Хам, Јафет, синови Нојеви, и жена Нојева, и три жене синова његових са њим у лађу. И све звери земаљске по роду (своме), и све животиње по роду, и сваки гмизавац који се креће по земљи по роду, и свака птица по роду (своме), уђоше к Ноју у лађу, по двоје [мушко и женско] од сваког тела, у којем је дах живота. И улазеће мушко и женско од сваког тела уђоше (у лађу), као

што заповеди Бог Ноју. И затвори Господ Бог споља лађу његову. И би потоп четрдесет дана и четрдесет ноћи на земљи; и надође вода и подиже лађу, и подиже се (лађа) од земље. И надвлада вода, и надође веома на земљи, и пловљаше лађа изнад воде. А вода овлада веома јако на земљи, и покри све горе високе, које беху под небом; двадесет лаката увис уздиже се вода, и покри све горе високе. И помре свако тело које се креће по земљи, од птица и од животиња и од звериња, и сваки гмизавац који се креће по земљи, и сваки човек. И све што има дах живота, и све што беше на суву, умре. И уништи се сваки узраст што беше на лицу све земље, од човека до животиње и гмизаваца и птица небеских, и пропадоше са земље; и остаде сам Ноје и они са њиме у лађи. И подиже се вода над земљом сто педесет дана. И опомену се Бог Ноја, и свег звериња и свих животиња и свих птица и свих гмизаваца, што беху с њиме у ковчегу; и наведе Бог ветар на земљу, и престаде вода. И затворише се извори бездана и слапови небески, и престаде киша са неба. И одступаше вода одлазећи са земље, отступаше и смањиваше се вода после сто и педесет дана.

Прокимен, ѓлас 7, Псалам 56:

Помилуј ме, Боже, помилуј ме, јер се у Тебе поузда душа моја.

Сѣих: И под кровом крила Твојих уздаћу се.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 10, 1–22):

Син мудар весели оца, а син безуман жалост је матери. Неће користити ризнице безаконима, а правда ће избавити од смрти. Неће Господ глађу убити душу праведну, а живот безбожника ће срушити. Сиромаштво човека смирава, а руке храбрих се обогаћују. Спасе се од жеге син разборит, а син безаконик бива при жетви ветром упропашћен. Благослов Господњи на глави је праведника, а уста безбожних покриће плач изненадни. Спомен је праведнога с похвалама, а име безбожника угасиће се. Мудри ће срцем примити заповести, а неуздржани устима празнословјећи спотаћи ће се. Који ходи просто, ходи са надом, а који развраћа путеве своје, биће (брзо) препознат. Који намигива очима с лукавошћу, сабира људима жалост, а који кара са слободом, тај мир ствара. Извор живота је у

руци праведнога, а уста ће безбожника покрити пропаст. Мржња подиже свађу, а све несвадљиве љубав покрива. Ко из уста износи мудрост, палицом бије човека безсрдачног. Мудри скривају осећање, а уста дрскога достижу слом. Стицање богатих (је) град тврд, а сиромаштво је слом безбожних. Дела праведних живот стварају, а плодови безбожних су греси. Путеве живота чува васпитна наука, а карање неконтролисано заблуђује. Покривају непријатељство усне праве, а који износе оговарања, најнеразумнији су. У многим причању нећеш избећи грех, а чувајући уста (своја), бићеш разуман. Сребро претопљено је језик праведнога, а срце безбожнога изчилеће. Уста праведнога знају узвишене ствари, а безумни у оскудици скончавају. Благослов је Господњи на глави праведника, он обогатује, и неће му се придодати жалост у срцу.

✠ ✠ ✠

Петак ТРЕЋЕ седмице, на Шестом часу

Тройар Пророшїва, глас 8:

Речју си све савршио, силом Твојом, Боже, и из небића у биће привео си нас. Не презри нас због безакоња наших, молимо Те, Безгрешни Господе. *Слава, И сада: исїѿо.*

Прокимен, глас 6, Псалам 57:

Обрадоваће се праведник када види одмазду (безбожнима).

Сїих: Еда ли заиста правду говорите, синови људски?

Читање из Пророшїва Исаијиних

(Глава 13, 2–13):

Тако говори Господ: На гори равној подигните знамење, узвисите глас њима, не бојте се, охрабрите руком (говорећи): Отворите, кнезови. Ја наређујем, и мени су посвећени, и ја их водим; посвећени су, и ја их водим; дивови долазе да испуне гњев мој, радујући се уједно и вређајући. Глас народа многих на горама, сличан народима многим, глас царева и народâ окупљених. Господ Саваот наређује народу оружаном борцу, да дођу из земље далеке, с краја основа неба, Господ и оружани борци Његови, да разоре сву васељену. Кукајте, јер је близу дан Господњи, и скршење од Бога ће доћи. Зато ће свака рука раслабити се, и свака душа људска уплашиће се; и смутиће се посланици, и захватиће их муке као жену породиљу; и кукаће

заједно један са другим, и запрепастиће се, и лице своје као пламен измениће. Јер ево дан Господњи долази немилостан с гњевом и јарошћу, да учини сву васељену пустом, и грешнике са ње да погуби. Јер звезде небеске и Орион и сва лепота небеска неће дати светлост, и помрачиће се сунце при рођају, и месец неће дати светлост своју. И наредићу зла свој васељени, и безбожницима грехе њихове; и погубићу дрскост безаконика, и дрскост гордељиваца понижићу. И биће преостали на цени већма од злата нетопљеног, и човек ће бити цењен већма него камен из Офира. Јер ће се небо разгњевити, и земља ће се потрести из темеља својих, због јарости гњева Господа Саваота у дан када наиђе гњев Његов.

Прокимен, сѝих 7, Псалам 58:

Боже, заступник мој јеси Ти, и милост Твоја претиче ме.

Сѝих: Избави ме од непријатеља мојих, Боже.

⊕ ⊕ ⊕

Петак ТРЕЋЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 59:

Дај нам помоћ у невољи, и сујетно је спасење људско.

Сѝих: Боже, одбацио си нас и оборио си нас.

Читање из Књиге Посињања

(Глава 8, 4–21):

Стаде лађа (Нојева) у седмом месецу, двадесет и седмодана месеца, на горама Арарата. А вода одлазећи смањиваше се до десетог месеца, и у једанаестом месецу, првога дана месеца, појавише се врхови гора. И би после четрдесет дана, отвори Ноје прозор на лађи коју начини; и посла гаврана да види да ли је одступила вода; и изишавши не врати се док не пресуши вода са земље. И посла голубицу за њим, да види да ли је престала одступила вода са лица земље. И не нашавши голубица починка ногама својим, врати с њему у лађу, јер вода беше по свему лицу све земље; и пруживши руку своју узе је (Ноје) и унесе је к себи у лађу. И сачекавши још седам других дана, опет посла голубицу из лађе; и врати се њему голубица пред вече, и имађаше зелену гранчицу маслине у кљууну своме. И позна Ноје да је одступила вода са земље. И сачекавши још седам других дана, опет посла голубицу, и не придода више да

се врати њему. И би године шесто и прве живота Нојевог, првога месеца, првога дана месеца, пресахну вода са лица земље. И откри Ноје кров лађе коју начини, и виде да је пресахла вода са лица земље. А месеца другога, двадесет и седмог дана месеца, осуши се земља. И рече Господ Бог Ноју, говорећи: Изађи из лађе, ти и жена твоја и синови твоји и жене синова твојих са тобом, и све звериње што су са тобом, и свако тело од птица до животиња, и сваког гмизавца који се креће по земљи изведи са собом; и растите и множите се на земљи. И изиђе Ноје и жена његова, и синови његови и жене синова његових са њиме; и све звериње, и све животиње и свака птица, и сваки гмизавац који се креће по земљи, по роду своме, изиђоше из лађе. И сагради Ноје жртвеник Богу, и узе од свих чистих животиња и од свих чистих птица, и принесе жртве свеплоднице на жртвеник. И омириса Господ Бог мирис благомирисни.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 60:

Услиши, Боже, мољење моје, пази на молитву моју.

Сѣих: Са крајева земље к Теби завапих.

Читање из Прича Соломонових (Глава 10, 31–32 и 11, 1–12).

Уста праведнога капљу мудрост, а језик неправеднога пропашће. Уста људи праведних капљу благодат, а уста безбожних развраћају се. Мерила лажна мрзост су пред Господом, а мерило праведно пријатно Му је. Где уђе дрскост, тамо је и бешчашће; уста пак смиренних поучавају се мудрости. Умирући праведник остави жалост (за собом), а погибелъ безбожних бива брзо и с лакоћом (примљена). Правда непорочнога просеца праве путеве, а безбожност упада у неправду. Правда људи праведних избавиће их, а у пропаст своју улове се преступници закона. Кад сконча човек праведан не пропада (му) нада, а похвала безбожних пропада. Праведни ће избећи уловљење, уместо њега предаје се безбожник. У устима безбожних је замка грађанима, а осећање праведних је добар пут (свима). У добрима праведних утврдиће се град, [а у погибелъи безбожних је весеље; у благослову правих узвисиће се град], а устима безбожних раскопаће се (град). Руга се грађанима оскудни памећу, а муж разборит у спокојству живи.

Понедељак ЧЕТВРТЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшїва, глас 7:

Господе, не покарај гњевом Твојим народ сагрешивши, нити нас љутњом твојом казни, пошто си Добар. Јер Тебе слави сва земља, и молимо се: Поштеди нас, (Једини) Свети. *Слава, И сада: истио.*

Прокимен, глас 6, Псалам 61:

У Богу је спасење моје, и слава моја.

Сїих: Зар се нећеш Богу повиновати, душо моја.

Читање из Пророшїва Исајиних

(Глава 14, 24–32):

Тако говори Господ Саваот: Како говорих, тако ће бити, и како сам одлучио, тако остаје, да погубим Асиријце са земље моје и са гора мојих, и биће (они) за гажење; а узеће се од ових (Јудејаца) њихов јарам (ропства), и терет њихов са раменâ узеће се. Ово је одлука коју одлучи Господ за сву васељену, и то је рука уздигнута на све народе васељене. Јер оно што је Бог Свети одлучио, ко ће разорити? И руку Његову уздигнуту ко ће одвратити? Године када умре цар Ахаз, би реч ова. Не радујте се сви иноплеменници (=Филистејци), јер се скриши јарам тлачитеља вашег. Јер из семена змије изаћи ће потомци аспидâ, и потомци њихови изаћи ће — змије летеће. И напасаће се сиромаси (Јудини) Њиме, и сиромашни људи у миру почиваће; глађу ће уништити семе твоје (=филистејско), и остатак твој уништиће. Закукајте врата градова, нека завичу градови потрешени, и сви иноплеменници (Филистејци), јер дим (паљевине) са севера долази, и неће (вас) бити. И шта ће одговорити цареви незнабожних народа? Јер је Господ основао Сион, и Њиме ће се спасти понижени народа (Његовог).

Прокимен, глас 4, Псалам 62:

Тако ћу Те благосиљати у животу моме.

Сїих: Боже, Боже мој, Теби јутрењујем, жедна је Тебе душа моја.

Понедељак ЧЕТВРТЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 63:

Услиши, Боже, глас мој, када се молим Теби.

Сѣих: Од страха непријатеља избави душу моју.

Читање из *Књиге Посѣања*

(Глава 8, 21–22 и 9, 1–7):

Рече Господ Бог: Размисливши, нећу придодати више да проклињем земљу за дела људска, јер нагиње ум људски приљежно на зло од младости (његове); нећу зато придодати више да погубим свако тело живо, као што учиних. У све дане земље сетва и жетва, хладноћа и топлота, лето и пролеће, дан и ноћ неће престати. И благослови Бог Ноја и синове његове и рече им: Растите и множите се и напуните земљу и овладајте њоме. И страх и трепет ваш биће над сваким зверињем земаљским, и свим птицама небеским, и над свему што се креће по земљи, и над свим рибама морским; под руке вама дао сам. И сваки гмизавац, који је жив, вама ће бити за храну; као лишће зелени све вам дадох. Али меса у крви душе немојте јести; јер ћу крв вашу од душа ваших потраживати, из руке свих звериња тражићу је, и из руке човека брата тражићу душу човечију. Ко пролије крв људску, уместо ње крв његова пролиће се; јер сам по лику Божијем створио човека. А ви растите и множите се, и испуните земљу, и умножите се на њој.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 64:

Услиши нас, Боже, Спаситељу наш.

Сѣих: Теби приличи песма, Боже, на Сиону.

Читање из *Прича Соломонових*

(Глава 11, 19–31 и 12, 1–6).

Син праведни рађа се за живот, а гањање безбожнога (за нечим) на смрт је (њему). Мрзост су Господу путеви развраћени, а пријатни су Му сви безазлени на својим путевима. Ко (при договору) ставља руке у руке неискрено, неће проћи некажњен [за зло]; а који сеје правду, примиће верну плату. Као што је златна наушница у њушци свиње, тако је лепота злорасудној жени. Жеља праведних свака је добра, а нада безбожних пропаће. Имају који своје сеју, и умножавају га; а имају који туђе сабирају, и умањују се. Душа благословена сва је једноставна;

док муж гневљив није благообразан. Који задржава жито (само себи), оставиће га незнабошцима, [а који га продаје скупо, проклет је од народа — *мт*]; благослов пак на глави је онога који раздаје. Који снује (и чини) добра, тражи добру благодат, а тражитеља зла, сустићи ће га. Који се нада на богатство своје, тај ће да пропадне; а који се заузима за праведне, он ће процветати. Који се не стара о своме дому, наследиће ветар; а неразумни ће служити разумноме. Од плода правде произрашће дрво живота, а душе безаконика узеће се у невреме. Ако се праведни једва спасава, безбожни и грешни где ће се наћи? Ко љуби васпитно карање, љуби осећање, а који мрзи карање, безуман је. Бољи је који налази благодат од Господа, док човек преступник закона биће осуђен. Неће успети човек од (ствари) безаконе, а корени праведних неће усахнути. Жена отресита венац је мужу своме, а као црв у дрвету, тако ће упропастити мужа жена злочеста. Мисли праведних су судови (прави), а безбожници справљају преваре. Речи безбожника су подмукле [на крв], а уста правих (људи) избавиће их.

Уторак ЧЕТВРТЕ седмице, на Шестом часу

Тройар Пророшїва, ѓлас 6:

Крсту Твоме клањамо се, Владико, и свето Васкрсење твоје прослављамо. *Слава, И сада: исио.*

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 65:

Благословен је Бог, Који не одбаци молитву моју и милост Своју од мене.

Сїих: Благословите, народи, Бога нашега.

Читање из Пророшїва Исајиних

(Глава 25, 1–9):

Господе, Боже мој, прослављаћу Те, певаћу Имену Твоме, јер си учинио чудесна дела, савет древни истинити. Нека буде (тако), Господе. Јер си срушио градове у прашину, градове утврђене — да падну темељи њихови; град безбожника — да се не изгради до века. Зато ћете благосиљати народ сиромашни, и градови људи тлачених благосиљаће Те. Јер си био сваком граду пониженом помоћник, и онемоћалима због немаштине — покров; од људи злих избавићеш их; (Ти који си) по-

кров ожеднелих, и дах људи онеправдованих. Благословиће Те као људи малодушни и жедни на Сиону, [јер ћеш их изба-
вити] од људи безбожника, којима си нас предао. И учиниће
Господ Саваот свима народима, на гори овој: пиће радост, пиће
вино, помазаће се миром. На гори овој узврати све ово незна-
божним народима; јер је одлука ова за све народе. Прогутана
(би) смрт која беше ојачала; и опет убриса Господ Бог сваку
сузу са сваког лица, срамоту народа (Свога) уклони са све
земље, јер уста Господња говорише [ово]. И рећи ће у онај
дан: Ево Господа Бога нашег, у Њега се уздасмо, и спасиће
нас овај Господ; потрпесмо ради Њега, и обрадовасмо се и узве-
селисмо спасењу нашем.

Прокимен, глас 6, Псалам 66:

Благослови нас, Боже, Боже наш; благослови нас, Боже.

Стих: Боже, помилуј нас и благослови нас.

Уторак ЧЕТВРТЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, глас 6, Псалам 67:

Песмопојте Господу, певајте Имену Његовом.

Стих: Пут учините Ономе Који је узишао на запад.

Читање из Књиџе Посѣања

(Глава 9, 8–17):

Рече Бог Ноју и синовима његовим са њим, говорећи: Ево
Ја подижем завет мој вама, и семену вашем после вас, и свакој
души живој са вама, од птица и од животиња, и свима зверима
земаљским, које су са вама, од свих које изиђоше из лађе. И
поставићу завет мој с вама, и неће више умрети свако тело од
воде потопа, и неће више бити потопа воде да уништи сву зем-
љу. И рече Господ Бог Ноју: Ово је знак завета, који Ја дајем
између мене и вас, и између сваке душе живе која је са вама, у
вечне нараштаје: Дугу моју стављам у облак и биће у знак
завета између мене и земље. И биће када наведем облаке на
земљу, јавиће се дуга моја у облаку, и опоменућу се завета
мога који је између мене и вас, и између сваке душе живе у
сваком телу, и неће више бити воде за потоп да уништи свако
тело. И биће дуга моја у облаку, и видећу је и опоменућу се
завета вечнога између мене и између сваке душе живе у сваком

телу које је на земљи. И рече Бог Ноју: Ово је знак завета, који сам завештао између мене и између сваког тела које је на земљи.

Прокимен, глас 6, Псалам 68:

Спасење Твоје, Боже, нека ме прихвати.

Стих: Нека виде ништи и обрадују се.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 12, 8–22):

Уста паметнога бивају хваљена од човека, а лењосрдан бива руган. Бољи је човек који у понижењу ради себи, неголи који себе чашћу окружује а недостаје му хлеба. Праведник милује душе животиња својих, а срца безбожних су немилоствива. Који ради своју земљу наситиће се хлеба, а који иду за сујетностима лишени су разума. Који је слadak у дружењима с вином, оставиће у својим тврђавама срамоту. Жеље безбожних су зле, а корени благочестивих су у (добрим) утврђењима. Због греха усана грешник упада у замке, а праведник се избавља од њих. Који гледа равно (=кротко) биће помилован, а који предусреће код врата (ради суђења), огорчиће душе (других). Од плодова уста душа човекова испуниће се добрима, а уздарје уста његових узвратиће се њему. Пuteви безумних прави су пред њима (самима), док ће мудар послушати савете. Безумни одмах пројављује гњев свој, а вискрени скрива своју нечасност. Праведни пројављену веру (=поверење) казује, а сведок неправедних је подмукао. Има их који говорећи рађавају као мачем, док језици мудрих исцељују. Усне истините потврђују сведочанство, а брз сведок има (често) језик неправедан. Обмана је у срцу онога који плете зла, а који желе мир радоваће се. Ништа неправедно није угодно праведноме, а безбожници ће се испунити зала. Мрзост су Господу усне лажљиве, а који с вером ради, пријатан Му је.

⊕ ⊕ ⊕

Среда ЧЕТВРТЕ седмице, на Шестом часу

Тройар Пророштва, глас 6:

Крсту Твоме клањамо се, Владико, и свето Васкрсење Твоје прослављамо. *Слава, И сада: истио.*

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 69:

Нека се обрадују и узвеселе због Тебе сви који Те траже, Боже.

Сѣих: Нека се врате назад, и нека се посраме (злотражитељи).

Читање из Пророшѣва Исаијиних (Глава 26, 21 и 27, 1–9):

Ево Господ са Светиње наводи гњев на житеље на земљи, и откриће земља крв своју, и неће сакрити погубљене на њој. У дан онај навешће Бог мач свети и велики и моћан на аждају змију која бежи, на аждају змију лукаву, и убиће аждају [која је у мору]. У дан онај виноград добри (имаће) жељу да започне песму над њим. Ја сам град утврђен, град нападнут, узалуд ћу га напајати; јер ће поробљен бити ноћу, а дању ће пасти зид (његов). Нема тога што се неће узети од њега. Ко ће ме поставити да чувам трску у пољу? Због тога непријатељства одбацио сам га. Зато, дакле, учини Господ Бог све што је одредио. Изгорех, викаће становници у њему; учинимо му мир, учинимо мир. Долазећа (су) деца Јаковљева, узрашће и процветаће Израиљ, и испуниће се васељена плода његовог. Зар ће као што је он поразио, тако и овај раном ударити? И као што сам погуби, тако ће бити погубљен? Борећи се и посрамљујући, послаће их (у ропство). Зар ниси ти који размишљаш духом жестоким да их погубиш духом гњева? Зато ће се одузети безакоње Јаковљево, и то је благослов његов: када узмем грех његов, када сруше све камење (незнабожачких) жртвеника здробљено као прах ситан; и неће остати (идолско) дрвеће њихово, и идоли њихови ће бити посечени као далека шума.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 70:

На Тебе се, Господе, поуздах, да се не постидим до века.

Сѣих: Правдом Твојом избави ме.

Среда ЧЕТВРТЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 71:

Благословен Господ Бог Израиљев, Који једини чини чудеса.

Сѣих: Боже, суд Твој дај цару, и правду Твоју сину царевом.

Читање из Књиге Посѣања (Глава 9, 18–29 и 10, 1):

А беху синови Нојеви који изиђоше из лађе: Сим, Хам, Јафет; Хам беше отац Хананаца. Ова тројица су синови Ноје-

ви, од њих се расејаше (људи) по свој земљи. И започе Ноје (као) човек земљорадник земље, и засади виноград. И пијаше од вина, и опи се; и (заспавши) обнажи се у дому своме. И виде Хам отац Хананаца наготу оца свога, и изишавши каза двојици браће своје напољу. И узевши Сим и Јафет хаљетку, ставише је на два рамена своја, и иђаху унатрашке, те покрише наготу оца свога; и лице њихово (би) окренуто, те наготу оца свога не видеше. И отрезни се Ноје од вина, и дознаде шта му учини син његов млађи. И рече:

Проклет да је Ханан; биће роб служећи браћи својој. И (још) рече:

Благословен Господ Бог Симов, и биће Ханан слуга његов.

Да рашири Бог Јафета, и да се настани у насељима Симовим, и нека му Ханан буде слуга. — А поживе Ноје после потопа триста педесет година. И бише сви дани Нојеви деветсто педесет година, и умре. А ово су потомства синова Нојевих, Сима, Хама, (и) Јафета, и родише им се синови после потопа.

Прокимен, глас 4, Псалам 72:

А мени је добро да се прилепљујем Богу.

Сћих: Колико је добар Бог Израиљев.

Читање из Прича Соломонових (Глава 12, 23–28 и 13, 1–9):

Човек паметан престол је осећања, а срце безумних сусреће клетве. Рука изабраних придржаће (увек) погодно, а лукави ће бити заробљени. Страшна реч потреса срце човека праведног, а добра вест га обрадује. Паметан праведник себи је пријатељ, а мишљења безбожних су немилостива; који греше достигнуће (их) зла, а пут безбожника обмануће их. Лукави неће добити лов, а човек чист је часна тековина. На путевима правде је живот, а путеви злопамтљивих су на смрт. Син оштроуман послушан је оцу, а син непослушан је у пропасти. Од плодова правде јешће добри (људи), а душе безаконика пропадају изненада. Ко чува уста своја, чува душу своју; а ко је брзоплет устима, себе ће застрашити. Сваки беспослен је у жељама (=похотама), а руке вредних су у приљежности. Речи неправедне мрзи праведник, а безбожни се посрамљује и неће имати смелости. Правда чува безазлене, а грех чини безбожне

покваренима. Имају који себе богате ништа немајући, и имају који себе смирују у многим богатству. Избављење душе човекове је сопствено богатство, а сиромас не доживљава претњу (губитка). Светлост праведника је свагда, а светлост безбожних се гаси. Душе лукаве заблуђују се у гресима, а праведни су сажаливи и милосрдни.

⊕ ⊕ ⊕

Четвртак ЧЕТВРТЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшїва, ѓлас 6:

Крсту Твоме клањамо се, Владико, и свето Васкрсење Твоје прослављамо. *Слава, И сада: исїю.*

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 73:

А Бог је цар наш пре векова, учини спасење посред земље.

Сїих: Зашто си, Боже, одбацио (нас) до краја.

Читање из Пророшїва Исајиних

(Глава 28, 14–22):

Тако говори Господ: Чујте реч Господњу људи (лицемерно) жалосни, и кнезови народа овога који је у Јерусалиму. Јер рекосте: Учинисмо завет са паклом и са смрћу уговор (склописмо): ако наиђе бура јака, неће доћи на нас; постависмо лаж за наду нашу, и лажју ћемо се покрити. Тога ради, овако говори Господ: Ево ја полажем у темеље Сиона Камен драгоцен, избрани, крајеугаони, цењени, у темеље његове, и ко верује у њега неће се постидети. И поставићу суд (мој) за наду, а милост моју за мерила; и који се надају у лаж узалуд (им је), јер вас неће мимоићи бура, и неће вам (то) отклонити завет (ваш) са смрћу, и нада ваша на пакао неће опстати; ако наиђе бура јака, бићете јој за гажење. Када наиђе, захватиће вас; рано ујутро проћи ће по дану, и у ноћи биће (вам) нада зла; (зато) научите се да чујете (што ћете потом говорити): Стешњавани, не можемо се борити, сами смо немоћни да се саберемо (за борбу). Као гора устаће Господ на безбожнике, и биће (као) у долини Гаваонској; са гњевом ће учинити дела Своја, дело горчине; а гњев Његов другачији, и горчина Његова другачија. А ви се не радујте, нити да јачају ваше везе (са Египтом), јер дела свршена и скраћена чух од Господа Саваота, која ће учинити по целој земљи.

Прокимен, глас 4, Псалам 74:

А ја ћу се радовати довека, певаћу Богу Јаковљевом.

Стих: Исповедаћемо се Теби Боже, исповедаћемо се Теби.

⊕ ⊕ ⊕

Четвртак ЧЕТВРТЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, глас 8, Псалам 75:

Заветујте се и испуните (завете) Господу Богу нашем.

Стих: Познат је у Јудеји Бог, у Израиљу је велико Име Његово.

Читање из *Књи́ге Постања*

(Глава 10, 32 и 11, 1–9):

Ово су потомства синова Нојевих по родовима њиховим, по народима њиховим; од њих се расејаше по острвима народи (незнабожци) по земљи после потопа. И беше сва земља једна уста, и глас (=језик) један свима. И би, када се покренуше они (народи) од истока, нађоше поље у земљи Сенарској, и наста-нише се тамо. И рече човек ближњему (своме): Ходите да на-правимо цигле и испечемо их ватром. И поста им цигла као камен, и блато им би малтер. И рекоше: Ходите да саградимо себи град и кулу, чији ће врх бити до неба, и да учинимо себи име, пре но што се расејемо по лицу све земље. И сиђе Господ да види град и кулу, коју саградише синови људски. И рече Господ: Ево, род је један, и уста (=језик) једна свију; и ово почеше чинити, и сада им неће недостати све што год хтедну чини-ти. Ходите да сиђемо и помешамо тамо језик њихов, да не чују (и не разумеју) сваки језик ближњег (свога). И расеја их Господ оданде по лицу све земље; и престадоше градити град и кулу. И зато се назва име његово *Вавел=Смуйња*, јер тамо смути Господ уста (=језик) све земље, и отуда их расеја Господ Бог по лицу све земље.

Прокимен, глас 8, Псалам 76:

Гласом мојим ка Господу завиках, гласом мојим ка Господу, и обрати ми пажњу.

Стих: У дан невоље моје Бога потражих.

Читање из *Прича Соломонових*

(Глава 13, 19–26 и 14,1–6):

Жеље побожних наслађују душу, а дела безбожних далеко су од знања. Који ходи са мудрима мудар ће бити, а који ходи

са безумнима биће (брзо) препознат. Оне који греше прогонаће (их) зла, а праведнике ће стићи добра. Дobar човек (имаће) наследнике синове синова (својих), а богатство безбожних се сабира праведнима. Праведни ће провести у богатству лета многа, а неправедни ће брзо пропасти. Који штеди штап свој, мрзи сина свога; а који (га) воли — кара (га) васпитно са пажњом. Једући праведни наситиће душу своју, а душе безбожних (и кад једу) оскудевају. Мудре жене сазидаше дом, а безумна (жена) раскопа (га) рукама својим. Који ходи право, боји се Господа, а који развраћује путеве своје, обезчастиће се. Из уста безумних (излази) палица дрскости, а усне мудрих њих чувају. Где нема волова јасле су чисте, а где има плодова много, видљива је снага вола. Сведок верни не лаже, а сведок неправедни распаљује лажи. Тражићеш мудрост код злих, и нећеш је наћи; а осећање код мудрих је прикладно.

Петак ЧЕТВРТЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшћва, ѓлас 6:

Крсту Твоме клањамо се, Владико, и свето Васкрсење Твоје прослављамо. *Слава, И сада: исїѡ.*

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 77:

Он је милосрдан, и очистиће грехе њихове.

Сїих: Пазите, народе мој, на закон мој.

Читање из Пророшћва Исајиних

(Глава 29, 13–23):

Тако говори Господ: Приближава ми се народ овај устима својим, и уснама својим поштују ме, а срце њихово далеко одстоји од мене; узалуд ме поштују, учећи наредбама и учењима људским. Тога ради, ево ја ћу придодати да преселим народ овај и преместим их; и погубићу мудрост мудрих и разум разумних одбацићу. Тешко онима који доносе дубоке одлуке, али не ради Господа. Тешко онима који у тајности доносе одлуку; у мраку ће бити дела њихова, и рећи ће: Ко нас је видео? и ко ће за нас дознати, или оно што ми чинимо? Зар се нећете сматрати као глина грнчара? Зар ће рукотворина рећи ономе ко ју је саздао: ниси ме ти саздао? Или творевина (рећи) своје творцу: ниси ме паметно створио? Зар не још мало па ће се

променити Ливан, као гора Кармил, а Кармил се неће за шуму сматрати? И чуће у дан онај глуви речи књиге (ове), и у тами и магли очи слепих видеће. И обрадоваће се сиромаси ради Господа у весељу, и очајни људи испуниће се веселости. Нестаде безаконик, и пропаде гордељивац, и истребише се (сви) који безаконују у злу, и који чине људе да греше у речи; свима судијама на вратима стављају спотицања, јер подметаху праведнога у неправде. Тога ради, тако говори Господ за дом Јаковљев, кога издвоји од Аврама: Неће се сада постидети Јаков, нити ће сада лице своје изменити Израил; него када деца њихова виде дела моја, ради мене ће свештати Име моје, и освештаће Светога Јаковљевог, и Бога Израилјева бојаће се.

Прокимен, глас 5, Псалам 78:

Помози нам Боже, Спаситељу наш.

Сѣих: Боже, дођоше незнабошци у наслеђе Твоје.

Петак ЧЕТВРТЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, глас 4, Псалам 79:

Који напасаш Израилја, пази, Који водиш као овце Јосифа.

Сѣих: Који седи на Херувимима, јави се.

Читање из Књиге Постања

(Глава 12, 1–7):

Рече Господ Авраму: Изиђи из земље своје и из рода свога и из дома оца свога, (и иди) у земљу коју ћу ти показати. И учинићу те народом великим, и благословићу те, и узвеличаћу име твоје, и бићеш благословен. И благословићу оне који тебе благосиљају, и оне који тебе проклињу проклећу; и у теби ће се благословити сва племена земаљска. И пође Аврам, као што му говораше Господ, и иђаше с њиме Лот. А Авраму беше година седамдесет пет када изиђе из (земље) Харан. И узе Аврам Сару жену своју, и Лота сина брата свога, и сву имовину њихову што стекоше, и сваку душу коју стече у Харану; и изиђоше да иду у земљу Ханан, и дођоше у земљу Хананску. И прође Аврам земљу по дужини њеној, до места Сихема, под храст високи; а Хананејци тада живљаху у земљи (тој). И јави се Господ Авраму, и рече му: Семену твоме даћу земљу ову. И подиже онде Аврам жртвеник Господу Који му се јавио.

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 80:

Радујте се Богу помоћнику нашем

Сѣих: Узмите псалам, и дајте тимпан.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 14, 15–26):

Незлюбиви верује свакој речи, а оштроумни долази у покајање. Мудри убојавши се, уклони се од зла; а безумни, надајући се у себе, меша се с безаконим. Брз на гњев поступа без савета, а муж мудар много (шта) претрпи. Безумни деле (међусобно) злобу, а оштроумни задржавају осећање. Оклизнуће се зли пред добрима, а безбожни ће служити пред вратима праведних. Пријатељи (лоши) омрзнуће сиромашне пријатеље, док су многи пријатељи богатих. Који срамоти убоге, сагрешује, а који милује сиромаше блажен је. Заблуђујући се неправедници смишљају зла, а милост и истину смишљају добри. Не знају милост и веру смислитељи зала, а милостиње и вере су у смислитеља добрих (дела). У свакога који се стара има изобиља, а уживач и безосећајан (човек) биће у немаштини. Венац мудрих је оштроумност, а понашање безумних је зло. Избавиће од зала душу сведок верни, а лажљивац распаљује лажи. У страху Господњем је нада снаге, и (такав) деци својој оставиће (добар) ослонац.

Понедељак ПЕТЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшїва, ѓлас 3:

Пошто безакоња наша усталоше на нас, устани Господе, помози нам; јер си Ти Отац наш, и осим Тебе другога не знамо. *Слава, И сада: истио.*

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 83:

Олтари Твоји, Господе над војскама, Царе мој и Боже мој.

Сѣих: Како су мила насеља Твоја, Господе над војскама.

Читање из Пророшїва Исајиних

(Глава 37, 33–38 и 38, 1–6):

Тако говори Господ за цара Асирског: Неће ући у град овај, нити ће бацити на њега стрелу, нити ће истаћи на њега

штит, нити ће га окружити ровом; него путем којим је дошао, њиме ће се вратити, и у град овај неће ући. Тако говори Господ: Заштитићу град овај, да га спасем ради мене и ради Давида слуге мојега. И изиђе Анђео Господњи, и погуби из логора Асираца сто осамдесет пет хиљада; и уставши ујутро нађоше сва тела мртва. И отиде повративши се Сенахирим цар Асирски, и настани се у Ниневији. И кад се он клањаше у дому Насараха, патрона њиховог, Адрамелех и Сарасар синови његови убише га мечевима, а сами се спасоше у Јерменију; и зацари се Асордан син његов уместо њега. А би у време оно, разболе се Језекија на смрт; и дође к њему Исаија син Амосов, пророк, и рече му: Овако говори Господ: Распореди за дом твој, јер ћеш умрети, и нећеш живети. И окрену Језекија лице своје к зиду и помоли се Господу, говорећи: Опомени се, Господе, како ходих пред Тобом са истином, срцем искреним, и (све) угодно пред Тобом чиних. И плакаше Језекија плачем великим. И би реч Господња Исаији, говорећи: Иди и реци Језекији: Тако говори Господ Бог Давида оца твога: Чух молитву твоју и видех сузе твоје; ево придодајем времену (живота) твога петнаест година; и из руке цара Асирског избавићу те, и град овај, [и заштитићу град овај].

Прокимен, ѓлас 8, Псалам 84:

Покажи нам, Господе, милост Твоју, и спасење Твоје даруј нам.

Сѣих: Благоволео си, Господе, земљу Твоју, повратио си робље Јаковљево.

✠ ✠ ✠

Понедељак ПЕТЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 85:

Упути ме, Господе, на пут Твој, и ходићу у истини Твојој.

Сѣих: Приклони, Господе, ухо Твоје, и услиши ме.

Читање из Књиђе Посѣања

(Глава 13, 12–18):

А Аврам се настани у земљи Ханану, а Лот се настани у граду околине, и настани се у Содому. А људи у Содому беху зли, и грешни пред Богом веома. А Бог рече Авраму, пошто се подели Лот од њега: Подигни очи своје и види са места где си сада, ка северу и југу и истоку и мору, јер сву земљу коју

видиш, теби ћу је дати и семену твоме до века. И учинићу семе твоје као песак земаљски; ако ко може избројати песак земаљски, избројаће и семе твоје. Устани и прођи земљу по дужини њеној и ширини, јер ће је теби дати, [и семену твоме до века]. И преселивши се Аврам дође и настани се код храста Мамвријског, који беше у Хеврону, и подиже тамо жртвеник Господу.

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 86:

Љуби Господ врата Сионова, већма од свих насеља Јаковљевих.

Сѣих: Темељи су његови на горама светим.

Читање из Прича Соломонових (Глава 14, 27–35 и 15, 1–4):

Заповест Господња је извор живота, и чини (човека) да се уклања од замке смрти. У многим народу слава је цару, а у оскудности људи слом је силноме. Дуготрпелив човек мног је у разборитости, а малодушни је јак неразумник. Кротак човек је лекар срцу, а црв костима је срце осетљиво. Који клевеће сиромаша, раздражује Створитеља његовог; а који Га поштују, милује сиромаша. У злоби својој одбачен ће бити безбожник, а који се нада у Господа, праведан је својом преподобношћу. У добром срцу човека починуће мудрост, а у срцу безумних не препознаје се. Правда узвишује народ, а греси умањују племена. Пријатан је цару слуга паметан, он ће својом разборитошћу отклонити срамоту. Гњев погубљује и разумне, а одговор кротак одвраћа јарост, док реч жестока подиже гњев. Језик мудрих познаје добра, а уста безумних најављују зло. На сваком месту очи Господње посматрају и зле и добре. Здрав језик дрво је живота, а који га суздржава испуњује се духом.

Уторак ПЕТЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшїва, ѓлас 3:

Помоћник наш је Бог Јаковљев, и заштитник је у дан невоље.
Слава, И сада: истѣо.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 87:

Сиромаш сам ја, и у трудовима од младости моје.

Сѣих: Господе Боже спасења мога, дању и у ноћи вичем пред Тобом.

Читање из Пророштва Исајиних

(Глава 40, 18–31):

Тако говори Господ: Са ким сте упоредили Господа, и каквом обличју сте га уподобили? Зар није мајстор направио лик (=кип), и златоливац растопивши злато позлатио га, (те) га је начинио за обличје? Јер дрво нетрулеће изабира мајстор, и мудро тражи како да направи лик (=кип) његов, а да се не поквари. Зар нисте разумели? Зар нисте чули? Зар вам није јављено од почетка? Зар не познасте основе земље? Онај Који држи круг земље, а они који живе на њој као скакавци (су)! Који је као свод поставио небо, и разapeо као шатор за становање; Који као ништа даје кнезова да владају; а земљу као ништа створио је! Јер се неће засадити, нити ће посејати, нити ће се укоренити у земљи корен њихов; дуну на њих, и осушише се, и бура као грање захватиће их. Сада, дакле, са чим сте ме уподобили да се узвисим? — рече Свети (Израиљев). Погледајте у висину очима својим и видите, ко је пројавио (=створио) све ово? Онај који износи по броју свемир (τὸν κόσμον) његов, све ће по имену позвати; од многе славе и у снази моћи Његове ништа се неће сакрити од тебе. Јер нећеш (ваљда) рећи, Јакове, и шта си рекао, Израиљу: Сакри се пут мој од Бога, и Бог мој суд узе и удаљи се? И сада, зар ниси разумео? Зар ниси чуо? Бог Вечни, Бог Који је створио крајеве земље, неће огладнети, неће се уморити, нити се може испитати мудрост Његова. Који даје гладнима снагу, и жалост онима који немају муке (порођајне). Јер ће огладнети млађи, и умориће се младићи, и избрани неће бити моћни. А који потрпе Бога стећи ће моћ.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 88:

Блажен је народ који зна клицање (Теби).

Сѣих: Господе, у светлости лица Твога ходићемо.

Уторак ПЕТЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 89:

Господе, био си нам прибежиште из нараштаја и нараштај.

Сѣих: Пре но што горе посташе, и сздаде се земља и васељена.

Читање из Књиџе ѿосѣања

(Глава 15, 1–15):

Дође реч Господња Авраму у виђењу, говорећи: Не бој се, Авраме, ја ћу те штитити; плата ће твоја бити врло велика. А Аврам рече: Владико Господе, шта ћеш ми дати? Јер ја одлазим бездетан; а син Масек укућанице моје, он је Елиезер Дамаштанин. И рече Аврам: Пошто ми ниси дао семе, мој слуга укућаник биће наследник мој. И одмах глас Божији би к њему, говорећи: Неће он бити наследник твој, него који изађе из тебе, тај ће те наследити. И изведе га напоље, и рече му: Погледај на небо и изброј звезде, ако их можеш избројати. И рече (му): Тако ће бити семе твоје. И поверова Аврам Богу, и прими му се у правду. И рече му: Ја сам Бог Који сам те извео из земље Халдејске, да ти дам земљу ову да је наследиш. И рече [Аврам]: Владико Господе, по чему ћу познати да ћу је наследити? И рече му: Узми (и принеси) ми јуницу трогодишњу и козу трогодишњу и овна трогодишњег и грлицу и голубицу. И узе он све то, и расече их на половине, и постави их једну према другој, а птице не раздели. И слетеше птице на тела расечена на делове њихове, и седе близу њих Аврам. А око сунчева заласка наиђе иступљење (=тврђ сав) на Аврама, и гле, страх мрачан велики нападе на њега. И би речено Авраму: Знајући знај, да ће семе твоје бити дошљак у земљи не својој, и поробиће их, и злостављаће их, и понизиће их четиристо година. Али народу, којему ће служити, ја ћу судити; после тога изаћи ће овде са имањем многим. А ти ћеш отићи к оцима твојим с миром, погребен у старости доброј.

Прокимен, глас 4, Псалам 90:

Који живи у помоћи Вишњег, под кровом Бога Небескога наста-ниће се.

Сјих: Рећи ће Господу: Заштитник мој јеси Ти.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 15, 7–19):

Уста мудрих везују су осећањем, док срца неразумника нису чврста. Жртве безбожних мрзост су пред Господом, а молитве (и завети) правоходећих (=благочестивих) угодне су Њему. Мрзост су Господу путеви безбожника, а оне који иду за правдом Он љуби. Васпитање безазленога познаје се од пролазника, а који мрзе васпитно карање скончаће срамно. Пакао и

пропаст јавни су пред Господом, како (онда) да нису и срца људска? Неће завоleti невоспитани оне који га критикују, и са мудрим неће разговарати. Кад се срце радује — лице цвета, а када је (срце) у жалостима, снуждава се. Срце право тражи осећање, а уста невоспитаних познаће зла. Све време очи злих очекују зло, а добри су у миру свагда. Бољи је мали део са страхом Господњим, него ли ризнице велике без страхопоштовања. Боље је гостопримство са зељем ради љубави и милости, него трпеза телетине са непријатељством. Човек гневљив припрема свађе, а дуготрпелив и будућу (свађу) умирује. Дуготрпелив човек угасиће суђења (тј. парнице), док их безбожник већма покреће. Пuteви беспослених пострти су трњем, а (путеви) вредних су проходни.

Среда ПЕТЕ седмице, на Шестом часу

Тройар Пророшћива, глас 1:

Боловима Светих Твојих, које за Тебе претрпеше, умољен буди, Господе; и све наше болове исцели, Човекољупче, молимо се. *Слава, И сада: истіо.*

Прокимен, глас 4, Псалам 91:

Добро је исповедати се Господу, и певати Имену Твоме, Вишњи. *Сіиx:* Јављати ујутро милост Твоју, и истину Твоју на сваку ноћ.

Читање из Пророштва Исаијиних

(Глава 41, 4–14):

Тако говори Господ: Ја сам Бог први, и у будућности Ја јесам. Видеше народи и уплашише се, крајеви земље приближише се и дођоше заједно. Сваки који суди ближњему, и брату ће помоћи, и рећи ће: Оснажи се човек мајстор, и ковач који удара чекићем и уједно савија; некад ће рећи: Заваривање је добро; утврдише то клинцима, поставиће то, и неће се померити. А ти, Израилу, слуго мој Јакове, којега изабрах; семе Аврамово, које заволах; које узех са крајева земље и са врхвидика (=стражарница) њених позвах те, и рекох ти: Слуга мој јеси, изабрах те, и не оставих те. Не бој се, јер са с тобом; не обмањујем, јер сам Ја Бог твој, Који те оснажих, и помогох ти, и утврдих те десницом мојом праведном. Ево, постидеће се и посрамиће се сви противници твоји, јер ће бити као непостојећи, и

пропашће сви супарници твоји. Тражићеш их и и нећеш наћи људе који насрнуше на тебе; јер ће бити као непостојећи, и неће бити противратујућих теби. Јер сам ја Бог твој, Који држи десницу твоју, Који ти говори: Не бој се, Јакове, малени Израиљу! Ја ти помогах, говори Бог твој, Који те избавља, [Свети] Израиљев.

Прокимен, глас 6, Псалам 92:

Гопод се зацари, у лепоту се обуче.

Сѣих: Обуче се Господ у силу, и препојаса се.

Среда ПЕТЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, глас 4, Псалам 93:

Бог праведног судије Господ, праведног суда појави се смело.

Сѣих: Узвиси се, Судијо земље, који узвраћаш гордима.

Читање из Књиџе Посѣања

(Глава 17, 1–9):

А беше Авраму година деведесет девет, и јави се Господ Авраму, и рече му: Ја сам Бог твој; угађај добро преда мном и буди непорочан. И поставићу завет мој између мене и између тебе и умножићу те веома. И паде Аврам на лице своје, и говораше му Бог, говорећи: И ја, ево, завет мој с тобом (постављам), и бићеш отац мноштва народâ. И неће се више звати име твоје Аврам, него ће бити име твоје Авраам, јер те поставих за оца многих народа. И узрашћу (и умножићу) те веома много, и поставићу те у народе, и цареви ће од тебе произаћи. И поставићу завет мој између мене и између тебе, и између семена твога после тебе у нараштајима њиховим за завет вечни, да будем Бог теби и семену твоме после тебе. И даћу теби и семену твоме после тебе земљу на којој живиш, сву земљу Хананску у посед вечни, и бићу им Бог. И рече Бог Аврааму: А ти ћеш завет мој сачувати, ти и семе твоје после тебе у нараштајима својим.

Прокимен, глас 4, Псалам 95:

Певајте Господу песму нову.

Сѣих: Певајте Господу, благословите Име Његово.

Син мудри весели оца, а син неразумни руга се матери својој. Пuteви неразумнога лишени су памети, а човек разборит право ходи. Одбацују одлуке они што не поштују скупове (на којима су донете), док у срцима добросаветних остаје (донета) одлука. Неће ту (одлуку) зли послушати, нити ће рећи нешто битно и добро за опште (добро). Замисли паметнога путевима живота, да би избегнувши пакао спасао се. Домове гордых (и дрских) разориће Господ, а границе (имања) удовице утврђује. Мрзост је Господу одлука неправедна, а невиних су речи честите. Погубљује себе прималац мита, а који мрзи подмићивање спасава се. Милостињом и вером очишћују се греси, а страхом Господњим свак се уклања од зла. Срца праведних размишљају о вери, а уста безбожних одговарају злом. Угодни су пред Господом путеви људи праведних, кроз њих и непријатељи пријатељи постају. Далеко одстоји Бог од безбожних, а молитве праведних услишује. Боље је мало добитка са правдом, неголи много плодова са неправдом. Срце човека (правог) да мисли праведне (ствари), да би се од Бога исправили кораци његови.* Око гледајући добро, весели срце, а добар глас укрепује кости. [Који слуша васпитна карања живота, међу мудрима наставиће се — *мт*]. Који одбацује васпитно карање, мрзи себе; а који воли карања, љуби душу своју. Страх је Господњи васпитање и мудрост, и почетак славе одговара њој, [а смиренима претходи слава]. [До човека је намера срца, и од Господа је (добар) одговор језика — *мт*]. [Колико си велики, толико смиравај себе, и пред Господом Богом наћи ћеш благодат — *Сирах* 3, 18]. Сва дела смиренога јавна су пред Богом; [и Господ је који утврђује духове. Наслони на Господа дела своја, и, утврдиће се замисли твоје. Све је створио Господ за Себе — *мт*], а безбожници ће у зли дан пропасти. Нечист је пред Богом сваки надменога срца, а који (при договору) руку стави у руке (другога) непоштено, неће изаћи невин. Почетак пута доброга је чинити

* Довде у Београдском и Новгородском Паримејнику (13. век); даље само Грчки и Црквенословенски Триод, и у њима су неки стихови уметани и премештани.

добра, и она су угодна Богу већма него приношење жртве. Који тражи Господа, наћи ће знање са правдом; а који Га право траже, наћи ће мир. Сва дела Господња су са правдом, а безбожник је остављен за зли дан.

⊕ ⊕ ⊕

Четвртак ПЕТЕ седмице, на Шестом часу

Тройар Пророшћва, глас 6:

Милосрдни Дуготрпељиви, Сведржитељу Господе, ниспошљи милост Твоју на народ Твој. *Слава, И сада: истио.*

Прокимен, глас 6, Псалам 96:

Господ се зацари, нека се радује земља.

Сћих: Нека се веселе острва многа.

Читање из *Пророшћва Исаијиних*

(Глава 42, 5–16):

Тако говори Господ Бог, Који је створио небо и утврдио га, Који је учврстио земљу и све на њој, и Који даје дисање народу који је на њој, и дах (живота) онима који ходе по њој. Ја Господ Бог позвах те у правди, и држаћу (те) за руку твоју и оснажићу те; и дадох те за завет роду [моме], за светлост народима, да отвориш очи слепима, да изведеш из окова свезане, и из дома тамнице оне који седе у тами. Ја сам Господ Бог, то је Име моје; славу моју другоме нећу дати, нити врлине моје киповима (идола). Изначалне (ствари) ево дођоше, и нове које ја најављујем, и пре но што су се појавиле, најављене су вам. Певајте Господу песму нову, почетак њен (је): Прослављајте Име Његово са краја земље, који силазите на море и пловите по њему, острва и који живите на њима. Нека се узвесели пустиња (=Сиро-Арајска) и насеља њена и придворја (њихова), и који живите у Кидару; веселиће се становници Петре (у Идумеји), са врхова гора повикаће. Даће славу Богу, врлине Његове на острвима (на Западу) објавиће. Господ Бог над војскама изићи ће и сатрће рат, подићи ће ревност и повикаће на непријатеље Своје са снагом. Заћутах; зар ћу свагда ћутати и трпети? Стрпљиво чеках као породиља, избацићу и сасушићу уједно. [Опустошићу горе и брда и сву траву њихову сасушићу], и претворићу реке у острва, и мочваре ћу исушити. И извешћу следе на пут који не видеше, и стазама које не знадоше, учинићу

(их) да ходају; претворићу таму њихову у светлост, и неравнине у прави пут. Ове ћу речи (=ствари) учинити, и нећу их напустити, говори Господ.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 97:

Певајте Господу песму нову, јер чудеса учини Господ, спасе га десница Његова.

Сћих: Видеше сви крајеви земље спасење Бога нашега.

Четвртак ПЕТЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 7, Псалам 98:

Узвисујте Господа Бога нашега, и поклањајте се подножју ногу његових, јер је свето.

Сћих: Господ се зацари, нека се гњеве народи.

Читање из *Књиѓе Посѓања*

(Глава 18, 20–33):

Рече Господ: Вика (из) Содоме и Гоморе умножи се, и греси њихови велики су веома. Зато ћу сићи да видим, да ли се по вици њиховој која долази к мени (то) збива, а ако не, да знам. И окренувши се оданде људи дођоше у Содом, а Авраам још стајаше пред Господом. И приступивши Авраам рече: Еда ли ћеш погубити праведнога са безбожником, и биће праведник као безбожник? Ако буде педесет праведника у граду, хоћеш ли их погубити? Зар нећеш поштедети сво место ради педесет праведника, ако их буде у њему? Нипошто ти нећеш учинити по тој речи, да погубиш праведника за безбожником, и биће праведник као безбожник. Нипошто; зар Судија све земље неће учинити суд (прави)? А Господ рече: Ако нађем у Содому педесет праведника у граду, оставићу сво место ради њих. И одговоривши Авраам рече: Сада почех говорити Господу, иако сам земља и пепео. Ако се пак смањи педесет праведника за пет, хоћеш ли због (тих) петорице погубити сав град? И рече: Нећу погубити, ако нађем тамо четрдесет пет (праведника). И стаде даље говорити (Авраам) Њему, и рече: А ако се нађу тамо четрдесет (праведника)? И рече: Нећу погубити због четрдесет. И рече (опет Авраам): Немој нешто (замерити), Господе, ако (опет) проговорим: Ако се нађе онде тридесет (праведника)? И рече: Нећу погубити, ако се нађе тамо тридесет. И рече

(Авраам): Пошто сам (већ) говорио Господу: Ако се нађе тамо двадесет? И рече: Нећу погубити ради двадесеторице. И рече (Авраам): Немој нешто (замерити), Господе, ако проговорим још једном: Ако се нађе тамо десет? И рече: Нећу погубити ради десеторице. И отиде Господ, пошто престаде говорити Аврааму, а Аврам се врати у своје место.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 99:

Ускликните Господу сва земљо.

Сѣих: Служите Господу у весељу.

Читање из Прича Соломонових (Глава 16, 17–33 и 17, 1–17):

Који прима васпитно карање, биће у добру; а који прихвата критике умудриће се. Који чува путеве своје, очувава душу своју, а који љуби живот свој, штедеће уста своја. Пре слома претходи дрскост, а пре пада злоумље. Бољи је кротак са смирењем, него онај који дели добити са дрским. Разуман у стварима налази добра, а који се узда у Господа блажен је. Мудре и разумне (често) називају злима, а слатки у речи чуће још више (од тога). Извор живота јесу мисли (добре) оних који су их стекли, а карање безумних је зло. Срце мудрога схватиће што говоре сопствена уста, а на уснама носиће познање. Саће меда су речи добре, а сладост њихова је здравље души. Има путева који се човеку чине прави, али свршетци њихови гледају у дно пакла. Човек у мукама пати се себи, и изнуђује своју пропаст; а покварени у својим устима носи погибао. Човек безуман себи копа зло, и на устима својим сабира огањ. Човек покварен разашиље (=зрачи) зла, и варницу подвале упаљује злима, и раздваја пријатеље. Човек преступник закона обмањује пријатеље, и одводи их на путеве рђаве; који уперава очи своје (само на једно), размишља криво, а устима својим одређује све зло; он је пећ злоће. Венац похвале је старост, и на путевима правде налази се. Бољи је дуготрпељив човек од снажнога, [и човек који има разборитост — од земљоделца великог], који пак суздржава гњев бољи је од освајача града. Неправеднима се све враћа у недра, а код Господа је све праведно.* Боља је

* Довде има Београдски Паримејник; Грчки и Црквенословенски настављају.

кора хлеба са слашћу у миру, неголи дом испуњен многим добрима и неправедним жртвама са свађом. Слуга паметан овладава господарима неразумним, и међу браћом ће (праведно) поделити на делове. Као што се испробава сребро и злато у пећи, тако (и) изабрана срца код Господа. Зли (човек) слуша језик безаконика, а праведник не обраћа пажњу на усне лажљиве. Ко се руга сиромасу, разгневљује Творца његовог, а који се радује над оним који пропада, неће бити невин; који пак има сажалљивости биће помилован. Венац је стараца деца деце (његове), а похвала деци су очеви њихови. Вернога (слеђује) сав украс новца, а невернога ни динар. Ни приличе безумноме верне (усне), нити праведноме усне лажљиве. Васпитање је награда благодатј онима који га примењују, и где год се окрене, успеће. Који сакрива (нанете му) неправде, тај тражи пријатељство, а који мрзи да (их) сакрива, тај раздваја пријатеље и сроднике. Претња скрушава срце мудрога, а безумни бијен не осећа (ударце). Спорења покреће сваки зли, а Господ ће му ангела немилостивог послати. Брига ће доћи човеку паметном, а безумници размишљају о злу. Који узвраћају зло за добро, неће уклонити зла из дома свога. Начело правде даје моћ речима (=одлукама), а испред оскудице (памети) иде сукоб и свађа. Који неправеднога (пре)суди као праведног, и праведнога као неправедног, нечист је и мрзак код Бога. Чему послужи имање безумноме? Јер немилосрдни не може стећи мудрост. Који високо подиже дом свој, тражи рушење; а који избегава да се учи, упашће у зла. У свако време нека имаш пријатеља, а браћа нека су у невољи корисна.

⊕ ⊕ ⊕

Петак ПЕТЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшћва, глас 5:

Прехвалан си, Христe Боже наш, Који потресаш земљу, да се поврате и спасу житељи њени; и опет је утврђујеш због Своје доброте и неизрецивог милосрђа; молитвама Богородице, помилуј нас.

Слава, И сада: истио.

Прокимен, глас 4, Псалам 100:

Милост и суд певаћу Ти, Господе.

Сѣих: Певаћу и разумећу на путу непорочном.

Читање из Пророштва Исајиних

(Глава 45, 11–17):

Тако говори Господ Бог, Свети Израиљев, Који је учинио долазеће ствари: Питасте ме за синове моје и за кћери моје, и за дела руку мојих заповедисте ми. Ја створих земљи у човека на њој, ја сам руком мојом утврдио небо, за свима звездама заповедих. Ја сам са правдом подигао њега за цара, и сви су путеви његови прави. Он ће изградити град мој и робље народа мога вратиће не са откупом, нити са даровим, рече Господ Саваот. Тако говори Господ Саваот: Потруди се Египат и трговина Етиопљана и високи људи Савејски к теби ће доћи и теби ће бити робови, и за тобом ће ићи везаних руку и ногу, и поклониће ти се, и у теби ће се помолити, јер је у теби Бог, и рећи ће: Нема Бога осим Тебе. Јер си Ти Бог, и не знадосмо (раније), Бог Израиљев Спаситељ. Постидеће се и посрамиће се сви противници Његови, и отићи ће у срамоти. Обновите се к мени, острва. Израиљ, ће се Господом спасти спасењем вечним; неће се постидети нити посрамити до века, говори Господ Сведржитељ.

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 101:

Господе, услиши молитву моју, и вапај мој нека Теби дође.

Сѣих: Не одврати лице Твоје од мене.

⊕ ⊕ ⊕

Петак ПЕТЕ седмице, на Вечерњи*Прокимен, ѓлас 4, Псалам 102:*

Милосрдан је и милостив Господ, дуготрпељив и многомилостив.

Сѣих: Благослови душо моја Господа, и све што је у мени Име свето Његово.**Читање из Књиге Посѣања**

(Глава 22, 1–18):

И би после тих речи (=догађаја), Бог кушаше Авраама, и рече му: Аврааме, Аврааме. А он рече: Ево ме. И рече: Узми сина твога љубљенога, кога си заволео, Исаака, и иди у земљу високу (=планинску), и принеси га на жртву свеспаљеницу, на једној од гора коју ћу ти рећи. И уставши Авраам ујутро, осамари магарца свога. И узе са собом двојицу слугу, и Исаака сина свога, и нацепавши дрва за жртву свеспаљеницу, уставши пође, и дође на место које му рече Бог, трећег дана. И погледавши

Авраам очима виде место издалека. И рече Авраам слугама својим: Останите овде са магарцем, а ја и дечак отићи ћемо до тамо, и поклонивши се (Богу) вратићемо се вама. И узе Авраам дрва за жртву свеспаљеницу, и стави их на Исаака сина свога; а узео у руке и ватре и нож, и отидоше обојица заједно. А Исаак рече Аврааму оцу своме, казавши: Оче. А он рече: Шта је, чедо? Рече (му): Ево ватре и дрва, а где је овца за жртву свеспаљеницу? А Авраам рече: Бог ће видети себи овцу за жртву свеспаљеницу, чедо. И идући обојица заједно, дођоше на место које му рече Бог. И подиже онде Авраам жртвеник, и постави дрва, и свезавши Исаака сина свога, стави га на жртвеник на дрва. И испружи Авраам руку своју да узме нож и закоље сина свога. И позва га Анђео Господњи с неба, и рече му: Аврааме, Аврааме. А он рече: Ево ме. И рече: Немој ставити руку своју на дете, нити да му ишта учиниш; јер сада познах да се бојиш Бога, и ниси поштедео сина свога љубљенога ради мене. И погледавши Авраам очима својим виде, и гле, ован један ухваћен роговима у дрво савек (=у дбун); и пође Авраам и узео овна, и принесе њега за жртву свеспаљеницу уместо Исаака сина свога. И назва Авраам име месту оном: Господ виде! да би данас рекли: На гори Господ се јави! И позва Анђео Господњи Авраама по други пут с неба, говорећи: Собом самим заклек се, говори Господ, зато што си учинио реч ову, и ниси поштедео сина твога љубљенога ради мене, заиста благосиљајући благословићу те, и умножавајућу умножићу семе твоје као звезде небеске и као песак крај обале мора, и наследиће семе твоје градове противника. И благословиће се у семену твоме сви народи земаљски, зато што си послушао глас мој.

Прокимен, глас 4, Псалам 103:

Како су величанствена дела Твоја, Господе, све си премудрошћу створио.

Стих: Благосиљај, душо моја, Господа; Господе Боже мој, узвеличао се јеси веома.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 17, 17–28 и 18, 1–5):

Браћа су у невољи корисна, јер ради тога се (и) рађају. Човек неразуман пљеска и повлађује себи, као што јамац јамчи

пријатељу своме, [а на својим уснама огањ сабира]. Грехољубив се радује свађама, [а који уздиже своја врата тражи рушење], док окорелосрдачни не сусреће добра. Човек превртљив језиком упада у зла, срце пак неразумно мука је ономе који га има. Не радује се отац сину невоспитаноме, а син разборит весели мајку своју. Срце весело доноси здравље, а човеку тужном суше се кости. Ономе који неправедно прима даре у наручје путеви нису успешни, а безбожник се уклања од путева правде. Лице је паметно у човека мудра, а очи безумнога су на крају земље. Љутња је оцу син неразуман, и бол оној која га је родила. Штету чинити човеку праведном није добро, нити је свето стављати замке властима праведним. Ко штеди да изговори реч грубу, паметан је, а човек дуготрпљив је мудар. Неразумноме кад пита за мудрост сматраће се (то) за мудрост, а када неко заћути сматраће се за разумног. Изговоре тражи човек који хоће да се раздвоји од пријатеља; у свако време биће посрамљен. Оскудни памећу не треба мудрости, јер већином проводи у неразумљу. Када безбожник дође у дубину зала, он презире, и наилази на њега бешчашће и срамота. Вода је дубока реч у срцу човека, то је поток жуборећи и извор живота. Дивити се лицу безбожника није добро, нити је свето одступати од правде на суду.

Понедељак ШЕСТЕ – ЦВЕТНЕ седмице, на Шесћом часу

Тројар Пророшћива, ѓлас 6:

Ово је, Боже, страшни дан, до чијег вечера достићи не надамо се; удостој нас човекољубиво да и њега видимо, Трисвети (Господе), слава Теби. *Слава, И сада: исћо.*

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 104:

Нека се радује срце оних који траже Господа.

Сћих: Исповедајте се Господу, и призивајте Име Његово.

Читање из Пророшїва Исаијиних (Глава 48, 17–22 и 49, 1–4):

Тако говори Господ, Који те је избавио, Свети Израиљев: Ја сам [Господ] Бог твој, показах ти да нађеш пут, којим ћеш ићи по њему. И да си послушао заповести моје, био би као река мир твој, и правда твоја као талас морски; и било би као песак семе твоје, и чеда утробе твоје као прах земаљски. Али нећеш ни сада бити уништен, нити ће пропасти име твоје преда Мног. Изађи из Вавилона бежећи од Халдејаца; глас радости објавите, и да то буде чувено; објавите све до крајева земље, говорите: Избави Господ слугу Свога Јакова. И ако ожедне, кроз пустињу провешће их, воду из стене извешће им; расцепиће се стена, и потећи ће вода, и пиће народ мој. Неће се радовати безбожници, говори Господ. Чујте ме, острва, и пазите, незнабожни народи: после много времена догодиће се, говори Господ. Из утробе мајке моје назва име моје, и постави уста моја као мач оштар, и под кровом руке Своје сакри ме; постави ме као стрелу изабрану, и у тоболац Свој сакри ме. И рече ми: Слуга мој јеси ти, Израиљу, и у теби ћу се прославити. И ја рекох: Узалуд се трудих, упрасно и ништа дадох моћ моју; зато је суд мој код Господа, и труд мој пред Богом мојим.

Прокимен, глас 6, Псалам 105:

Благословен Господ Бог Израиљев од века и до века.

Сїих: Исповедајте се Господу, јер је добар.

**Понедељак ШЕСТЕ – ЦВЕТНЕ седмице,
на Вечерњи**

Прокимен, глас 4, Псалам 106:

Исповедајте се Господу, јер је добар, јер је до века милост Његова.

Сїих: Нека (то) кажу избављени Господом.

Читање из Књи́ге Посїања

(Глава 27, 1–41):

И би, пошто остари Исак и ослабише очи његове с видом, и призва Исава сина свога старијега, и рече му: Сине мој. И он рече: Ево ме. И рече (Исак): Ево остарих и не знам дан кончине моје. Сада пак узми оружје твоје, тоболац и стрелу, и изађи у поље и улови ми лов. И направи ми јела, као што ја волим, и

донеси ми да једем, да те благослови душа моја пре но што умрем. А Ревека чу Исака где говори Исаву сину своме. И отиде Исав у поље да улови лов оцу своме. А Ревека рече Јакову сину своме млађем: Ево, ја чух оца твога где говори Исаву брату твоме, говорећи: Донеси ми лова и направи ми јела, да једем и благословим те пред Господом пре но што умрем. Зато сада, сине, послушај ме, као што ти ја заповедам. И отишавши код оваца, узми ми отуда два јарета млада и добра, и направићу од њих јело оцу твоме, као што воли; и унећеш оцу твоме, и јешће, да те благослови отац твој пре но што умре. А Јаков рече Ревеки мајци својој: Исав брат мој је човек космат, а ја сам човек гладак; да не би ме опипао отац мој, и будем пред њим као обмањивач, и наведем на себе проклетство а не благослов. А рече му мати: На мене проклетство, чедо; само послушај глас мој и отиђи и донеси ми. И отишавши узе и донесе мајци, и учини мајка његова јела, као што воли отац његов. И узевши Ревека одећу сина свога старијега (Исава) најлепшу, која беше код ње у кући, и обуче Јакова сина свога млађега, и кожицама јаради обложи мишице његове и голи врат његов. И даде јела и хлебове које начини у руке Јакову сину своме. И он унесе оцу своме. И рече: Оче. А он рече: Ево ме. Ко си ти, чедо? И рече Јаков оцу: Ја сам Исав првенац твој; учиних као што си ми рекао; уставши седи и једи од лова мога, да ме благослови душа твоја. А Исак рече сину своме: Шта је то што брзо нађе, о чедо? А он рече: Оно што даде Господ Бог твој преда ме. А Исак рече Јакову: Приђи ми да те опипам, чедо, да ли си ти син мој Исав или не. И приближи се Јаков Исаку оцу своме, и опипа га, и рече: Глас је глас Јаковљев, а руке су руке Исавове. И не познаде га, јер руке његове беху као руке Исава брата његова космате; и благослови га. И рече: Ти ли си син мој Исав? А он рече: Ја сам. И рече: Принеси ми, и јешћу од лова твога, чедо, да те благослови душа моја. И принесе му, и једе; и принесе му вино, и пи. И рече му Исак отац његов: Приђи ми и пољуби ме, чедо. И пришавши пољуби га, и омириса мирис одеће његове, и благослови га и рече:

Ево, мирис сина мога

као мирис њиве пуне коју благослови Господ.

И да ти да Бог од росе небеске,
и од плодности земље,
и мноштво пшенице и вина.
И нека ти служе народи,
и да ти се поклоне кнезови;
и буди господар брату твоме,
и нека ти се поклоне синови оца твога.

Који тебе куне — проклет био,
а који те благосиља — благословен био.

И би, када престаде Исак да благосиља Јакова сина свога, и би кад изађе Јаков од лица Исака оца свога, а Исав брат његов дође из лова. И направи и он јела, и принесе оцу своме, и рече оцу: Нек устане отац мој и нек једе од лова сина свога, да ме благослови душа твоја. И рече му Исак отац његов: Ко си ти? А он рече: Ја сам син твој првенац Исав. А Исак се запрепасти запрепашћењем врло великим, и рече: Ко је, онда, ко ми улови лов и донесе ми? И једох од свега пре но што ти дође; и благослових њега, и биће благословен. И би, када чу Исав речи Исака оца свога, и повика гласом великим и горким веома, и рече: Благослови, онда, и мене, оче. И рече му (Исак): Дошавши брат твој с преваром, узео благослов твој. И рече [Исав]: С правом се назва име његово Јаков, јер ме спотаче (и превари) већ други пут, и првенство моје узео, и сада узео благослов мој. И рече Исав оцу своме: Зар ниси оставио и мени благослов, оче? И одговоривши Исак рече Исаву: Ако њега учиних господарем твојим, и сву браћу његову учиних слугама његовим, житом и вином утврдих га, а теби шта ћу учинити, чедо? А Исав рече оцу своме: Зар је (само) један благослов у тебе, оче? Благослови, зато, и мене, оче. А пошто се снужди Исак, повика гласом [великим] Исав, и заплака. И одговоривши Исак отац његов, рече му:

Ево, од плодне земље биће насеље твоје,
и од росе небеске одозго;
и од мача свога живећеш,
и брату твоме служићеш;
а биће кад ћеш свргнути
и одбацити јарам његов са врата твога.

И непријатељеваше Исав Јакову због благослова којим га благослови отац његов.

Прокимен, ѓлас 7, Псалам 107:

Узнеси се на небеса, Боже, и по свој земљи је слава Твоја.

Сѣих: Готово је срце моје, Боже, готово је срце моје.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 19, 16–25):

Који чува заповест, чува душу своју, а који се не стара о својим путевима, пропашће. Који даје милостињу сиромашу, Богу позајмљује; по дару узвратиће му. Васпитно карај сина свога, јер ће тако имати наде; у дрскост не подижи душу своју. Злоуман човек много ће се оштетити, а ако (другима) наноси штету, и души ће својој (зло) придодати. Слушај, сине, поуку оца свога, да мудар будеш на крају своме. Многе су мисли у срцу човека, а савет Господњи остаје до века. Плод је човеку милостиња; бољи је сиромаш праведан неголи богат лажљив. Страх Господњи је за живот човека, а немалац страха (Божијег) настаниће се у местима где не привирује знање. Који скрива у недра своја руке неправедно, неће их ни устима својим принети. Кад нападне зараза безумник бива лукавији; а ако покараш човека праведна, схватиће осећање.

Уџорак ШЕСТЕ – ЦВЕТНЕ седмице, на Шесћом часу

Тројар Пророшѣва, ѓлас 5:

Необориву стену дао си (Господе) граду нашем, Дјеву Која Те је родила; Њоме, Спасе, од зала која нас окружују избави душе наше, молимо Ти се. *Слава, И сада: истио.*

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 108:

Помози ми, Господе Боже мој, и спаси ме по милости Твојој.

Сѣих: Боже, хвалу моју не прећути.

Читање из Пророшѣва Исајиних

(Глава 49, 6–10):

Тако говори Господ: Ево поставих те за завет роду (Израиљеву), за светлост народима да будеш за спасење све до крајева земље. Тако говори Господ, Који те је избавио, Бог Израиљев: Освештајте онога који унижује душу своју, кога се гаде незна-

божни народи (и) слуге кнезова; цареви ће видети њега и устаће, кнезови и поклониће му се ради Господа; јер је веран Свети Израиљев, и тебе изабрах. Тако говори Господ: У време пријатно послушах те, и у дан спасења помогох ти, и саздах те, и дадох те за завет народима, да уредиш земљу и наследиш наслеђа пустиње, говорећи онима у оковима: Изиђите; и онима у тами да се открију (на светлост). На свим путевима напасаће се, и на свим стазама је паша њихова. Неће огладнети, нити ожеднети, нити ће их ударити жега, нити сунце; него онај који милује утешеће их, и кроз изворе вода повешће их.

Прокимен, глас 4, Псалм 109:

Ти си свештеник до века, по чину Мелхиседековом.

Стих: Рече Господ Господу моме: Седи мени с десне стране.

Ушорак ШЕСТЕ – ЦВЕТНЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, глас 4, Псалм 110:

Почетак је премудрости страх Господњи.

Стих: Исповедаћу Ти се, Господе, свим срцем својим.

Читање из Књиџе Посијања

(Глава 31, 3–16):

Рече Господ Јакову: Врати се у земљу оца твога и у род твој, и бићу с тобом. И пославши Јаков дозва Лију и Рахилу у поље где беху стада. И рече им: Видим ја лице оца нашега да није према мени као јуче и прекојуче; а Бог оца мога беше са мном. И ви саме знате да сам свом снагом својом служио оцу вашем. А отац ваш ме је повређивао (и оштетио), и измењиваше плату моју десет оваца; и не даде му Бог да ми зло учини. Ако каже тако: Шарене (овце) нека ти буду плата, и јагњиће се све овце шарене; а ако рече: Беле нека ти буду плата, и јагњиће се све овце беле. И одузе Бог сву стоку оца нашег, и даде је мени. И би када се упаљиваше (и зачињаху у утроби) овце, и видех то очима мојим у сну: и гле јарци и овнови узлажаху на овце и козе, обележени и шарени и пепељасто шарани. И рече ми Анђео Божији у сну: Јакове. И ја рекох: Шта је? И рече (ми): Погледај очима твојим, и види јарце и овнове како

узлазе на овце и козе обележени и шарени и пепељасто шарани; јер видех све што ти Лаван чини. Ја сам Бог Који ти се јавих на месту Божијем, где си ми прелио онде стуб (за спомен), и тамо си ми молио молитву (=заветовао завет); сада пак устани и изађи из земље ове, и иди у земљу рођења твога, и бићу са тобом. И одговоривши Рахиља и Лија, рекоше му: Еда ли још имамо удела или наслеђа у дому оца нашег? Зар се не сматрамо као туђинке њему? Јер нас продаде, и поједе трошећи новац наш. Сво богатство и слава, коју узе Бог од оца нашег, нама ће бити и деци нашој. Зато сада што ти рече Бог, (то) чини.

Прокимен, глас 4, Псалм 111:

Милостив је и милосрдан Господ, и праведан.

Сѣих: Блажен је човек који се боји Господа.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 21, 3–21):

Сине, чинити правду и истину угодно је Богу већма него крв (принетих) жртава. Великомислећи (о себи) у дрскости постаје грубога срца; светиљка је безбожнима грех. [Помисли марљивогa воде умножењу, и сваки немаран вођен бива у лишавање — *мт*]. Који чини сабирање блага лажљивим језиком, тај се гони за сујетом, и долази у замке смрти. Погибао ће безбожницима њима се наметнути, јер они неће да чине правду. Покваренима ће Бог послати покварене путеве, јер су дела Његова чиста и права. Боље је живети у крају напољу, него у зградама окреченим са неправдом, и у заједничкој кући. Душа безбожника неће бити помилована ни од једнога човека. Када бива кажњен развраћени, безазлени ће бити пажљивији; мудри пак схватајући, стећи ће знање. Схвата праведник срца безбожних, и ружи безбожнике у злима (њиховим). Који затвара уши своје да не чује болесника, и он ће призивати и неће бити ко да (га) чује. Тајно давање одвраћа гњев, а који штеди дарове подиже јаки гњев. Веселе праведних чини суд (прави), а преподобни (=свети) је нечист код злочинаца. Човек који скреће са пута правде, на скупу динова завршиће. Човек оскудан воли весеље, љубећи вино и уље неће се обогатити. Нечист је праведнику безаконик, [и наспрам правих (такав је) преступник закона]. Боље је живети у пустњи, него са женом свадљи-

вом и језичном и љутитом. Благо многожељено починуће на устима мудрога, но безумни људи прогутаће га. Пут правде и милостиње наћи ће живот и славу.

Среда ШЕСТЕ – ЦВЕТНЕ седмице, на Шестом часу

Тројар Пророшїва, ѓлас 5:

Милости Твоје, Господе, учини на нама, и не презри нас због безакоња наших, Свети Владико Сведржитељу, Молимо Ти се. *Слава, И сада: истїо.*

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 112:

Хвалите, слуге, Господа; хвалите Име Господње.

Сїих: Нека је Име Господње благословено од сада и до века.

Читање из Пророшїва Исајиних

(Глава 58, 1–11):

Тако говори Господ: Узвикни јако и немој поштедети, као труба дигни глас твој, и објави народу моме грехе њихове, и дому Јаковљевом безакоња њихова. Мене с дана на дан траже, и да познају путеве моје желе, као народ који је учинио правду [Божију] и суд Бога свога није оставио; траже од мене сада суд праведни, и да се приближе Богу желе, говорећи: Зашто постисмо и ниси (нас) видео? понизисмо душе наше и ниси познао? (Господ одговори): Зато што у данима постова ваших показујете (зле) воље ваше, и све потчињене вам злостављате. Ако постите (зато) да судите и спорите, и песницама ударате пониженога, зашто ми постите као данас, да се с виком чује глас ваш? Нисам такав пост изабрао, и дан (такав) да човек смирује душу своју; нити ако савијеш као обруч врат свој, и врећу и прашину простреш (пода се), неће се ни тако назвати пост угодан. Нисам такав пост ја изабрао, говори Господ, него: раздрешуј сваку свезу неправде, раскини чворове насилних уговора, отпуштај понижене на слободу, и сваки уговор неправде поцепај. Раздели гладноме хлеб свој, и сиромашне без крова уведи у дом твој; ако видиш нагога, одени га, и сроднике рода твога не презри. Тада ће се пући рано (као зора) светлост твоја, и исцељења твоја брзо ће засијати, и ићи ће пред тобом

правда твоја, и слава Божија прекриће те. Тада повичи, и Бог ће те услишати; и још док говориш, рећи ће: Ево ме. Ако одбациш од себе свезу (неправде) и бијење руком и реч гунђања, и даднеш гладноме хлеб од душе своје, и душу понижену наситиш, тада ће заблистати у тами светлост твоја, и тама твоја биће као подне. И биће Бог твој са тобом свагда.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 113:

Благословени сте ви Господу, Који је створио небо и земљу.

Стих: Небо над небесима је Господу, а земљу даде синовима људским.

Среда ШЕСТЕ – ЦВЕТНЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 114:

Благоугодићу пред Гоподом у земљи живих.

Стих: Заволех што ће Господ услишити глас мољења мога.

Читање из Књиѓе Посѓања

(Глава 43, 26–31 и 45, 1–16):

И принесосхе Јосифу браћа његова дарове, које имађаху у рукама својим, у дом, и поклонисхе му се лицем на земљу. И запита их: Како сте? И рече им: Је ли здрав отац ваш старац, за кога рекосте, живи ли још? А они рекоше: Здрав је слуга твој отац наш, још живи. И рече: Благословен човек тај Богу. И (они) сагнувши се поклонисхе му се. И погледавши очима својим Јосиф виде Венијамина брата свога истоматерњег, и рече: Је ли то брат ваш најмлађи, којега рекосте довести мени? И рече: Бог да те помилује, дете. И потресе се Јосиф, јер уздрхта утроба његова због брата свога, и тражаше (место) да плаче; и отишавши у одају плакаше онде. И умивши лице своје, изишавши суздржаваше се. И не могаше Јосиф поднети све који му ту предстојаху, него рече: Удаљите све од мене. И не преоста нико пред Јосифом, кад се обзнани браћи својој. И испусти глас са плачем. И чуше (за то) сви Египћани, и би чувено у дому фараоновом. А Јосиф рече браћи својој: Ја сам Јосиф; је ли још жив отац мој? И не могаху му браћа одговорити, јер се узмутише. И рече Јосиф браћи својој: Приближите ми се; и приближише се. И рече: Ја сам Јосиф брат ваш, кога продасте у Египат. Сада пак немојте се жалостити, нити да вам

буде криво што сте ме продали овде; јер ме за живот (ваш) Бог посла пред вама. Јер ово је друга година глади на земљи, и још је остало пет година, у којима неће бити орања за сетву, нити жетве. Посла ме, зато, Бог пред вама да вам остане остатак на земљи, и да прехраним ваш остатак велики. Сада, дакле, нисте ме ви послали овде, него Бог, и учини ме оцем фараону и господарем свег дома његовог и кнезом све земље Египатске. Зато, похитавши узиђите ка оцу мојем, и реците му: Тако говори син твој Јосиф: Учини ме Бог господарем све земље Египатске; сиђи зато к мени (у Египат), и немој каснити. И настанићеш се у земљи Гесем Арабијској, и бићеш близу мене, ти и синови твоји, и синови синова твојих, овце твоје и краве твоје, и све што је твоје. И прехранићу те онде; јер још пет година биће глад (на земљи), да не пропаднеш ти и синови твоји и сва имовина твоја. Ево, очи ваше виде, и очи Венијамина брата мога, да уста моја говоре са вама. Кажите зато оцу моме сву славу моју у Египту и што сте видели, и пожуривши доведите оца мога овде. И (Јосиф) паднувши на врат Венијамина брата свога, плакаше на њему, и Венијамин плакаше на врату његовом. И целивавши сву браћу своју, плакаше над њима. И потом говорише њему браћа његова. И пронесе се глас у дом фараонов, говорећи: Дођоше браћа Јосифова. И обрадова се фараон, и свита слугу његових.

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 115:

Завете своје Господу ћу испунити, пред свим народом Његовим.

Стих: Веровах, зато (и) говорих; јер се понизих веома.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 21, 23–31 и 22, 1–4):

Ко чува уста своја и језик, сачуваће душу своју од невоље. Дрзак и самовољан и горди назива се пошаст, а који злопамти, безаконик је. Жеље (=похоте) лењога убијају, јер се не покрећу руке његове да нешто раде. Безбожни сав дан жели зле жеље, а праведни несебично милује и сажалева. Жртве безбожних су мрзост Господу, јер их приносе безаконно. Сведок лажан пропашће, а човек послушљив говориће суздржавајући се. Безбожан човек без стида стоји пред лицем, а прави (човек) сам схвата путеве своје. Нема мудрости, нема храбрости, нема

савета у безбожнога [пред Господом]. Коњ се спрема за дан рата, но од Господа је помоћ. Боље је име добро, него богатство много; изнад злата и сребра је милост добра. Богати и сиромаш сретају један другога, а обојицу је Господ створио. Оштроуман (човек) видећи злога јако кажњаваног, сам се поучава, док неразумници прошавши (туда) претрпеше штету. Род мудрости је страх Господњи, и богатство, и слава, и живот.

⊕ ⊕ ⊕

Четвртиак ШЕСТЕ – ЦВЕТНЕ седмице, на Шестом часу

Тройар Пророштва, глас 5:

Глас слугу Твојих, Господе, не заборави; опомени се да свагда наду полагамо на Тебе, Који све можеш, и помози нам, молимо се. *Слава, И сада: исјо.*

Прокимен, глас 4, Псалм 117:

Ово су врата Господња, праведни ће ући на њих.

Стих: Исповедајте се Господу, јер је добар.

Читање из Пророштва Исајиних

(Глава 65, 8–16):

Тако говори Господ: Као што се нађе пуче на грозду и кажу (људи): немој га откинути јер је благослов у њему, тако ћу учинити ради Слуге мога; нећу погубити све ради њега. И извешћу семе из Јакова и семе из Јуде, и наследиће Гору свету моју, и наследиће (је) изабрани моји и слуге моје, и населиће се тамо. И биће у шуми (Саронској) насеља стада, и долина Ахор (код Јерихона) за починак стоци народу моме, који ме тражише. А ви који ме остависте, и који заборављате Гору свету моју, и који припремате демону [Гѣду=идолу среће] трпезу, и пуните чашу (за излив идолу Судбине), ја ћу вас предати под мач, сви ћете пасти у сечи (тј. покољу); јер вас звах, и не послушасте; говорих и оглушисте се; и учинисте зло преда мнош, и оно што не хтедох, то сте изабрали. Тога ради, овако говори Господ: Ево, који ми служе јешће, а ви ћете гладовати; ево, који ми служе — они ће пити, а ви ћете жеднети. Ево, који ми служе обрадоваће се, а ви ћете се посрамити. Ево, који ми служе радоваће се у весељу, а ви ћете викати у болу срца вашег и од потреса духа вашег јаукаћете. Јер ћете оставити име ваше на

гађење изабранима мојим, а вас ће погубити Господ. Онима који ми служе назваће се име ново, које ће се благословити на земљи, јер ће благословити Бога Истинитога.

Прокимен, глас 4, Псалам 118:

Путем заповести Твојих текох, када си раширио срце моје.

Стих: Законоположи ми, Господе, пут наредаба Твојих.

Четвртиак ШЕСТЕ – ЦВЕТНЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, глас 6, Псалам 119:

Када туговах завапих ка Господу, и услиша ме.

Стих: Господе, избави душу моју од уста неправедних, и од језика лажљивога.

Читање из Књиџе Посиња

(Глава 46, 1–7):

И пошавши Јаков, он и сви његови, дође на Извор заклетве и принесе жртву Богу оца свога Исака. И рече Бог Израилју у виђењу ноћу, говорећи: Јакове, Јакове. А он рече: Шта је? А он му рече: Ја сам Бог отаца твојих; не бој се да сиђеш у Египат, јер ћу те учинити онде великим народом. И ја ћу сићи с тобом у Египат, и ја ћу те узвести на крају. И Јосиф ће ставити руке своје на очи твоје (да их затвори). И устаде Јаков од Извора заклетве, и узеше синови Израљеви оца свога, и ствари, и жене своје на кола, која посла Јосиф да га узму. И узевши имовину своју и сву тековину, коју стекоше у земљи Хананској, уђоше у Египат, Јаков и све семе његово са њим, синови и синови синова његових, кћери и кћери кћери његових; и све семе своје доведе у Египат.

Прокимен, глас 6, Псалам 120:

Господ ће те сачувати од сваког зла, сачуваће душу твоју Господ.

Стих: Подигох очи моје на планине, одакле ће доћи помоћ моја.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 23, 15–35 и 24, 1–5):

Сине, ако мудро буде срце твоје, обрадоваћеш и срце моје. И удубљиваће се усне твоје у речи усана мојих, еда ли су праве. Нека не ревнује срце твоје грешницима, него у страху Господњем буди сав дан. Ако то сачуваш, имаћеш унуке, и нада твоја неће одступити (од тебе). Слушај сине, и мудар буди, и управљај

мисли срца твога. Не буди винопија, нити пристај (таквим) саветима и куповинама меса; јер сваки пијаница и блудник осиромаше, и обући ће рите и крпе сваки спавач. Слушај, сине, оца који те је родио, и не презри кад остари мати твоја. Стеци истину, и не одбаци мудрост, и васпитно учење и знање. Добро одгаја отац праведан, и сину мудром весели се душа његова. Да се веселе отац и мати због тебе, и да се радује родитељка твоја. Дај ми, сине, срце твоје, и очи твоје да чувају путеве моје. Јер је сасуд разбијени туђи дом, и бунар је туђи тесан. Тај (дом) ће скоро пропасти, и сваки законпреступник уништиће се. Ко ме је тешко? Ко ме је узбуна? Ко ме судови? Ко ме горчине и болови? Ко ме узалудни ломови? У кога су мутне очи? Зар не у оних који остају дуже у вину? И зар не у оних који траже где бивају пијанке? Не опијајте се вином, него се дружите са људима праведним, и разговарајте шетајући. Јер ако чашама и флашама даднеш очи своје, после ћеш ходити голији од тучка (у ступи), и на крају ћеш као уједен од змије прострти се, као кад се од звечарке излије отров. Очи твоје кад виде туђу (жену), тад ће уста твоја говорити развратно, и пашћеш као у срце мора, и (пропашћеш) као крманаш у многим таласима. Јер ћеш рећи: Бише ме, и не осећах бол; и ругаху ми се, а ја не знадох када је јутро, да пошавши потражим оне са којима се дружих. Сине, не поревнуј злим људима, нити пожели да будеш са њима; јер лажима се учи срце њихово, и уста њихова говоре муке. Са мудрошћу се изграђује дом, и са знањем се управља. Са осећањем се испуњују ризнице сваким богатством часним и добрим. Бољи је мудри од јакога, и човек који има разумност од земљоделца великог.

Пејџак ШЕСТЕ – ЦВЕТНЕ седмице, на Шестом часу

Тройар Пророшћва, ѓлас 3:

Неподношљив је, Господе, гњев претње Твоје грешницима; и нисмо достојни погледати и тражити милост од Тебе; немој љутњом Твојом ни гњевом Твојим погубити нас, које си од земље руком Твојом саздао. *Слава, И сада: исїџо.*

Прокимен, глас 4, Псалам 121:

Ради дома Господа Бога нашег, тражих добра теби.

Сѣих: Обрадовах се онима који ми рекоше: У дом Господњи пођимо.

Читање из Пророштва Исајиних

(Глава 66, 10–24):

Весели се, Јерусалиме, и ликујте у њему сви који га љубите, [и који живите у њему] радујте се заједно са њим радошћу, сви који плакасте над њим; да сисате и наситите се из дојке утехе његове, да сисавши насладите се од уласка славе његове. Јер овако говори Господ: Ево ја наводим к њима као реку мира, и као поток који прелива славу незнабожних народа; деца ће њихова бити узета на рамена, и на коленима утешити се. Као што кад мати кога теши, тако ћу и ја вас утешити, и у Јерусалиму утешити се. И видећете, и обрадоваће се срце ваше, и кости ваше као трава процветаће; и познаће се рука Господња онима који Га се боје, и запретиће непокорнима. Јер ево Господ као огањ доћи ће, и колеснице Његове као бура, да узврати гњевом одмазду своју, и уништење своје пламеном огњеним. Јер ће огњем Господњим бити суђена сва земља, и мачем Његовим свако тело; многи ће бити рањени од Господа. Они који се очишћују и посвећују у вртovima (идолским), и који у предверјима (храмова) једу свињско месо, и гадости (гмизаваца), и мишеве, заједно ће пропасти, рече Господ. И ја дела њихова и помисли њихове знам. Долазим да саберем све народе и језике; и доћи ће, и видеће славу моју. И оставићу на њима знамења, и послаћу од њих спасене у незнабожне народе: у Тарс (на север), и Фуд и Луд (јужно у Африку), и у Мосох и Товел (на исток), и у Јеладу (на запад), и на острва даљна (на мору), која не чуше за Име моје, нити видеше славу моју; и објавиће славу моју у незнабожним народима. И доведиће браћу вашу из свих народа као дар Господу, са коњима и борним колима, и са колима мазги са арњевима, у свети град Јерусалим, рече Господ: као када ми приносе синови Израилјеви жртве своје са псалмима у дом Господњи. И од њих ћу узети себи свештенике и левите, рече Господ. Јер као што ће ново небо и нова земља, које ја творим, остати пред мном, говори Господ, тако ће остати семе ваше и име ваше. И биће од месеца у месец, и од

суботе у суботу, доћи ће свако тело да се поклони преда мно-
у Јерусалим, рече Господ. И изићи ће, и видеће кости људи
који су преступили (закон) преда мно-; јер црв њихов неће
умрети, и огањ њихов неће се угасити, и биће на позор сваком
телу.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 122:

Помилуј нас, Господе, помилуј нас.

Сѣих: Теби подигох очи моје Који живиш на небу.

⊕ ⊕ ⊕

Пеѣак ШЕСТЕ-ЦВЕТНЕ седмице, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 123:

Помоћ је наша у Име Господа, Који је створио небо и земљу.

Сѣих: Да Господ не беше међу нама, нек зато каже Израиљ.

Читање из *Књиѣ Посѣања*

(Глава 49, 33 и 50, 1–26):

И престаде Јаков наређујући синовима својим; и пруживши
ноге своје на одар, премину; и би придодан народу своме. И
паднувши Јосиф на лице оца свога, оплакиваше га и целиваше
га. И нареди Јосиф свима слугама својим упопницима да по-
гребу оца његовог; и погребоше упопници Израиља. И испу-
нише му четрдесет дана, јер се тако броје дани погребѣ. И
оплакиваше га Египат седамдесет дана. А пошто прођоше
дани жалости, рече Јосиф велможама фараоновим, говорећи:
Ако нађох милост пред вама, реците за мене у уши фараону,
говорећи: Отац мој закле ме [пре но што сконча], говорећи:
У гроб који ископах себи у земљи Хананској, тамо ме сахрани.
Зато сада узишавши (тамо) сахранићу оца мога, и вратићу се.
И рече фараон Јосифу: Узиђи, сахрани оца твога, као што те
закле. И узиђе Јосиф да сахрани оца свога; и узиђоше са њим
све слуге фараонове, и старешине дома његовог, и све старе-
шине земље Египта. И сва свекућа (=породица) Јосифова и бра-
ћа његова, и сав дом оца његовог, и сродници његови; а овце и
волове оставише у земљи Гесем. И узиђоше са њим и кола и
коњаници, и би пук велик веома. И дођоше на гумно Атадово,
које је преко Јордана, и оплакаше га жалошћу великом и врло
јаком; и учини жалост оцу своме седам дана. И видеше ста-
новници земље Хананске жалост на гумну Атадову, и рекоше:

Жалост је то велика Египћанима; зато се назва име томе месту: Жалост Египатска, (место) које је преко Јордана. И учинише му тако синови његови [како им заповеди], и узеше га синови његови у земљу Хананску, и погребеше га у пећини дуплој, коју пећину стече Авраам куповином гроба од Ефрона Хетејца, наспрам Мамврија. И врати се Јосиф у Египат, он и браћа његова, и [сви] који узиђоше да сахране оца његова. А видећи браћа Јосифова да умре отац њихов, рекоше: Да нам неће злопамтити Јосиф, и заузврат вратити нам сва зла, која му учинисмо. И дошавши Јосифу, рекоше: Отац твој закле пре но што сконча, говорећи: Тако реците Јосифу: Опрости им неправду и грех њихов, јер ти зла учинише. И сада прими неправду слугу Бога оца твога. И плакаше Јосиф док они говораше њему. И пришавши њему рекоше: Ми смо слуге твоје. И рече им Јосиф: Не бојте се, јер сам ја Божији. Ви сте смислили на мене зло, а Бог је смислио за мене добро, да би било као данас, и прехранио се народ многи. И рече им: Не бојте се, ја ћу вас прехранити, и долове ваше. И утеши их, и говораше (право) у срце њихово. И настани се Јосиф у Египту, он и браћа његова, и сва свекућа (=породица) оца његовог. И поживе Јосиф година сто десет. И виде Јосиф Јефремову децу до трећег рода, и синови Махира сина Манасијиног родише се на коленима Јосифовим. И рече Јосиф браћи својој, говорећи: Ја умирем. Али посетом посетиће вас Бог, и извешће вас из земље ове у земљу за коју се закле Бог оцима нашим, Аврааму, Исаку и Јакову. И закле Јосиф синове Израиљеве, говорећи: У посети којом ће вас посетити Бог, узнећете и кости моје одавде са вама. И сконча Јосиф у година сто десет; и погребеше га, и ставише (га) у ковчег у Египту.

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 124:

Који се уздају у Господа, као гора су Сион, неће се поколебати до века.

Сѣих: Јер неће оставити Господ штап грешника на наслеђе праведника.

Читање из Прича Соломонових

(Глава 31, 8–32):

Сине, отвори уста своја речи Божијој, и суди све здраво. Отварај уста твоја и суди праведно, расуђуј убогом и немоћ-

ном. Жену добру ко ће наћи? Таква је драгоценија од драгог камења. Осмељује се њоме срце мужа њеног; таквој неће недостати добрих дарова. Јер чини мужу своме добро сав живот; нашавши коже и лана, начини корисне ствари рукама својим. Постаде као лађа која тргује издалека; сабира себи богатство, и устаје ноћима, и даје хране дому, и посао слушкињама. Видевши њиву, купи је, а од плодова руку својих засади имање. Опасавши снажно бедра своја, утврди мишице своје на посао. Окусила је како је добро радити, и неће се угасити светилник њен сву ноћ. Шаке своје простире на корисно, руке своје утврђује на вретено. Руке своје отвара убоготе, а плод пружи сиромашу. Не брине се о другој чељади у дому муж њен, ако где закасни; јер су у ње сви обучени. Дуплу одећу направи мужу своме, а њена одећа је од свиле и порфире. Славан бива на вратима (града) муж њен, када седне на скупу са старешинама и житељима земље. Платна начини и продаде Феничанима, и појасеве Хананејцима. Снагом и лепотом обукла се, и обрадова се у дане последње. Уста своја отвара пажљиво и правилно, и ред је наложила језику своме. Тесне су стазе домова њених, а хране лењивости (она) није јела. Подигла је децу своју, и обогатише се; и муж њезин похвали је. Многе кћери учинише силу, многе стекоше богатство, а ти си преуспела и превазишла све. Лажних угађања и сујетне женске лепоте нема у тебе; јер жена разумна је благословена; а страх Господњи она нека хвали. Дајте јој од плодова усана њених, и нека буде хваљен муж њен на вратима (града).

НЕДЕЉА ЦВЕТИ, на Вечерњи

1. Читање из *Књиџе Посѡања*

(Глава 49, 1–2, 8–12):

Призва Јаков синове своје и рече им:
 Окупите се, да вам јавим
 шта ће вам бити у последње дане.
 Саберите се и послушајте ме, синови Јаковљеви,
 послушајте Израиља оца вашег.
 Јудо, да те хвале браћа твоја;
 руке твоје нека су на леђима непријатеља твојих;
 нека ти се поклоне синови оца твога.
 Лавићу лављи Јудо,
 из младице, сине мој, израстао си;
 легнувши заспао си као лав,
 и као лавић; ко ће га пробудити?
 Неће нестати Кнеза из Јуде,
 и Вође из бедара његових,
 докле не дође предостављено Њему
 (=док не дође Онај Коме је њредосѡављено),
 и Он је ишчекивање народѡ.
 Везиваће за чокот магаре своје,
 и за лозу (винову) ждребе магарета свога;
 опраће у вину одећу своју,
 и у крви грожђа огртач свој;
 радоснотворне су очи његове од вина,
 и бељи су зуби његови неголи млеко.

2. Читање из *Пророѡшва Софонијевих*

(Глава 3, 14–19):

Тако говори Господ: Радуй се веома, кћери Сионова; проповедај, кћери Јерусалимова; весели се и ликуј од свега срца твога, кћери Јерусалимова. Одузе Господ неправде твоје, избавио те из руке непријатеља твојих. Цар Израиљев Господ је усред

тебе; нећеш видети зла више. У време оно, рећи ће Господ Јерусалиму: Осмели се, Сионе, нека не ослабе руке твоје. Господ Бог твој је у теби, Силни, спашће те; навешће на те весеље, и обновиће те у љубави Својој, и узвеселиће се теби у сјају, као у дан празника. И сабраћу сатрвене твоје; тешко ономе ко предузме на њега поругу. Ево ја чиним (дела) у теби, ради тебе, у време оно, говори Господ, и спасићу притешњенога, и одбаченог прихватићу, и поставићу их за похвалу, и (за) славне по свој земљи.

3. Читање из *Пророштва Захаријиних*

(Глава 9, 9–15):

Тако говори Господ: Радуј се веома, кћери Сионова; проповедај, кћери Јерусалимова. Ево Цар твој долази ти, Праведан и сам Спасевајући; кротак и усео на магаре и ждребе младо. И истребиће борна кола из Јефрема, и коњицу из Јерусалима; и истребиће се стрела ратничка, и мноштво (војске) и мир из народа (незнабожаца); и завладаће од вода до мора, и од река до крајева земље. И ти у крви завета твога пустио си сужње твоје, из рова који нема воде. Седећете у утврђењу сужњи синогоге, и за један дан боравка твога двоструко ћу ти узвратити. Јер сам те затегао, Јудо, себи као лук, испуних Јефрема; и подићи ћу децу твоју, Сионе, на децу Јелинску, и дотаћи ћу те се као мач ратника. И Господ ће се на њих појавити, и изаћи ће као муња стрела Његова; и Господ Бог Сведржитељ трубом ће затрубити, и поћи ће у бури претње Своје. Господ Сведржитељ заштитиће их.

ВЕЛИКИ ПОНЕДЕЉАК, на Шестом часу

Тројар Пророштва, глас 6:

Душом скрушеном припадамо Ти, и молимо Те, Спасе света, јер си Ти Бог кајућих се. *Слава, И сада: исхо.*

Прокимен, глас 4, Псалам 125:

Када враћаше Господ робље Сионово.

Сѣих: Тада се испунише радошћу уста наша.

Читање из Пророштва Језекиљевих

(Глава 1, 1–20):

Би у тридесетој години, четвртога месеца, у пети дан месеца, и ја бих усред ропства, на реци Ховар. И отворише се небеса, и видех виђење Божије, петог дана месеца, то је године пете ропства цара Јоакима. И би реч Господња Језекиљу, сину Вузијеву, свештенику, у земљи Халдејској, на реци Ховар. И би на мени рука Господња. И видех, и гле дух (=ветар) дувајући долажаше са севера, и облак велик у њему, и светло око њега, и огањ севајући (као муња). И усред њега као виђење електрицитета усред огња, и светло у њему, и у средини као подобије (=обличје) четири животиње. И ово је виђење њихово, подобије човека на њима. Свако (имађаше) по четири лица, и свако по четири крила; и удови њихови беху усправни, и крилате ноге њихове, и искре као блистајући бакар, и лака крила њихова, и рука људска под крилима њиховим на четири стране њихове. И лица њихова и крила њих четири, држаху се једна за друга, а лица њих четири не окретаху се када они хођаху, свако правцем лица свога хођаше. И подобије лица њихових: лице човека, и лице лава с десне стране четворице, и лице телета с леве стране четворице, и лице орла четвртога. И крила њихова раширена изнад четворице, свакоме су два повезана (у пару) међусобно, и два покриваху изнад тела њихова. И свако правцем лица свога иђаше; где год иђаше дух (=ветар), иђаху, и не обраћаху се. И усред животиња виђење, као жар огња гореће, као изглед бакљи окрећућих се усред животиња; и светлост огња, и из огња излажаше муња. [И животиње трчаху, и заустављаху се, као изглед Везека]. И видех, и гле точак један на земљи, који се држаше за четири животиње. И изглед точкова, као изглед тарсиса, и подобије њихово је једно четворици; и дело њихово беше као кад би био точак у точку. На четири стране своје хођаху; не обраћаху се кад иђаху, нити леђа њихова; и имађаху висину. И видех их, и леђа су њихова испуњена очију около четворице. И када иђаху животиње, иђаху и точкови који се држаху њих; и кад се подизаху животиње од земље, подизаху се и точкови. И где беше облак, тамо беше и дух (=ветар) кретања; иђаху животиње, и точкови се подизаху са њима, јер дух живота беше у точковима.

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 126:

Ако Господ не сазида дом, узалуд се труде зидари.

Сѣих: Ако Господ не сачува град, узалуд не спава чувар.

⊕ ⊕ ⊕

ВЕЛИКИ ПОНЕДЕЉАК, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 127:

Благословиће те Господ са Сиона, и видећеш добра Јерусалимова.

Сѣих: Блажени сви који се боје Господа.

Читање из *Књиџе Изласка*

(Глава 1, 1–20):

Ово су имена синова Израиљевих који су ушли у Египат са Јаковом оцем својим, сваки од њих свекућно (=породицом) уђоше: Рувим, Симеон, Левиј, Јуда, Исахар, Завулон и Венијамин, Дан и Нефталим, Гад и Асир. А Јосиф беше у Египту. А беше свих душа из Јакова седамдесет и пет. И сконча Јосиф и сва браћа његова, и сав род онај. А синови Израиљеви узраслоше и умножише се и посташе многобројни, и ојачаше врло много, и умножи их земља (Египатска). И устаде други цар у Египту, који не знађаше Јосифа. И рече народу своме: Ево, род синова Израиљевих велико је мноштво, и надјача нас. Ходите зато да их преваримо, да се не умноже, и кад нам се деси рат приђу и они непријатељима (нашим), и одолевши нам изиђу из земље (наше). И постави над њима надзорнике над пословима, да их злостављају у радовима. И изградише фараону градове утврђене: Питом и Рамеси и Он, који је Илиупољ. А уколико их унижаваху, утолико бројнији биваху, и јачаху врло много. И гнушаху се синови Египатски над синовима Израиљевим. И тиранисаху Египћани синове Израиљеве насиљем, и мучним чињаху живот њихов у тешким радовима, са блатом и прављењем цигле и свим радовима на пољима, у свим радовима којима их поробљаваху са насиљем. И рече цар Египатски бабицама Јеврејским, име једној од њих је Сепфора, и име другој Фуа. И рече (им): Када бабичите (=порађате) Јеврејке, и буду близу да роде, ако буде мушко убијте га, ако је женско сачувајте га. Али се бабице убојаше Бога, и не учинише како им нареди цар Египатски, и живу остављаху мушку децу. И позва цар Египатски бабице и рече им: Зашто учинисте ту ствар, и остав-

љате живу мушку децу? И рекоше бабице фараону: Нису Јеврејке као жене Египатске, јер рађају пре но што им дођу бабице. И (оне) рађаху. А Бог добро чињаше бабицама; и умножаваше се народ и јачаше веома.

Прокимен, глас 6, Псалам 128:

Благословисмо вас у Име Господње.

Стих: Много пута нападаху ме од младости моје.

Читање из Књиге о Јову

(Глава 1, 1–12):

Човек неки беше у земљи Авситидској, по имену Јов; и беше човек онај истинит, непорочан, праведан, богобојажљив, који се удаљаваше од сваке зле ствари. И беше у њега седам синова, и три кћери. И имађаше стоку своју, оваца седам хиљада, камила три хиљаде, парова волова пет стотина, магарица пасућих пет стотина, и слугу веома много, и дела многа имађаше на земљи. И беше човек онај племенитији од свих од истока сунца. И састајаху се синови његови један код другог, чинећи гозбу сваки дан, узимајући са собом и три сестре своје да једу и пију са њима. И када се завршаваху дани гозбе, пошиљаше Јов и очишћаваше их устајући ујутро, и приношаше за њих жртве по броју њиховом, по јунца једнога за грехе за душе њихове. Јер говораше Јов: Да нису можда синови моји у мисли својој зло помислили на Бога? Тако, дакле, чињаше Јов сваки дан. И би као једнога дана, и гле дођоше Анђели Божији да предстану пред Господом, и ђаво дође са њима. И рече Господ ђаволу: Одакле си дошао? И одговоривши ђаво Господу, рече: Обишавши земљу, и прошавши поднебесје, (ево) дођох. И рече му Господ: Јеси ли замислио умом својим на слугу мога Јова? Јер нема њему сличнога међу (људима) на земљи, човек непорочан, [праведан], истинит, богобојажљив, који се удаљује од сваке зле ствари. А ђаво одговори и рече пред Господом: Еда ли залуд Јов поштује Бога? Зар ниси Ти оградио споља око њега, и унутар у кући његовој, и све изван што је његово унаоколо? И дела руку његових си благословио, и стоку си његову многим учинио на земљи. Него пошаљи руку твоју, и дотакни се свега што има, да Те у лице благослови (тј. куне). Тада рече Господ ђаволу: Ево, све што је његово, дајем у руку твоју, али њега се не дотичи. И отиде ђаво од лица Господњег.

ВЕЛИКИ УТОРАК, на Шесћом часу

Тројар Пророшћва, ѓлас 1:

Безмерно грешећима богато опрости, Спасе, и удостој нас да се неосуђено поклонимо Твоме светом Васкрсењу, молитвама Пречисте Твоје Матере, Једини Многомилостиви. *Слава, И сада: исиѡ.*

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 129:

Јер је у Господа милост, и много је у Њега избављење.

Сѣих: Из дубине вичем к Теби Господе, Господе услиши глас мој.

Читање из Пророшћва Језекиљевих

(Глава 1, 21–28):

Када иђаху животиње, иђаху и точкови, и када оне стојаху, стојаху; а када се подизаху оне са земље, подизаху се с њима (и точкови), јер дух живота беше у точковима. И подобије изнад главе тих животиња, као небески свод, као виђење кристала, беше раширено над крилима њиховим одозго. И испод небеског свода крила њихова раширена, летећи једни другима, сваки по два у пару, и покривајући тела своја. И чух глас крила њихових када летаху, као глас воде многе, [као глас Бога Садаја (=Моћнога)]; када иђаху они, глас као речи, као глас војног пука; и када стајаху, престајаху крила њихова. И гле, глас изнад небеског свода, који је изнад глава њихових; као виђење камена сапфира, подобије престола на њему, и на подобију престола подобије као изглед човека одозго. И видех као изглед електрицитета, [као виђење огња унутар њега окол], од виђења бедара и навише, и од виђења бедара до доле видех као виђење огња, и сјај његов окол. Као виђење дуге када је у облаку, у дан кише; тако је стајање светлости окол. Ово је виђење подобија славе Господње.

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 130:

Нека се узда Израил на Господа.

Сѣих: Господе, не понесе се срце моје, нити се узнесоше очи моје.

ВЕЛИКИ УТОРАК, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 6, Псалам 131:

Устани, Господе, у починак Твој, Ти и ковчег светиње Твоје.

Стих: Опомени се, Господе, Давида, и све кротости његове.

Читање из *Књиѓе Изласка*

(Глава 2, 5–10):

Сиђе кћер фараонова да се окупа у реци, и слушкиње њене ходаху покрај реке. И видевши котарицу у трсци, посла слушкињу и узе је. И отворивши (је), виде дете где плаче у котарици; и сажали се на њега кћи фараонова, и рече: Ово је од деце Јеврејске. И рече сестра његова кћери фараоновој: Хоћеш ли да ти дозовем жену дојиљу од Јевреја, и одојиће ти дете? И рече јој кћи фараонова: Иди. И отишавши девојчица позва мајку детињу. И рече јој кћи фараонова: Сачувај ми дете ово и одој ми га, а ја ћу ти дати плату. И узе жена дете и дојаше га. А када дете одрасте, уведе га кћери фараоновој, и постаде јој за сина; и назва му име Мојсије, говорећи: Из воде га извадих.

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 132:

Гле, шта је добро или шта је красно, него да браћа живе заједно.

Стих: Као миро на главу, које силази на браду, браду Аронову.

Читање из *Књиѓе о Јову*

(Глава 1, 13–22):

И би једнога дана, синови Јовови и кћери његове јеђаху и пијаху вино у дому брата свога најстаријег. И гле, гласник дође Јову, и рече му: Јармови волова ораху, и магарице пасијаху близу њих; и дошавши пленитељи запленише их, а слуге побише мачем; и спасох се ја једини, и дођох да ти јавим. Док он још говораше, дође други гласник, и рече Јову: Огањ паде с неба, и спали овце, и пастире прогута такође; и спасох се ја једини, и дођох да ти јавим. Док он још говораше, дође други гласник, и рече Јову: Коњаници учинише три групе, и окружише камиле, и запленише их, а слуге побише мачем; спасох се ја једини, и дођох да ти јавим. Док он још говораше, дође други гласник, говорећи Јову: Док синови твоји и кћери твоје јеђаху и пијаху код брата свога најстаријега, изненада наиђе велики ветар из пустиње, и захвати четири краја куће, и паде кућа на децу твоју, и скончаше; и спасох се једини ја, и дођох

да ти јавим. Чувши тако Јов, устаде и раздра одећу своју, и остриже косу главе своје, и паднувши доле поклони се Господу, и рече: Сам сам наг изишао из утробе матере моје, наг ћу и отићи тамо. Господ даде, Господ узео; како се Господу изволи, тако и би. Нека је Име Господње благословено у векове. У свему овоме што му се догоди, ништа не сагреси Јов пред Господом, нити устима својим; и не даде безумља на Бога.

ВЕЛИКА СРЕДА, на Шесћом часу

Тројар Пророшћва, ѓлас 8:

Данас се окупи лукави Синедрион, и против Тебе празне ствари смислише; данас по договору Јуда омчу заручује, а Кајафа и невољно исповеда: да ће Један за све примити смрт добровољну. Избавитељу наш, Христе Боже, слава Теби. *Слава, И сада: исиџо.*

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 133:

Благословиће те Господ са Сиона, Који је створио небо и земљу.

Сѣих: Ево сада благосиљајте Господа све слуге Господње.

Читање из Пророшћва Језекиљевих (Гл. 2, 3–10 и 3, 1–3):

Рече Господ к мени: Сине човечији, ја ћу те послати дому Израилевим, који ме огорчују; који ме огорчише, они и оци њихови одрекоше се мене до данашњег дана; и синови жестока лица и тврда срца посташе. Ја ћу те послати к њима, и рећи ћеш: Тако говори Адонај Господ: Еда ако (те) послушају или се устраше! — јер су дом огорчујућих — и познају да си ти пророк посред њих. И ти, сине човечији, немој их се уплашити, нити уступи од лица њиховог, јер ће се расрдити и опколити око тебе, јер усред скорпија ти живиш. Речи њихових немој се уплашити, и од лица њиховог немој уступити, јер су дом огорчујућих. И говорићеш речи моје њима, еда ако послушају или се устраше, јер су дом огорчујућих. И ти, сине човечији, слушај Онога који ти говори, и не буду огорчујући, као дом огорчујућих. Отвори уста твоја, и поједи ово што ти дајем. И видех, и гле, рука пружена к мени, и у њој свитак књиге. И разви га

преда мною, и беше у њему написано спреда и позади; и уписа-
но је у њему плач, и жалост, и јаох! И рече ми: Сине човечији,
поједи свитак овај, и иди и говори синовима Израиљевим. И
отворих уста моја, и нахрани ме свитком оним. И рече ми:
Сине, човечији, уста ће твоја појести, и утроба твоја наситиће
се свитка овога, који ти је дат. И поједох га; и би у устима
мојим као мед сладак.

Прокимен, глас 6, Псалам 134:

Који се бојите Господа, благословите Господа.

Стих: Хвалите Име Господње, хвалите слуге Господа.

ВЕЛИКА СРЕДА, на Вечерњи

Прокимен, глас 4, Псалам 135:

Исповедајте се Богу Небескоме, јер је добар, јер је до века милост Његова.

Стих: Исповедајте се Богу над боговима, јер је до века милост Његова.

Читање из Књиџе Изласка

(Глава 2, 11–23 и 18, 3–4):

И би после много дана оних, поставши велики Мојсије,
изиђе к браћи својој синовима Израиљевим. Сагледавши пак
муку њихову велику, виде човека Египћанина где бије неког
Јеврејина од његове браће, синова Израиљевих; и погледавши
тамо и овамо не виде никога, те убивши Египћанина, сакри га
у песку. А изишавши другога дана, виде два човека Јеврејина
где се бију, и рече неправеднику: Зашто ти бијеш ближњега?
А он рече: Ко те постави за начелника и судију над нама? Не-
ћеш ли ти да (и) мене убијеш, као што си јуче убио Египћани-
на? И уплаши се Мојсије и рече: Како тако поста позната реч
(=догађај) ова? А чу и фараон ту реч (=догађај) и тражаше да
убије Мојсија. Мојсије пак отиде од лица фараоновог, и наста-
ни се у земљи Мадијамској. И дошавши у земљу Мадијамску,
сеђаше на бунару. А у свештеника Мадијамског беше седам
кћери, које пасијаху овце оца свога Јотора. Дошавши (на бунар)
захватаху (воду) док не напунише корита, да напоје овце оца
свога Јотора. А дошавши (други) пастири одагнаше их; но ус-
тавши Мојсије заштити их, ихвати им (воду) и напоји овце
њихове. И дођоше код Рагуила (=Јотора) оца свога, а он им
рече: Зашто сте данас пожуриле да дођете? А оне рекоше:

Човек Египћанин заштити нас од пастира, и захвати нам (воду) и напоји овце наше. А он рече кћерима својим: А где је? и зашто тако остависте човека? Позовите га, дакле, да једе хлеба. И настани се Мојсије код човека (тога); и (он) даде Сепфору кћер своју Мојсију за жену. И зачевши у утроби жена, роди сина, и назва му Мојсије име Гирсам, говорећи: Јер сам дошљак у земљи туђој. И опет зачевши роди другог сина, и назва му име Елиезер, говорећи: Јер је Бог оца мога помоћник мој, и избави ме из руке фараонове.

Прокимен, глас 4, Псалам 137:

Господе, милост је Твоја до века, дела руку Твојих не презри.

Сјих: Исповедаћу Ти се, Господе, свим срцем мојим, и пред Анђелима певаћу Ти.

Читање из Књиге о Јову

(Глава 2, 1–10):

Би у дан онај, и дођоше Анђели Божији да предстану пред Господом; и ђаво дође међу њима да предстане пред Господом. И рече Господ ђаволу: Откуда ти долазиш? Тада рече ђаво пред Господом: Прошавши поднебесје, и обишавши сву земљу, дођох. И рече Господ ђаволу: Јеси ли обратио пажњу на слугу мога Јова? Јер нема таквога међу онима на земљи, сличнога њему, човек незлобив, истинити, непорочан, богобојажљив, који се удаљује од свакога зла; а још се држи безазлености, а ти си рекао да имање његово узалуд пропадне. И одговоривши ђаво рече Господу: Кожу за кожу, и све што има човек, даће за душу (=живот) своју. Него, пошаљи руку твоју, и дотакни се костију његових, и тела његова, да те у лице благослови (=прокуне). И рече Господ ђаволу: Ево ти га предајем, само му душу (=живот) сачувај. И изиђе ђаво од лица Господњег, и удари Јова приштем злим од ногу до главе. И узе Јов цреп да струже гној свој; и сеђаше на буњишту изван града. И када прође много времена, рече му жена његова: Докле ћеш трпети, говорећи: Ево ћу чекати још мало времена очекујући наду спасења мога? Јер, ево се истреби спомен твој са земље, синови и кћери, моје утробе порођајни болови и муке, за које се узпразно трудих с напорима. А ти у гноју црва седиш, ноћевајући ван без крова, а ја се скитам и служим, преходећи из места у место, и из куће

у кућу, очекујући сунце када ће заћи, да починем од трудова мојих, и од болова који ме сада држе. Него реци реч неку на Господа, и умри. А он, погледавши на њу, рече: Зашто си, као једна од безумних жена, говорила тако? Ако смо добро примили из руке Господње, зар зло нећемо поднети? И у свему овоме што му се догоди, Јов ничим не сагреши устима пред Богом.

ВЕЛИКИ ЧЕТВРТАК, на Првом часу

Тройар Пророшїва, ѓлас 3:

Шамарани за род људски, и не разгњевивши се, Господе, ослободи од трулежи живот наш, и спаси нас. *Слава, И сада: исиѡ.*

Прокимен, ѓлас 1, Псалам 82:

Нека познају народи, да је Име Твоје Господ.

Сїих: Боже, ко је сличан Теби?

Читање из Пророшїва Јеремијиних

(Глава 11, 18–23
и 12, 1–5, 9–11, 14–15):

Господе, обзнани ми, и познаћу. Тада видех подухвате њихове. А ја као јагње безалено вођено на заклање не познадох. На мене смислише мисао злу, говорећи: Ходите, и ставимо дрво у хлеб његов, и истребимо га са земље живих, и име његово да се више не спомиње. Господе [над војскама], Који судиш праведно, Који испитујеш бубреге и срца, да видим освету Твоју на њима. Јер Теби открих правду моју. Ради тога, тако говори Господ за људе Анавотске, који ишту душу моју, који говоре: Нећеш пророковати у Име Господа, иначе ћеш умрети у рукама нашим. [Тога ради овако говори Господ над војскама]: Ево ја ћу их посетити: младићи њихови од мача ће помрети, и синови њихови и кћери њихове скончаће глађу, и остатка од њих неће бити. Јер ћу навести зла на житеље Анавота, у години посете њихове. Праведан си, Господе, јер ћу одговорити Теби; али ћу судове говорити Теби: Зашто пут безбожних успева? Успедоше сви који одричу одрицања (који чине безакоње)? Засадио си их, и укоренише се; децу зачињаху, и донеше плод; Ти

си близу уста њихових, а далеко од бубрега њихових. И Ти, Господе, познајеш ме, знаш ме, и испробао си срце моје пред Тобом. [Сабери их као овце за клање]; очисти их у дан клања њиховог. Докле ће плакати земља; и сва трава пољска осушиће се од зла оних који живе на њој? Ишчезоше стока и птице, јер (они) рекоше: Неће видети Бог путеве наше. Ноге твоје трче, и раслабљују те. Идите, саберите све звери пољске, и нека дођу да поједу наслеђе моје. Пастири многи разорише виноград мој, оскрнавише удео мој, дадоше удео мој жељени за пустињу непроходну, стављен је за уништење и пропаст. Јер тако говори Господ за све суседе зле, који се дотичу наслеђа мога, којег разделих народу моме Израиљу: Ево, ја ћу их отргнути са земље њихове, и Јуду ћу избацити између њих. И биће када их избаћим, повратићу се и помиловати их, и настанићу их, свакога у наслеђе своје, и свакога на земљу своју.

Прокимен, ѓлас 8, Псалам 75:

Заветујте се и испуните (завете) Господу Богу нашем.

Стих: Познат је Бог у Јудеји, у Израиљу је велико Име Његово.

ВЕЛИКИ ЧЕТВРТАК, на Вечерњи

Прокимен, ѓлас 1, Псалам 139:

Избави ме, Господе, од човека злога, од мужа неправедног избави ме.

Стих: Који смислише неправду у срца сав дан.

Читање из Књиџе Изласка

(Глава 19, 10–19):

Господ рече к Мојсију: Сишавши посведочи народу томе, и освештај их данас и сутра, и нека оперу хаљине (своје). И нека стоје спремни трећега дана, јер трећега дана сићи ће Господ на гору Синај пред свим народом. И распоредићеш народ околу, говорећи: Пазите на себе да не узиђете на гору, и да се не дотакнете ничим до ње; сваки који се дотакне, смрћу умреће. Неће је се дотаћи рука, јер ће се камењем каменовати, или стрелом устрелити, било животиња, било човек — неће живети. Када громови и трубе и облак отиду од горе, они нека узиђу на гору. И сиђе Мојсије са горе народу, и освешта их, и опраше хаљине (своје). И рече народу: Будите спремни, три дана не

прилазите женама. И би трећега дана (=50-о̄ њо Изласку), кад би ујутро, и насташе громови и муње, и облак примрачан на гори Синајској, глас трубе јечаше јакo; и уплаши се сав народ у логору. И изведе Мојсије народ у сусрет Богу из логора, и предстадоше под гором. Гора пак Синајска димљаше се сва, јер на њу сиђе Бог у огњу, и узлажаше дим као дим из пећи, и запрепасти се сав народ веома. И бише гласови трубе напредујући све јаче и јаче веома. Мојсије говораше, а Бог му одговараше гласом.

Прокимен, ѓлас 7, Псалам 58:

Узми ме од непријатеља мојих, Боже, и од оних који устају на ме избави ме.

Сѣих: Избави ме од делатеља безакоња.

Читање из Књиѓе о Јову

(Глава 38, 1–21 и 42, 1–5):

Рече Господ Јову кроз буру и облаке: Ко је тај који скрива од мене савет, који држи речи у срцу, а од мене мисли да сакрије? Опаши као човек бедра твоја, и питаћу те, а ти ми одговори. Где си био када сам оснивао земљу? Реци ми, ако знаш разум? Ко је поставио мере њене, ако знаш? Или ко је повукао конац по њој? На чему су утврђени стубови њени? Ко је положио камен крајеугаони на њој? Када постадоше звезде, хвалише ме гласом великим сви Анђели моји. Заградио сам море вратима, када се порађаше из утробе матере своје исходећи. Поставио сам му облак за огртач, маглом сам га повио; и ставио сам му границе, ставивши около браве и врата. И рекох му: Довде ћеш доћи, и нећеш прећи, него ће се у теби кршити валови твоји. Или сам при теби саставио светлост јутарњу? Зорњача (Даница) зна поредак свој, да се дохвати крила земље, да стресе безбожнике са ње. Или си ти, узевши блато (од земље), саздао живо биће, и говорљиво га поставио на земљи? Одузимаш ли пак од безбожних светлост, или си мишицу гордих скршио? Јеси ли дошао на изворе мора, или си ходао по стопама бездана? Да ли ти се отварају са страхом врата смрти, или вратнице пакла, видевши те, уплашише се? Или си проучио ширине поднебесја? Кажи ми, колике су? А у којој се земљи настањује светлост? И таме које је место? Или ћеш ме

увести у области њихове, или знаш стазе њихове? Знаш ли, дакле, еда ли си тада рођен, и број година твојих је ли велик? И одговоривши Јов, рече Господу: Знам да све можеш, и ништа Ти није немогуће. Ко је ко сакрива савет од Тебе? И штедећи речи, а мисли да се од Тебе сакрије? Ко ће ми јавити, што не знадох, велика и чудесна (дела) која не знадох? Но послушај ме, Господе, да и ја проговорим; питаћу Те, а Ти ме научи. Слухом уха чух Те раније, а сада око моје виде Те.

Читање из Пророштва Исајиних

(Глава 50, 4–11):

Господ ми даје језик васпитне науке, да знам када треба рећи реч; постави ме ујутро рано, приклони ми ухо да чујем. И карање Господа Господа отвара уши моје, а ја се не противим, нити противуречим. Плећи моје дадох на ударце, и образе моје на шамаре; лице пак моје не одвратих од срамоте пљувања. И Господ Господ би ми помоћник. Тога ради не посрамих се, него поставих лице своје као тврд камен, и познадох да се нећу постидети, јер се приближује Оправдатељ мој. Ко је судија мој? нека ми стане насупрот. И ко је судија мој? нека ми се приближи. Ево, Господ Господ ће ми помоћи, ко ће ми зло учинити? Гле, сви ви као хаљина оветшаћете, и мољац ће вас изјести. Ко је међу вама који се боји Господа? Нека послуша глас Слуге Његовог. Који ходите у тами, и нема вам светлости, уздајте се у Име Господње, и ослоните се на Бога. Гле, сви ви као огањ распаљујете, и ојачавате пламен; ходите у светлости огња вашег, и с пламеном који распалисте; ради мене вам то (све) би; у жалости ћете заспати.

ВЕЛИКИ ПЕТАК, на Првом часу

Прокимен Пророшїва, ѓлас 4, Псалам 40.

Срце његово сабра њему безакоње; излажаше напоље, и договара-ше се заједно.

Сїих: Блажен који разумева ништега и убогога.

Читање из Пророшїва Захаријиних (Глава 11, 10–13):

Тако говори Господ: Узећу палицу моју добру, и одбаћићу је да раскинем завет мој, који сам завештао свима народима; и раскинуће се у дан онај, и познаће Хананејске овце које сам ја чувао, јер је реч Господња. И рећи ћу им: Ако вам се чини добро, дајте плату моју, или (ако није) одреците (је). И постави-ше плату моју тридесет сребреника. И Рече мени Господ: Ста-ви је у ризницу, и гледај да ли је испробано, као што сам ја био искушан за њих. И узех тридесет сребреника, и ставих их у храм Господњи у ризницу.

ВЕЛИКИ ПЕТАК, на Трећем часу

Прокимен Пророшїва, ѓлас 4, Псалам 37:

Јер сам ја на ударце готов, и бол је мој стално преда мном.

Сїих: Господе, немој ме јарошћу Твојом обличити, нити ме гње-вом Твојим покарати.

Читање из Пророшїва Исаијиних (Глава 50, 4–11):

Господ ми даје језик васпитне науке, да знам у време када треба рећи реч; постави ме ујутро рано, приклони ми ухо да чујем. И карање Господа Господа отвара уши моје, а ја се не противим, нити противуречим. Плећа моја дадох на ударце, и образе моје на шамаре; а лице моје не одвратих од срамоте пљувања. И Господ Господ би ми помоћник. Тога ради не по-срамих се, него поставих лице своје као тврд камен, и познадох да се нећу постидети, јер се приближује Оправдатељ мој. Ко је судија мој? нека ми стане насупрот. И ко је судија мој? нека ми се приближи. Ево, Господ Господ помоћи ће ми, ко ће ми зло учинити? Гле, сви ви као хаљина оветшаћете, и мољац ће вас изјести. Ко је међу вама који се боји Господа? Нека послу-

ша глас Слуге Његовог. Који ходите у тами, и нема вам светлости, уздајте се у Име Господње, и ослоните се на Бога. Гле, сви ви као огањ палите, и појачавате пламен; ходите у светлости огња вашег, и с пламеном који распалисте; ради мене вам то (све) би; у жалости ћете заспати.

ВЕЛИКИ ПЕТАК, на Шестом часу

Прокимен Пророштва, глас 4, Псалам 8:

Господе, Господе наш, како је дивно Име Твоје по свој земљи!

Стих: Јер се преузнесе величанственост Твоја изнад небеса.

Читање из Пророштва Исајиних (Гл. 52, 13–15 и 53 и 54, 1):

Тако говори Господ: Гле, познаће Слуга мој, и узвисиће се, и прославиће се, [и превазнеће се] веома. Као што ће устати многи на тебе — тако ће се обеславити од људи лице твоје, и слава твоја од синова људских — тако ће се задивити народи многи над Њим, и затвориће цареви уста своја; јер они којима није јављено за Њега, видеће; и који нису чули, познаће. Господе, ко верова слуху нашем? И мишица Господња коме се откри? Објависмо, као дете, пред Њим као корен у земљи ожеднелој. Нема изгледа на Њему, нити славе; и видесмо Га, и не имаше изгледа, нити лепоте; него је изглед Његов без части, и умањенији већма од свих синова људских. Човек у ранама будући, и који зна да подноси бол; јер се одврати лице Његово, беше без части, и не сматраше се (низашта). Он грехе наше носи, и за нас бива мучен (=страда); и ми Га сматрасмо да је у муци, и у рани [од Бога], и у злострадању. А Он би рањен за грехе наше, и пострада за безакоња наша; карање (ради) мира нашег је на Њему, раном Његовом ми се исцелисмо. Сви као овце заблудесмо; човек са пута свога застрани. И Господ предаде Њега за грехе наше. И Он, због злостављања, не отвара уста своја. Као овца на заклање би вођен, и као јагње безгласно пред оним који Га стриже, тако не отвара уста своја. У понижењу Његовом суд се Његов узме, а род Његов ко ће исказати? Јер се узима са земље живот Његов, због безакоња народа мога би одведен на смрт. И даћу зле за погреб Његов, и богате

за (место) смрти Његове. Јер Он безакоње не учини, нити се нађе преваре у устима Његовим. И Господ хоће да Га очисти од ране. Ако дате жртву за грех, душа ће ваша видети семе дугоживотно. И хоће Господ руком Својом да одузме бол од душе Његове, да Му покаже светлост, и сазда познање, да оправда праведнога, који ће добро служити многима, и грехе њихове Он ће понети. Тога ради Он ће наследити многе, и од богатих разделиће плен, зато што је предана на смрт душа Његова, и међу безаконике би урачунат; и Он грехе многих понесе, и за грехе њихове предан би. Узвесели се, нероткињо, која не рађаш; кликни и повичи ти која немаш порођајне (мукe), јер су многа деца пусте (=бездетне) већма неголи оне која има мужа.

ВЕЛИКИ ПЕТАК, на Девејом часу

Прокимен Пророшћива, ѓлас 6, Псалам 13:

Рече безуман у срцу своме: нема Бога.

Сћих: Нема га који чини добро, нема ниједнога.

Читање из *Пророшћива Јеремијиних*

(Глава 11, 18–23
и 12, 1–5, 9–11, 14–15):

Господе, обзнани ми, и познаћу. Тада видех подухвате њихове. А ја као јагње безалено вођено на заклање не познадох. На мене смислише мисао злу, говорећи: Ходите, и ставимо дрво у хлеб његов, и истребимо га са земље живих, и име његово да се више не спомиње. Господе [над војскама], Који судиш праведно, Који испробаваш бубреге и срца, да видим освету Твоју на њима. Јер Теби открих правду моју. Ради тога, тако говори Господ за људе Анатотске, који ишту душу моју, говорећи: Нећеш пророковати у Име Господње, иначе ћеш умрети у рукама нашим. [Тога ради овако говори Господ над војскама]: Ево ја ћу их посетити: младићи њихови мачем ће изгинути, и синови њихови и кћери њихове скончаће глађу, и остатка од њих неће бити, јер ћу навести зла на житеље Анатота, у години посете њихове. Праведан си, Господе, да се оправдам Теби, али ћу судове говорити Теби: Зашто пут безбожних успева?

Напредоваше сви који одричу одрицања (=који чине безакоње). Засадио си их, и укоренише се; децу зачињаху, и донеше плод; Ти си близу уста њихових, а далеко од бубрега њихових. И Ти, Господе, познајеш ме, и испробао си срце моје пред Тобом. [Сабери их као овце за клање]; очисти их у дан клања њиховог. Докле ће плакати земља, и сва трава пољска осушиће се од зла оних који живе на њој? Ишчезе стока и птице, јер (они) рекоше: Неће видети Бог путеве наше. Ноге Твоје трче, и раслабљују Те. Идите, саберите све звери пољске, и нека дођу да их поједу. Пастори многи разорише виноград мој, оскрнавише удео мој, дадоше удео мој жељени за пустињу непроходну, ставише га за уништење и пропаст. Јер тако говори Господ за све суседе зле, који се дотичу наслеђа мога, које поделих народу моме Израилју: Ево, ја ћу их отргнути са земље њихове, и Јуду ћу избацити између њих. И биће када их избацити, повратићу се и помиловати их, и настанићу их, свакога у наслеђе своје, и свакога на земљу своју.

ВЕЛИКИ П Е Т А К, на Вечерњи

Прокимен, глас 4, Псалм 21:

Разделише одећу моју међу собом, и за хаљину моју бацаху коцку.

Стих: Боже, Боже мој, чуј ме, зашто си ме оставио?

Читање из Књиџе Изласка

(Глава 33, 11–23):

Говораше Господ Мојсију лице у лице, као кад би неко говорио своме пријатељу, и отпушташе се збор (народа). А слуга Исус, син Навин, младић не исхођаше из Скиније. И рече Мојсије Господу: Ево, Ти ми говориш: Изведи народ овај, а Ти ми ниси јавио кога ћеш послати са мном. Ти пак рекао си мени: Знам те већма од свих, и благодат имаш код мене. Ако, дакле, нађох благодат пред Тобом, јави ми Тебе Самога, да Те јасно видим, да бих нашао благодат пред Тобом, и да знам да је народ Твој овај велики народ. И рече (му Господ): Сам ја ићи ћу пред Тобом, и успокојићу те. И рече (Мојсије) Њему: Ако Ти сам не идеш са нама, немој ме изводити одавде. И како

ће бити видљиво заиста да нађох благодат у Тебе, ја и народ Твој, осим ако Ти идеш са нама? И бићу прослављен, ја и народ Твој, више од свих народа који су на земљи. А Господ рече Мојсију: И ову твоју реч коју си рекао, учинићу; јер си нашао благодат преда мношвом, и знам те мимо свих. И рече Мојсије: Покажи ми славу Твоју. И рече (Господ): Ја ћу ићи испред тебе славом мојом, и позваћу у Име моје: Господ је пред тобом! И помиловаћу кога помилујем, и смиловаћу се на кога се смиљујем. И рече: Не можеш видети лице моје, јер не може човек видети лице моје, и остати жив. И рече Господ: Ево места код мене, и стаћеш на камен. И када прође слава моја, и ставићу те у пукотину камена, и покрићу руком мојом над тобом, докле мимоиђем. И дићу руку моју, и тада ћеш видети позадину моју; а лице моје неће ти се јавити.

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 34:

Суди, Господе, онима који ми чине неправду, војуј против војујућих на ме.

Сћих: Узвратише ми зла за добра. Узми мач и штити, и устани ми у помоћ.

Читање из Књиге о Јову

(Глава 42, 12–17):

Господ благослови последње (дане) Јовове, већма од претходних. А беше стоке његове: оваца четрнаест хиљада, камила шест хиљада, парова волова хиљаду, магарица у стаду хиљаду. И родише му се синова седам, и кћери три. И назва прву (кћер): Дан(а); другу: Касија, а трећу: Амалтијин рог. И не нађоше се сличне по лепоти кћерима Јововим у поднебесју. А отац им даде наслеђе међу браћом њиховом. И поживе Јов после ране, година сто седамдесет; свега поживе година двеста четрдесет осам. И виде Јов синове своје, и синове синова својих, све до четвртога нараштаја. И сконча Јов стар, и пун дана. А писано је за њега да ће опет устати, са онима које ће Господ подигнути. Тако се тумачи у сиријским књигама, да живљаше у земљи Авситидској, на границама Идумеје и Арабије, а пре му је било име Јолав. И узевши жену Арабљанку, роди сина, којему је име Енон, а он беше отац Заре, син Исавових синова, а мајке Восоре, тако да је био пети од Авраама.

Тако говори Господ: Гле, познаће Слуга мој, и узвисиће се, и прославиће се, [и превазнеће се] веома. Као што ће устати многи на тебе — тако ће се обезславити од људи лице твоје, и слава твоја од синова људских — тако ће се задивити народи многи над Њим, и затвориће цареви уста своја. Јер они којима није јављено за њега, видеће; и који нису чули, познаће. Господе, ко верова слуху нашем? И мишица Господња коме се откри? Објависмо, као дете пред Њим, као корен у земљи ожеднелој. Нема изгледа на Њему, нити славе; и видесмо га, и не имаше изгледа, нити лепоте; него је изглед његов без части, и умањени мимо свих синова људских. Човек у ранама будући, и који зна да подноси бол; јер се одврати лице Његово, би без части, и не сматраше се (низашта). Он грехе наше носи, и за нас бива мучен; и ми га сматрасмо да је у муци, и у рани [од Бога], и у злострадању. А Он би рањен за грехе наше, и мучен би за безакоња наша; карање (ради) мира нашег је на Њему, раном Његовом ми се исцелисмо. Сви као овце заблудесмо; човек са пута свога застрани. И Господ предаде Њега за грехе наше. И Он, због злостављања, не отвара уста своја. Као овца на заклање би вођен, и као јагње безгласно пред оним који га стриже, тако не отвара уста своја. У понижењу Његовом суд се његов узе, а род Његов ко ће исказати? Јер се узима са земље живот Његов, због безакоња народа мога би одведен на смрт. И даћу зле за погреб Његов, и богате за место смрти Његове. Јер Он безакоње не учини, нити се нађе преваре у устима Његовим. И Господ хоће да га очисти од ране. Ако дате жртву за грех, душа ће ваша видети семе дугоживотно. И хоће Господ руком Својом одузети бола од душе Његове, да Му покаже светлост, и сазда познање, да оправда праведнога, који ће добро служити многим, и грехе њихове Он ће понети. Тога ради Он ће наследити многе, и од богатих ће разделити плен, зато што је предана на смрт душа Његова, и међу безаконике би урачунат; и Он грехе многих понесе, и за грехе њихове предан би. Узвесели се, нероткињо, која не рађаш; кликни и повичи ти која немаш порођајне (муке), јер су многа деца пусте (=бездетне) већма неголи оне која има мужа.

ВЕЛИКА СУБОТА, на Јуи̑рењи

Тройар Пророшѣва, ѓлас 6:

Који садржиш све крајеве, изволео си, Христе, да Те гроб садржи, да би од адове пропасти избавио човечанство, и васкрсавши оживео нас, као Бог Бесмртни. *Слава, И сада, иси̑ю.*

Прокимен, ѓлас 4, Псалам 43:

Устани, Боже, помози нам, и избави нас Имена Твога ради.

Сѣих: Боже, ушима нашим слушасмо, и оци наши јавише нам.

Читање из Пророшѣва Језекијиних

(Глава 37, 1–14):

И дође на мене рука Господња, и изведе ме у Духу Господњем, и постави ме на сред поља, а оно беше пуно костију људских. И обведе ме око њих околo, и где беху веома многе на лицу поља, и где веома суве. И рече ми: Сине човечији, хоће ли оживети кости ове? И рекох: Господе, Господе, то Ти знаш. И рече ми: [Сине човечији], прореци за кости ове, и рећи ћеш им: Кости суве, слушајте реч Господњу! Тако говори Господ Господ костима овим: Ево ја ћу довести у вас дух животни, и даћу на вас жиле, и навешћу на вас месо, и прострећу по вама кожу, и даћу Дух мој у вас, и оживићете, и познаћете да сам ја Господ. И пророковах, као што ми заповеди Господ. И би глас када пророковах, и где земљотрес; и сабраху се кости, свака ка саставу своме. И видех, и где на њима жиле и месо рашћаше, и наилажаше на њих кожа одозго; но духа не беше у њима. И рече ми: Пророкуј за духа, сине човечији, пророкуј и реци духу: Тако говори Господ Господ: Са четири ветра дођи, душе, и удахни у мртве ове, и нека оживе. И пророковах, како ми заповеди. И уђе у њих дух живота, и оживеше, и стадоше на ноге своје, сабор велики веома. И рече Господ мени, говорећи: Сине човечији, ове кости су сав дом Израиљев; јер они говоре: Суве посташе кости наше, пропаде нада наша, убијени бисмо. Тога

ради пророкуј, и реци им: Тако говори Адонај Господ: Ево ја ћу отворити гробове ваше, и извешћу вас из гробова ваших, (народе мој), и увешћу вас у земљу Израилеву. И познаћете да сам ја Господ, кад отворим гробове ваше, да изведем из гробова народ мој. И даћу Дух мој у вас, и оживићете, и поставићу вас на земљу вашу, и познаћете да сам ја Господ; говорих, и учинићу, говори Адонај Господ.

Прокимен, ѓлас 7: Вакрсни, Господе Боже мој, нека се уздигне десница Твоја, не заборави убоге Твоје до краја.

Сѣих: Исповедаћу Ти се, Господе, свим срцем мојим, казиваћу сва чудеса Твоја.

Аѣосѣол: (Коринћанима, зач. 133 и Галаѣима зач. 206):

Алилуја, са сѣиховима.

ВЕЛИКА СУБОТА, на Вечерњи

(Лѣѣурѣија Св. Василија):

Чиѣање 1: Читање из Књѣге Посѣања

(Глава 1, 1–13):

У Почетку сѣвори Бог небо и земљу. А земља беше невидљива и неуређена, и тама (беше) над безданом, и Дух Божији ношаше се и над водом. И рече Бог: Нека буде светлост. И би светлост. И виде Бог светлост да је добра. И раздвоји Бог између светлости и између таме. И назва Бог светлост дан, а таму назва ноћ. И би вече и би јутро, дан један. И рече Бог: Нека буде свод (небески) посред воде и нека раздваја између воде и воде. И би тако. И створи Бог свод (небески), и раздвоји Бог између воде која беше испод свода, и између воде која беше изнад свода. И назва Бог свод небо. И виде Бог да је добро. И би вече и би јутро, дан други. И рече Бог: Нека се сабере вода што је под небом у сабрање једно, и нека се појави суво (копно). И би тако. И сабра се вода под небом у сабрања своја, и јави се суво. И суво назва Бог земљом, и сабрања воде-

на назва морима. И виде Бог да је добро. И рече Бог: Нека произрасте земља биље травно, што носи семе по роду и по подобију, и дрво плодно које рађа род, којег је семе његово у њему по роду на земљи. И би тако. И изведе земља биље травно, које носи семе по роду и по подобију, и дрво плодно које рађа род, којему је семе његово у њему, по роду на земљи. И виде Бог да је добро. И би вече и би јутро, дан трећи.

Читање 2: Читање из Пророштва Исајиних (Гл. 60, 1–16).

Светли се, светли се, Јерусалиме, јер дође светлост твоја, и слава Господња на теби засија. Гле, тама ће покрити земљу, и мрак на народе, а на теби ће се јавити Господ, и слава ће се Његова на теби видети. И поћи ће цареви светлом твојим, и народи светлошћу твојом. Подигни унаоколо очи твоје, и види сабрану децу твоју; ево дођоше сви синови твоји издалека, и кћери твоје узеће се на рамена. Тада ћеш видети, и обрадоваћеш се, и убојаћеш се, и ужаснути срцем, јер ће се приложити теби богатство морско, и народâ и племенâ. И доћи ће теби стада камила, и покриће те камиле мадијамске и гефарске; сви ће од Саве доћи носећи злато, и тамјан ће донети, и драги камен, и спасење Господње благовестиће. И све овце кидарске сабраће се теби, и овнови невоотски доћи ће теби, и узнеће се пријатне (жртве) на жртвеник твој, и Дом молитве моје прославиће се. Који су (то), који као облаци лете, и као голубови са птићима к мени? Мене острва очекиваше, и лађе тарсиске међу првима, да доведу децу твоју издалека, и сребро и злато њихово са нама, ради Имена Господњег Светога, и да буде Свети Израилев славан. И сазидаће синови инородни зидове твоје, и цареви њихови предстојаће теби; јер за гњев мој пазих те, и за милост моју заволах те. Отвориће се врата твоја, Јерусалиме, заувек, дању и ноћу неће се затворити, да уведе у тебе војска незнабожних народа, и цареви њихови довођени. Јер народи и цареви, који ти не буду служили, пропаћиће, и народи ће пустошју запустети. И слава Ливанова теби ће доћи, са кипарисом и бором и кедром заједно, да прославе место Свето моје, [и место ногу мојих прославићу]. И поћи ће к теби бојећи се

синови оних који су те понизили и радражили те, и поклониће се стопама ногу твојих сви који су те раздражили; и назваћеш се Град Господњи, Сион Светога Израиљева. Зато што си био остављен и омрзнут, и (што) не беше помагача теби, поставићу те за радост вечну, весеље нараштајима нараштаја. И сисаћеш млеко незнабожних народа и богатство царева јешћеш, у познаћеш да сам Ја Господ, Који те спасавам, и Који те избављам, Бог Израиљев.

Чишање 3: Читање из Књиџе Изласка

(Глава 12, 1–11):

А Господ рече Мојсију и Арону у земљи Египатској, говорећи: Овај месец вам је почетак месецима, први вам је у месецима године. Кажи свему збору синова Израиљевих, говорећи: Десетога дана овога месеца нека узме сваки јагње по домовима очинским, сваки јагње по кући. А ако су малобројни у кући, да нису довољни за јагње (да цело поједу), нека се придружи њему ближњи сусед његов по броју душа; сваки (домаћин) нек изброји довољно њему за јагње (да га поједу). Јагње здраво, мушко, једногодишње нека вам буде; узећете од јагњаци или од јаради. И нека вам буде сачувано до четрнаестог дана овога месеца, и нека га закоље сво мноштво збора синова Израиљевих увече. И узеће од крви (његове) и ставиће на два довратника и на надвратник у кућама, у којима их буду јели у њима. И јешће месо ону ноћ, печено ватром, и бескваснице (=погаче) са горким зељем јешће. Нећете јести од њих пресно, нити кувано у води, него печено ватром, главу са ногама и са утробом. И нећете оставити од њега (ништа) до јутра, и кост од њега нећете се преломити; а што остане од њега ујутру спалићете ватром. И тако ћете га појести: Бедра ваша да буду опасана и обућа ваша на ногама вашим и штапови у рукама вашим; и јешћете га са журбом: Пасха је Господња.

Чишање 4: Читање Пророшџва Јониних

(цела књига: Гл. 1–4):

Би реч Господња Јони, сину Аматијином, говорећи: Устани, и иди у Ниневију град велики, и проповедај у њему, јер узиће глас зла његовог к мени. И устаде Јона да бежи у Тарс од лица Господњег; и сађе у Јопу, и нађе лађу која иђаше

у Тарс; и даде новац свој, и уђе у њу да отплови с њима у Тарс (бежећи) од лица Господњег. И Господ подиже ветар велики на мору, и би велика бура на мору, и лађа беше у опасности да се скрши. И уплашише се лађари, и повикаше сваки богу своме, и сташе избацивати ствари што су у лађи у море, да је олакшају од њих. А Јона сиђе у утробу лађе, и спаваше, и хрчаше. И дође к њему кормилар, и рече му: Зашто хрчеш? Устани, и призови Бога твога, еда нас спасе Бог, да не изгинемо. И рече сваки ближњему своме: Ходите да бацимо коцку, и дознамо због кога је зло ово на нама. И бацише коцку, и паде коцка на Јону. И рекоше му: Реци нам због кога је ово зло на нама? Који је твој посао, и одакле долазиш, и куда идеш? И из које си земље, и из којег си народа? И рече им: Слуга сам Господњи, и Господа Бога Небеског поштујем, Који је створио море и копно. И уплашише се људи страхом великим, и рекоше му: Шта си то учинио? Јер разумеше људи да бежаше од лица Господњег, јер им каза. И рекоше му: Шта ћемо ти учинити, те да се смири море од нас? Јер море надолажаше и већма подизаше буру. И рече им Јона: Узмите ме и баците у море, и престаће море од вас; јер познах да је због мене бура ова велика на вама. И труђаху се људи да се врате на земљу, и не могаху, јер море надолажаше и подизаше се већма на њих. И повикаше Господу, и рекоше: Нипошто, Господе, да не изгинемо због душе овога човека, и не дај на нас крв праведну, јер Ти, Господе, како си хтео, тако си учинио. И узеше Јону, и бацише га у море; и преста море од таласања свога. И уплашише се људи страхом великим од Господа, и принеше жртву Господу, и помолише се молитвама. И заповеди Господ киту великоме да прогута Јону; и би Јона у утроби китовој три дана и три ноћи. И помоли се Јона Господу Богу своме из утробе китове, и рече:

Повиках у невољи мојој ка Господу Богу моме,
и услиша ме, из утробе ада вапај мој,
услишао си глас мој.

Бацио си ме у дубину срца морског,
и реке (валова) ме опколише.

Све висине Твоје и таласи Твоји на ме дођоше.

И ја рекох: Одбачен сам од очију Твојих;
да ли ћу још моћи погледати
ка Храму светоме Твоме?

Обли ме вода до душе моје,
бездан последњи опколи ме;
потону глава моја у раселине гора.

Сиђох у земљу, чије су полуге држачи вечни,
и нек узиђе из пропасти живот мој Теби,
Господе Боже мој.

Када нестајаше из мене душе моје,
Господа се опоменух.
И да дође Теби молитва моја
ка Храму светоме Твоме.

Који чувају сујетне и лажне ствари,
милост своју напустише.

А ја ћу са гласом хвале и исповедања
принети жртву Теби;
оно што обећах узвратићу Ти
за спасење моје Господу.

И заповеди Господ киту, и избаци Јон на копно. И би реч Господња Јони по други пут, говорећи: Устани, и иди у Ниневију град велики, и проповедај у њему по речи ранијој, коју сам ти говорио. И устаде Јона, и отиде у Ниневију, као што му говораше Господ. А Ниневија беше град велики Богу, око три дана хода пута. И поче Јона улазити у град, као један дан хода пута; и проповедаше, и рече: Још три дана, и Ниневија ће пасти. И вероваше људи Ниневљани Богу, и наредише пост, и обукоше се у вреће, од великих њихових до малих њихових. И дође глас цару Ниневљанском, и устаде са престола свога, и скиде одело своје са себе, и обуче се у врећу, и седе у пепео. И прогласи се, и речено би у Ниневији од цара и великаша његових, који говораху: Људи и стока, и волови и овце, да не окусе ништа, нити да пасу, нити воде да пију. И обукоше се у вреће људи и стока, и завапише Богу усрдно. И поврати се сваки од пута свога злога, и од неправде која је у рукама њиховим, говорећи: Ко зна, еда се раскаје Бог и умољен буде, и поврати се од гњева јарости Своје, и не изгинемо? И виде Бог дела њихова, да се

обратише од путева својих злих; и раскаја се Бог због зла које говораше да им учини, и не учини. И ожалости се Јона жалошћу великом, и смути се. И помоли се Господу, и рече: О Господе, нису ли ово речи моје, [које говорях] док још бејаш на земљи? Зато пожурих да бежим у Тарс, јер дознадох да си Ти милостив и милосрдан, дуготрпељив и многомилостив, и кајеш се због зала (људских). И сада, Владико Господе, узми душу моју од мене, јер ми је боље умрети, неголи ми живети. И рече Господ Јони: Еда ли си се врло ожалостио? И изиђе Јона из града, и седе наспрам града; и направи себи колибу, и сеђаше под њом у сенци, док не види шта ће бити са градом. И заповеди Господ Бог тикви, и узрасте над главом Јонином, да буде хлад над главом његовом, да га осени од зала његових. И обрадова се Јона због тикве радошћу великом. И заповеди Господ црву јутарњем сутрадан, и подгризе тикву, и осуши се. И би чим обасја сунце, и заповеди Бог ветру врућем који пржи, и удари сунце на главу Јонину. И би Јона малодушан, и одрицаше се душе своје, и рече: Боље ми је умрети, неголи живети. И рече Господ Бог Јони: Еда ли си се много ожалостио због тикве? И рече (Јона): Врло се ожалостих ја до смрти. И рече Господ: Ти си зажалио због тикве, за коју се ниси потрудио, нити си одгајио њу која се роди обноћ, и обноћ пропаде. А зар ја да не зажалим за Ниневијом градом великим, у коме живе више неголи двеста хиљада људи, који не познаше десницу своје, нити левицу своје, и стока (њихова) многа?

Читање 5: Читање из Књиџе Исуса Навина (Глава 5, 10–15):

И улогорише се синови Израилеву у Гилгалу, и учинише Пасху у четрнаести дан месеца (Нисана) од вечера на западу, на пољу Јерихонском, преко Јордана у пољу. И једоше од пшенице оне земље безквасне хлебове и новине (=првине плодова). У овај дан престаде манна, пошто једоше од пшенице земље, и више не беше синовима Израилевим манна, јер убраше плодове земље Феничана оне године. И би када беше Исус код Јерихона, и погледавши очима својим, виде човека где стоји пред њим, и мач његов исукан у руци његовој. И пришавши

Исус, рече му: Јеси ли наш или противника наших? А он му рече: Ја сам архистратиг (=војвода) војске Господње, сада дођох (овде). И Исус паде лицем својим на земљу (и поклони му се), и рече му: Господару, шта заповедаш слуги твојој? И рече архистратиг Господњи Исусу: Изуј обућу са ногу твојих, јер место где сада стојиш на њему, свето је. И учини Исус тако.

Читање 6: Читање из Књиге Изласка

(Глава 13, 20–22,
глава 14 и глава 15, 1–19):

Подиглоше се синови Израљеви из Сокхота и улогорише се у Отому крај пустиње. А Бог их вођаше дању у стубу облака, да им покаже пут, а ноћу у стубу огњеном; и не нестајаше стуба облака дању и стуба огњеног ноћу пред свим народом. И рече Господ Мојсију говорећи: Кажи синовима Израљевим да повративши се улогоре се наспрам Епавлиса, између Магдола и између мора (Црвеног), насупрот Велсепрота; пред њима ћеш се улогорити на мору. И рећи ће фараон народу својој: Синови Израљеви они лутају по земљи, јер их је затворила пустиња. А ја ћу отврднути срце фараоново и потераће за њима; и прославићу се над фараоном и над свом војском његовом, и познаће сви Египћани да сам ја Господ. И учинише тако (Израљци). И јавише цару Египатском да је побегао народ; и окрену се срце фараона и слугу његових на народ, и рекоше: Шта смо ово учинили да отпустимо синове Израљеве, да нам не служе? Упрегну зато фараон борна кола своја и сав народ свој поведе са собом; и узевши шестотина кола изабраних и сву коњицу Египатску и војводе над свима. И отврдну Господ срце фараона цара Египатског и слугу његових, и гоњаху за синовима Израљевим; синови пак Израљеви исхођаху руком (Божијом) високом. И гоњаху Египћани за њима и нађоше их улогорене крај мора (Црвеног), и сва коњица и борна кола фараонова и коњаници и војска његова наспрам Епавлиса, насупрот Велсепрона. И фараон се приближи; и погледавши синови Израљеви очима, видеше где се Египћани улогорише иза њих, и уплашише се веома. И повикаше синови Израљеви ка Господу, и рекоше Мојсију: Можда да нема гробова у земљи Египатској, па си извео нас да (нас) побијеш у пустињи? Шта си нам ово учинио

извевши (нас) из Египта? Зар није то била реч коју ти рекосмо у Египту говорећи: Остави нас да служимо Египћанима? Јер нам је боље служити Египћанима него умрети у овој пустињи. А Мојсије рече народу: Будите храбри, станите и гледајте спасење од Господа, које ће нам учинити данас. Јер како видесте Египћане данас, нећете придодати више да их видите у вечно време. Господ ће ратовати за нас, а ви ћутите. А Господ рече Мојсију: Што вапиш к мени? Кажи синовима Израиљевим, и нека се покрену. А ти подигни штап твој и пружи руку твоју на море и баци га, и нека уђу синови Израиљеви усред мора по сувом. И ево ја ћу отврднути срце фараоново и свих Египћана, и ући ће за вама; и прославићу се над фараоном и над свом војском његовом и над колима и над коњима његовим. И познаће сви Египћани да сам Ја Господ, када се прославим над фараоном и над колима и коњима његовим. И подиже се Анђео Господњи, који иђаше испред логора синова Израиљевих, и отиде отпозади; а подиже се и стуб облака испред лица њиховог и стаде позади њих, и уђе између табора Египћана и између логора Израиља, и стаде (онде). И наста тама и при-
мрак, и наиђе ноћ, и не спојише се међу собом сву ноћ. И испружи Мојсије руку на море, и подби Господ море снажним ветром јужним целу ноћ, и учини море сувим и раздвоји се вода. И уђоше синови Израиљеви у средину мора по сувом, и вода његова (би) зид са десна и зид са лева. И потераше Египћани и уђоше за њима, сва коњица фараонова и кола и коњаници усред мора. И би у стражи јутарњој (=око два до шест попоноћи), и погледа Господ на табор Египћана стубом огња и облака, и смути табор Египћана, и повеза осовине кола њихових и поведе их са наглошћу. И рекоше Египћани: Бежимо од лица Израиља, јер Господ за њих ратује на Египћане. А Господ рече Мојсију: Пружи руку твоју на море, и нек се поврати вода и нека прекрије Египћане, на борна кола и на коњанике. И испружи Мојсије руку на море, и поврати се вода на место (своје) кад наступи дан (=ујутро); а Египћани бегаху од воде, и истресе Господ Египћане усред мора. Јер, повративши се вода, прекри борна кола и коњанике и сву војску фараонову, који су ушли за њима у море, и не остаде од њих ниједан. А синови Израиље-

ви иђаху сувим посред мора, а вода његова (беше) зид с десна и зид с лева. И избави Господ Израилџа у дан онај из руке Египћана; и виде Израилџ Египћане изгинуле крај обале мора. И виде Израилџ руку велику, шта учини Господ Египћанима; уплаши се пак народ Господа и повероваше Богу и Мојсију слуги Његовом.

Тада певаше Мојсије и синови Израилџеви песму ову Богу, и рекоше говорећи:

Чиџаџ џовори: Певајмо Господу.

И џевају хорови, на џлас 5: Јер се славно прослави.

И чиџаџ џред сваџим хором џовори сџиџхове:

Коња и јаџаџа потоџи у море.

И народ у оба хора џева: — Певајмо Госџогу, јер се славно џрослави.

Помоћник и Покровитељ би мени на спасење. — *Певајмо Госџогу...*

Овај је Бог мој, и прославићу Га; Бога оџа мојега, и узвисићу Га.

— *Певајмо Госџогу...*

Господ сатире ратове, Господ је Име Њему. Кола фараонова и војску његову врже у море.

— *Певајмо Госџогу...*

Изабране коњанике војводе потоџи у Црвено море.

— *Певајмо Госџогу...*

Пучином поџри их; потонуше у дубину као камен.

— *Певајмо Госџогу...*

Десница Твоја, Господе, прослави се у сили. — *Певајмо Госџогу...*

Десна рука Твоја, Господе, разби непријатеље. И мноштвом славе Твоје сатро си противнике.

— *Певајмо Госџогу...*

Послао си гњев Твој, и прогута их као трску. И ветром јарости Твоје растави се вода.

— *Певајмо Госџогу...*

Сабише се воде као зид; сабише се таласи усред мора.

— *Певајмо Госџогу...*

Рече непријатељ: Гонећи достигнућу (их), разделићу плен, наситићу душу моју, побићу мачем мојим, савладаће (их) рука моја.

— *Певајмо Госџогу...*

Послао си ветар Твој, поџри их море; потонуше као олово у води великој.

— *Певајмо Госџогу...*

Ко је сличан Теби међу боговима, Господе? Ко је подобан Теби, Прослављени у светима, Дивни у слави, Који чини чудеса?

— *Певајмо Госџогу...*

Пружио си десницу Твоју, и прогута их земља. Водио си правдом Твојом народ Твој овај, којега си избавио. — *Певајмо Госџогу...*

Утешео си (га) мођју Твојом за стан свети Твој. Чуше незнабошци, и разгњевише се; муке захватише житеље Филистеје.

— *Певајмо Госјоду...*

Тада похиташе вође Едомске, и кнезови Моавски; спопаде их страх, уздрхташе сви становници Ханански.

— *Певајмо Госјоду...*

Спопаде их страх и трепет, величином мишице Твоје окаменише се; докле не прође народ Твој, Господе.

— *Певајмо Госјоду...*

Докле не прође народ Твој овај, којег си стекао.

— *Певајмо Госјоду...*

Уевши, засади их на гори наслеђа Твога, за готово обиталиште Твоје, које си изградио, Господе, светињу коју припремише руке Твоје.

— *Певајмо Госјоду...*

Господ Који царује вековима, и на век, и још (више). Јер уђе коњ фараонов са колима и јахачима у море, и наведе на њих Господ воду морску.

— *Певајмо Госјоду...*

А синови Израилеви пређоше сувим посред мора.

— *Певајмо Госјоду...*

Слава: — Певајмо Госјоду...

И сада: — Певајмо Госјоду...

И на крају чиџач ђева завршио: Јер се славно прослави.

Чиџање 7: Читање из Пророшџва Софонијевих (Гл. 3, 8–15):

Тако говори Господ: Потрпи ме у дан васкрсења мога за сведочанство, јер је суд мој у зборовима незнабожних народа да приме цареве, да излијем на њих гњев мој, сав гњев јарости моје. Јер ће огњем ревности моје поједена бити сва земља. Јер ћу тада обратити на народе језик, на нараштај њихов, да сви призову Име Господње, да Му служе под јармом једним. Од крајева река Етиопских, примићу оне који ме моле; синови из расејања принеће Ми жртву. У дан онај нећеш се постидети од свих подухвата твојих, којима си безбожничио против мене. Јер ћу тада узети од тебе ругобе дрскости твоје, и нећеш се више надимати против Горе свете моје. И оставићу у теби народ кротак и смирен, и имаће страхопоштовање од Имена Господњег остатци Израилеви, и неће чинити неправду, и неће говорити сујетне (ствари), и неће се наћи у устима њиховим језик подли. Јер ће се они напасати (као стада), и полегаће, и неће бити ко да их страши. Радуј се веома, кћери Сионова;

проповедај, кћери Јерусалимова; весели се и ликуј од свега срца твога, кћери Јерусалимова. Уклони Господ неправде твоје, избави те из руке непријатеља твојих. Цар Израилъ је Господ усред тебе; нећеш више видети зла.

Читанье 8: Читање из Треће Књиџе о Царевима (Гл. 17, 8–24):

И дође реч Господња Илији говорећи: Устани и иди у Сарепту Сидонску и остани тамо; и ево, заповедио сам онде жени удовици да те прехрани. И устаде и отиде у Сарепту; и дође на врата града. И гле, онде жена удовица скупљаше дрва. И повика за њом Илија и рече јој: Донеси ми мало воде у суду, да пијем. И (она) пође да узме. И повика за њом Илија, и рече: Узми ми и комад хлеба у руци твојој, да једем. И рече жена: Жив је Господ Бог твој, ако имам печенога хлеба, него само колико шака брашна у копањи, и мало уља у крчагу; и ево сакупићу два дрвцета, и ући ћу и направиху га себи и деци мојој, да поједемо и умremo. И рече јој Илија: Не бој се! Уђи и учини по речи твојој; али учини најпре мени отуда мали хлеб печени, и донећеш ми; а себи и деци твојој начинићеш после. Јер тако говори Господ Бог Израилев: Копања брашна неће нестати и крчаг уља неће се умањити, до дана када Господ да кишу на земљи. И отиде жена, и учини по речи Илијиной; и једе она, и он, и деца њена. И од тога дана копања брашна не нестале, и крчаг уља не умањи се, по речи Господњој, коју рече руком Илијином. И би после тих речи (=догађаја), и разболе се син жене, домаћице куће, и би болест његова врло јака, докле не преста у њему дух (његов) (=док не издахну). И рече жена Илији: Шта је теби до мене, човече Божији? Дошао си мени да спомениш грехе моје, и да усмртиш сина мога? И рече Илија њој: Дај ми сина твога. И узе га из наручја њеног, и узнесе га у горњицу (=горњу собу), у којој сам борављаше онде, и положи га на постељу своју. И завапи Илија (Господу), и рече: Авај, Господе! Сведоче ове удовице, код које боравим код ње; Ти зло учини да јој усмртиш сина. И дуну у дете три пута, и призва Господа, и рече: Господе Боже мој, нека се врати душа детета овог у њега. И би тако. И повика [Илија, и услиша Господ глас Илијин, и поврати се душа детета у њега], и оживе дете.

И узе Илија дете, и сведе га са горњице у дом, и даде га мајци његовој. И рече Илија: Гледај, жив је син твој. И рече жена Илији: Ево то познадох, да си ти човек Божији, и реч је Господња у устима твојим истинита.

Читање 9: Читање из Пророштва Исаијиних (Гл. 61, 10–11 и 62, 1–5):

Да се обрадује душа моја Господу, јер ме обуче у хаљину спасења, и одеждом весела одену ме; као жениху стави ми венац, и као невесту украси ме лепотом; и као земља која израста цвет свој, и као врт што семена своја произниче, тако ће произрасти Господ Господ правду, и весеље пред свима народима. Сиона ради нећу заћутати, и Јерусалима ради нећу одустати, докле не изиђе као светлост правда моја, и спасење моје као светиљка распали се. И видеће народи правду Твоју, и сви цареви славу Твоју; и назваће те именом твојим новим, којим ће га Господ именовати. И бићеш венац лепоте у руци Господњој, и круна царства у руци Бога твога. И нећеш се више назвати Остављен, и земља твоја неће се више назвати Пуста; јер ћеш се ти назвати Воља моја, и земља твоја Насељена (=Васељена); јер благоволе Господ у теби, и земља ће се твоја заједно населити. И као што младић живи са девојком, тако ће поживети синови твоји са тобом; и биће као што се радује жених невести, тако ће се обрадовати Господ теби.

(У Новгородском Паримејнику овде уметнуто Прокимен гл. 3: „Господ просвећење моје“... и сличних његов: „Господ заштитник...“)

Читање 10: Читање из Књиге Постања (Глава 22, 1–18):

И би после тих речи (=догађаја), Бог окушаваше Авраама, и рече му: Аврааме, Аврааме. А он рече: Ево ме. И рече: Узми сина твога љубљенога, којег си заволео, Исаака, и иди у земљу високу (=планинску), и принеси га за жртву свеплодницу на једној од гора коју ћу ти казати. И уставши Авраам ујутро осамари магарца свога, и узе са собом двојицу слуга и Исаака сина свога, и нацепавши дрва за жртву свеплодницу устаде и пође, и дође на место које му рече Бог, трећег дана. И погледавши Авраам очима виде место издалека. И рече Авраам

слугама својим: Останите овде са магарцем, а ја и дечак отићићемо до тамо и поклонивши се (Богу) вратићемо се вама. А узе Авраам дрва жртве свеплоднице и стави их на Исаака сина свога; а узе и ватре у руке и нож, и отидоше обојица заједно. А Исаак рече Аврааму оцу своме, рекавши: Оче. А он рече: шта је, чедо? Рече (му): Ево ватре и дрва; а где је овца за свеплодницу? А Авраам рече: Бог ће видети себи овцу за свеплодницу, чедо. И идући обојица заједно дођоше на место које му рече Бог. И подиже онде Авраам жртвеник и постави дрва, и свезавши Исаака сина свога стави га на жртвеник на дрва. И пружи Авраам руку своју да узме нож и закоље сина свога. И позва га Анђео Господњи са неба и рече му: Аврааме, Аврааме. А он рече: Ево ме. И рече: Не стављај руку своју на дете, нити му ишта учини; јер сада познадох да се бојиш Бога, и ниси поштедео сина свога љубљенога ради мене. И погледавши Авраам очима својим виде, и гле, ован један ухваћен роговима у дрво савек (=у џбуну); и пође Авраам и узе овна и принесе њега за жртву свеплодницу уместо Исаака сина свога. И назва Авраам име месту оном: Господ виде! да би и данас рекли: На гори Господ се јави! И позва Анђео Господњи Авраама по други пут с неба, говорећи: Собом се заклех, говори Господ, зато што си учинио ту реч и ниси поштедео сина твога љубљенога ради мене, тога ради благосиљајући благословићу те и умножавајућу умножићу семе твоје као звезде небеске и као песак крај обале мора, и наследиће семе твоје градове противника. И благословиће се у семену твоме сви народи земаљски, зато што си послушао глас мој.

Читање 11: Читање из Пророштва Исаијиних (Гл. 61, 1–10):

Дух је Господњи на мени, тога ради помаза ме да благовестим сиромашнима; посла ме да исцелим скрушене срцем; да проповедам заробљенима отпуштење (=ослобођење), и слепима прогледање, да јављам пријатну годину Господњу, и дан награде (=расплате), да утешим све који плачу; да даднем плачућима Сиона славу уместо пепела (жалости), помазање весеља плачућима, украс славе уместо духа чамотиње; и да се назову

нараштаји правде, рукосад Господњи за славу. И изградиће се пустиње вечне, раније запустеле подигнуће се; и обновиће се градови пусти, опустошени у нараштајима. И доћи ће туђинци, напасајући овце твоје, и иноплеменици орачи и виноградари. А ви ћете се назвати свештеници Господњи, служитељи Бога [вашега; рећи ће вам се]: Снагу народâ (незнабожаца) јешћете, и у богатству њиховом дивиће вам се; [уместо срамоте ваше двоструке, и уместо стида, обрадоваће се удео њихов]. Тако ће по други пут наследити земљу, и весеље вечно (биће) над главом њиховом. Јер сам Ја Господ, Који љубим правду, и мрзим отимања из неправде; и даћу труд њихов праведницима, и завет вечни завештаћу њима. И познато ће бити у (незнабожним) народима семе њихово, и потомци њихови међу народима. Свако ко их види, познаће их, јер су они семе благословено од Бога, и радошћу ће се обрадовати ради Господа.

Чишање 12: Читање из Четврте Књиге о Царевима (Глава 4, 8–37):

Би у дан онај, и дође Јелисеј у Соман; и ту беше жена велика, и задржа га да једе хлеба. И би да он много пута долажаше, и склањаше се тамо да једе хлеба. И рече жена мужу своме: Гле, сад разумедох да овај свети човек Божији долази код нас стално, да му зато наместимо горњицу, место мало, и поставимо му тамо постељу и трпезу и столицу и светиљку; и биће кад он долази к нама да се тамо смести. И би у дан (један), и уђе тамо, и смести се у горњицу, и спаваше тамо. И рече Гијезију, слуги своме: Позови ми ову Соманићанку. И позва је, и (затим он) стаде пред њега. И рече му: Реците јој: Ево си нам изнела све расположиво ово; а шта да ти учинимо? Ако имаш реч (неку) код цара, или код кнезова власти? А она рече: Ја сам усред народа мога мирна у кући. И рече (пророк) Гијезију: Шта треба да јој учинимо? И рече Гијезије, слуга његов: Заиста, она нема сина, и муж јој је стар. И рече (Јелисеј): Позови је. И позва је, и (она) стаде код врата. И рече јој Јелисеј: У време ово, као што је час (овај), живи, и ти ћеш добити сина. А она рече: Немој господине, не слажи слушкињу твоју. И

заче жена у утроби, и роди сина у време ово, као што је час живи, као што јој рече Јелисеј. И одрасте дете; и би кад изиђе дете оцу своме, ка жетеоцима, и рече оцу своме: Глава моја, глава моја! И рече слуги: Носи га матери његовој. И однесе га матери његовој, и заспа на коленима њеним до подне, и умре. И узнесе га (у горњицу), и положи га на постељу човека Божијег; и затвори врата, и изиђе. И позва мужа свога, и рече (му): Пошаљи ми једнога од слугу, и једно магаре, и отићићу до човека Божијег, и вратићу се. И рече (јој): Зашто идеш њему данас? Није нови месец, нити је субота. А она рече: Мир. И оседла магаре, и рече слуги своме: Води, и иди; не задржавај ме да станеш, до ако ти кажем; хајде, и иди, и дођи до човека Божијег на гору Кармил. И иђаше, и дође до човека Божијег на гору Кармил. И би кад је виде Јелисеј да долази, и рече Гијезију момку своме: Ево Соманићанке оне; трчи сада у сусрет њој, и реци јој: Мир теби, мир мужу твоме, мир детету. А она рече: Мир. И дође Јелисеју на гору, и ухвати се за ноге његове. И приђе Гијезије да је одгурне. И рече Јелисеј: Остави је, јер је душа њена болна у њој, и Господ сакри од мене, и не каза ми. А она рече: Еда ли сам тражила од господина мога? Зар не рекох: Немој ме преварити? И рече Јелисеј Гијезију: Опаши бедра своја, и узми штап мој у руке твоје, и иди; и ако сретнеш човека, немој га благословити (=поздравити), и ако те благослови (=поздрави) човек, не одговарај му; и стави штап мој на лице детета. И рече жена детиња: Жив је Господ, и жива душа твоја, ако те оставим. И устаде Јелисеј, и пође за њом. И Гијезије прође испред ње, и стави штап на лице детета, и не беше гласа, и не беше ни слуха. И поврати се у сусрет њему, и каза му, говорећи: Не устаде дете. И уђе Јелисеј у кућу, и гле дете умрло, положено на постељу његову. И уђе Јелисеј у дом, и затвори врата наспрам њих двоје, и помоли се Господу. И узиђе (у горњицу), и леже на дете, и стави уста своја на уста његова, и очи своје на очи његове, и руке своје на руке његове; и сагну се над њим, и дуну у њега, и загреја се тело детета. И поврати се (Јелисеј), и иђаше по кући тамо и овамо, и узиђе (опет) и нагну се над дететом до седам пута; и отвори дете очи

своје. И повика Јелисеј Гијезију, и рече: Позови ми Соманићанку ову; и позва је, и уђе к њему. И рече Јелисеј: Узми сина свога. И уђе жена, и паде на ноге његове, и поклони му се до земље, и узе сина свога, и изиђе.

(У Новгородском Паримејнику и овде уметнути Прокимен гл. 8:
„Велик је Господ наш“ ... и сѣтих његов: „Хвалише као добро“ ...)

Читање 13: Читање из Пророштва Исајиних (Гл. 63, 11–19 и 64, 1–5, 7–8):

Тако говори Господ: Где је Онај који је извео из земље пастира оваца? Где је Онај који је ставио у њих Духа Светога? Који је извео десницом Мојсија, мишица славе Његове? Раздели воду пред лицем Његовим, да учини Њему име вечно; проведе их кроз бездан, као коња кроз пустињу, и не уморише се; и као стоку кроз поље; сиђе Дух од Господа, и вођаше их; тако си водио народ Твој, да учиниш Себи име славе Твоје. Погледај са неба, Господе, и види из Дома светог Твога и славе Твоје. Где је мноштво милости Твоје и милосрђа Твога, јер си нас подносио, Господе? Јер си Ти Отац наш, јер Авраам не знаде нас, и Израиљ не познаде нас, него Ти, Господе Оче наш, избави нас; од почетка је Име Твоје на нама. Зашто си нас завео, Господе, од пута Твога? Отврднуо срца наша, да Те се не бојимо? Обрати се ради слугу Твојих, ради племена наслеђа Твога; да (још) мало наследимо Гору свету Твоју. Противници наши погазише Светињу Твоју; постасмо као испрва, када ниси владао над нама, нити беше названо Име Твоје на нама. Ако отвориш небо, страх од Тебе захватиће горе, и растопиће се, као што се топи восак од лица огња; и попалиће огањ противнике Твоје, и јављено ће бити Име Твоје међу противницима (Твојим); од лица Твога незнабожни народи ће се потрести. Када учиниш славна дела, страх од Тебе захватиће горе. Од века не чусмо, нити очи наше видеше Бога осим Тебе; и дела су Твоја [истинита] која ћеш учинити онима који ишчекују милост. Јер ће милост сусрести оне који ишчекују правду, и путеве Твоје спомињаће. И сада, Господе, Отац наш Ти јеси, а ми смо блато, а Ти Саздатељ наш, дела руку Твојих (јесмо) сви ми. Не гњеви

се на нас, Господе, веома, и немој се у време сећати грехова наших. И сада погледај, Господе, јер смо сви ми народ Твој.

Читање 14: Читање из Пророштва Јермијиних (Гл. 31, 31–34):

Тако говори Господ: Ево долазе дане, и завештаћу са домом Израиљевим и са домом Јудиним завет нови. Не по завету којег завештах са оцима њиховим, у дан када их узех за руку њихову, да их изведем од земље Египатске; јер они не остадоше у завету мојем, и ја их пренебрегох, говори Господ. Јер ово је завет, који ћу завештати с домом Израиљевим, после дана оних, говори Господ: Дајући даћу законе моје у мисли њихове, и на срцима њиховим написаћу их, и бићу им Бог, и они ће ми бити народ. И неће учити сваки ближњег свог, и сваки брата свог, говорећи: Познај Господа. Јер ће Ме сви познати, од малог до великог њиховог; јер ћу милостив бити неправдама њиховим, и грехе њихове нећу више спомињати.

Читање 15: Читање из Пророштва Данилових (Гл. 3, 1–88):

Године осамнаесте, Навуходоносор цар направи лик (=кип) златни; висина његова је шездесет лаката, ширина његова шест лаката; и постави га на пољу Деирском, у земљи Вавилонској. И посла да саберу велможе, и војводе, и месне начелнике, вође и господаре, и оне на властима, и све кнезове земаља, да дођу на иновацију кипа, којег постави Навуходоносор цар. И сабраше се месни начелници, велможе, војводе, вођи, тирани велики, они на властима, и сви кнезови земаља, на иновацију кипа, којег постави Навуходоносор цар. И стадоше пред кипом, којег постави Навуходоносор цар. И гласник викаше јасно: Вама се говори, народи, људи, племена и језици: У час у који чујете глас трубе, свирала и гусала, самвике и псалтира, и сазвучја (=акордеона), и сваког рода музичког, падајући поклоните се лику златноме, којег постави Навуходоносор цар. И ко не падне и не поклони се, онога часа биће бачен у пећ огњем распаљену. И би кад чуше народи глас трубе, и свирале и гусала, самвике и псалтира, и сазвучја, и сваког рода музичког, падајући сви народи, племена, језици,

поклањаху се кипу златноме, којег постави Навуходоносор цар. Тада дођоше људи Халдејски, и оклеветаше Јудеје, и одговоривши рекоше цару Навуходонозору: Царе, да си жив довека! Ти си, царе, дао заповест, да сваки човек, који кад чује глас трубе, и свирале и гусала, самвика и псалтира, и сазвучја, и сваког рода музичког, и не падне да се поклони лику златном, биће бачен у пећ огњем распаљену. Имају пак људи Јудеји, које си поставио над пословима земље Вавилонске: Седрах, Мисах и Авденаго, који не послушаше, царе, заповест твоју, и боговима твојим не служе, и лику златноме, којег си поставио, не поклањају се. Тада Навуходоносор у јарости и гњеву рече, да доведу Седраха, Мисаха и Авденага. И приведени бише пред цара. И одговори Навуходоносор, и рече им: Еда ли заиста, Седрах, Мисах и Авденаго, боговима мојим не служите, и лику златноме којег поставих, не поклањате се? Сада, пак, будите готови, да кад чујете глас трубе, свирале и гусала, самвика и псалтира, и сазвучја, и сваког рода музичког, павши поклоните се кипу златноме, којег поставих. А ако се не поклоните, тога часа бићете бачени у пећ огњем распаљену. И који је бог који ће вас избавити из руку мојих? И одговорише Седрах, Мисах и Авденаго, говорећи цару Навуходонозору: Немамо ми потребе за ову реч одговарати теби; јер има Бог наш на небесима, Којему ми служимо, Моћан да нас избави из пећи огњем распаљене, и из руке твоје, царе, да нас спасе. Ако ли не, да ти познато буде, царе, да боговима твојим нећемо служити, и лику златноме, којег си поставио, нећемо се поклонити. Тада се Навуходоносор испуни јарости, и изглед лица његовог се измени на Седраха, Мисаха и Авденага, и рече да се распали пећ седмоструко, док се до краја не ужари. И људима јакима снагом, рече: Свезавши Седраха, Мисаха и Авденага, да их баце у пећ огњем распаљену. Тада људи ови (младићи) бише свезани са опремом својом, и шлемовима и обућом, и оделом својим, и бачени бише усред пећи огњем распаљене; јер реч царева надјача, и пећ би распаљена још више седмоструко. И тројица ових, Седрах, Мисах и Авденаго, упалоше усред пећи огњем распаљене, свезани. И хођаху по-сред пламена певајући Бога, и благосиљајући Господа.

И ставши са њима Азарија, помоли се овако, и отворивши уста своја усред огња, рече:

Благословен си, Господе, Боже Отаца наших,
и хваљено је и прослављено Име Твоје у векове.

Јер си праведан у свему што си нам учинио;
и сва дела Твоја су истинита,
и прави су путеви Твоји,
и сви судови Твоји истинити.

И судове истине учинио си
по свему што си навео на нас,
и на Град наш свети,
град Отаца наших Јерусалим;
јер си у истини и суду навео све ово на нас,
заради грехова наших.

Јер сагрешисмо, и безаконовасмо
да одступимо од Тебе,
и огрешисмо се у свему, и заповести Твоје
не послушасмо,

нити одржасмо, нити сатворисмо,
као што си нам заповедио, да нам добро буде.

И све што си нам учинио, и све што си
навео на нас,

у истинском суду навео јеси;
и предао си нас у руке непријатеља безаконих,
најмрскијих одступника,
и цару неправедном и злобнијем од свих
на земљи.

И сада, не можемо отворити уста своја;
посрамљење и поруга настаде слугама Твојим,
и онима који Тебе поштују.

Немој нас, ипак, предати до краја,
ради Имена Твога (Светога);
и немој раскинути завета Твога;
и не удаљи милости Твоје од нас,
ради Аврама љубљенога Твога,
и зарад Исака слуге Твога,
и Израиља светога Твога.

Којима си говорио рекавши
да ћеш умножити семе њихово
као звезде небеске,
и као песак који је крај обале морске.
Јер, Владико, смањисмо се већма од свих народа,
и понижени смо по свој земљи данас,
заради грехова наших.

И нема у време ово кнеза,
ни пророка, ни вође;
нити свеспаљенице, нити жртве,
нити приноса, нити кађења;
нити места да принесемо
прве плодове пред Тобом,
и да нађемо милост.

Но душом скрушеном,
и духом смирења (молимо),
да (опет) примљени будемо.

Као у свеспаљеници овнова и јунаца,
и као у хиљадама јагњади ухрањене,
тако нека буде жртва наша
(благопримљена) пред Тобом данас,
и да се изврши пред Тобом;
јер нема постиђења онима који се уздају у Тебе.

И сада, следујемо (Ти) свим срцем,
и бојимо Те се, и тражимо лице Твоје;
немој нас постидети.

Него учини с нама по кротости Твојој,
и по мноштву милости Твоје.

Избави нас по чудесима Твојим,
и дај славу Имену Твоме, Господе.

И нека се постиде сви који чине зла
слугама Твојим,

и нека се посраме од сваке силе и снаге,
и моћ њихова нека се скрши.

И нека познају да си Ти Господ, Бог Једини,
славан над свом васељеном.

И не престаше они који их гураху (у пећ),
слуге цареве, распаљујући пећ нафтом, и смолом,
и грањем, и лозом.

И извијаше се пламен изнад пећи
за четрдесет девет лаката;
и обигра, и попали које нађе око пећи Халдејаца.

А Анђео Господњи сиђе заједно
са онима око Азарије у пећ,
и одагна пламен огњени из пећи.

И учини средину пећи као дах росе који лахори,
и не дотаче их се огањ нимало,
нити (их) ожалости, нити им досађиваше.

Тада тројица, као из уста једних,
певаху хвалу и благосиљаху,
и слављаху Бога у пећи, говорећи:

Благословен си, Господе, Боже Отаца наших,
и прехвални и пружнесени у векове.

И благословено свето Име славе Твоје,
и прехвално и преузнесено у векове.

Благословен си у Храму свете славе Твоје,
и прехвални и преузнесени у векове.

Благословен си Који надгледаш бездане,
Који седиш на Херувимима,
и прехвални и преузнесени у векове.

Благословен си на Престолу славе Царства Твога,
и прехвални и преузнесени у векове.

Благословен си на своду небескоме,
и прехвални и преузнесени у векове.

Устајемо овде и певамо (прийјев), на глас б:

Господа певајте и преузносите у све векове.

Чишач говори даље стихове, а ми на сваком истии пријјев:

— **Господа певајте...**

Благословите, сва дела Господња, Господа; певајте и преузносите
Га у векове.

— *Господа певајте...*

Благословите, Ангели Господњи, небеса Господња, Господа.

— *Господа певајте...*

Благословите, све воде изнад небеса, све војске Господње,
Господа.

— *Господа певајте...*

Благословите, сунце и месец, звезде небеске, Господа.

— *Господа певајте...*

Благословите, светлост и тама, ноћи и дани, Господа.
— *Госїода ѡевајїе...*

Благословите, све кише и роса, сви ветрови, Господа.
— *Госїода ѡевајїе...*

Благословите, огањ и жега, студен и врућина, Господа.
— *Госїода ѡевајїе...*

Благословите, росе и иње, мразеви и хладноће, Господа.
— *Госїода ѡевајїе...*

Благословите, слане и снегови, муње и облаци, Господа.
— *Госїода ѡевајїе...*

Благословите, земљо, горе и хумови, и све што расте на земљи, Господа.
— *Госїода ѡевајїе...*

Благословите, извори, море и реке, китови и све што се креће у водама, Господа.
— *Госїода ѡевајїе...*

Благословите, све птице небеске, звери и све животиње, Господа.
— *Госїода ѡевајїе...*

Благословите, синови људски, Господа. — *Госїода ѡевајїе...*

Благосиљај, Израилју, Господа. — *Госїода ѡевајїе...*

Благословите, свештеници Господњи, слуге Господње, Господа.
— *Госїода ѡевајїе...*

Благословите, духови и душе праведних, Господа.
— *Госїода ѡевајїе...*

Благословите, преподобни и смирени срцем, Господа.
— *Госїода ѡевајїе...*

Благословите, Ананија, Азарија, и Мисаил, Господа.
— *Госїода ѡевајїе...*

Благословите, Апостоли, Пророци, и Мученици, Господа.
— *Госїода ѡевајїе...*

Благосиљамо Оца, и Сина, и Светога Духа, Господа.
— *Госїода ѡевајїе...*

И сада, и увек, и у векове векова, Амин. — *Госїода ѡевајїе...*

Хвалимо, благосиљамо, и клањамо се Господу.
— *Госїода ѡевамо и славословимо у све векове.*

⊕ ⊕ ⊕

Мала јекїенија, и гаље Лиурђија Св. Василија: — ѿ Триогу.

ПАСХА ГОСПОДЊА – ВАСКРС

УСКРШЊА РЕЧ Светог Јована Златоуста

Ако је ко побожан и богољубив, нека се наслађује овим дивним и светлим слављем. Ако је ко благоразумни слуга, нека радујући се уђе у радост Господа свога. Ако се ко намучио постећи се, нека сада прими плату. Ако је ко од првога часа радио, нека данас прими праведни дуг. Ако је ко дошао после трећега часа, нека празнује са захвалношћу. Ако је ко стигао после шестога часа, нека нимало не сумња, јер ничим неће бити оштећен. Ако је ко закаснио у девети час, нека приступи не колебајући се нимало. Ако је ко стигао тек у једанаести час, нека се не плаши закашњења: јер љубочастан будући Господар, прима последњег као и првог, одмара онога који је дошао у једанаести час, као и онога који је радио од првога часа. И последњег милује и првога задовољава; и онеме даје, и овоме дарује; и дела прима, и вољу целива; и делање цени, и намеру хвали. Стога, уђите сви у радост Господа свога; и први и други, плату примите; богати и убоги, један с другим ликујте; уздржљивци и лењивци, дан поштујте; ви који сте постили и ви који нисте постили, веселите се данас! Трпеза је препуна, наслађујте се сви! Тело је угојено, нека нико не изађе гладан; сви се наслађујте гозбом вере; сви уживајте у богатству доброте! Нека нико не оплакује сиромаштину, јер се јави опште Царство. Нека нико не тугује због грехова, јер опроштај засија из гроба. Нека се нико не боји смрти, јер нас ослободи Спасова смрт. Угаси је Онај кога је она држала, заплени ад Онај који

сиће у ад, угорча се ад окусивши тело Његово. И предвиђајући то, Исаија заклика: Ад се угорча сусревши Те доле. Угорча се, јер опусти. Угорча се, јер би исмејан Угорча се, јер се умрви. Угорча се, јер би срушен. Угорча се, јер би окован. Прими тело Христово, а наиће на Бога. Прими земљу, а срете Небо. Прими оно што виде, а паде у оно што не виде. Смрти, где ти је жалац? Аде, где ти је победа? Васкрсе Христос, и ти се стропошта. Васкрсе Христос, и падоше демони. Васкрсе Христос, и радују се Анђели. Васкрсе Христос, и живот животује. Васкрсе Христос, и ниједног мртвог у гробу. Јер Христос, уставши из мртвих, постаде првина преминулих.

Њему слава и власт у векове векова. Амин.

Христос васкрсе!

ПРЕПОЛОВЉЕЊЕ ПЕДЕСЕТНИЦЕ, на ВЕЧЕРЊИ:

(Новгородски Паримејник нема Паримије за овај Празник)

1. Читање Пророштва Михејевих (Гл. 4, 2, 3, 5 и 6, 2–5, 8 и 5, 4):

Тако говори Господ: Из Сиона ће изаћи закон, и реч Господња из Јерусалима, и судиће посред народа многих, и изобличиће народе моћне све до земље далеке. Јер ће сви народи поћи сваки својим путем; а ми ћемо поћи у Име Господа Бога нашег до века, и (још) даље. Тако говори Господ Сведржитељ: Чујте, хумови, суд Господњи, и долине темељи земље, јер је суд Господу са народом Његовом, и са Израиљем ће се расправити, говорећи: Народе мој, шта ти учиних, или чиме те ожалостих, или чиме ти досадох? Одговори ми. Јер те изведох из земље Египатске, и из дома ропства избавих те, и послах пред лицем твојим Мојсија и Арона и Маријам. Народе мој, сетите се шта замислише против тебе противници? Еда ли ти се каза, човече, шта је добро? Или шта Господ тражи од тебе, него да чиниш суд (прави), и љубиш милост, и да будеш готов ићи са Господом Богом твојим? Јер ће се у снази узвеличати Господ, и напасаће стадо Своје у миру, до краја земље.

2. Читање Пророштва Исајиних

(Глава 55, 1–13 и 12, 1–4).

Тако говори Господ: Који сте жедни, идите на воду; и који немате сребра, идите и купите; и јешћете и пићете без сребра и цене, вино и масло. Јер тако говори Господ Сведржитељ вама: Народе мој, захватите воду са весељем са извора спасења. И рећи ћеш у дан онај: Певајте Господу, зовите Име Његово, јављајте у народима славу Његову; сетите се како се узвиси Име Његово. Народе мој, послушајте ме, и јешћете добра, и насладиће се добрима душа ваша. Слушајте ушима вашим, и последујте путевима мојим; слушајте ме, и жива ће бити у добрима душа ваша; и завештаћу вам завет вечни, и светиње Давидове верне. Ово је сведочанство у народима, дадох га, кнеза и заповедника народима. Ево народа, који не знађаху, призваћете, и људи који те не познаше, к теби ће притећи, ради Господа твога, и Светога Израилева, јер те прослави. Тражите Бога, и кад Га нађете, призовите. Када се пак приближује вама, нека остави безбожник путеве своје, и човек безаконик замисли своје; и обратите се мени, Господу и Богу вашем, и помиловаћу вас, и по многоме отпустићу грехе ваше. Нису замисли моје као замисли ваше, нити су као путеви ваши путеви моји, говори Господ. Него, колико је далеко небо од земље, тако одстоји пут мој од путева ваших, и мисли ваше од мисли моје. Јер као кад сиђе киша или снег с неба, и неће се више вратити тамо, докле не напоји земљу, и проклија и израсте, и дадне семе сејућему, и хлеб за храну, тако ће бити реч моја, која изађе из уста мојих, неће се вратити мени празна, док се све не сврши што захтедох; и право ћу извршити путеве моје, и заповести моје. Јер ћете са весељем изићи, и с радошћу научићете се; јер ће горе и брегови поскочити, примајући вас у радости; и сво дрвеће пољско запљескаће гранама својим; и уместо драче израшће кипарис, уместо коприве израшће мирисна; и биће Господ у Име и у Знамење вечно, говори Господ, Свети Израилев.

3. Читање из Прича Соломонових

(Глава 9, 1–11):

Премудрост сазда себи дом, и утврди седам стубова. Закла своје жртве, и наточи у чашу своје вино, и припреми своју трпезу. Посла слуге своје, позивајући узвишеном проповећу на ча-

шу, говорећи: Ко је неразуман, нека приђе к мени. И онима који потребују разум, рече: Дођите, једите хлебова моје, и пијте вино које вам натовчих. Оставите безумље, и живећете, [да до века царујете — *Сирах* 6, 21]; и тражите разумност да поживите, и достигнете разборитост у знању. Који кара зле, добиће (заузврат) себи бешчашће (=понижење); који изобличава безбожнога, себи ће навући погрду, [јер су обличења безбожнога, њему ране]. Не изобличавај зле, да те не омрзну; покарај мудрога, и заволеће те. Дај мудроме повод, и биће мудрији; обзнани праведноме, и наставиће да прима (савете). Почетак мудрости је страх Господњи, и савет светих је разборитост; а познати закон, ствар је ума доброг. Јер овим начином живећеш дуго времена, и придодаће ти се године живота.

ВАЗНЕСЕЊЕ ГОСПОДЊЕ — СПАСОВДАН На ВЕЧЕРЊИ:

1. Читање из *Пророштва Исајиних*

(Глава 2, 2–3):

Тако говори Господ: Биће у последње дане јављена Гора Господња, и Дом Господњи на врховима гора, и узвисиће се изнад планина и доћи ће к њему сви народи; и поћи ће народи многи и рећи ће: Ходите и узиђимо на Гору Господњу и у Дом Бога Јаковљевог, и објавиће нам пут Свој и ходићемо по њему.

2. Читање из *Пророштва Исајиних* (Гл. 62, 10–12 и 63, 1–3, 7–9):

Тако говори Господ: Пођите, уђите на врата моја; припремите пут мој, и пут учините народу мојем, и камење са пута разбаците; подигните знамење у народима. Јер ево Господ учини чувено (дело) до краја земље. Реците кћери Сионовој: Ево

Спаситељ твој дође, имајући са Собом плату Своју, и дело је Његово пред лицем Његовим. И назваће га народом светим, избављеним од Господа; а ти ћеш се назвати Вољени град, и не Остављени. Ко је овај дошавши из Едома? Црвени украси одежа његових од Восора; тако је красан у одећи својој, кличе са снагом великом: Ја говорим правду, и суд спасења. Зашто су Ти црвене хаљине, и одећа Твоја као од гњеченог точила (вина)? Пун је гњеченога грозђа; точило источих сам, и од народâ (незнабожаца) нема човека са мнош. Милост Господњу споменух, врлине Господње спомињаће, хвалу Господњу у свему чиме нам узвраћа. Господ, Судија добри дому Израиљеву, даје нам по милости Својој, и по мноштву правде Своје. И рече: Нисте ли народ мој? Деца, и нећу се одрећи. И би њима за спасење од сваке невоље њихове. Не посрдник, нити анђео, него Сам Господ спасе их, зато што их љуби, и штеди их. Он Сам избави их, и прихвати их, и узнесе их, у све дане века.

3. Читање из *Пророштва Захаријиних* (Глава 14, 4, 8–11):

Тако говори Господ: Ево долази дан Господњи, и стаће ноге Његове у дан онај на гори Јелеонској, која је наспрам Јерусалима, од истока сунца. И у дан онај изаћи ће вода жива од Јерусалима, половина њена у море прво, и половина њена у море последње; у жетви (летом) и у пролеће биће тако. И биће Господ Цар по свој земљи, у дан онај биће Господ Један, и Име је Његово Једно, окружујуће сву земљу, и пустињу од Гаваона до Ремона, на југу Јерусалима; и узнеће се, и на месту остаће, од врата Венијамових, до места врата првих, до врата Гомора, и до куле Анамеила, и до куле углава, и до подточила царевих. Настаниће се у њему, и анатеме неће више бити, и населиће Јерусалим са поуздањем.

НЕДЕЉА СВЕТИХ ОТАЦА у Никеји, на ВЕЧЕРЊИ:

1. Читање из *Књиџе Посиња*

(Глава 14, 14–20):

Када чу Аврам да заробљен би Лот братанац његов, изброја своје укућане, триста осамнаест, и погна за њима до Дâна. И напада на њих ноћу, он и слуге његове, и порази их, и гоњаше их до Ховала, који је лево од Дамаска. И поврати сву коњицу Содомску, и Лота братанца свога поврати и имовину његову и жене и људе. И изиђе цар Содомски у сусрет њему, када се он врати од сече Ходологомора и царева који беху с њиме, у долину Саве — то је (сада) поље царева. И Мелхиседек цар Салимски изнесе хлебове и вино; а он беше свештеник Бога Вишњегâ. И благослови Аврама и рече: Благословен да је Аврам Богу Вишњему, Који је саздао небо и земљу. И благословен Бог Вишњи, Који предаде непријатеље твоје у руке твоје.

2. Читање из *Књиџе Поновљених Закона*

(Гл.1, 8–11, 15–17):

У дане оне, рече Мојсије синовима Израиљевим: Видите, предадох пред лицем вашим земљу; ушавши наследите земљу, за коју се заклео Господ оцима вашим, Аврааму, и Исаку, и Јакову, да им је да, и семену њиховом после њих. И рекох вам у време оно, говорећи: Не могу сам водити вас. Господ Бог ваш умножио вас је, и ево сте данас као звезде небеско мноштвом. Господ Бог отаца наших да вам придода, тако да будете хиљадоструки, и да вас благослови, као што вам говораше. И узех од вас људе мудре, и зналце, и смислене, и поставих их да владају над вама: тисућеначелнике, и стоначелнике, и педесетоначелнике, и десетоначелнике, и писмоводитеље (=перовође) судијама вашим. И заповедих судијама вашим у

време оно, говорећи: Саслушајте (и размотрите) између браће ваше, и судите праведно између човека и између брата његовог, и између дошљака његовог. Не гледајте у лице на суду; по маломе и по великоме судићеш (једнако), и нећеш се устукнути пред лицем човека, јер је суд Божији.

3. Читање из *Књи́ге Поновљених Закона* (Глава 10, 14–21):

У дане оне, рече Мојсије синовима Израиљевим: Гле, Господа Бога твога је небо, и небо над небесима; земља, и све што је на њој. Али, оце наше унапред изабра Господ да их љуби, и изабра семе њихово после њих, вас, више од свих народа, у дан онај. И обрежите жестокосрдност вашу, и вратове ваше више не отврдните. Јер Господ Бог наш, Он је Бог над боговима, и Господ над господарима, Бог Велики и Моћни и Страшни, Који не гледа на лице, нити прима мито, Који чини суд (праведни) дошљаку, и сирочету, и удовици; и љуби дошљака, да му да хлеб и одећу. И љубите дошљака, јер сте дошљаци били у земљи Египатској. Господа Бога твога се бој, и Њему јединоме служи, и Њему прилепљуј се, и Именом Његовим да се кунеш. Он је хвала твоја, и Он је Бог твој, Који ти учини ова велика и славна (дела), која видеше очи твоје.

НЕДЕЉА СВЕТЕ ПЕДЕСЕТНИЦЕ, на ВЕЧЕРЊИ:

1. Читање из *Књиге Бројева*

(Глава 11, 16–17, 24–29):

Рече Господ Мојсију: Сабери ми седамдесет људи од старешина народних, које ти сам знаш, јер су они старешине народа, и књижевници њихови; и доведићеш их у Скинију сведочанства, и стаће онде са тобом. И сиђи ђу, и говорити онде с тобом, и узећу од Духа који је на теби и ставићу на њих, и помоћи ће с тобом управљање народа, и нећеш их водити ти сам. И сабра Мојсије седамдесет људи од старешина народа, и постави их око Скиније. И сиђе Господ у облаку, и говораше Мојсију, и узе од Духа који је на њему, и стави на седамдесет људи старешина. Када пак почину Дух на њима, и пророковаху у логору, и више не наставише. И осташе два човека у логору, име једноме Елдад, и име другоме Модад; и почину на њима Дух, и они беху од записаних, и не дођоше у Скинију, и пророковаше у логору. И дотрча младић и јави Мојсију, и рече му, говорећи: Елдад и Модад пророкују у логору. И одговори Исус, син Навин, који стоји уз Мојсија, изабрани његов, и рече: Господине Мојсије, забрани им. И рече му Мојсије: Не завидиш ли ти мени? И ко ће дати свему народу Господњем пророке, када да Господ Духа Свога на њих?

2. Читање из *Пророштва Јоилевих*

(Глава 2, 23–32 и 3, 1–5):

Тако говори Господ: Децо Сионова, радујте се и веселите се Господу Богу вашем, јер вам даде храну у правди; и одождиће вам кишу рану и позну, као раније. И напуниће се гумна пшенице, и прелиће се каце (точила) вина и уља; и даћу вам уместо година које поједе скакавац и гусенице, и црв и маћа, сила моја велика, коју послах на вас; и једући појешћете и на-

ситиће се, и похвалићете Име Господа Бога вашег, Који учини са вама чудеса од почетка; и неће се постидети народ мој до века. И познаћете да сам Ја усред Израиља, и Ја сам Господ Бог ваш, и нема другога осим Мене; и неће се више постидети народ мој до века. И биће после дана ових, излићу од Духа мога на свако тело, и прорицаће ће синови ваши и кћери ваше, и старци ваши видеће снове, и младићи ваши виђења видеће. Јер ћу на слуге моје, и на слушкиње моје, у дане оне, излити од Духа мојега, и прорицаће. И даћу чудеса на небу горе, и знаке на земљи доле, крв и огањ, и пушење дима; сунце ће се претворити у таму, и месец у крв, пре но што дође Дан Господњи велики и јављени. И биће да сваки који призове Име Господње, спашће се.

3. Читање из *Пророштва Језекиљевих* (Глава 36, 24–28):

Тако говори Господ: Узећу вас од народâ (незнабожаца), и сабраћу вас од свих земаља, и увешћу вас у земљу вашу; и покропићу вас водом чистом, и очистићете се од свих нечистота ваших, и од свих идола ваших, и очистићу вас. И даћу вам срце ново, и дух нови даћу вам; и одузећу срце камено из тела вашег, и даћу вам срце меснато; и Дух мој даћу у вас. И учинићу да ходите у мојим наредбама, и судове моје сачувате, и извршите. И населићете се на земљу, коју дадох оцима вашим, и бићете ми народ, и Ја ћу вам бити Бог.

НЕДЕЉА СВИХ СВЕТИХ, на ВЕЧЕРЊИ:

1. Читање из Пророштва Исајиних

(Глава 43, 9–14):

Тако говори Господ: Сви народи сабраше се заједно, и сабраће се кнезови од њих; ко ће јавити ово међу њима? Или оно што је од почетка ко ће вам учинити да чујете; да доведе сведоке своје, и оправда се, и да чују, и да кажу истину. Бићете ми сведоци, и Ја сам сведок, говори Господ Бог, и Слуга (мој) којега изабрах, да познате, и верујете ми, и схватите, да Ја јесам; пре Мене не беше другог бога, и после Мене неће бити. Ја сам Бог, и нема осим мене који спасава. Ја објавих и спасох; покарах, и не беше међу вама туђега (бога); ви сте ми сведоци, и Ја сам Господ Бог. И од искони Ја јесам, и нема ко ће избавити из руке моје; учинићу, и ко ће (то) отклонити? тако говори Господ Бог, Који вас избавља, Свети Израилљев.

2. Читање из Премудросии Соломонових

(Глава 3, 1–9):

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се за злобу излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојне Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свеплодницу прими их. И у време посете њихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. Судиће незнабожним народима, и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. Који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета (Његова) у изабранима Његовим.

/Умесио овог чишања, у Новгородском Паримејнику из 1271. г. сѣоју:/

2а. Читање из Пророштва Исајиних

(Глава 62, 6–12):

Тако говори Господ: На зидовима твојим, Јерусалиме, поставих страже сав дан и сву ноћ, које до краја неће ућутати спомињући Господа. Јер нема вам сличнога, ако исправиш и учиниш, Јерусалиме, гордост на земљи. Закле се Господ славом (и десницом) Својом и снагом мишице Своје: Еда ли ћу више дати пшеницу твоју и храну твоју непријатељима твојим, и еда ли ће више синови туђи пити вино твоје, за које си се трудио; него ће сабирачи (жита) јести га, и хвалиће Бога [Господа], и сабирачи (грожђа) пиће га у дворовима мојим светим. Ходите кроз врата моја, и пут припремите народу моме, и камење са пута разбаците; подигните знамење у народима (незнабожним). Јер ево, Господ учини да се чује до крајева земље. Реците кћери Сионовој: Ево Спаситељ твој долази имајући плату Своју са Собом, и дело Његово пред лицем Његовим. И назваће га народом светим, избављеним од Господа, а ти ћеш се назвати Град љубљени, а не Остављени.

3. Читање из Премудрости Соломонових (Гл. 5, 15–24 и 6, 1–3).

Праведници ће до века живети, и у Господа је плата њихова, и старање њихово у Вишњег. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте од руке Господње; јер ће их десницом покрити, и мишицом (Својом) заштитити их. Узеће за свеоружје ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. Обући ће се у оклоп правде, и ставиће као шлем — суд нелицемеран. Узеће штит непобедиви — преподобност (=светост); пооштриће гњев изненадни за мач. Бориће се заједно са њиме свет на безумнике; полетеће праволучне стреле муњевите, и као од благокругла лука из облака, на циљ полетеће, од каменометног гњева тешки ће падати град. Узнегодоваће на њих вода морска, реке ће их потопити нагло. Стаће им насупрот ветар силни, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато, цареви и разумите, научите се судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је дата од Господа власт, и моћ од Вишњег.

НЕДЕЉА Друга по ПЕДЕСЕТНИЦИ: СВИХ СВЕТИХ на земљи Српској Просијавших

/По пракси Светле Горе и Русије; ово су Паримије Свима Светиима Русије:/

*/Најомена: Руска Служба Свих Светиих на Руској земљи просијавших, твореније Епископа Атанасија, пошљута је Служба са Малим Вечерњем и Бденијем, и Молебном и Молићвом на крају. На Литији, на Сјаси Боже је краће сјомињање Имена Светиих Оишћих и Руских, док на завршној Владико Многомилостиви сјомињу се, уз Оишће Светле (и оне код Руса посебно пошћоване), још и сви сћари и нови Свети са Руске земље: почев од Ајосћола Андреја Првозваноџ и ранохришћанских Мученика Гоћских, сћарих Св. Епископа: Гоћских, Херсонских, Грузинских, Кавкаских и Јерменских; зајим Словенских и Руских Просветишћела, са Инокентијем Сибирским и Америчким и Николајем Јајанским; а онда сви Кијевски, Московски и друђи Руски Св. Архијереји кроз векове, све до Теофана Затворника и Филарета Московскоџ; зајим руски Свети Кнезови, Мученици, Прејодобни, Прејодобне, Праведници и најновији Руски Светишеномученици и Новомученици, и сви Новока-
нонизовани Свети — чији укућни број досћиже до око 900! — Мимо овоџа, у Недељу најбли-
жу 25. Јануару, Руска Црква йразнује Сабор Новомученика и Исјоведника Руских, чија је
Служба йриложена на крају Јануарскоџ Минеја, (одшћамйана је и раније у Москви 1996).
Види њихове Паримије йод 25. Јануаром/.*

1. Читање из Пророшћва Исаијиних

(Глава 49, 8–15):

Тако говори Господ: У време пријатно послушах те, и у дан спасења помогох ти, и саздах те, и дадох те, за завет народа (=незнабожцима), да уредиш земљу, и да наследиш пустиње у наслеђа. Говорећи окованима: Изиђите! И онима у тами: Открите се (на светлост)! На свим путевима напасаће се, и на свим стазама је паша њихова. Неће огладнети, нити ожеднети, нити ће их ударити жега, нити сунце; него Онај који их милује утешиће их, и кроз изворе вода повешће их. И поставићу сваку гору за пут (проходан), и сваку стазу за пашу њихову. Ево ови ће из далека доћи, ови са севера и мора, а други од земље Персијске. Да се веселе небеса, и радује се земља; да изреку горе веселе, и хумови правду, јер помилова Господ народ Свој, и понижене народа Свога утеши. А Сион рече: Остави ме Господ, и Бог ме заборави. Еда ли ће жена заборавити дете своје? Или се неће смиловати на пород утробе своје? Ако пак и њих

заборави жена, но ја нећу заборавити тебе, говори Господ [Сведржитељ].

2. Читање из Премудросџи Сирахових

(Глава 44. 1–14):

Похвалимо, дакле, људе славне и оце наше у битију. Многу славу сазда Господ у њима величанством Својим од века. Господствујући у царствима својим и људи именити снагом, саветујући разумом својим, проговоривши у пророштвима; старешине народа у саветима, и у разуму писања народа. Премудре су речи у поукама њиховим; тражећи гласа музичкога и казујући повест у писањима, људи богати, обдарени крепостју, мирно живећи у жилиштима својим. Сви ови у нараштају прослављени бише, и у данима њиховим је похвала. Има од њих који оставише име, да казују хвалу; и има којих је (дуг) спомен, и погибоше као не суштити, и бише као да не бише, и чеда њихова после њих. Но ови људи милостиви, чије правде не заборављене бише, са семеном њиховим остаће добро наслеђе, породи њихови у заветима. Остаће семе њихово и чеда њихова после њих, до века ће остати семе њихово, и слава њихова неће пропасти. Тела њихова у миру погребена бише, и имена њихова живе у нараштајима. Мудрост њихову приповеда народ, и похвали њихову исповеда Црква.

3. Читање из Премудросџи Соломонових

(Глава 3, 1–9):

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се за злобу исход њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи искуси их, и као жртву свеплодницу прими их. И у време посете њихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. Судиће народима, и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. Који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета (Његова) у изабранима Његовим.

ПАРТИЦЕ

ПРАЗНИКА и СВЕТИХ
ПО МИНЕЈИМА

Хиландарска Богородица Тројеручица
(снимљена без сребрне ризе)

СЕПТЕМБАР 1:

Почетак Н О В О Г Л Е Т А и Преподобног СИМЕОНА СТОЛПНИКА

1. Читање из *Пророштва Исајиних*

(Глава 61, 1–10):

Дух је Господњи на мени, тога ради помаза ме да благовестим сиромашнима; посла ме да исцелим скрушене срцем; да проповедам заробљенима отпуштење (=ослобођење), и слепима прогледање, да јављам пријатну годину Господњу, и дан награде (=расплате), да утешим све који плачу; да даднем плачућима Сиона славу уместо пепела (жалости), помазање весела плачућима, украс славе уместо духа чамотиње; и да се назову нараштаји правде, рукосад Господњи за славу. И изградиће се пустиње вечне, раније запустеле подигнуће се; и обновиће се градови пусти, опустошени у нараштајима. И доћи ће туђинци, напасајући овце твоје, и иноплеменици орачи и воноградари. А ви ћете се назвати свештеници Господњи, служитељи Бога [вашега; рећи ће вам се]: Снагу народа (незнабожаца) јешћете, и у богатству њиховом дивите се; [уместо срамоте ваше двоструке, и уместо стида, обрадоваће се удео њихов]. Тако ће по други пут наследити земљу, и весеље вечно (биће) над главом њиховом. Јер сам Ја Господ, Који љубим правду, и мрзим отимања из неправде; и даћу труд њихов праведницима, и завет вечни завештаћу њима. И познато ће бити у (незнабожним) народима семе њихово, и потомци њихови међу народима. Свако ко их види, познаће их, јер су они семе благословено од Бога, и радошћу ће се обрадовати ради Господа.

2. Читање из Књиге Левитске (Гл. 26, 3–12, 14–17, 19–20, 22–24):

Рече Господ синовима Израиљевим, говорећи: Ако у наредбама мојим будете ходили, и заповести моје будете чували и извршавали их, даћу вам кишу у време своје, и земља ће дати родове своје, и дрвеће пољско даће вам плод свој; и достићи ће вам вршидба (пшенице) бербу (винограда), и берба ће достићи сетву. И јешћете хлеб свој до ситости, и настанићете се са безбедношћу на земљи вашој; и рат неће проћи кроз земљу вашу, и даћу мир у земљи вашој, и спаваћете, и неће бити ко ће вас страшити; и погубићу звери подмукле из земље ваше. [И рат неће проћи кроз земљу вашу]; и гонићете непријатеље ваше, и пашће непријатељи ваши пред вама убиством. И гониће петорица вас стотину, и стотина вас гониће десетине хиљада, и пашће непријатељи ваши прд вама од мача. И погледаћу на вас, [и благословићу вас], и узрашћу вас, и умножићу вас, и поставићу завет мој са вама. И јешћете старине и старине старина, и старине од лица новина извешћете. И поставићу завет мој међу вама, и неће се узгнушати душа моја вас; и ходићу међу вама, и бићу вам Бог, и ви ћете ми бити народ. А ако ме не послушате, нити извршите наредбе моје ове, него им непокорни будете, и на судове моје узропће душа ваша, тако да не чините све заповести моје, тако да раскинете завет мој (тада), и Ја ћу вама учинити тако. И навешћу на вас оскудицу, и шугу и жутицу, која ће смежурати очи ваше, и душу вашу стешњаваће; и сејаћете узалуд семена ваше, и јешће (их) противници ваши. И окренућу лице моје на вас, и пашћете пред непријатељима вашим, и гониће вас који вас мрзе, и бежаћете кад вас нико не гони. И скршићу дрскост гордости ваше, и поставићу вам небо као гвожђе, и земљу вашу као бакар. И биће узалуд моћ ваша, и земља ваша неће дати семе своје, и дрво пољско неће дати плод свој. И послаћу на вас дивље звери земаљске, и појешће вас, и погубиће стоку вашу, и малобројне ће вас учинити, и опустошиће путеви ваши. И расејаћу вас по народима, и истребиће вас наилазећи мач. И биће земља ваша пушта, и насеља ваша биће пушта. И изговориће грехе своје и грехе отаца својих, јер преступише и презреше ме. Јер ви хо-

ђасте преда мном укриво (=сїранїуїишом), и ја ходих с њима у гњеву укриво, [говори Господ Бог, Свети Израилев]. И погубићу их у земљи непријатеља њихових. Тада ће се постидети (и повратити) срце њихово необрезано, и тада ће благоволети (да исправе) грехе своје. И опоменућу се завета Јаковлева и завета Исакова, и завета Авраамова опоменућу се, и земље ћу се опоменути.

3. Читање из Премудросїи Соломонових (Глава 4, 7–15):

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у многолетности, нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, и узраст старости је живот непорочан. (Праведник) благоугодан поставши Богу, завољен би; и живећи посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лаж не обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује ум незлобив. Скончавши за мало, испуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожури (да изађе) из средине злобне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: да је благодат и милост на изабранима Његовим, и посета (Његова) у преподобнима његовим.

!Новгородски Паримејник има ове све 3 Паримије Прејод. Симеону Сїлоїнику!

СЕПТЕМБАР 3:

Св. Јоаникије Први Патријарх Српски

(Паримије Свешїишља–Јерарха, као Св. Николи, 6. Децембра).

СЕПТЕМБАР 5: Св. Пророк Захарија и Јелисавета

(Грчки Минеји немају, а Словенски имају и посебну йуну Службу са Паримијама: 1. и 2. на Рођење Св. Јована (Јуни 24), и 3. на Треће Обреїшење Главе (Мај 25): Прем. Сол. 4, 7, 16–19 и 5, 1–7, док Словенски Минеј 1904. г. има 3. Паримију: 1 Царств 1, 9–20).

СЕПТЕМБАР 6:

Чудо Св. Арханђела Михаила у Хони

(Новгородски Паримејник из 1271. г. има ове Примије: 1) Исус Навин 5, 13–15; 2) шрећа Аранђеловданска: Ошкривење 12, 7–12; 3) Језекиљ 1, 3–20. — Уйореди и 8. Новембар).

СЕПТЕМБАР 8: РОЂЕЊЕ Пресвете БОГОРОДИЦЕ:

1. Читање из *Књи́ге Посја́ња*

(Глава 28, 10–17):

Изиђе Јаков од студенца заклетве, и пође у Харан. И нађе (једно) место, и леже да спава, јер сунце залажаше. И узе од камења тог места и стави себи под главу; и заспа у месту оном. И виде сан, и гле, лествица утврђена (=ослоњена) на земљи, чији врх досезаше до неба; и Анђели Божији узлажаху и силажаху по њој. А Господ се наслањаше на њу, и рече: Ја сам Господ Бог Авраама оца твога, и Бог Исаков, не бојте се. Земљу, на којој спаваш на њој, теби ћу је дати, и семену твоме. И биће семе твоје као песак земаљски, и прошириће се на море, и на југ, и на север, и на исток; и благословиће се у теби сва племена земаљска, и у семену твоме. И ево, Ја сам с тобом чувајући те на сваком путу, где будеш пошао; и вратићу те у земљу ову, јер те нећу оставити, док не учиним све што сам ти рекао. И устаде Јаков од сна свога, и рече: Господ је на месту овом, а ја не знадох. И устраши се, и рече: Како је страшно место ово! Није то (друго), него је Дом Божији, и ово су Врата небеска.

2. Читање из *Пророштва Језекијиних* (Глава 43, 27 и 44, 1–4):

Тако говори Господ: Биће од дана осмога и даље, учиниће свештеници на жртвенику жртве свеспаљенице ваше, и што је за спасење ваше, и примићу вас, говори [Адонај] Господ. И обрати ме на пут врата Светих спољних, која гледају на исток, и она беху затворена. И рече Господ мени: Врата ова биће затворена, (и) неће се отворити, и нико неће проћи кроз њих,

јер Господ Бог Израилев ући ће кроз њих, и биће затворена. Зато што Вођ, Он ће сести на њима, да једе хлеб пред Господом. На путу Еламских врата ући ће, и по путу његовом изаћи ће. И одведе ме на пут врата која су на северу, наспрам Храма; и видех, и гле испуњен би славе Храм Господњи.

3. Читање из *Прича Соломонових*

(Глава 9, 1–11):

Премудрост сазда себи дом, и постави седам стубова. Закла своје жртве, и наточи у чашу своје вино, и припреми своју трпезу. Посла слуге своје, позивајући узвишеном проповеђу на чашу, говорећи: Ко је неразуман, нека приђе к мени. И онима који потребују разум, рече: Дођите, једите хлебове моје, и пијте вино које вам наточих. Оставите безумље, и живећете, [да до века царујете — *Сирах* 6, 21]; и тражите разумност, да поживите, и достигнете разборитост у знању. Који кара зле, добиће (заузврат) себи бешчашће; а који изобличава безбожнога, себи ће навући погрду, [јер су изобличења безбожнога, њему ране]. Не изобличавај зле, да те не омрзну; изобличи мудрога, и заволеће те. Дај мудроме повод, и биће мудрији; укажи праведноме, и наставиће да прима (савете). Почетак мудрости је страх Господњи, и савет светих је разумност; јер познати закон, ствар је ума доброг. Јер (чинећи) на овај начин, живећеш дуго времена, и придодаће ти се године живота.

СЕПТЕМБАР 13:

ОБНОВЉЕЊЕ ХРАМА Христова Васкрсења

1. Читање из *Треће Књиџе о Царевима*: (Гл. 8, 22–23, 27–30):

Стаде Соломон пред лицем жртвеника Господњег, пред свом црквом (=збором) Израилевом, и подиже руке своје ка небу, и рече: Господе Боже Израилев, нема Бога као што си Ти на небу горе и на земљи доле. Јер ако небо и небо над небесима нису Теби довољни, како ће Дом (=Храм) овај, којег саздах Имену Твоме? Ипак ћеш погледати на молитву моју, Господе Боже Израилев, да чујеш благодарење којим Ти се слуга

Твој моли пред Тобом данас. Да буду очи Твоје отворене на Дом овај дању и ноћу, на место за који си рекао: Биће Име моје тамо. Да услишиш молитву којом се моли слуга Твој на месту овом дању и ноћу. И да услишиш мољење слуге Твога, и народа Твога Израиља, за оно што се моле (Теби) на месту овом, и Ти ћеш услишити на месту обиталишта Твога на небу, и учинићеш, и милостив ћеш (им) бити.

2. Читање из *Прича Соломонових*

(Глава 3, 19–34):

Бог је Премудрошћу основао земљу, а небеса је припремио разумом. Осећајем [Његовим] бездани се отворише, а облаци источише росу. Сине, не пренебрегавај, но сачувај мој савет и мисао, да жива буде душа твоја, и благодат буде око врата твога; и биће оздрављење телу твоме, и починак костима твојим; да ходиш са надом у миру, свим путевима твојим, и нога твоја да не посрне. Јер, ако седиш, бићеш без страха; и ако легнеш, слатко ћеш спавати; и нећеш се бојати страха кад наиђе, нити напада безбожника кад долазе. Јер ће Господ бити на свим путевима твојим, и утврдиће ногу твоју да се не спотакнеш. Не одустај добро чинећи потребитоме, када рука твоја има (могућност) да помаже. Не реци: вративши се наврати, и сутра ћу дати, ако већ можеш да добро учиниш; јер не знаш шта ће донети сутрашњица. Не смишљај зла на пријатеља свога који је крај тебе и који се узда у тебе. Не непријатељуј човеку узалуд, да ти не учини неко зло. Не стичи срамоте злих људи, нити поревнуј путевима њиховим. Јер је нечист пред Господом сваки преступник закона, и са праведнима (он) не седи заједно. Проклетство Божије је у кућама безбожника, а станови праведних благосиљају се. Господ се гордима противи, а смиренима даје благодат.

3. Читање из *Прича Соломонових*

(Глава 9, 1–11):

Премудрост сазда себи дом, и постави седам стубова. Закла своје жртве, и наточи у чашу своје вино, и припреми своју трпезу. Посла слуге своје, позивајући узвишеном проповећу на

чашу, говорећи: Ко је неразуман, нека приђе к мени. И онима који потребују разум, рече: Дођите, једите хлебова моје, и пијте вино које вам наточих. Оставите безумље, и живећете, [да до века царујете — *Сирах 6, 21*]; и тражите разумност, да поживите, и достигнете разборитост у знању. Који кара зле, добиће (заузврат) себи бешчашће; а који изобличава безбожнога, себи ће навући погрду, [јер су изобличења безбожнога, њему ране]. Не изобличавај зле, да те не омрзну; изобличи мудрога, и заволеће те. Дај мудроме повод, и биће мудрији; укажи праведноме, и наставиће да прима (савете). Почетак мудрости је страх Господњи, и савет светих је разумност; јер познати закон, ствар је ума доброг. Јер (чинећи) на овај начин, живећеш дуго времена, и придодаће ти се године живота.

СЕПТЕМБАР 14:

Свемирно ВОЗДВИЖЕЊЕ ЧАСНОГА КРСТА

1. Читање из *Књиџе Изласка*

(Глава 15, 22–27 и 16, 1):

Покрену Мојсије синове Израилеве од мора Црвеног и доведе их у пустињу Сур. И иђаху три дана у пустињи и не налажаху воде да пију. И дођоше у Меру, и не могаху пити [воду] из Мере, јер беше горка; зато назва име месту онеме Горчина. И гунђаше народ на Мојсија говорећи: Шта ћемо пити? И завапи Мојсије ка Господу, и показа му Господ дрво, и стави га у воду, и поста вода слатка. Онде даде њему Бог законе и судове, и онде га окушаваше, и рече: Ако слухом послушаш глас Господа Бога твога, и угодно пред Њим учиниш, и послушаш заповести Његове, и сачуваш све законе Његове, сваку болест, коју наведох на Египћане, нећу навести на тебе; јер сам ја Господ Бог твој Који те исцељујем. И дођоше у Елим, и беху онде дванаест извора вода и седамдесет стабала палми; и улогорише се онде крај вода. И кренуше из Елима, и дође сав сабор (=синагога) синова Израилевих у пустињу Сѝн, која је између Елима и између Синаја.

2. Читање из Прича Соломонових

(Глава 3, 11–18):

Сине, не пренебрегавај васпитну науку Господњу, нити ослабљуј када те Он кара. Јер кога љуби Господ (онога) кара; бије свакога сина којег прима. Блажен је човек који нађе мудрост, и смртник који позна разумност. Јер је боље њу куповати, неголи ризнице злата и сребра. Драгоценија је од драгог камења, неће јој противстати никакво зло. Добро је препознатљива свима који се приближују њој, а све драгоцено није ње достојно. Јер дужина живљења и године живота у десници су њеној, а у левици њеној су богатство и слава. Из уста њених излази правда, а закон и милост на језику носи. Пuteви њени путеви су добри, и све стазе њене су у миру. Она је дрво живота свима који се ње држе, и онима који се на њу наслањају, као на Господа, поуздана је.

3. Читање из Пророштва Исајиних

(Глава 60, 11–16):

Тако говори Господ: Отвориће се врата твоја, Јерусалиме, заувек, дању и ноћу неће се затварати, да се уведе у тебе војска народâ (незнабожаца), и цареви њихови довођени. Јер народи и цареви, који ти не буду служили, пропаће, и незнабожни народи ће пустошју запустети. И слава Ливанова теби ће доћи, са кипарисом и бором и кедром заједно, да прославе место свето моје; [и место ногу мојих прославићу]. И поћи ће к теби бојећи се, синови оних који су те понизили и увредили те, и поклониће се стопама ногу твојих сви који су те увредили; и назваћеш се Град Господњи, Сион Светога Израилева. Зато што си био остављен и омрзнут, и (што) не беше помагача теби, поставићу те за радост вечну, весеље нараштајима нараштаја. И сисаћеш млеко незнабожних народâ и богатство царева јешћеш, и познаћеш да сам Ја Господ, Који те спасавам, и Који те избављам, Бог Израилев.

СЕПТЕМБАР 15: Св. СИМЕОН, Архиеп. Солунски

(Живео у 14. и 15. веку, недавно канонизован; његова нова *Служба* на крају жрчког Минеја, (2. изд. Ай. Диакониа), Паримије као Св. Николи, 6. Децембра).

СЕПТЕМБАР 17: Св. Мученице СОФИЈА и Три Кћери: ВЕРА, ЉУБАВ и НАДА

(Грчки и Словенски нема Паримије; ѱоѱијуна Служба, из 19. века, на крају ѓрчкоѱ
Минеја, (2. изд. Ай. Диакониа), има Паримије Пеѱозарних Мученика, 13. Децембра).

СЕПТЕМБАР 24: Преподобни СИМОН Српски (Првовенчани краљ)

(Паримије: Св. Цару Конѱанѱину 1. и Прейодобних 1. и 3.)

СЕПТЕМБАР 25: Преподобни СЕРГИЈЕ Радоњешки

(Паримије: Свешћиѱеља 1. и 2. и Прейодобноѱ 1.)

СЕПТЕМБАР 26: Свети АПОСТОЛ ЈОВАН БОГОСЛОВ

1. Читање из 1. Саборне Посланица Јованове

(Гл. 3, 20–4, 6):

Љубљени, ако нас срце наше не осуђује, смелост имамо пред Богом; и што год иштемо, примамо од Њега, јер заповести Његове држимо и чинимо што је угодно Њему. А ово је заповест Његова: да верујемо у Име Сина Његова Исуса Христа, и да љубимо једни друге као што нам је дао заповест. И онај који држи заповести Његове у Њему пребива, и Он у Њему. И по томе знамо да Он пребива у нама, по Духу којега нам је дао. Љубљени, не верујте свакоме духу, него испитујте духове јесу ли од Бога; јер многи су лажни пророци изишли у свет. По овоме распознавајте Духа Божијег: Сваки дух који признаје да је Исус Христос у телу дошао, од Бога је; а сваки дух који не признаје да је Исус Христос у телу дошао, није од Бога; и то је дух Антихриста, за којега сте чули да долази, и сада је већ у свету. Ви сте од Бога, дечице, и победили сте их, јер је већи Онај који је у вама неголи који је у свету. Они су од света, зато говоре од света, и свет их слуша. Ми смо од Бога; који познаје Бога слуша нас, који није од Бога не слуша нас. По овоме познајемо духа истине и духа обмане.

2. Читање из 1. Саборне Посланица Јованове (Гл. 4, 11–16):

Љубљени, кад овако Бог заволи нас, и ми смо дужни љубити једни друге. Бога нико никада није видио; ако љубимо једни друге, Бог у нама пребива, и љубав је Његова савршена у нама. По овоме знамо да у Њему пребивамо, и Он у нама, што нам је дао од Духа Својега. И ми смо видели и сведочимо да је Отац послао Сина — Спаситеља света. Који призна да је Исус Син Божији, Бог у њему пребива и он у Богу. И ми смо познали и поверовали љубав коју Бог има према нама. Бог је љубав, и који пребива у љубави, у Богу пребива и Бог у њему.

3. Читање из 1. Саборне Посланице Јованове (Гл. 4, 20–5, 5):

Љубљени, ако ко рече: Љубим Бога, а мрзи брата свога, лажа је; јер који не љуби брата својега којега види, како може љубити Бога, којега није видио? И ову заповест имамо од Њега: Који љуби Бога, да љуби и брата свога. Сваки који верује да Исус јесте Христос, од Бога је рођен; и сваки који љуби родитеља, љуби и рођенога од њега. По томе знамо да љубимо децу Божију кад Бога љубимо и заповести Његове држимо. Јер ово је љубав Божија — да заповести Његове држимо; а заповести Његове нису тешке. Јер све што је рођено од Бога побеђује свет; и ово је победа која победи свет — вера наша. Ко је тај који побеђује свет до онај који верује да Исус јесте Син Божији?

(Новгородски Паримејник доноси Паримије Св. Јовану Бојослову јод 8. Мајем и њихов избор је дружачији: 1) 1 Јн. 3, 2–20; 2) 1 Јн. 3, 21–24; 3) 1 Јн. 4, 1–16).

ОКТОБАР 1: ПОКРОВ Пресвете БОГОРОДИЦЕ

(Црквенословенски Минеј има Паримије као на Рођење Богородице, 8. Септембра; Јеладска Црква је од 1952. г. овај Празник ђренела на 28. Октобар, и за 1. и 2. Паримију има следећа два Читања о Скинији, од којих је 2. скоро истиа са 1. Ваведења, а као 3. има 2. Паримију 8. Септембра):

1. Читање из *Књиџе Бројева*

(Глава 9, 15–23):

И би у дан кад стаде Скинија, покри облак Скинију, Дом сведочанства. И увече би на Скинији као вид огња до ујутро. Тако биваше свагда: облак је покриваше дању, и вид огња ноћу. И када се уздизаше облак од Скиније, после тога полагаху синови Израилеви. И на месту где стаде облак, тамо логороваху синови Израилеви. Заповешћу Господњом логороваху синови Израилеви, и заповешћу Господњом полагаху. Све дане у које осењиваше облак над Скинијом, логоровали су синови Израилеви. И када застајаше облак на Скинији више дана, чуваху синови Израилеви стражу Божију, и не полагаху. И бива, када осењује облак (извесни) број дана над Скинијом, гласом Господњим логорују и заповешћу Господњом полазе. И бива, када буде облак од вечера до јутра, и узиђе облак ујутро, (тада) полазе дању или ноћу. А месец дана и више кад облак осењује над њом, логорују синови Израилеви, и не полазе. Јер (само) заповешћу Господњом полазе. Стражу Господњу чуваху заповешћу Господњом руком Мојсијевом.

2. Читање из *Књиџе Изласка*

(Глава 40, 17–38):

И би у дан први, године друге, кад излажаху синови Израилеви из Египта, на новомесечје постави се Скинија. И подиже Мојсије Скинију, и стави (одозго) главње, и подметну подупираче, и усправи стубове. И растегну шаторе над Скинијом, и стави покриваче Скиније на њу одозго, као што нареди Господ

Мојсију. И узевши таблице сведочаства стави (их) у Ковчег. И подметну носаче под Ковчег, и унесе Ковчег у Скинију, и постави прекриваче завесе, и покри Ковчег сведочанства, као што нареди Господ Мојсију. И постави стол у Скинију сведочанства, у крило Скиније сведочанства, ка северу споља од завесе Скиније. И стави на њега хлебове предложена пред Господом, као што нареди Господ Мојсију. И постави свећњак у Скинију сведочанства, у крило Скиније ка југу. И постави свеће његове пред Господом, као што нареди Господ Мојсију. И постави олтар златни у Скинији сведочаства наспрам завесе, и окади на њему кад миомирисни, као што нареди Господ Мојсију. И жртвеник плодова постави код врата Скиније. И постави двориште около Скиније и жртвеника. И сврши Мојсије сва дела. И покри облак Скинију сведочаства. И не могаше Мојсије ући у Скинију сведочанства. Јер осењиваше над њом облак, и славом Господњом испуни се Скинија. А када се дизаше облак са Скиније, покретаху се синови Израиљеви са свеукупношћу њиховом. А ако се не дизаше облак, не покретаху се до дана када се дизаше облак. Јер облак би над Скинијом дању, и огањ би над њом ноћу, пред свим Израиљем, у свима покретима њиховим.

3. Читање из Пророштва Језекијиних

(Глава 43, 27 и 44, 1–4):

Тако говори Господ: Биће од дана осмога и даље, учиниће свештеници на жртвенику жртве свеспаљенице ваше, и што је за спасење ваше, и примићу вас, говори [Адонај] Господ. И обрати ме на пут врата Светих спољних, која гледају на исток, и она беху затворена. И рече Господ мени: Врата ова биће затворена, (и) неће се отворити, и нико неће проћи кроз њих, јер Господ Бог Израиљев ући ће кроз њих, и биће затворена. Зато што Вођ, Он ће сести на њима, да једе хлеб пред Господом. На путу Еламских врата ући ће, и по путу његовом изаћи ће. И одведе ме на пут врата која су на северу, наспрам Храма; и видех, и гле испуњен би славе Храм Господњи.

ОКТОБАР 6: Св. АПОСТОЛ ТОМА

(Грчки *Минеј нема Паримије*)

1. Читање из 1. Саборне Посланице Јованове (Глава 1, 1–7):

Љубљени, што беше од почетка, што смо чули, што смо видели очима својима, што сагледасмо и руке наше опипаше, о Логосу (=Ријечи) живота: живот се јави, и видели смо, и сведочимо, и објављујемо вам живот вечни, који беше у Оца и јави се нама; што смо видели и чули објављујемо вама да и ви с нама имате заједницу, а наша заједница је са Оцем и са Сином Његовим Исусом Христом. И ово вам пишемо да радост наша буде потпуна. И ово је обећање које смо чули од Њега и јављамо вама, да је Бог светлост, и таме у Њему нема никакве. Ако речемо да имамо заједницу с Њим и у тами ходимо, лажемо и не творимо истину. Ако ли у светлости ходимо, као што је Он сам у светлости, имамо заједницу једни са другима, и крв Исуса Христа, Сина Његова, очишћава нас од свакога греха.

2. Читање из Саборне Посланице Јаковљеве (Гл. 1, 1–12):

Јаков, слуга Бога и Господа Исуса Христа, поздравља дванаест племена расејаних по свету. Сваку радост имајте, браћо моја, када паднете у различна искушења, знајући и да кушање ваше вере гради трпљење; а трпљење нека усавршује дело, да будете савршени и потпуни без икаквог недостатка. Ако ли коме од вас недостаје мудрости, нека иште од Бога који свима даје једноставно и без карања, и даће му се. Али нека иште с вером, не сумњајући ништа; јер који сумња он је као морски вал што га ветар подиже и витла. Јер такав човек нека не мисли да ће примити што од Господа. Двоједушан човек, непостојан је у свима путевима својим. А понизни брат нека се хвали висином својом; а богаташ својом понизношћу, јер ће проћи као цвет травни. Јер огреја сунце са жегом, и осуши траву, и цвет њезин отпаде, и красота лица њезина пропаде; тако ће и богаташ на путевима својима увенути. Блажен је човек који претрпи искушење, јер кад буде опробан примиће венац живота, који Господ обећа онима који га љубе.

3. Читање *Саборне Посланице Јудине*

(Глава 1, 1–25):

Јуда, слуга Исуса Христа, а брат Јаковљев, призванима, освећенима Богом Оцем и сачуванима Исусом Христом: Милост и мир и љубав да вам се умножи. Љубљени, старајући се на сваки начин да вам пишем о општем спасењу, имадох потребу да вам пишем молећи да се борите за веру једанпут предану светима. Јер се увукоше неки људи одавно унапред записани за ову осуду, безбожници, који благодат Бога нашега изврћу на разврат, и одричу се Јединога Владике и Господа нашега Исуса Христа. А хоћу да вас подсетим, што ви свакако знате, да Господ спасивши народ из земље Египатске, погуби затим оне који не вероваше; и Анђеле који не одржаше своје достојанство, него напустише своје боравиште, оставио је за суд великога Дана у оковима вечним под мраком, као што Содом и Гомор, и градови око њих који се беху на њима сличан начин одали блуду и повели за другим телом, стоје као пример, подвргнути осуди огња вечнога. Слично, дакле, и ове сањалице скрнавe тело и презиру Господство (Божије), а на славе хуле. А Михаило Арханђел, када препирући се са ђаволом говораше о Мојсијевом телу, не усуди се изрећи хулнога суда, него рече: Господ нека ти запрети! А ови хуле на оно што не знају; а што по природи као бесловесне животиње знају, у томе се развргају. Тешко њима, јер путем Каиновим пођоше и у превару Валаамове плате упадоше, и побуном Корејевом изгибоше. Они су ругло на вашим вечерама љубави, једући с вама без зазора, себе напасајући; облаци безводни, које ветрови витлају; дрвета јесења, бесплодна, двапут умрла, и из корена ишчупана; бесни таласи морски који се пенушају својим срамотама; звезде луталице, за које се мрак таме чува занавек. Али и за ове пророкова Енох, седми од Адама, говорећи: Гле, иде Господ са хиљадама хиљада светих Својих, да учини суд над свима, и да покара све безбожнике за сва њихова безбожна дела којима безбожност чинише, и за све дрске речи које безбожни грешници говорише против Њега. Ово су гунђала, роптачи, који ходe по жељама својим, и уста њихова говоре надуване речи, и ради користи ласкају људима. А ви, љубљени, сетите се речи

које су већ казали Апостоли Господа нашег Исуса Христа. Јер вам говораху да ће се у последње време појавити ругачи који ће ходити по својим безбожним жељама. Ово су они који стварају раздоре, чулни су, и Духа немају. А ви, љубљени, изграђујте себе својом најсветијом вером, молећи се у Духу Светоме; држите себе у љубави Божијој, очекујући милост Господа нашег Исуса Христа за живот вечни. И са расуђивањем једнима будите милостиви, а друге у страху спасавајте отимајући их из огња, а треће карајте са страхом, мрзећи и хаљину опогашену од тела. А Ономе који вас може сачувати безпрекорне и поставити пред славом Својом непорочне у радости, Јединоме премудроме Богу, Спаситељу нашем, кроз Исуса Христа, Господа нашега, слава и величанство, моћ и власт пре свих векова, и сада, и у све векове. Амин.

ОКТОБАР 9: Св. Апостол ЈАКОВ АЛФЕЈЕВ:

(Паримије као Св. Ајосѿолу Томи, 6. Окѿобра; ѓрчки Минеј нема Паримије)

ОКТОБАР 9: Св. СТЕФАН Нови (Слепи),

Деспот Српски

(Паримије: 3. Недеље Св.Оѿцаа 11/18. Окѿобра, и 2. и 3. Прејодобних)

ОКТОБАР 9:

Св. СТЕФАН Штиљановић и ЈЕЛЕНА

(Паримије: 3. Недеље Св.Оѿцаа 11/18. Окѿобра, и 2. и 3. Прејодобних)

ОКТОБАР 11/18: НЕДЕЉА СВЕТИХ О Т А Ц А СЕДМОГ Васељенског Сабора

1. Читање из Књиѿе Посѿања

(Глава 14, 14–20):

Када чу Аврам да заробљен би Лѿт братанац његов, изброја своје укућане, триста осамнаест, и погна за њима до Дана. И напада на њих ноћу, он и слуге његове, и порази их, и гоњаше их до Ховала, који је лево од Дамаска. И поврати сву коњицу

Содомску, и Лота братанца свога поврати и имовину његову и жене и људе. И изиђе цар Содомски у сусрет њему, када се он врати од сече Ходологомора и царева који беху с њиме, у долину Саве — то је (сада) поље царева. И Мелхиседек цар Салимски изнесе хлебове и вино; а он беше свештеник Бога Вишњег. И благослови Аврама и рече: Благословен да је Аврам Богу Вишњему, Који је саздао небо и земљу. И благословен Бог Вишњи, Који предаде непријатеље твоје у руке твоје.

2. Читање из Књиге Поновљених Закона (Гл. 1, 8–11, 15–17):

У дане оне, рече Мојсије синовима Израиљевим: Видите, предадох пред лицем вашим земљу; ушавши наследите земљу, за коју се заклео Господ оцима вашим, Аврааму, и Исаку, и Јакову, да им је да, и семену њиховом после њих. И рекох вам у време оно, говорећи: Не могу вас сам водити. Господ Бог ваш умножио вас је, и ево сте данас као звезде небеске мноштвом. Господ Бог отаца наших да вам придода, тако да будете хиљадоструки, и да вас благослови, као што вам говораше. И узех од вас људе мудре, и зналце, и смислене, и поставих их да владају над вама: тисућеначелнике, и стоначелнике, и педесетоначелнике, и десетоначелнике, и писмоводитеље (=перовође) судијама вашим. И заповедих судијама вашим у време оно, говорећи: Саслушајте (и размотрите) између браће ваше, и судите праведно између човека и између брата његовог, и између дошљака његовог. Не гледајте у лице на суду; по маломе и по великоме судићеш (једнако), и нећеш се устукнути пред лицем човека, јер је суд Божији.

3. Читање из Књиге Поновљених Закона (Гл. 10, 14–21):

У дане оне, Рече Мојсије синовима Израиљевим: Гле, Господа Бога твога је небо, и небо над небесима; земља, и све што је на њој. Али, оце наше унапред изабра Господ да их љуби, и изабра семе њихово после њих, вас, више од свих народа, у дан онај. И обрежете жестокосрдност вашу, и вратове ваше више не отврдните. Јер Господ Бог наш, Он је Бог над

боговима, и Господ над господарима, Бог Велики и Моћни и Страшни, Који не гледа на лице, нити прима мито, Који чини суд (праведни) дошљаку, и сирочету, и удовици; и љуби дошљака, да му да хлеб и одећу. И љубите дошљака, јер сте дошљаци били у земљи Египатској. Господа Бога твога бој се, и Њему јединоме служи, и Њему се прилепљуј, и Именом Његовим да се кунеш. Он је хвала твоја, и Он је Бог твој, Који ти учини ова велика и славна (дела), која видеше очи твоје.

ОКТОБАР 14: Препод. ПЕТКА–ПАРАСКЕВА

1. Читање из *Премудросџи Соломонових* (Гл. 5, 15–24 и 6, 1–3):

Праведници ће до века живети, и у Господа је плата њихова, и старање њихово у Вишњега. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покрити, и мишицом (Својом) заштитити их. Узеће за свеоружје ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. Обући ће се у оклоп правде, и ставиће као шлем — суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви — преподобност (=светост); пооштриће гњев изненадни за мач. Бориће се заједно са њиме свет на безумнике; полетеће праволучне стреле муњевите, и као из благокруглог лука, из облака, на циљ полетеће, од каменометног гњева, тешки ће падати град. Узнегодоваће на њих вода морска, реке ће их потопити нагло. Стаће им насупрот ветар силан, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато, цареви, и разумите; научите се, судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је дата од Господа власт, и моћ од Вишњега.

2. Читање из Премудросѿи Соломонових

(Глава 3, 1–9):

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се за злобу излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свеплодницу прими их. И у време посете њихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. Судиће незнабожним народима, и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. Који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета (Његова) у изабранима Његовим.

3. Читање из Премудросѿи Соломонових

(Глава 4, 7–15):

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у многолетности, нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, и узраст старости је живот непорочан. (Праведник) благоугодан поставши Богу, завољен би; и живећи посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лажне обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује ум незлобив. Скончавши за мало, испуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожуре (да изађе) из средине зловне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: да је благодат и милост на изабранима Његовим, и посета (Његова) у преподобнима његовим.

ОКТОБАР 18:

Св. Апостол и Јеванђелист Л У К А

(Паримије Св. Ајосѿолу Томи, 6. Окѿобра; жрчки Минеј нема Паримије.

Предлоз: мошла би 1. или 3. Паримија биѿи Посланица Филимону, или: Колошанима 4, 6–18 или 2 Тимошеју 4, 7–18, јер се шу сѿомиње и Св. Лука)

ОКТОБАР 18: Свети ПЕТАР ЦЕТИЊСКИ

(Паримије: 1. и 3а. Светишћелја-Јерарха и 1. Прејодобноџ)

ОКТОБАР 19: Преподобни ПРОХОР ПЧИЊСКИ

(Паримије Прејодобноџ, као Св. Сави Освећеном, 5. Децембра)

ОКТОБАР 23: Св. Апостол ЈАКОВ Брат Божији:

(нема Паримије, али би следиле ове из његове Посланице:)

1. Читање из *Саборне Посланице Јаковљеве* (Гл. 1, 1–12):

Јаков, слуга Бога и Господа Исуса Христа, поздравља дванаест племена расејаних по свету. Сваку радост имајте, браћо моја, када паднете у различна искушења, знајући да кушање ваше вере гради трпљење; а трпљење нека усавршује дело, да будете савршени и потпуни без икаквог недостатка. Ако ли коме од вас недостаје мудрости, нека иште од Бога који свима даје једноставно и без карања, и даће му се. Али нека иште с вером, не сумњајући ништа; јер који сумња он је као морски вал што га ветар подиже и витла. Јер такав човек нека не мисли да ће примити што од Господа. Двоједушан човек, непостојан је у свима путевима својим. А понизни брат нека се хвали висином својом; а богаташ својом понизношћу, јер ће проћи као цвет травни. Јер огреја сунце са жегом, и осуши траву, и цвет њезин отпаде, и красота лица њезина пропаде; тако ће и богаташ на путевима својима увенути. Блажен је човек који претрпи искушење, јер кад буде опробан примиће венац живота, који Господ обећа онима који га љубе.

2. Читање из *Саборне Посланице Јаковљеве* (Гл. 1, 13–27):

Ниједан кад је кушан да не говори: Бог ме куша; јер Бог је непријемчив за кушање злом, и Он не искушава никога, него свакога искушава сопствена жеља, која га мами и вара. Тада жеља затрудњевши рађа грех, а грех учињен рађа смрт. Не варајте се, драга браћо моја. Сваки дар добри и сваки поклон савршени одозго је, силази од Оца светлости, у Којега нема

изменљивости ни сенке промене. Јер нас је драговољно родио речју истине, да будемо као првина од Његових створења. Зато, драга браћо моја, нека буде сваки човек брз чути а спор говорити и спор гњевити се; јер гњев човеков не твори правду Божију. Зато одбаците сваку нечистоту и остатак злобе, и с кротошћу примите усађену реч која може спасити душе ваше. Будите пак творци речи, а не само слушаоци, варајући сами себе. Јер ако ко слуша реч а не твори, он је сличан човеку који гледа лице тела својега у огледалу; јер се огледа, па отиде, и одмах заборави какав беше. Али ко проникне у савршени закон слободе и остане у њему, и не постане забораван слуша-лац него творац дела, тај ће бити блажен у делању својему. Ако ко од вас мисли да је побожан, а не зауздава језика својега, него вара срце своје, његова је побожност узалуд. Побожност чиста и непорочна пред Богом и Оцем јесте ова: посећивати сироте и удовице у невољи њиховој, и чувати себе непогањена од света.

3. Читање из *Саборне Посланице Јаковљеве* (Глава 2, 1–13):

Браћо моја, не гледајући ко је ко, имајте веру у нашега Господа славе Исуса Христа. Јер ако дође на сабрање ваше човек са златним прстеном и у светлој хаљини, а дође и сиромах у бедној хаљини, и погледате на онога у светлој хаљини, и речете му: Ти седи овде лепо, а сиромасу: Ти стани онде, или седи овде ниже подножја мојега; зар тиме не учинисте разлику у себи и постадосте судије са злим помислима? Чујте, драга браћо моја, не изабра ли Бог сиромасе овога света да буду богати вером, и насљедници Царства које обећа онима који Њега љубе? А ви понизисте сиромасе. Нису ли богаташи ти који вас угњетавају и зар вас они не вуку на судове? Не хуле ли они на добро Име којим сте названи? Но, ако ви закон царски извршујете по Писму: Љуби ближњега својега као самог себе, добро чините; ако ли гледате ко је ко, грех чините, и закон вас кара као преступнике. Јер који сав закон одржи а сагреши у једноме, крив је за све. Јер Онај који је рекао: Не чини прељубе! рекао је и: Не убиј! Ако, дакле, не учиниш пре-

љубу а убијеш, постао си преступник закона. Тако говорите и тако творите као они који ће законом слободе бити суђени; јер ће онеме бити суд без милости који не чини милости; а милост слави победу над судом.

ОКТОБАР 26: Св. Великомученик ДИМИТРИЈЕ

1. Читање из *Пророштва Исајиних*

(Глава 63, 15–19
и 64, 1–4, 7–8):

Погледај са неба, Господе, и види из дома светога Твога и славе Твоје. Где је мноштво милости Твоје и милосрђа Твога, јер си нас подносио, Господе? Јер си Ти Отац наш, јер Авраам не знаде нас, и Израиљ не познаде нас, него Ти, Господе Оче наш, избави нас; од почетка је Име Твоје на нама. Зашто си нас завео, Господе, од пута Твога? ожесточио срца наша, да Те се не бојимо? Обрати се ради слугу Твојих, ради племена наслеђа Твога; да још мало и наследимо гору свету Твоју. Противници наши погазише Светињу Твоју; постасмо као испрва, када ниси владао над нама, нити беше названо Име Твоје на нама. Ако отвориш небо, страх од Тебе захватиће планине, и растопиће се, као што се топи восак од лица огња; и попалиће огањ противнике, и јављено ће бити Име Твоје међу противницима; од лица Твога незнабожни народи ће се потрести. Када учиниш славна дела, страх од Тебе захватиће горе. Од века не чусмо, нити очи наше видеше Бога осим Тебе, и дела Твојих којима ћеш учинити милост онима који трпе ради Тебе. Јер ће (милост) сусрести оне који чине правду, и путеве Твоје спомињаће. И сада, Господе, Отац наш Ти јеси, а ми смо прах, [а Ти Саздаатељ наш], дела руку Твојих сви (ми) јесмо. Не гњеви се на нас, [Господе], веома, и немој у (дато) време спомињати грехе наше. И сада погледај, Господе, јер смо сви ми народ Твој.

2. Читање из Пророштва Јеремијиних

(Глава 2, 1–12):

Тако говори Господ: Опоменух се милости младости твоје, и љубави савршенства твога, да идеш за Свцем Израиљевим, говори Господ, Свети Израиљев. Господу је првина плодова његових. Сви који га једу погрешаће, зло ће доћи на њих, говори Господ. Чујте реч Господњу, доме Јаковљев, и сва породица дома Израиљева. Тако говори Господ: Какву на мени ману нађоше оци ваши, да одступе далеко од мене, и отиду за ништавним (идолима), те ништавни постадоше? И не рекоше: Где је Господ, Који нас је извео из земље Египатске, Који нас је водио у пустињи, у земљи пустој и непроходној, у земљи сувој и неплодној, у сенци смрти? У земљи кроз коју не прође човек њоме, нити се настани човек онде? И уведох вас на Кармил (=земљу плодну), да једете плодове његове, и добра његова. И уђосте, и оскврните земљу моју, и наслеђе моје претвористе у гнусобу. Свештеници не рекоше: Где је Господ? И који се држе закона не познаше ме, и пастири безбожничише према мени, и пророци пророковаху Валу, и за некорисним (идолима) идоше. Зато ћу се још судити са вама, говори Господ, и са синовима синова ваших судићу се. Прођите до острва Хетимских (=до Кипра), и видите; и пошаљите у Кидар, и разумите веома, и видите, да ли је било тако што; еда ли ће променути незнабожни народи богове своје, а они нису богови. А народ мој промени славу своју (за лажну), од које се неће окористити. Ужасни се због тога небо, и још више задрхти, говори Господ.

3. Читање из Премудроси Соломонових

(Глава 3, 1–9):

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се за злобу излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свеплодницу прими их. И у време посете њихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. Судиће незнабожним народима,

и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. Који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета (Његова) у изабранима Његовим.

(Црквенословенски Минеј 1904. г. има као 3. Паримију Прем. Сол. 4, 7–15).

ОКТОБАР 28:

Св. Архиепископ АРСЕНИЈЕ Српски

(Паримије Свештишеља–Јерарха)

**ОКТОБАР 30: Св. Краљ СТЕФАН МИЛУТИН,
и Преподбни ТЕОКТИСТ (Драгутин)
и Света ЈЕЛЕНА, Мајка њихова:**

(Паримије: Св. Цару Константину 1. и Прейодобних 1. и 3.)

НОВЕМБАР 8:

Сабор Св. АРХАНЂЕЛА МИХАИЛА и ГАВРИЛА:

1. Читање из Књиџе Исуса Навина

(Глава 5, 13–15):

И би, кад беше Исус Навин код Јерихона, и погледавши очима виде човека где стоји наспрам њега, и мач исукан у руци његовој. И пришавши Исус, рече му: Јеси ли наш или си противникâ? А он му рече: Ја Архистратиг (=Војвода) војске Господње, сада дођох. И Исус паде лицем на земљу, и рече му: Господару, шта заповедаш служи твоме? И рече Архистратиг Господњи Исусу: Одреши (и скини) обућу са ногу твојих, јер место где стојиш на њему, свето је. И учини Исус тако.

2. Читање из Књиџе Судија

(Глава 6, 2, 7, 11–24):

Би у дан онај, и надјачаше Мадиямци над синовима Израјлевим, и они повикаше ка Господу. И гле Анђео Господњи

дође, и седе прод храст, који је у Ефрати, који је Јоасов; и Гедеон син његов вршио је пшеницу на гумну, и журио да је сакрије од лица Мадиајаца. И јави му се Анђео Господњи, и рече му: Господ је с тобом, јуначе у снази. И рече њему Гедеон: Зар мене, Господине мој! Па ако је Господ с нама, зашто нас снађоше ова зла? Где су сва чудеса Његова, која нам казиваше оци наши, говорећи: Зар нас није из Египта извео Господ? И сада нас је одбацио и предао нас у руке Мадиајцима. И погледа на њега Анђео Господњи, и рече му: Пођи у снази твојој овој, и спашћеш Израилја из руке Мадиајаца; ево сам те послао. И рече њему Гедеон: Зар мене, Господине! чиме ћу спасти Израил? Гле, род је мој најсиромашнији у (племену) Манасијном, и ја сам најмањи у дому оца мога. И рече му Анђео Господњи: Господ ће бити са тобом, и поразићеш Мадиајце као једнога човека. И рече му Гедеон: Ако нађох милост у очима твојим, и учинићеш ми данас све што говориш са мном, немој отићи одавде, докле ја не дођем к теби, и донесем жртву моју, и принесем пред тобом. И рече (Анђео): Ја сам (ту), седећу док се не вратиш. И Гедеон уђе, и спреми јаре козје, и од оке брашна хлебова пресне (=погаче), и месо стави у котарицу, а супу насу у лонац, и изнесе то пред њега под храст, и принесе (му). И рече му Анђео Господњи: Узми месо и хлебова пресне, и стави на камен онај, и супу изли преко њих. И учини тако. И испружи Анђео крај штапа што је у руци његовој, и дотаче се меса и опреснока (=погача); и плану огањ из камена, и прождре месо и погаче. И Анђео Господњи отиде од очију његових. И виде Гедеон да је Анђео Господњи, и рече Гедеон: Авај! Господе, Господе! Јер видех Анђела Господњег лицем у лице. И рече му Господ: Мир ти, не бој се, нећеш умрети. И сагради онде Гедеон жртвеник Господу, и назва га Мир Господњи, до дана овога.

3. Читање из Пророштва Исајиних

(Глава 14, 7–20):

Тако говори Господ: Сва земља да кличе са весељем. И дрвеће Ливаново да се узвесели теби, и кедри Ливански рећи ће: Од када ти почину, не изиђе ко ће нас сећи. Пакао се доле

загорча сретнувши тебе; када ти долажаше подиже на те дивове све владајуће земљом. Ако би устали од престола својих сви цареви незнабожачки, сви ће одговорити, и рећи ће теби: И ти си заробљен као и ми, и с нама си се прибројао. Сиће у пакао слава твоја, и много твоје весеље; под тобом ће прострети трулост, и (за) покров твој црве. Како спаде с неба Даницо, која ујутро изсијаваш? Сруши се на земљу онај који шаље ка свима народима. Јер си ти рекао у мисли својој: На небо ћу узићи, изнад звезда небеских поставићу престол мој. И сешћу на гору високу, на горе високе које су на северу. И узићи ћу изнад облака, и бићу сличан Вишњему. А сада ћеш у пакао сићи, у основе земље. И који те виде, зачудиће се, и рећи ће за тебе: Ово је човек који смућује земљу, који потреса цареве? који је учинио сву васељену пустом, и градове њене низвргну, и заробљене не отпусти у домове њихове. Сви цареви незнабожачки уснуше у части, човек у дому своме. А ти ћеш бити одбачен у планине, као мртац за гнушање са многим мртвацима, избоденим мачевима, који силазе у пакао. Као што хаљина крвљу намочена неће бити чиста, тако ни ти нећеш бити чист, јер си земљу моју погубио, и народ си мој побио, и нећеш остати на вечно време.

/У Грчким Минејима као 3. Паримија је ова/:

За. Читање из Пророштва Данилових (Глава 10, 1–21):

У трећој години Кира цара Персијског, откри се реч Данилу, којему би названо име Валтазар; и истинита реч, и сила велика, и разумевање се даде њему у виђењу. У дане оне ја Данило бејаш у жалости три седмице дана. И хлеба желећи не једох, и месо и вино не уђе у уста моја, и уљем се не помазах, до испуњења три седмице дана. И у дан двадесет четврти месеца првог, у трећој години, ја бејаш крај реке велике, која је Тигар. И подигох очи своје, и видех, и гле човек један, одевен у вадин, и бедра његова опасана златом офазом, и уста његова као тарс, и лице његово као изглед муње, и очи његове као буктиње огња, и мишице његове и удови његови, као виђење бакра сјајног, и глас речи његових као глас масе. И видех ја

Данило једини то виђење, и људи који беху са мношвом не видеше, него ужас велики нападе на њих, и побегоше у страху. И ја оставиши сам, видех ово виђење велико, и не оста у мени снаге, и слава се моја преокрену у пропадање, и не задржах снаге. И чух глас речи његових; и када чух глас речи његових, бејаш пао лицем на земљу. И гле, рука ме се дотаче, и подиже ме на колена моја и лактове руку мојих. И рече ми: Данило, жељени човече, разуми речи које ти ја говорим, и стани на моје стајање, јер сада бих послан к теби. И док он говораше мени ту реч, устадох уплашен. И рече ми: Не бој се, Данило, јер од дана првога, када си дао срце твоје да разумеваш и да се злоупотребиш пред Господом Богом твојим, услишане бише речи (молитве) твоје, и ја дођох по речима твојим. И кнез царства Персијског стајаше насупрот мени двадесет и један дан; и гле, Михаило, један од начелника првих, дође да ми помогне, и њега оставих онде са кнезом царства Персијског. И дођох да те упознам шта ће (све) снаћи народ твој у последње дане; јер је још виђење за дане. И док он говораше са мношвом речи ове, дадох лице своје на земљу, и сагох се. И гле, лик Сина Човечијега дотаче се уста мојих, и отворих уста моја, и говорих, и рекох стојећему преда мношвом: Господине, у виђењу твоме окрете се утроба моја у мени, и не имадох снаге. И како може слуга твој, Господине, говорити са Господином мојим овим? И од сада неће остати у мени снаге, и даха не остаде у мени. И он придодаде, и дотаче ме се као изглед Човека, и оснажи ме, и рече ми: Не бој се, жељени човече, мир ти! Јуначи се, и јачај! И док он говораше са мношвом, оснажих се и рекох: Нека говори Господин мој, јер си ме оснажио. И рече: Зар не виде да дођох к теби? И сада ћу се вратити да ратујем са кнезом Персијанаца; а ја недоумевах, и кнез Јелина долажаше. Него ћу ти објавити наређено у писму истине, и нема ко ће супротставити са мношвом о томе, него (само) Михаило начелник наш.

(Новгородски Паримејник из 1271. године има ова 3 Читања:

- 1) Језекиљ 1, 3–20=Велики Понедељник); 2) Језекиљ 1, 21–2, 1=Велики Уторник;
и 3) из Откривења 12, 7–12: које доносимо јер је ово једино читање из Апокалипсиса).

36. Читање из *Ошкривења Јована Боџослова* (Гл. 12, 7–12):

У дане оне, наста рат на небу; Михаил и Анђели његови завојштише на аждају, и ратова аждаја и анђели њезини; и не одолеше, нити им се више нађе места на небу. И збачена би аждаја велика, стара змија, која се зове ђаво и сатана, која заводи сву васељену, и збачена би на земљу, и с њом збачени бише анђели њезини. И чух глас велики на небу који говори: Сада настаде спасење и сила и Царство Бога нашега и власт Христа Његовог, јер је збачен опадач браће наше, који их опадаше пред Богом нашим дан и ноћ. И они га победише крвљу Јагњетовом и речју сведочења својега, и не мариће за живот свој до смрти. Зато се веселите небеса, и ви који живите на њима!

НОВЕМБАР 9:

Св. НЕКТАРИЈЕ Пентапољски и Егински

(Паримије 1. и 2. *Светишћеља-Јерарха*, и 3. *Светиоџ Злајоустја*, 13. Новембра)

НОВЕМБАР 11: Свети ТЕОДОР СТУДИТ

(Паримије *Прейодобноџ*)

НОВЕМБАР 11:

Св. Великомученик СТЕФАН ДЕЧАНСКИ, Краљ

(Паримије: *Цара Констјанијина 1.*, *Мученика 1.*, и *Прейодобних 1.*)

1. Читање из Прича Соломонових (Главе 10, 7, 6; 3, 13–16; 8, 32–35, 4, 6, 11–12, 14, 17, 5–9; 22, 19; 15, 4):

Спомен је праведнога с похвалама, и благослов је Господњи на глави његовој. Блажен је човек који нађе мудрост, и смртни који дозна разумност. Боље је њу куповати, неголи ризнице злата и сребра. Драгоценија је од драгог камења, а све часно није ње достојно. Јер дужина живљења и године живота у десници су њеној, а у левици њеној је богатство и слава. Из уста њених излази правда, а закон и милост на језику носи. Послушајте, зато, мене, о чеда! јер ћу говорити честитости; и блажен је човек који путеве моје сачува; јер су исходи моји исходи живота, и припрема се воља од Господа. Ради тога молим вас, и предлажем мој глас синовима људским. Ја мудрост, настаних савет, знање и мисао ја призвах. Мој је савет и сигурност, моја је разумност, моја је снага. Ја оне који ме воле љубим, и који мене траже наћи ће благодат. Схватите, незлобиви, оштроумност, и невоспитани пригните срце. Послушајте мене, јер ћу рећи честитости, и изнећу из уста правилности; јер ће истини учити грло моје; мрска су преда мном уста лажљива. Са правдом су све речи уста мојих, ништа у њима није искривљено, нити развраћено. Све је јавно пред лицем разборитих, и исправно онима који налазе знање. Поучавам вас истини, да буде на Господа нада ваша, и испунићете се Духа.

2. Читање из Премудросѝи Соломонових (Гл. 6, 12–16; 7, 30; 8, 2–4, 7–9, 13, 17–18, 21; 9, 1–5, 10–11, 14):

[Приче 10, 2. 31–32; 11, 2. 4 МТ. 7. 19; 12, 14; 13, 9; 15, 2; 14, 33; 22, 11:

Уста праведнога капљу мудрост, а усне људи праведних знају благодати. Уста мудрих поучавају се мудрости, а правда их избавља од смрти. Када сконча човек праведан, не пропада нада (његова). Јер се син праведан рађа за живот, и у добрима својим плод правде ће узбрати. Светлост је праведнима свагда, и код Господа ће наћи благодат и славу. Језик мудрих зна до-

бра, и у срцима њиховим починуће мудрост. Љуби Господ преподобна срца, угодни су Њему сви непорочни. Мудрост Господња просвећује лице разумнога]. Јер лако је виђена од љубитеља њених, и налази се од оних који је траже, достиже оне који је желе да унапред дознају. Који к њој рано рани, неће се уморити; и који бдије ње ради, брзо ће бити безбрижан. Јер она сама проходи тражећи достојне ње, и на стазама (њиховим) појављује им се благонаклоно. Злоба никад неће победити мудрост. Ради тога и бих заљубљеник лепоте њене, и заволах је, и тражах је од младости моје; и тражах невесту да доведем себи. Јер Господар свега заволе је, јер је она тајница Божијег знања, и изумитељ дела Његових. Трудови њени су врлине; целомудрености и разборитости она учи, и правди и јунаштву (у трпљењу), од којих ништа није потребније у животу људском. Ако пак неко жели и многоискуства, (она) зна старине древне, и будуће ствари, да представља. Зна вештину (плетења) речй, и решење загонетки; знаке и чудеса предузнаје, и збитија временâ и летâ. И свима је добар саветник, јер је бесмртност у њој, и доброславље у општењу речи њених. Тога ради беседовах Богу, и помолах се Њему, и рекох из свега срца свога: Боже отаца, и Господе милости, Који си све створио Речју Твојом, и Премудрошћу Твојом саздао човека, да господари створеним од Тебе тварима, и да управља светом у светости и правди. Дај ми Премудрост која седи крај престола славе Твоје, и не одбаци ме од слугу Твојих. Јер сам ја слуга Твој, и син слушкиње твоје. Ниспошљи је са светих небеса (Твојих), и од престола славе Твоје пошаљи је, да будући са мном постара се, да познам шта је благоугодно пред Тобом; и да ме упуту у делима мојим целомудрено, и сачува ме у слави својој. Јер су помисли смртних страшљиве, и погрешиве замисли њихове.

(Новгородски Паримејник има само први стих и од средине шекста до краја).

3. Читање из Премудросѿи Соломонових

(Гл. 4, 7–15):

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у многолетности, нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, и узраст старости је жи-

вот непорочан. (Праведник) благоугодан поставши Богу, завољен би; и живећи посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лаж не обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује ум незлобив. Скончавши за мало, испуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожуре (да изађе) из средине злобне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: да је благодат и милост на изабранима Његовим, и посета (Његова) у преподобнима Његовим.

/Уместо ове Новгородски Паримејник из 1271. г. и Црквенословенски Минеј из 1904. г. имају следећу Паримију, која Св. Златоусту и сличним Свешћима више одговара!:

За. Читање из Премудрости Соломонових (Гл. 4, 1, 14; 6, 11, 17–22; 7, 15–16, 21–22, 26–29; 10, 9–12; /Приче 3, 15/; 2, 1, 10–22; 16, 13; /Приче 3, 34/):

Кад је похваљиван праведник весели се (сав) народ, јер спомен његов је бесмртност, јер се од Господа познаје и од људи, и угодна је Господу душа његова. Заволите, зато, о људи, мудрост, и поживећете; зажелите (је), и научени бићете. Јер је почетак њен љубав, и држање закона. Поштујте мудрост, да до века царујете. Јавићу вам, и нећу сакрити од вас тајне Божије. Јер је Он и учитељ мудрости, и мудрих исправитељ, и у руци Његовој је свака разумност и знање делатности. Уметник свега научи ме мудрост. Јер је у њој дух разуман, свет; одсјај светлости вечне, и слика доброте Божије. Она пријатеље Божије и пророке изграђује. Благоликија је од сунца, и узвишенија од сваког положаја звезда; упоређена са светлошћу налази се првија. Она оне који јој служише од болова избави, и упуту их на стазе праве. Даде им знање свето, и сачува их од ловитеља, и подвиг силан она им награди, да познају, да је побожност јаче од свега. И никада зло неће надјачати мудрост, нити ће мимоићи зле суд који избличује. Јер рекоше у себи, они који помислише неправо: Потлачимо бедног паведника, и нећемо поштедети преподобност његову, нити ћемо се застидети седине старости многолетне. Нека нам моћ буде закон, и уловимо праведнога, јер нам је неугодан, и противи се делима нашим, и избличава нам грешења закона нашег, и разглашује гре-

хове васпитања нашег. Казује да има знање Божије, и слугом Господњим себе назива. Постао нам је изобличење помисли наших, и тежак нам је и да га гледамо, јер је несличан другима живот његов, и другачије су стазе његове. Ми смо лажни по схватању његовом и избегава путеве наше као нечистоту; и назива блаженом кончину праведника. Да видимо, да ли су му речи његове истините, и испробаћемо какав ће бити крај његов. Дрским вређањем и мучењем испитаћемо га, да познамо кротост његову, и испробамо незлобивост његову. Смрћу нечасном осудићемо га, јер ће му бити посета од речи његових. Тако помислише, али се преварише, јер их заслепи злоба њихова, и не познаше тајне Божије, нити расудише, да си Ти Бог Једини, Који имаш власт живота и смрти, и спасаваш у време невоље, и избављаш од свакога зла; Милосрдни и Милостиви, Који дајеш преподобнима Твојим благодат, и Својом мишицом гордима се противиш.

НОВЕМБАР 14: Свети Апостол Ф И Л И П

(Паримије као Св. Ајосѿолу Томи, 6. Окѿобра;
Грчки и Црквенословенски Минеј (1904. г.) нема Паримије)

НОВЕМБАР 14: Свети ГРИГОРИЈЕ П А Л А М А , Архиепископ Солунски

(Паримије Свѣтѣишељу-Јерарху, као Св. Ј. Злаѿоусѿу)

НОВЕМБАР 16:

Свети Апостол и Јеванђелист М А Т Е Ј

(Паримије као Св. Ајосѿолу Томи, 6. Окѿобра; грчки Минеј нема Паримије)

НОВЕМБАР 21: В А В Е Д Е Њ Е Пресвете БОГОРОДИЦЕ

1. Читање из *Књи́ге Изласка* (Гл. 40, 1–5, 9–10, 17–18, 20–35):

Рече Господ Мојсију, говорећи: У први дан првога месеца на новомесечје поставићеш Скинију сведочанства, и ставићеш Ковчег сведочанства, и закрићеш Ковчег завесом. И унећеш трпезу и ставићеш предложење њено, и изнећеш свећњак и ставићеш светиљке његове, и ставићеш златни олтар за кађење наспрам Ковчега, и окачићеш покров завесе на врата Скиније сведочанства. И узећеш уље за помазање и помазаћеш Скинију и све што је у њој, и осветићеш је и све сасуде њене, и биће света. И помазаћеш жртвеник плодова и све његове сасуде, и осветићеш жртвеник, и биће жртвеник Светиња над светињама. И би првога месеца године друге, кад излажаху синови Израилјеви из Египта, на новомесечје, и постави се Скинија. И подиже Мојсије Скинију, и узевши таблице сведочаства стави (их) у Ковчег, и унесе Ковчег у Скинију, и постави покриваче завесе, и покри Ковчег сведочаства, као што заповеди Господ Мојсију. И постави стол у Скинију сведочанства, и стави на њега хлебове предложења пред Господом, и постави свећњак у Скинију сведочанства, и постави свеће његове пред Господом, и постави олтар златни у Скинији сведочаства наспрам завесе, и окади на њему кадом миомирисним, и жртвеник плодова стави код врата Скиније. И постави двориште около Скиније и жртвеника. И сврши Мојсије сва дела. И покри облак Скинију сведочаства. И не могаше Мојсије ући у Скинију сведочаства. Јер осењиваше над њом облак, и славом Господњом испуни се Скинија.

(У неким Минејима ова Примија из Књ. ИЗЛАСКА варира у неким стиховима!)

2. Читање из *Треће Књи́ге о Царевима* (Гл. 7, 51 и 8, 1, 3–7, 9–11):

И би када сврши Соломон грађење Дома Господњег, и сабра све старешине Израилјеве на Сион да узнесу Ковчег Заве-

та Госпоњег из града Давидовог, који је Сион. И узеше свештеници Ковчег Завета Господњег, и Скинију сведочанства, и све сасуде свете, који су у Скинији сведочанства. И цар и сав Израил (иђаху) пред Ковчегом. И унесоше свештеници Ковчег Завета Господњег на место његово, у давир Храма, у Светињу над светињама, под крила Херувима. Јер Херувими беху распрострти крилима над местом Ковчега, и покриваху Херувими над Ковчегом, и над Светињом његовом изнад. И не беше у Ковчегу (друго) осим две Таблице Закона, које постави тамо Мојсије на Хориву, као што заповеди Господ. И би, кад изиђоше свештеници из Светиње, и облак испуни Дом. И не могаху свештеници стати да служе од лица облака, јер се испуни славе Дом Господа Бога Сведржитеља.

3. Читање из Пророштва Језекијиних (Гл. 43, 27 и 44, 1–4):

Тако говори Господ: Биће од дана осмог и даље, учиниће свештеници на жртвенику жртве свеспаљенице ваше, и што је спасења вашег, и примићу вас, говори [Адонај] Господ. И обрати ме на пут врата Светих спољних, која гледају на исток, и она беху затворена. И рече Господ мени: Врата ова биће затворена, (и) неће се отворити, и нико неће проћи кроз њих, јер Господ Бог Израилев ући ће кроз њих, и биће затворена. Зато што Вођ, Он ће сести на њима, да једе хлеб пред Господом. На путу Еламских врата ући ће, и по путу његовом изаћи ће. И уведе ме на пут врата која су на северу, наспрам Храма; и видех, и гле испуњен би славе Храм Господњи.

НОВЕМБАР 25:

Св. Великомученица ЕКАТЕРИНА

(Грчки Минеја има Паримије Мученице)

НОВЕМБАР 30:

Св. Апостол АНДРЕЈ ПРВОЗВАНИ

1. Читање из 1. Саборне Посланице Пејрове (Гл. 1, 1–2, 10–25 и 2, 1–6):

Петар, Апостол Исуса Христа, изабранима који странствују у расејању по Понту, Галатији, Кападокији, Азији и Ви-

тинији; по предзнању Бога Оца, освећењем Духа за послушање и кропљење крвљу Исуса Христа: Благодат и мир да вам се умножи. Љубљени, о спасењу душа ваших испитиваше и истраживаше Пророци, који прорицаше о вама подареној благодати; испитујући у које или какво време јављаше Дух Христов који беше у њима, унапред сведочећи за Христова страдања и за славе после тога. Њима се откри да не себи, него вама служажу у оном што вам се сад јави преко оних који вам проповедише Јеванђеље Духом Светим посланим с неба, у што Анђели желе завирити. Зато опасавши бедра разума својега, будите трезвени, сасвим се надајте благодати која ће вам се донети откривењем Исуса Христа. Као чеда послушности не поводите се за пређашњим жељама из времена вашег незнања, него по Светоме Који вас је позвао, будите и сами свети у свему живљењу. Јер је написано: Будите свети, јер сам ја свет. И ако зовете Оцем онога Који, не гледајући ко је ко, суди свакоме по делу, проводите у страху време вашег странствовања, знајући да се пропадљивим сребром или златом не икупите из својега сујетнога живљења, од отаца вам преданог, него часном крвљу Христа, као Јагњета непорочног и безазленог, Предвиђеног још пре постања свијета, а Јављеног у последња времена ради вас, који кроз Њега верујете у Бога који Га подиже из мртвих, и даде Му славу, тако да ваша вера и надање буду у Бога. Душе своје очистивши Духом у послушању истине за братољубље нелицемерно, од чиста срца љубите једни друге искрено, препорођени не од семена трулежног него нетрулежног, речју живог Бога која остаје довека. Јер је свако тело као трава, и свака слава човечија као цвет травни: осуши се трава, и цвет њезин отпаде; али реч Господња остаје довека. А то је та реч која је вама благовештена. Одбацивши, дакле, сваку злобу и свако лукавство и лицемерје, и завист и сва оговарања, жарко желите разумнога и правог млека, као новорођена деца, да о њему узрастете за спасење, ако већ окусите да је благ Господ. Приступајући Њему, Камену живом, од људи одбаченом, али од Бога изабраном, драгоценом, и ви сами као живо камење зидајте се у дом духовни, свештенство свето, да бисте приносили жртве духовне, благопријатне Богу, кроз

Исуса Христа. Јер стоји у Писму: Ево полажем у Сиону Камен крајеугаони, избрани, драгоцени; и ко у Њега верује неће се постидети.

2. Читање из 1. Саборне Посланице Пејрове (Глава 2, 21–25 и 3, 1–9):

Љубљени, Христос пострада за вас, остављајући вам пример да идете Његовим стопама; Он греха не учини, нити се нађе превара у устима Његовим; Он вређан, не узвраћаше увредом, страдајући не прећаше, него је препустио Ономе који праведно суди. Он грехе наше Сам изнесе на телу Своме на дрво (крста), да за грехе умremo, и за правду живимо, јер се Његовом раном исцелисте. Јер бијасте као изгубљене овце, али сада се вратисте Пастиру и Епископу душа ваших. Исто тако и ви, жене, будите покорне својим мужевима, да ако неки не верују речи, онда понашањем жена и без речи буду придобивљени, када виде чедно понашање ваше са страхом. Ваше украшавање да не буде споља: у плетењу косе и у кићењу златом или у облачењу хаљина; него у скривеноме човеку срца, у непропадљивости кроткога и тихога духа, што је пред Богом драгоцено. Јер тако некад украшаваху себе и свете жене које се уздаху у Бога и покоравашу се својим мужевима. Као што Сара беше послушна Аврааму, називајући га господарем; њезине кћери постадосте, чинећи добро, и не бојећи се никаква страха. Тако и ви, мужеви, живите са својим женама по разуму, указујући им част као слабијем женском сасуду, као и сунаследницима благодати живота, да не буду ометане молитве ваше. А најпосле будите сви једнодушни, сажаливи, братољубиви, милосрдни, срдачни; не враћајте зло за зло, ни увреду за увреду; него напротив, благосиљајте, знајући да сте на то позвани да наследите благослов.

3. Читање из Прве Саборне Посланице Пејрове (Гл. 4, 1–11):

Љубљени, кад Христос пострада за нас телом, и ви се том мишљу наоружајте, јер ко пострада телом, престао је да грешти, да остало време живота у телу не живи више по жељама човечијим, него по вољи Божијој. Јер сте доста протеклог времена

живота провели чинећи вољу незнабожаца, док сте се одавали разврату, похотама, опијању, ждерању, пијанкама и богомрском идолопоклонству. Зато се чуде што ви не трчите с њима у исту поплаву разврата, и хуле на вас. Они ће дати одговор Ономе који је готов да суди живима и мртвима. Зато је и мртвима проповедано Јеванђеље, да приме суд по човеку телом, а да живе по Богу духом. А свему се крај приближио. Будите, дакле, целомудрени и трезвени у молитвама. А пре свега имајте истрајну љубав међу собом; јер љубав покрива мноштво грехова. Будите гостољубиви међу собом без гунђања. Сваки као што је примио благодатни дар, њиме служите једни другима, као добри управитељи разноврсне благодати Божије. Ако неко говори, нека говори као речи Божије; ако неко служи, нека служи као по моћи коју Бог даје; да се у свему слави Бог кроз Исуса Христа, Коме је слава и сила у векове векова. Амин.

ДЕЦЕМБАР 2: Св. Мученик ЦАР УРОШ Српски

(Паримије Мученика)

ДЕЦЕМБАР 2:

Преподобни ЈОАНИКИЈЕ ДЕВИЧКИ

(Паримије Прейодобноџ, као Св. Сави Освећеном, 5. децембра)

ДЕЦЕМБАР 4: Св. Великомученица ВАРВАРА

(Грчки Минеј има Паримије Мученице)

ДЕЦЕМБАР 4: Преп. ЈОВАН ДАМАСКИН

(Паримије Прейодобноџ, као Св. Сави Освећеном, 5. децембра)

⊕ ⊕ ⊕

ДЕЦЕМБАР 5: Преподобни САВА ОСВЕЋЕНИ

1. Читање из Премудросџи Соломонових

(Гл. 3, 1–9):

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматра-

ше се за злобу излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свеплодницу прими их. И у време посете њихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. Судиће незнабожним народима, и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. Који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета (Његова) у изабранима Његовим.

2. Читање из *Премудросџи Соломонових*

(Глава 5, 15–24
и 6, 1–3):

Праведници ће до века живети, и у Господа је плата њихова, и старање њихово у Вишњег. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покрити, и мишицом (Својом) заштитити их. Узеће за свеоружје ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. Обући ће се у оклоп правде, и ставиће као шлем — суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви — преподобност (=светост); пооштриће гњев изненадни за мач. Бориће се заједно са њиме свет на безумнике; полетеће праволучне стреле муњевите, и као из благокруглог лука, из облака, на циљ полетеће, од каменометног гњева, тешки ће падати грађ. Узнегодоваће на њих вода морска, реке ће их потопити нагло. Стаће им насупрот ветар сиљан, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато, цареви, и разумите; научите се, судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је дата од Господа власт, и моћ од Вишњег.

3. Читање из *Премудросџи Соломонових*

(Гл. 4, 7–15):

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у многолетности, нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, и узраст старости је жи-

вот непорочан. (Праведник) благоугодан поставши Богу, завољен би; и живећи посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лажне обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује ум незлобив. Скончавши за мало, испуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожуре (да изађе) из средине злобне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: да је благодат и милост на изабранима Његовим, и посета (Његова) у преподобнима Његовим.

ДЕЦЕМБАР 6:

Свети Отац НИКОЛАЈ МИРЛИКИЈСКИ

1. Читање из *Прича Соломонових* (Главе 10, 7, 6; 3, 13–16; 8, 32–35, 4, 6, 11–12, 14, 17, 5–9; 22, 19; 15, 4):

Спомен је праведнога с похвалама, и благослов је Господњи на глави његовој. Блажен је човек који нађе мудрост, и смртни који дозна разумност. Боље је њу куповати, неголи ризнице злата и сребра. Драгоценија је од драгог камења, а све часно није ње достојно. Јер дужина живљења и године живота у десници су њеној, а у левици њеној је богатство и слава. Из уста њених излази правда, а закон и милост на језику носи. Послушајте, зато, мене, о чеда! јер ћу говорити честитости; и блажен је човек који путеве моје сачува; јер су исходи моји исходи живота, и припрема се воља од Господа. Ради тога молим вас, и предлажем мој глас синовима људским. Ја мудрост, настаних савет, знање и мисао ја призвах. Мој је савет и сигурност, моја је разумност, моја је снага. Ја оне који ме воле љубим, и који мене траже наћи ће благодат. Схватите, незлобиви,

оштроумност, и невоспитани пригните срце. Послушајте мене, јер ћу рећи честитости, и изнећу из уста правилности; јер ће истини учити грло моје; мрска су преда многу уста лажљива. Са правдом су све речи уста мојих, ништа у њима није искривљено, нити развраћено. Све је јавно пред лицем разборитих, и исправно онима који налазе знање. Поучавам вас истини, да буде на Господа нада ваша, и испунићете се Духа.

2. Читање из *Прича Соломонових* (Гл. 10, 31–32 и 11, 1–12):

Уста праведнога капљу мудрост, а језик неправеднога пропаће. Уста људи праведних знају благодати, а уста безбожних развраћају се. Мерила лажна мрзост су пред Господом, а мерило праведно угодно Му је. Где уће дрскост, тамо је и бешчашће; уста пак смирених поучавају се мудрости. Савршење правих (људи) водиће их, а склизнуће одрицатеља (закона) уловиће их. Не користи имање у дан гњева, а правда ће избавити од смрти. Умирући праведник остави жалост (за собом), а погибел безбожних бива брзо и с лакоћом (примљена). Правда непорочнога просеца праве путеве, а безбожност упада у неправду. Правда људи правих избавиће их, а безсаветношћу заробљују се безаконици. Када сконча човек праведан, не пропада (му) нада, а похвала безбожних пропада. Праведни ће избећи уловљење, уместо њега предаје се безбожник. У устима безбожних је замка грађанима, а осећање праведних је добар пут (свима). У добрима праведних утврдиће се град, [а у погибелји безбожних је весеље. У благослову правих узвисиће се град], а устима безбожних раскопаће се. Руга се грађанима оскудни памећу, а муж разборит проводи (живот) у спокојству.

3. Читање из *Премудрости Соломонових* (Гл. 4, 7–15):

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у многолетности, нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, и узраст старости је живот непорочан. (Праведник) благоугодан поставши Богу, завољен би; и живећи посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лажне обмане душу ње-

гову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује ум незлобив. Скончавши за мало, испуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожури (да изађе) из средине злобне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: да је благодат и милост на изабранима Његовим, и посета (Његова) у преподобнима Његовим.

ДЕЦЕМБАР 10: Свети ЈОВАН, Деспот Српски

1. Читање из *Прича Соломонових*

(Глава 3, 1–18):

Сине, моје законе не заборављај, а речи моје нека чува срце твоје; јер дужина жиљења и године живота и мир придодаће ти се. Милостиње и поверења нека ти не нестану, него их обложи о свој врат, и напиши их на таблице срца твога, и наћи ћеш благодат. И промишљај добра пред Господом и људима. Буди поуздан свим срцем на Бога, а за своју мудрост немој се узносити. На свим путевима твојим познавај мудрост, да би правилно управљао путеве твоје, и нога твоја не спотакне се. Не буди паметан пред самим собом, него се Бога бој и уклањај се од сваког зла; тада ће бити исцељење телу твоме, и починак костима твојим. Поштуј Господа од својих праведних трудова, и даји Му првине од твојих плодова правде, да се испуне житнице твоје изобиљем жита, а точила твоја да истачу вино. Сине, не пренебрегавај васпитну науку Господњу, нити ослабљуј када те Он кара. Јер кога љуби Господ (онога) кара; бије свакога сина којег прима. Блажен је човек који нађе мудрост, и смртник који позна разумност. Јер је боље њу куповати, неголи ризнице злата и сребра. Драгоценија је од драгог камења, неће јој противстати никакво зло. Добро је препознатљива свима који се приближују њој, а све драгоцено није ње достој-

но. Јер дужина живљења и године живота у десници су њеној, а у левици њеној су богатство и слава. Из уста њених излази правда, а закон и милост на језику носи. Пuteви њени путеви су добри, и све стазе њене су у миру. Дрво живота је свима који се ње држе, и онима који се на њу наслањају, као на Господа, сигурна је.

2. Читање из *Прича Соломонових*

(Глава 10, 1–22):

Син мудар весели оца, а син безуман жалост је матери. Неће користити ризнице безаконима, а правда ће избавити од смрти. Неће Господ глађу убити душу праведну, а живот безбожника ће срушити. Сиромаштво човека смирава, а руке вредних се обogaћују. Спасе се од жеге син разборит, а син безаконик бива у жетви ветром упропашћен. Благослов Господњи на глави је праведника, а уста безбожних покриће плач изненадни. Спомен је праведнога с похвалама, а име безбожника угасиће се. Мудри ће срцем примити заповести, а неупржани устима празнословeћи спотаћи ће се. Који ходи просто, ходи са надом, а који развраћа путеве своје, биће (брзо) препознат. Који намигива очима с лукавошћу, сабира људима жалост, а који кара са слободом, он мир ствара. Извор живота је у руци праведнога, а уста ће безбожника покрити пропаст. Мржња подиже свађу, а све несвадљиве (људе) љубав покрива. Ко из уста износи мудрост, палицом бије човека безсрдног. Мудри скривају осећање, а уста дрскога приближују се рушењу. Стицање богатих (је) град тврд, а рушење безбожних је сиромаштво. Дела праведних живот изграђују, а плодови безбожних су греси. Путеве живота чува наука (васпитања), а кавање неконтролисано заблуђује. Покривају непријатељство усне праве, а који износе оговарања, најнеразумнији су. У многим говорењу нећеш избећи грех, а чувајући уста (своја), бићеш разуман. Сребро је претопљено језик праведнога, а срце безбожнога упропашће. Уста праведнога знају узвишене ствари, а безумни у оскудици скончавају. Благослов је Господњи на глави праведника; он обogaћује, и неће му се придодати жалост у срцу.

3. Читање из Премудрости Соломонових

(Глава 4, 7–15):

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у многолетности, нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, и узраст старости је живот непорочан. (Праведник) благоугодан поставши Богу, завољен би; и живећи посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лажне обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује ум незлобив. Скончавши за мало, испуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожуре (да изађе) из средине зловне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: да је благодат и милост на изабранима Његовим, и посета (Његова) у преподобнима Његовим.

ДЕЦЕМБАР 11/17:

НЕДЕЉА Светих ПРАОТАЦА

(нема Паримије)

ДЕЦЕМБАР 12: Св. СПИРИДОН Чудотворац

(Паримије — ако хоћеш — као Св. Николају, 6. Децембра)

ДЕЦЕМБАР 13: Св. Свештеномученик ГАВРИЛО

Патријарх Српски

(Паримије Свештеномученика, као Петозарних Мученика, 13. децембра)

ДЕЦЕМБАР 13: Св. Петозарни Мученици:

ЕВСТРАТИЈЕ, АВКСЕНТИЈЕ, ЕВГЕНИЈЕ,

МАРДАРИЈЕ и ОРЕСТ

(ГрчкиМинеј нема Паримије)

1. Читање из *Пророштва Исајиних*

(Гл. 43, 9–14):

Тако говори Господ: Сви народи сабраше се заједно, и сабраће се кнезови од њих; ко ће јавити ово међу њима? Или оно што је од почетка ко ће вам учинити да чујете; да доведе сведоке своје, и оправда се, и да чују, и да кажу истину. Бићете ми сведоци, и Ја сам сведок, говори Господ Бог, и Слуга (мој) којег изабрах, да познате, и верујете ми, и схватите, да Ја јесам; пре Мене не беше другог бога, и после Мене неће бити. Ја сам Бог, и нема осим мене који спасава. Ја објавих и спасох; покарах, и не беше међу вама туђега (Бога); ви сте ми сведоци, и Ја сам Господ Бог. И од искони Ја јесам, и нема ко ће избавити из руке моје; учинићу, и ко ће (то) отклонити? тако говори Господ Бог, Који вас избавља, Свети Израиљев.

2. Читање из *Премудросћи Соломонових*

(Гл. 3, 1–9):

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се за злобу излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и наће их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свеплодницу прими их. И у време посете њихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. Судиће незнабожним народима, и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. Који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета (Његова) у изабранима Његовим.

3. Читање из *Премудросћи Соломонових* (Гл. 5, 15–24 и 6, 1–3):

Праведници ће до века живети, и у Господа је плата њихова, и старање њихово у Вишњег. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покрити, и мишицом (Својом) заштитити их. Узеће за свеоружје ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. Обући ће се у оклоп правде, и ставиће као шлем —

суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви — преподобност (=светост); пооштриће гњев изненадни за мач. Бориће се заједно са њиме свет на безумнике; полетеће правоључне стреле муњевите, и као из благокруглог лука, из облака, на циљ полетеће, од каменометног гњева, тешки ће падати грађ. Узнегодоваће на њих вода морска, реке ће их потопити нагло. Стаће им насупрот ветар силан, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато, цареви, и разумите; научите се, судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је дата од Господа власт, и моћ од Вишњега.

ДЕЦЕМБАР 17: Св. Пророк ДАНИЛО и Три Младића: Ананија, Азарија и Мисаил

(Чудно да нема Паримија. Грчки Минеј овде слави и Св. ДИОНИСИЈА Еп. Еџинској и Чудошворица Закинџској, са Паримијама Јерарха).

ДЕЦЕМБАР 17: Преподобни НОВОМУЧЕНИЦИ ПАЈСИЈЕ и АВАКУМ

(Паримије Мученика)

ДЕЦЕМБАР 18/24:

НЕДЕЉА СВЕТИХ ОТАЦА пред БОЖИЋ

1. Читање из *Књи́ге Посѣања*

(Глава 14, 14–20):

Када чу Аврам да заробљен би Лот братанац његов, изброја своје укућане, триста осамнаест, и погна за њима до Дâна. И напада на њих ноћу, он и слуге његове, и порази их, и гоњаше их до Ховала, који је лево од Дамаска. И поврати сву коњицу Содомску, и Лота братанца свога поврати и имовину његову и жене и људе. И изиђе цар Содомски у сусрет њему, када се он врати од сече Ходологомора и царева који беху с њиме, у долину Саве — то је (сада) поље царева. И Мелхиседек цар Салимски изнесе хлебове и вино; а он беше свештеник Бога Вишњегâ. И благослови Аврама и рече: Благословен да је Аврам Богу Вишњему, Који је саздао небо и земљу. И благословен Бог Вишњи, Који предаде непријатеље твоје у руке твоје.

2. Читање из *Књи́ге Поновљених Закона*

(Гл. 1, 8–11, 15–17):

У дане оне, рече Мојсије синовима Израиљевим: Видите, предадох пред лицем вашим земљу; ушавши наследите земљу, за коју се заклео Господ оцима вашим, Аврааму, и Исаку, и Јакову, да им је да, и семену њиховом после њих. И рекох вам у време оно, говорећи; Не могу вас сам водити. Господ Бог ваш умножио вас је, и ево сте данас као звезде небеске мноштвом. Господ Бог отаца наших да вам придода, тако да будете хиљадоструки, и да вас благослови, као што вам говораше. И узех од вас људе мудре, и зналце, и смислене, и поставих их да владају над вама: тисућеначелнике, и стоначелнике, и педесетоначелнике, и десетоначелнике, и писмоводитеље (=перовође) судијама вашим. И заповедих судијама вашим у време оно, говорећи: Саслушајте (и размотрите) између браће ваше, и судите праведно између човека и између брата његовог, и између дошљака његовог. Не гледајте у лице на суду; по маломе и по великоме судићеш (једнако), и нећеш се устукнути пред лицем човека, јер је суд Божији.

3. Читање из Књиџе Поновљених Закона

(Глава 10, 14–21):

У дане оне, рече Мојсије синовима Израиљевим: Гле, Господа Бога твога је небо, и небо над небесима; земља, и све што је на њој. Али, оце наше унапред изабра Господ да их љуби, и изабра семе њихово после њих, вас, више од свих народа, у дан онај. И обрежете жестокоsrдност вашу, и вратове ваше више не отврдните. Јер Господ Бог наш, Он је Бог над боговима, и Господ над господарима, Бог Велики и Моћни и Страшни, Који не гледа на лице, нити прима мито, Који чини суд (праведни) дошљаку, и сирочету, и удовици; и љуби дошљака, да му да хлеб и одећу. И љубите дошљака, јер сте дошљаци били у земљи Египатској. Господа Бога твога бој се, и Њему јединоме служи, и Њему се прилепљуј, и Именом Његовим да се кунеш. Он је хвала твоја, и Он је Бог твој, Који ти учини ова велика и славна (дела), која видеше очи твоје.

ДЕЦЕМБАР 20: Свети ИГЊАТИЈЕ Богоносац и Свети ДАНИЛО Други, Хумски и Пећски

(Паримије *Свeйишeља-Јерарха*, Св. Златоуочи, 13. Новембра)

ДЕЦЕМБАР 20: Св. Праведни ЈОВАН Кронштатски

(Паримије *Прејодобној*)

ДЕЦЕМБАР 24: БАДЊИ ДАН: На Часовима уочи БОЖИЋА

На ПРВОМ ЧАСУ:

Прокимен, ѓлас 4:

Господ рече мени: Син мој јеси Ти, ја Те данас родих.

Сѣих: Тражи од мене, и даћу Ти народе у наследство Твоје, и у посед Твој крајеве земље.

Читање из *Пророшѣва Михејевих*

(Глава 5, 1–3):

Тако говори Господ: И ти, Витлејеме, доме Ефратов, еда ли си најмањи међу кнежевствима Јудиним? Јер ће из тебе мени изаћи Вођа, да ми буде Кнез у Израиљу. И изласци Његови су од искони, од дана вечних. Ради тога даће их (Господ) до времена када се порађајућа породи; и остали од браће његове обратиће се ка синовима Израиљевим. И стаће, и видеће, и напасаће стадо Своје снагом Господ. И у слави Имена Господа Бога свога пребиваће, јер ће се сада узвеличати до крајева земље.

На ТРЕЋЕМ ЧАСУ:

Прокимен, ѓлас 4:

Јер нам се Дете роди, и Син нам се даде.

Сѣих: Његова је власт на рамену Његовом.

Читање из *Пророшѣва Јеремијиних/Варухових*

(Глава 3, 36–38 и 4, 1–4):

Ово је Бог наш, и неће се упоредити други са Њим. Пронађе сваки пут знања, и даде га Јакову слуги Своме, и Израиљу љубљеноме од Њега. А потом се на земљи јави, и са људима поживе. Ова је књига заповести Божијих, и закон постојећи у векове; сви који се држе ње (биће) за живот, а који њу оставе умреће. Обрати се, Јакове, и држи се ње; пођи к сјају спрам светлости њене. Не дај другоме славу твоју, и користи твоје — народу туђему. Блажени смо, Израиљу, јер оно што је угодно Богу нама је познато.

На ШЕСТОМ ЧАСУ:

Прокимен, џлас 4:

Из утробе пре зорњаче родих Те; закле се Господ и неће се раскајати.

Стих: Рече Господ Господу мојем: Седи мени с десне стране.

Читање из Пророштва Исаијиних (Гл. 7, 10–16 и 8, 1–4, 8–10):

ГОСПОД настави да говори Ахазу, рекавши: Тражи себи знак од Господа Бога твога, у дубину, или у висину. И рече Ахаз: Нећу тражити, нити искушавати Господа. И рече Исаија: Послушајте доме Давидов: Зар вам је мало да труд задајете људима? и како Господу труд задајете? Тога ради даће вам Сам Господ знак: Ево девојка ће затруднети, и родиће Сина, и назваће му име Емануил. Масло и мед јешће; пре него што позна или изабере зло, изабраће добро. Јер пре но што дете позна добро или зло, одбациће зло, да изабере добро. И рече Господ мени: Узми свитак нови, велики, и напиши у њему писмом људским: Брз да учини поделу плена, јер је дошао. И сведоке ми учини верне људе: Урију свештеника, и Захарију сина Варахијина. И приступих пророчици, и затрудне, и роди сина. И рече ми Господ: Надени му име: Брзо заплени, хитро граби! Јер, пре но што дете позна да назове оца или матер, добиће силу Дамаскову, и плен Самаријски, наспрам цара Асирскога. С нама је Бог, разумите народи, и покорите се. Послушајте до крајева земље; моћници покорите се. Јер ако опет омоћате, и опет побеђени бићете. И који год савет договорите, разориће Господ; и реч коју изговорите, неће остати у вама, јер је С нама Бог (=Емануил).

⊕ ⊕ ⊕

На ДЕВЕТОМ ЧАСУ:

Прокимен, џлас 4:

Мати Сион, рећи ће човек, и Човек се роди у њему.

Стих: Основе су његове на горама светим.

Читање из Пророштва Исаијиних

(Глава 9, 5–6):

Дете нам се роди, и Син нам се даде; његова је власт на рамену његовом; и назваће се име његово Великог савета Ан-

гел, Чудан Саветник, Бог моћни, Властитељ, Начелник мира, Отац будућега века; јер ће довести мир на кнезове, мир и здравље њему. Велика је власт Његова, и миру Његовом нема границе. На престо Давидов, и на царство Његово (сеше), и усправиће га, и заступиће га судом и правдом, од сада и до века. Ревност Господа Саваота учиниће ово.

ДЕЦЕМБАР 25:

РОЂЕЊЕ ХРИСТОВО — БОЖИЋ

На ВЕЧЕРЊИ:

Читање 1: Читање из Књиге Посијања

(Глава 1, 1–13):

У почетку створи Бог небо и земљу. А земља беше невидљива и неуређена, и тама (беше) над безданом, и Дух Божији ношаше се и над водом. И рече Бог: Нека буде светлост. И би светлост. И виде Бог светлост да је добра. И раздвоји Бог између светлости и између таме. И назва Бог светлост дан, а таму назва ноћ. И би вече и би јутро, дан један. И рече Бог: Нека буде свод (небески) посред воде и нека раздваја између воде и воде. И би тако. И створи Бог свод (небески), и раздвоји Бог између воде која беше испод свода, и између воде која беше изнад свода. И назва Бог свод небом. И виде Бог да је добро. И би вече и би јутро, дан други. И рече Бог: Нека се сабере вода што је под небом у сабрање једно, и нека се појави суво (=копно). И би тако. И сабра се вода под небом и сабрања своја, и јави се суво. И суво назва Бог земљом, и сабрања воде на назва морима. И виде Бог да је добро. И рече Бог: Нека произрасте земља биље травно, што носи семе по роду и по

подобију, и дрво плодовито које рађа род, којег је семе његово у њему по роду на земљи. И би тако. И произрасте земља биље травно, које носи семе по роду и по подобију, и дрво плодовито које рађа род, којему је семе његово у њему, по роду на земљи. И виде Бог да је добро. И би вече и би јутро, дан трећи.

Читање 2: Читање из Књиге Бројева (Гл. 24, 2–3, 5–9, 17–18):

Би Дух Божији на Валааму, и узевши причу своју, рече: Како су добри домови твоји, Јакове, и шатори твоји, Израилу! Као шуме хладовите, и као вртови крај река, и као шатори које постави Господ, и као кедри покрај вода. Изаћи ће Човек из семена његовог, и овладаће народима многим, и узвисиће се [већма од Гога] царство његово, и увећа ће се [царство његово]. Бог га изведе из Египта, као славу једнорогога његовог; свезаће народе непријатеља његових, и дебљине њихове смождиће, и стрелама својим устрелиће непријатеље. Легавши почину као лав, и као лавић. Ко ће га пробудити? Који тебе благосиљају, благословени су; и који тебе куну, проклетци су. Засијаће Звезда из Јакова, и устаће Човек из Израиља, и поразиће кнезове Моавске, и заплениће све синове Ситове. И биће Едом наслеђе, и биће наслеђе Исава непријатељ његов, и Израил показу снагу.

Читање 3: Читање из Пророштва Михејевих (Глава 4, 6–7 и 5, 1–3):

Тако говори Господ: И ти, Витлејеме, доме Ефратов, еда ли си најмањи међу кнежевствима Јудиним? Јер ће из тебе мени изаћи Вођа, да ми буде Кнез у Израилу. И изласци његови су од искони, од дана вечних. Ради тога даће их (Господ) до времена када се порађајућа породи; и остали од браће његове обратиће се ка синовима Израилевим. И стаће, и видеће, и напасаће стадо Своје снагом Господ. И у слави Имена Господа Бога свога пребиваће, јер ће се сада узвеличати до крајева земље.

Тада читач говори Тројар, глас б, и ми уславши певамо (за њим):

Тајно се родио јеси у пећини, али Те небо свима проповеда, као уста звезда претхођаше, Спасе, и мудраце Ти приведе, који се с вером клањају Теби; са њима помилуј нас.

Стих 1: /Псалам 86/: Основе су његове на горама светим; љуби Господ врата Сионова већма од свих насеља Јаковљевих; преславне ствари говорише се о теби, граде Божији. Поменух Рава и Вавилона, онима који Те знају.

И ђевамо крај:

И мудраце Ти приведе, који се с вером клањају Теби; са њима помилуј нас.

Стих 2: И гле, иноплеменици на светињу Твоју, и Тир, и народ Етиопски, они бише тамо. Мати Сион, рећи ће човек, и Човек се роди у њему; и Сам Вишњи основа га.

И ојети:

И мудраце Ти приведе, који се с вером клањају Теби; са њима помилуј нас.

Стих 3: Господ каза у писму народâ, и кнезовâ ових који беху у њему; јер је свих радујућих се обиталиште у теби.

Слава: И сада:

Тајно се родио јеси у пећини, али Те небо свима проповеда, као уста звезда претхођаше, Спасе, и мудраце Ти приведе, који се с вером клањају Теби; са њима помилуј нас.

И следећа три Чишања:

Чишање 4: Читање из Пророштва Исаијиних (Гл. 11, 1–10):

Тако говори Господ: Изаћи ће Палица из корена Јесејева, и Цвет из корена произаћи ће. И починуће на њему Дух Божији, дух премудрости и разума, дух савета и моћи, дух знања и побожности; дух страха Божијег испуниће га. Неће по слави (спољној) судити, нити ће по причању карати, него ће судити (у правди) суд смиреноме и караће у правости славне на земљи; и поразиће земљу речју уста својих, и духом уста погубиће безбожника. И биће правдом опасан по бедрима својим, и истином обавијен по ребрима својим. И (тада) напасеће се заједно вук са јагњетом, и леопард почиваће са јаретом, и теле и јунац и лав заједно ће се напасати, и дете мало водиће их; и во и медвед заједно ће пасти, и деца њихова биће заједно, и лав и

во јешће заједно сламу. И дете одојче на рупу аспидама, и на легало потомака аспидиних руку стављаће, и неће учинити зло, нити ће моћи погубити никога на Гори светој мојој; јер се испуни сва земља познања Господњег, као вода велика што покрива морâ. И биће у дан онај Корен Јесејев, и Онај што ће устати да влада народима, и на Њега ће се надати народи, и биће починак Његов — част.

Читање 5: Читање из Пророштва Варухових (Гл. 3, 36–38 и 4, 1–4):

Ово је Бог наш, и неће се упоредити други са Њим. Пронаће сваки пут знања, и даде га Јакову служи Своме, и Израилу љубљеноме од Њега. А потом се на земљи јави, и са људима поживе. Ова је књига заповести Божијих, и закон постојећи у векове; сви који се држе ње (биће) за живот, а који њу оставе умреће. Обрати се, Јакове, и држи се ње; пођи к сјају спрам светлости њене. Не дај другоме славу твоју, и користи твоје — народу туђему. Блажени смо, Израилу, јер оно што је угодно Богу нама је познато.

Читање 6: Читање из Пророштва Данилових (Гл. 2, 31–36, 44–45):

Рече Данило Навуходоносору (цару): Ти, царе, видео си, и гле лик (=кип) један, лик је онај велики, и обличје његово је уздигнуто, стојећи пред лицем твојим, и вид његов је страшан. Лика тога је глава од чистог злата, руке и прса и мишице његове су сребрне, стомак и бедра бакарни, ноге гвоздене; стопала су делом гвоздена, а делом земљана. Видео си, кад се одвали Камен од горе без руку, и удари кип у стопала гвоздена и земљана, и разби их до краја. Тада се сатрше одједном: земља, гвожђе, бакар, сребро, злато; и бише као прах са гумна жетвенога, и узе их велики ветар, и место им се не нађе; а Камен који раздроби лик, поста гора велика, и испуни сву земљу. То је сан, и значење његово рећи ћемо пред царем. Подигнуће Бог Небески Царство, које до века неће пропасти, и Царство Његово неће се оставити другом народу; и здружиће и развејаће сва царства, и оно ће остати до века; како си видео,

како се од горе отсече Камен без руку, и сатре глину, гвожђе, бакар, сребро и злато. Бог Велики обзнани цару, шта треба бити после овога; и истинит је сан, и верно значење његово.

Тада чииѧч ѡговори Тројар, ѡлас б, и ми ѡевамо (за њим):

Засијао си, Христе, од Дјеве, духовно Сунце Правде, и звезда Те показа смештенога у пећину Несместивога. Мудраце си довео на поклоњење Теби, са њима Те величамо: Животодавче, слава Теби.

Сѡих 1: /Псалам 92/: Господ се зацари, у лепоту се обуче, обуче се Господ у силу, и препојаса се; јер утврди васељену, која се неће поколебати.

И ѡевамо крај:

Мудраце си довео на поклоњење Теби, са њима Те величамо: Животодавче, слава Теби.

Сѡих 2: Подигоше реке, Господе, подигоше реке гласе своје; уздићи ће реке пенушања своја, од гласова вода многих.

И оѡеѡ:

Мудраце си довео на поклоњење Теби, са њима Те величамо: Животодавче, слава Теби.

Сѡих 3: Дивна су узвишења твоја, диван је на висинама Господ. Сведочанства Твоја потврдише се веома. Дому Твоме приличи светиња, Господе, у дужину дана.

Слава: И сада:

Засијао си, Христе, од Дјеве, духовно Сунце правде, и звезда Те показа смештенога у пећину Несместивога. Мудраце си довео на поклоњење Теби, са њима Те величамо: Животодавче, слава Теби.

И следећа два Чииѧња:

Чииѧње 7: Читање из Пророшѡва Исајјиних (Глава 9, 5–6):

Дете нам се роди, и Син нам се даде; Његова је власт на рамену Његовом; и назваће се име његово Великог савета Ангел, Чудан Саветник, Бог моћни, Властитељ, Начелник мира, Отац будућега века; јер ће довести мир на кнезове, мир и здравље њему. Велика је власт Његова, и миру Његовом нема границе. На престо Давидов, и на царство његово (сешће), и усправиће га, и заступиће га судом и правдом, од сада и до века. Ревност Господа Саваота учиниће ово.

ГОСПОД настави да говори Ахазу, рекавши: Тражи себи знак од Господа Бога твога, у дубину, или у висину. И рече Ахаз: Нећу тражити, нити искушавати Господа. И рече Исаија: Послушајте доме Давидов: Зар вам је мало да труд задајете људима? и како Господу труд задајете? Тога ради даће вам Сам Господ знак: Ево девојка ће затруднети, и родиће Сина, и назваће му име Емануил. Масло и мед јешће; пре него што позна или изабере зло, изабраће добро. Јер пре но што дете позна добро или зло, одбациће зло, да изабере добро. И рече Господ мени: Узми свитак нови, велики, и напиши у њему писмом људским: Брз да учини поделу плена, јер је дошао. И сведоке ми учини верне људе: Урију свештеника, и Захарију сина Варахијина. И приступих пророчици, и затрудне, и роди сина. И рече ми Господ: Надени му име: Брзо заплени, хитро граби! Јер, пре но што дете позна да назове оца или матер, добиће силу Дамаскову, и плен Самаријски, наспрам цара Асирскога. С нама је Бог, разумите народи, и покорите се. Послушајте до крајева земље; моћници покорите се. Јер ако опет омоћате, и опет побеђени бићете. И који год савет договорите, разориће Господ; и реч коју изговорите, неће остати у вама, јер је С нама Бог (=Емануил).

ДЕЦЕМБАР 26/30:

НЕДЕЉА СВЕТИХ БОГООТАЦА: ЈОСИФА
Заручника, ДАВИДА Цара и ЈАКОВА Брата Божијег

(Нема Паримија)

ДЕЦЕМБАР 27: Св. ПРВОМУЧЕНИК

Архиђакон СТЕФАН

(Нема Паримија;
ако је Храм његов
онда Мученика)

ЈАНУАР 1:

ОБРЕЗАЊЕ ГОСПОДЊЕ и Свети ВАСИЛИЈЕ ВЕЛИКИ

1. Читање из *Књиге Постања*

(Глава 17, 1–7, 9–12, 14):

Беше Авраму година деведесет девет, и јави се Господ Авраму, и рече му: Ја сам Бог твој; угађај добро преда мном и буди непорочан. И поставићу завет мој између мене и између тебе и умножићу те веома. И паде Авраам на лице своје, и говораше му Бог, говорећи: И ја, ево, завет мој с тобом (постављам), и бићеш отац мноштва народа. И неће се више звати име твоје Аврам, него ће бити име твоје Авраам, јер те поставих за оца многих народа. И узрашћу те веома много, и поставићу те у народе, и цареви ће од тебе произаћи. И поставићу завет мој између мене и између тебе, и између семена твога после тебе у нараштајима њиховим за завет вечни, да будем Бог теби и семену твоме после тебе. И рече Бог Аврааму: А ти ћеш завет мој сачувати, ти и семе твоје после тебе у нараштајима својим. И ово је завет који ћеш сачувати између мене и вас, и између семена твога после тебе у нараштајима њиховим: Обрезаћете свако мушко ваше, и обрезаћете [необрезани] крај тела вашег, и биће за знак завета између вас и мене. И дете осмога дана обрезано биће вам свако мушко у нараштајима вашим. И необрезано мушко, које не обреже [необрезани] крај тела свога у осми дан, истребиће се душа она из рода свога, јер је погазио завет мој.

2. Читање из *Прича Соломонових*

(Глава 8, 22–30):

Господ ме је створио за почетак путева Својих, на дела Своја. Пре века основа ме у почетку, пре но што је земљу створио, и пре но што је саздао бездане, пре но што произађоше извори водени. Пре но што се горе утврдише, и пре свих брегова рађа ме. Господ створи земље и ненасељене (пустиње), и крајеве насељене под небом. Када припремаше небо, бејаш Му саприсутна; и када одређиваше Себи престо на ветровима. Када силнима чињаше вишње облаке, и као сигурне полагаше изворе поднебеске. Када постављаше мору границу своју, и воде да не пређу уста (=обале) његова, и јаким чињаше основе земље, бејаш код Њега усклађујућа. Ја бејаш којој се радоваше, у све дане веселах се пред лицем Његовим у свако време.

3. Читање из *Премудросџи Соломонових*

(Гл. 6, 12–16; 7, 30;

8, 2–4, 7–9, 13, 17–18, 21; 9, 1–5, 10–11, 14).

[Приче 10, 2. 31–32; 11, 2. 4 *МТ.* 7. 19; 12, 14; 13, 9; 15, 2; 14, 33; 22, 11:

Уста праведнога капљу мудрост, а усне људи праведних знају благодати. Уста мудрих поучавају се мудрости, а правда их избавља од смрти. Када сконча човек праведан, не пропада нада (његова). Јер се син праведан рађа за живот, и у добрима својим плод правде ће узбрати. Светлост је праведнима свагда, и код Господа ће наћи благодат и славу. Језик мудрих зна добра, и у срцима њиховим починуће мудрост. Љуби Господ преподобна срца, угодни су Њему сви непорочни. Мудрост Господња просвећује лице разумнога]. Јер лако је виђена од љубитеља њених, и налази се од оних који је траже, достиже оне који је желе да унапред дознају. Који к њој рано рани, неће се уморити; и који бдије ње ради, брзо ће бити безбрижан. Јер она сама проходи тражећи достојне ње, и на стазама (њиховим) појављује им се благонаклоно. Злоба никад неће победити мудрост. Ради тога и бих заљубљеник лепоте њене, и заволах је, и тражах је од младости моје; и тражах невесту да доведем себи. Јер Господар свега заволе је, јер је она тајница Божијег знања, и изумитељ дела Његових. Трудови њени су врлине;

целомудрености и разборитости она учи, и правди и јунаштву (у трпљењу), од којих ништа није потребније у животу људском. Ако пак неко жели и многоискуства, (она) зна старине древне, и будуће ствари, да представља. Зна вештину (плетења) речй, и решење загонетки; знаке и чудеса предузнаје, и збитија временâ и летâ. И свима је добар саветник, јер је бесмртност у њој, и доброславље у општењу речи њених. Тога ради беседовах Богу, и помолих се Њему, и рекох из свега срца свога: Боже отаца, и Господе милости, Који си све створио Речју Твојом, и Премудрошћу Твојом саздао човека, да господари створеним од Тебе тварима, и да управља светом у светости и правди. Дај ми Премудрост која седи крај престола славе Твоје, и не одбаци ме од слугу Твојих. Јер сам ја слуга Твој, и син слушкиње твоје. Ниспошљи је са светих небеса (Твојих), и од престола славе Твоје пошаљи је, да будући са мном постара се, да познам шта је благоугодно пред Тобом; и да ме упуту у делима мојим целомудрено, и сачува ме у слави својој. Јер су помисли смртних страшљиве, и погрешиве замисли њихове.

ЈАНУАР 2: Преподобни СЕРАФИМ САРОВСКИ

(Прейодобноѡ)

ЈАНУАР 4: Св. ЕВСТАТИЈЕ Први,

Архиепископ Српски

(Јерарха)

ЈАНУАР 5: Крстовдан: На Часовима уочи БОГОЈАВЉЕЊА

На ПРВОМ ЧАСУ:

Прокимен, глас 4:

И загрме Господ (с неба) над водама многим, и Свевишњи пусти глас Свој.

Стих: Љубићу Те, Господе, крепости моја; Господ је утврђење моје.

Читање из *Пророштва Исајиних*

(Глава 35, 1–10):

Тако говори Господ: Нека се обрадује пустиња ожеднела, нека се весели пустиња, и нека цвета као крин. И нека процвета, и све се обрадује, и да се обрадује пустиња Јорданска, и слава Ливанова дата би њој, и част Кармилова; и народ мој видеће славу Господњу, и висину Божију. Ојачајте руке ослабеле и колена раслабљена; утешите се и реците малодушнима мишљу: Ојачајте, и не бојте се! Ево Бог наш суд узвраћа, и узвратиће; Он Сам доћи ће и спасиће нас. Тада ће се отворити очи слепих, и уши глухих чуће. Тада ће скочити хроми као јелен, и јасан ће бити језик мутавих; јер проистече вода у земљи (пустој), и дубодолина у земљи жедној. И биће безводна земља — са барама, и у жедној земљи биће извор воде; онде ће бити весеље птица, насеље трске и बारे. И биће (онде) пут чист, и пут свети назваће се; и неће проћи тамо нечист, нити ће онде бити пут нечисти; и расејани ће поћи по њему, и неће залутати. И неће бити онде лава, нити ће звери опаке изаћи на њега,

нити ће се наћи онде; него ће поћи по њему избављени, и сабра-
ни ради Господа. И обратиће се, и доћи ће на Сион са весељем
и радошћу, и весеље вечно (биће) над главом њиховом. Јер ће
над главом њиховом (бити) хвала и радовање, и весеље постићи
ће их; (јер) одбеже бол, туга и уздисање.

⊕ ⊕ ⊕

На ТРЕЋЕМ ЧАСУ:

Прокимен, ѓлас 6:

Видеше Те воде, Боже, видеше Те води, и уплашише се.

Сѣих: Гласом мојих повиках ка Господу, гласом мојим Богу и
услиша ме.

Читање из Пророшѣва Исајиних

(Глава 1, 16–20):

Тако говори Господ: Оперите се, и чисти будите; одбаците
лукавства од душа ваших; пред очима мојим престаните од
злоба ваших. Научите се добро чинити, тражите суд (прави),
избавите онеправдованог, судите сирочету и оправдајте
удовицу. И дођите да се расправимо, говори Господ; и ако буду
греси ваши као пурпур, као снег убелићу (их); а ако буду као
црвенило, као вуну убелићу (их). И ако хтеднете и послушате
ме, добра земаљска јешћете. Ако пак не хтеднете, нити ме
послушате, мач ће вас појести. Јер уста Господња говорише
ово.

⊕ ⊕ ⊕

На ШЕСТОМ ЧАСУ:

Прокимен, ѓлас 4:

Путеви су Твоји кроз море, и стазе Твоје по водама великим.

Сѣих: Глас грома Твога одјекну, котрљајући се.

Читање из Пророшѣва Исајиних

(Глава 12, 3–6):

Тако говори Господ: Захватите воду са весељем са извора
спасења. И рећи ћеш у онај дан: Хвалите Господа, призовите
Име Његово; јављајте у народима славу Његову; опомените
се како се узнесе Име Његово. Певајте Име Господње, јер
високе (ствари) учини. Објавите ово по свој земљи. Радујте се
и веселите се који живите на Сиону, јер се узнесе Светац Изра-
иљев посред њега.

На ДЕВЕТОМ ЧАСУ:

Прокимен, ѓлас 3:

Господ је просвећење моје и Спаситељ мој, кога ћу се бојати?

Стих: Господ је заштитник живота мога, кога ћу се плашити?

Читање из *Пророштва Исајиних*

(Глава 49, 8–15):

Тако говори Господ: У време пријатно послушах те, и у дан спасења помогох ти, и саздах те, и дадох те, за завет народима (=незнабожцима), да уредиш земљу и да наследиш пустиње у наслеђа. Говорећи окованима: Изиђите! И онима у тами: Открите се (на светлост)! На свим путевима напасаће се, и на свим стазама је паша њихова. Неће огладнети, нити ожеднети, нити ће их ударити жега, нити сунце; него Онај који их милује утешиће их, и кроз изворе вода повешће их. И поставићу сваку гору за пут (проходан), и сваку стазу за пашу њихову. Ево ови ће из далека доћи, ови са севера и мора, а други од земље Персијске. Да се веселе небеса, и радује се земља; да изреку горе весеље, и хумови правду, јер помилова Господ народ Свој, и понижене народа Свога утеши. А Сион рече: Остави ме Господ, и Бог ме заборави. Еда ли ће жена заборавити дете своје? Или се неће смиловати на пород утробе своје? Ако пак и њих заборави жена, но ја нећу заборавити тебе, говори Господ [Сведржитељ].

ЈАНУАР 6: БОГОЈАВЉЕЊЕ

На ВЕЧЕРЊИ:

Чишање 1: Читање из Књи́ге Посѣања (Глава 1, 1–13):

У Почетку створи Бог небо и земљу. А земља беше невидљива и неуређена, и тама (беше) над безданом, и Дух Божији ношаше се и над водом. И рече Бог: Нека буде светлост. И би светлост. И виде Бог светлост да је добра. И раздвоји Бог између светлости и између таме. И назва Бог светлост дан, а таму назва ноћ. И би вече и би јутро, дан један. И рече Бог: Нека буде свод (небески) посред воде и нека раздваја између воде и воде. И би тако. И створи Бог свод (небески), и раздвоји Бог између воде која беше испод свода, и између воде која беше изнад свода. И назва Бог свод небом. И виде Бог да је добро. И би вече и би јутро, дан други. И рече Бог: Нека се сабере вода што је под небом у сабрање једно, и нека се појави суво (=копно). И би тако. И сабра се вода под небом и сабрања своја, и јави се суво. И суво назва Бог земљом, и сабрања водена назва морима. И виде Бог да је добро. И рече Бог: Нека произрасте земља биље травно, што носи семе по роду и по подобију, и дрво плодовито које рађа род, којег је семе његово у њему по роду на земљи. И би тако. И произрасте земља биље травно, које носи семе по роду и по подобију, и дрво плодовито које рађа род, којему је семе његово у њему, по роду на земљи. И виде Бог да је добро. И би вече и би јутро, дан трећи.

Чишање 2: Читање из Књи́ге Изласка (Глава 14, 15–18, 19–20/, 21–23, 27–29):

Рече Господ Мојсију: Шта вичеш к Мени? Кажи синовима Израиљевим, и нека крену (и путују). А ти подигни штап твој, и пружи руку твоју на море, и раздвој га, и нека уђу синови Израиљеви у сред мора по сувом. И ево ја ћу отврнути срце фараоново, и слугу његових, и свих Египћана, и ући ће за њима; и прославићу се над фараоном, и над свом војском његовом, и

над колима и над коњима његовим. И познаће сви Египћани, да Ја јесам Господ, када се прославим над фараоном, и над колима и коњима његовим. [А окрену се Ангел Господњи који иђаше испред логора синова Израилевих, и отиде позади; а подиже се и стуб облака испред лица њихова и стаде позади њих, и уђе између табора Египћана и између логора Израилева, и стаде, и наста тама и примрак и наиђе ноћ, и не помешаше се међу собом сву ноћ].* И испружи Мојсије руку на море, и узагна Господ море снажним ветром (јужним) целу ноћ, и учини море сувим, и раздвоји се вода. И уђоше синови Израилеви у сред мора по сувом; и вода његова (би) зид с десна, и зид с лева. И потераше (их) Египћани, и уђоше за њима, сва коњица фараонова, и кола, и коњаници, усред мора. (ст. 24–26): [И би о стражи јутарњој, и погледа Господ на табор Египћана стубом огња и облака, и смути табор Египћана, и споји осовине кола њихових, и поведе их с наглошћу. И рекоше Египћани: Бежимо од лица Израилева, јер Господ ратује за њих на Египћане. А Господ рече Мојсију: Пружи руку твоју на море, и нека се поврати вода и нека покрије Египћане, и на кола и на коњанике].* И испружи Мојсије руку на море, и поврати се вода на место (своје) кад наступи дан (=ујутро). А Египћани бегаху од воде; и истресе Господ Египћане усред мора. Јер, повративши се вода прекри кола, и коњанике, и војводе, и сву војску фараонову, који су ушли за њима у море, и не оста од њих ниједан. А синови Израилеви прођоше сувим посред мора.

Чишање 3: Читање из Књиге Изласка (Гл. 15, 22–27 и 16, 1):

Покрену Мојсије синове Израилеве од мора Црвеног и доведе их у пустињу Сур. И иђаху три дана у пустињи и не налажаху воде да пију. И дођоше у Меру, и не могаху пити [воду] из Мере, јер беше горка; зато назва име месту онеме Горчина. И гунђаше народ на Мојсија говорећи: Шта ћемо пити? И завапи Мојсије ка Господу, и показа му Господ дрво, и стави га у воду, и поста вода слатка. Онде даде њему Бог законе

* *Новгородски Паримејник* овде има стихове 19–20 и 24–26, које новији Минеји испуштају.

и судове, и онде га окушаваше, и рече: Ако слухом послушаш глас Господа Бога твога, и угодно пред Њим учиниш, и послушаш заповести Његове, и сачуваш све законе Његове, сваку болест, коју наведох на Египћане, нећу навести на тебе; јер сам ја Господ Бог твој Који те исцељујем. И дођоше у Елим, и бежу онде дванаест извора вода и седамдесет стабала палми; и улогорише се онде крај вода. И кренуше из Елима, и дође сав сабор (=синагога) синова Израиљевих у пустињу Син, која је између Елима и између Синаја.

Тада чииач ђовори Тројар, ѓлас 3, и ми усћавиши ђевамо (за њим):
Јавио се јеси у свету, Ти Који си свет створио, да просветлиш оне што у тами седе, Човекољупче, слава Теби.

Сћих 1/Пс. 66/: Боже, смилуј се на нас, и благослови нас, просветли лице Твоје на нас, и помилуј нас; да познамо на земљи пут Твој, у свима народима спасење Твоје.

И ђевамо крај:

Да просветлиш оне што у тами седе, Човекољупче, слава Теби.

Сћих 2: Да се исповедају народи Теби, Боже, да се исповедају народи сви. Земља даде плод свој.

И ојейи:

Да просветлиш оне што у тами седе, Човекољупче, слава Теби.

Сћих 3: Благослови нас, Боже, Боже наш; благослови нас. И да се боје Тебе сви крајеви земаљски.

Слава: И сада:

Јавио се јеси у свету, Ти Који си свет створио, да просветлиш оне што у тами седе, Човекољупче, слава Теби.

И следећа шри Чииања:

Чииање 4: Читање из Књиђе Исуса Навина (Глава 3, 7–8, 14–17):

Господ рече Исусу (Навину): У дан овај почињем уздизати тебе пред свим синовима Израиљевим, да познају, да као што сам био са Мојсијем, тако ћу бити и са тобом. И сада, заповеди свештеницима који носе Ковчег Завета [Господњег], говорећи: Када уђете у део воде Јордана, и у Јордану стаћете. И би, како се крете народ од станова својих да пређу Јордан, и како улажаху свештеници носећи Ковчег Завета Господњег у Јордан,

и ноге свештеника који ношаху Ковчег Завета [Господњег] оквасише се у део воде Јордана, — Јордан пак беше испуњен по читавом брегу (корита) свога, као у дане жетве пшенице, — и стадоше воде које долажаху одозго, стадоше у збор један, на растојању врло далеко, [од Адамија града] до места Каријатјарима; а отичућа (вода) сиђе у море Арабијско, до мора Соли (=Мртвог мора), док сасвим не истече. А народ стајаше наспрам Јерихона. И стадоше свештеници, који ношаху Ковчег Завета Господњег, на суву усред Јордана, и сви синови Израилеви прелажаху по сувом, док не заврши сав народ прелазећи Јордан.

Читање 5: Читање из Четири Књиге о Царевима (Гл. 2, 6–14):

Рече Илија Јелисеју: Остани овде, јер ме Господ посла на Јордан. Али Јелисеј одговори: Тако жив био Господ и тако жива била душа твоја, нећу те оставити. И пођоше обојица. А педесет људи синова пророчких дођоше и стадоше према њима издаље, а њих двојица стадоше при Јордану. И узе Илија огртач свој, и сави га, и удари њиме по води; и вода се раздели тамо и овамо, и прођоше обојица по суву. И би када прођоше, рече Илија Јелисеју: Тражи шта да ти учиним, пре но што будем узет од тебе. И рече Јелисеј: Да буде од Духа, који је на теби, двоструко на мени. И рече Илија: Заискао си нешто тешко. Али, ако ме видиш кад будем узиман од тебе, биће ти тако; а ако не видиш, неће бити. И док они иђаху и разговараху, и гле, кола огњена и коњи огњени, и раставише њих двојицу; и узет би Илија са земљотресом (и вихором) као на небо. И Јелисеј гледаше, и викаше: Оче, оче, кола Израилева и коњица његова! И више га не виде. И дохвати се Јелисеј хаљине своје, и раздра је на двоје. И узе Јелисеј огртач Илијин, који беше пао са њега; и врати се Јелисеј, и стаде на обали Јордана. И узе Јелисеј огртач Илијин, који беше пао са њега, и удари (њиме) по води, и не раздели се (вода). И рече Јелисеј: Где је Господ Бог Илијин апфо/αφω—α.џ.фџ/? И удари Јелисеј по води други пут, и раздели се вода тамо и овамо, и Јелисеј пређе по сувом.

Читање 6: Читање из Четврте Књиге о Царевима

(Глава 5, 9–14):

Дође Нееман, војвода [кнез цара Сирскога], са борним ко-
лима и коњима (својим), и стаде код врата дома Јелисејева. И
посла Јелисеј њему гласника, говорећи: Иди и опери се у Јорда-
ну седам пута, и вратиће се месо твоје на те, и очистићеш се.
И разгневи се Нееман, и отиде, и рече: Ево рекох, да ће изаћи
к мени свакако, и стаће и призваће Име Господа Бога свога, и
ставиће руку своју на место, и покупиће губу са тела мога.
Зар није добар Аван и Фарфар, реке Дамаскове, већма од Јор-
дана и свих вода Израилевих? Нећу ли отићи и опрати се у
њима, и очистити се? И поврати се, и отиде с гњевом. И присту-
пише слуге његове, и рекоше му: [Господине оче], зар ти вели-
ку реч рече пророк, да не учиниш, [како ти рече]: Опери се, и
очистићеш се? И сиђе Нееман, и погрузи се у Јордан седам
пута, по речи Јелисејевој; и поврати се месо његово, као детета
малог, и очисти се.

Тага чииѧч ѡговори Тройар, ѡлас б, и ми ѡевамо (за њим):

Грешницима и цариницима, за мноштво милости Твоје, јавио се
јеси, Спасе наш. Јер где би имала светлост Твоја засијати, него на
онима што седе у тами, — Слава Теби!

Сѡих 1/Пс.92/: Господ се зацари у лепоту се обуче; обуче се Го-
спод у силу и препояса се; јер утврди васељену, која се неће поколе-
бати. Готов је престо Твој, од века Ти јеси.

И ѡевамо крај:

Јер где би имала светлост Твоја засијати, него онима што седе у
тами, — Слава Теби!

Сѡих 2: Подигосхе реке, Господе, подигосхе реке гласе своје.
Уздићи ће реке узвишења своја, од гласова вода многих.

И оѡей:

Јер где би имала светлост Твоја засијати, него на онима што седе
у тами, — Слава Теби!

Сѡих 3: Дивна су узвишења твоја, диван је на висинама Господ.
Сведочанства Твоја потврдишхе се веома; дому Твоме приличи све-
тиња, Господе, у дужину дана.

Слава: И сада:

Грешницима и цариницима, због мноштва милости Твоје, јавио се јесе, Спасе наш. Јер где би имала светлост Твоја засијати, него на онима што седе у тами, — Слава Теби.

И следећих 7 Чишања:

Чишање 7: Читање из Пророштва Исаијиних (Гл. 1, 16–20):

Тако говори Господ: Оперите се, и чисти будите; одбаците лукавства од душа ваших; пред очима мојим престаните од злоба ваших. Научите се добро чинити, тражите суд (прави), избавите онеправдованог, судите сирочету и оправдајте удовицу. И дођите да се расправимо, говори Господ; и ако буду греси ваши као пурпур, као снег убелићу (их); а ако буду као црвенило, као вуну убелићу (их). И ако хтеднете и послушате ме, добра земаљска јешћете. Ако пак не хтеднете, нити ме послушате, мач ће вас појести. Јер уста Господња говорише ово.

Чишање 8: Читање из Књиџе Посијања (Глава 32, 1–10):

Погледавши Јаков виде логор Божији постројен у војску Божију, и сретеше га Анђели Божији. А Јаков рече, кад их виде: Ово је логор Божији. И назва име месту онеме Маханам=Војни логор. А посла Јаков гласнике испред себе к Исаву брату своме у земљу Сир, у крај Едомски, и заповеди им говори: Овако ћете рећи господину моме Исаву: Тако говори слуга твој Јаков: Са Лаваном борављам, и завремених до сада; и стекох волове и магарце, и овце и слуге и слушкиње; и послах да јавим господину моме Исаву, да нађе слуга твој милост пред тобом. И повратише се гласници к Јакову, говорећи: Идосмо к брату твоме Исаву, и ево сам долази у сусрет теби, и четиристо људи са њиме. А уплаши се Јаков веома, и беше у недоумици. И подели људе што беху с њиме, и волове и овце у два табора. И рече Јаков: Ако дође Исав на један табор и посече га, биће други табор да се спасе. И рече Јаков: Боже оца мога Авраама, и Боже оца мога Исака, Господе Који се ми рекао: Врати се у земљу рода твога, и учинићу ти добро; удостој ме

од сваке правде, и од сваке истине, коју си учинио служи твоме; јер штапом мојим пређох овај Јордан.

Читање 9: Читање из Књиге Изласка (Глава 2, 5–10):

Сиђе кћер фараонова да се окупа у реци, и слушкиње њене хођаху покрај реке. И видећи котарицу у трсци, посла слушкињу и узе је. И отворивши виде дете где плаче у котарици; и сажали му се кћи фараонова и рече: Ово је од деце Јеврејске. И рече сестра његова кћери фараоновој: Хоћеш ли да ти позovem жену дојиљу од Јевреја и дојиће ти дете? И рече кћи фараонова: Иди. И пошавши девојчица позва мајку детињу. И рече њој кћи фараонова: Сачувај ми дете ово и одој ми га, а ја ћу ти дати плату. И узе жена дете и дојаше га. А када дете омужа (и одрасте) уведе га к ћери фараоновој и постаде јој за сина; и назва му име Мојсије, говорећи: Из воде га извадих.

Читање 10: Читање из Књиге о Судијама (Глава 6, 36–40):

Рече Гедеон Богу: Ако ћеш спасити руком мојом Израиља, како си рекао: ево, ја ћу ставити руно овчије на гумно, и ако буде роса само на руно, а по свој земљи суво, познаћу да ћеш руком мојом спасити Израиља, као што си рекао. И би тако. И поранивши Гедеон ујутро, и исцеди руно, и истече вода из руна, и напуни суд водом. И рече Гедеон Богу: Да се ипак не прогњеви јарост Твоја на ме, јер проговорићу још једном, и искушаћу још једном руном: да буде, дакле, суво само на руно (овом), а по свој земљи роса. И учини Бог тако у ноћи оној, и би суша само на руно, а по свој земљи би роса.

Читање 11: Читање из Треће Књиге о Царевима (Глава 18, 30–39):

Рече Илија народу: Приступите к мени (ближе). И приступи сав народ к њему. И узе Илија дванаест каменова по броју племена Израиљевих, као што му рече Господ говорећи: Израиљ ће бити име твоје. И сагради камење у Име Господње, исцеливши (претходни) жртвеник који беше раскопан, и направи море (=ров около) које смешта два ведра семена (=око 20 ока

воде) около жртвеника. И сложи цепанице дрвета на жртвеник који направи, и расече жртву свеспаљеницу и постави (је) на дрва и сложи на жртвеник, и рече: Донесите ми четири ведрице воде и излите на жртву свеспаљеницу и на дрва; и учинише тако. И рече: удвостручите; и удвостручише. И рече: Утростручите, и утростручише. И тецијаше вода око жртвеника, и напуни се ров водом. И завапи Илија на небо, и рече: Господе Боже Авраамов и Исаков и Јаковљев, послушај ме, Господе, послушај ме данас огњем, и нека позна сав народ овај да си Ти Господ Бог Израиљев, и ја слуга Твој, и ради Тебе учиних дела ова. Услиши ме, Господе, услиши ме огњем, и нека позна народ овај, да си Ти Господ Бог [Једини], и Ти обрати срце народа овога назад [за Тобом]. И паде огањ од Господа са неба, и спали жртву свеспаљеницу и дрва и воду која беше у рову, и камење, и прашину спали огањ. И паде сав народ на лице своје, и рече: Заиста је Господ Бог, Он је Бог.

Чишање 12: Читање из Четвртој Књиге о Царевима (Глава 2, 19–22):

Рекоше људи из града Јерихона Јелисеју: Гле, Ево жилиште овога града је добро, као што ти, господару, видиш, али је вода лоша и земља неплодна. Јелисеј рече: Донесите ми нови суд за воду, и наспите ту соли. И узеше и донесоше му. И изиђе Јелисеј на извориште воде, и баци онде со (у воду), и рече: Тако говори Господ: Исцељујем воду ову; од ње више неће бити умирања, нити неплодна. И исцелише се воде до дана овога, по речи Јелисејевој коју рече.

Читање 13: Читање из Пророштва Исајиних (Гл. 49, 8–15):

Тако говори Господ: У време пријатно послушах те, и у дан спасења помогах ти, и саздах те, и дадох те, за завет народима (=незнабожцима), да уредиш земљу и да наследиш пустиње у наслеђа. Говорећи окованима: Изиђите! И онима у тами: Открите се (на светлост)! На свим путевима напасаће се, и на свим стазама је паша њихова. Неће огладнети, нити ожеднети, нити ће их ударити жега, нити сунце; него Онај који их милује уте-

шиће их, и кроз изворе вода повешће их. И поставићу сваку гору за пут (проходан), и сваку стазу за пашу њихову. Ево ови ће из далека доћи, ови са севера и мора, а други од земље Персијске. Да се веселе небеса, и радује се земља; да изреку горе весеље, и хумови правду, јер помилова Господ народ Свој, и смирене народа Свога утеши. А Сион рече: Остави ме Господ, и Бог ме заборави. Еда ли ће жена заборавити дете своје? Или се неће смиловати на пород утробе своје? Ако пак и њих заборави жена, но ја нећу заборавити тебе, говори Господ [Сведрижатељ].

На Великом ВОДООСВЕЋЕЊУ:

1. Читање из Пророштва Исајиних

(Глава 35, 1–10):

Тако говори Господ: Нека се обрадује пустиња ожеднела, нека се весели пустиња, и нека цвета као крин. И нека процвета, и све се обрадује, и да се обрадује пустиња Јорданска, и слава Ливанова дата би њој, и част Кармилова; и народ мој видеће славу Господњу, и висину Божију. Ојачајте руке ослабеле и колена раслабљена; утешите се и реците малодушнима мишљу: Ојачајте, и не бојте се; ево Бог наш суд узвраћа, и узвратиће; Он Сам доћи ће и спасиће нас. Тада ће се отворити очи слепих, и уши глухих чуће. Тада ће скочити хроми као јелен, и јасан ће бити језик мутавих; јер проистече вода у земљи (пустој), и дубодолина у земљи жедној. И биће безводна земља са барама, и у жедној земљи биће извор воде; онде ће бити весеље птица, насеље трске и बारे. И биће (онде) пут чист, и пут свети назваће се; и неће проћи тамо нечист, нити ће онде бити пут нечисти; и расејани ће поћи по њему, и неће залутати. И неће бити онде лава, нити ће звери опаке изаћи на њега, нити ће се наћи онде; него ће поћи по њему избављени, и сабрани ради Господа. И обратиће се, и доћи ће на Сион са весељем и радошћу, и весеље вечно (биће) над главом њиховом. Јер ће над главом њиховом (бити) хвала и радовање, и весеље постићи ће их; (јер) одбеже бол, туга и уздисање.

2. Читање Пророштва Исаијиних

(Глава 55, 1–13):

Тако говори Господ: Који сте жедни, идите на воду; и који немате сребра, идите и купите; и јешћете и пићете без сребра и цене, вино и масло. Узалуд цените сребром, не хлебовима, и труд ваш није за насићење. Послушајте мене и јешћете добра, и насладиће се добрима душа ваша. Послушајте ушима вашим, и идите путевима мојим. Послушајте мене, и жива ће бити у добрима душа ваша. И завештају вам завет вечни, и светиње Давидове верне.

Ово је сведочанство у народима, дадох га, кнеза и заповедника народима. Ево народи, који не знађаху, призваће те, и људи који те не познаше, к теби ће притећи, ради Господа твога, и Светога Израилјевог, јер те прослави. Тражите Бога, и када Га нађете, призовите. Када се пак приближује вама, нека остави безбожник путеве своје, и човек безаконик замисли своје; и обратите се мени Господу и Богу вашем, и помиловаћу вас, и по многоме отпустићу грехе ваше. Нису замисли моје као замисли ваше, нити су као путеви ваши путеви моји, говори Господ. Него, колико је далеко небо од земље, тако је далеко пут мој од путева ваших, и мисли ваше од мисли моје. Јер као кад сиђе киша или снег с неба, и неће се више вратити тамо, докле не напоји земљу, и проклија и израсте, и дадне семе сејућему и хлеб за храну, тако ће бити реч моја, која изађе из уста мојих, неће се вратити мени празна, док се све не сврши што захтедох; и право ћу извршити путеве моје, и заповести моје. Јер ћете са весељем изићи, и с радошћу научићете се; јер ће горе и брегови поскочити, примајући вас у радости; и сво дрвеће пољско запљескаће гранама својим; и уместо драче израшће кипарис, уместо коприве израшће мирсина. И биће Господ у Име и у Знамење вечно, и неће оскудети, говори Господ, Свети Израилјев.

3. Читање из Пророштва Исаијиних

(Глава 12, 3–6):

Тако говори Господ: Захватите воду са весељем са извора спасења. И рећи ћеш у онај дан: Хвалите Господа, призовите Име Његово; јављајте у народима славу Његову; опомените

се како се узнесе Име Његово. Певајте Име Господње, јер високе (ствари) учини. Објавите ово по свој земљи. Радујте се и веселите се који живите на Сиону, јер се узнесе Светац Израиљев посред њега.

ЈАНУАР 10: Св. ТЕОФАН ЗАТВОРНИК (Руски)

(Новоканонизовани; Паримије као Св. Јовану Злајшоусцу, 13. Новембра)

ЈАНУАР 11: Преподобни ТЕОДОСИЈЕ

начелник општежића

(Паримије Преподобног)

ЈАНУАР 14:

Свети САВА ПРВИ Архиепископ СРПСКИ

1. Читање из *Прича Соломонових* (Главе 10, 7, 6; 3, 13–16; 8, 32–35, 4, 6, 11–12, 14, 17, 5–9; 22, 19; 15, 4):

Спомен је праведнога с похвалама, и благослов је Господњи на глави његовој. Блажен је човек који нађе мудрост, и смртни који позна разумност. Боље је њу куповати, неголи ризнице злата и сребра. Драгоценија је од драгог камења, а све часно није ње достојно. Јер дужина живљења и године живота у десници су њеној, а у левици њеној је богатство и слава. Из уста њених излази правда, а закон и милост на језику носи. Послушајте, зато, мене, о чеда! јер ћу говорити честитости; и блажен је човек који путеве моје сачува; јер су исходи моји исходи живота, и припрема се воља од Господа. Ради тога молим вас, и предлажем мој глас синовима људским. Ја мудрост, настаних савет, знање и мисао ја призвах. Мој је савет и сигурност, моја је разумност, моја је снага. Ја оне који ме воле љубим, и који мене траже наћи ће благодат. Схватите, незлобиви, оштроумност, и невоспитани пригните срце. Послушајте мене, јер ћу рећи честитости, и изнећу из уста правилности; јер ће

истини учити грло моје; мрска су преда мноме уста лажљива. Са правдом су све речи уста мојих, ништа у њима није искривљено, нити развратено. Све је јавно пред лицем разборитих, и исправно онима који налазе знање. Поучавам вас истини, да буде на Господа нада ваша, и испунићете се Духа.

2. Читање из Премудрости Соломонових (Гл. 6, 12–16; 7, 30; 8, 2–4, 7–9, 13, 17–18, 21; 9, 1–5, 10–11, 14):

[Приче 10, 2. 31–32; 11, 2. 4 Мт. 7. 19; 12, 14; 13, 9; 15, 2; 14, 33; 22, 11:

Уста праведнога капљу мудрост, а усне људи праведних знају благодати. Уста мудрих поучавају се мудрости, а правда их избавља од смрти. Када сконча човек праведан, не пропада нада (његова). Јер се син праведан рађа за живот, и у добрима својим плод правде ће узбрати. Светлост је праведнима свагда, и код Господа ће наћи благодат и славу. Језик мудрих зна добра, и у срцима њиховим починуће мудрост. Љуби Господ преподобна срца, угодни су Њему сви непорочни. Мудрост Господња просвећује лице разумнога]. Јер лако је виђена од љубитеља њених, и налази се од оних који је траже, достиже оне који је желе да унапред дознају. Који к њој рано рани, неће се уморити; и који бдије ње ради, брзо ће бити безбрижан. Јер она сама проходи тражећи достојне ње, и на стазама (њиховим) појављује им се благонаклоно. Злоба никад неће победити мудрост. Ради тога и бих заљубљеник лепоте њене, и заволах је, и тражах је од младости моје; и тражах невесту да доведем себи. Јер Господар свега заволе је, јер је она тајница Божијег знања, и изумитељ дела Његових. Трудови њени су врлине; целомудрености и разборитости она учи, и правди и јунаштву (у трпљењу), од којих ништа није потребније у животу људском. Ако пак неко жели и многоискуства, (она) зна старине древне, и будуће ствари, да представља. Зна вештину (плетења) речи, и решење загонетки; знаке и чудеса предузнаје, и збитија времена и лета. И свима је добар саветник, јер је бесмртност у њој, и доброславље у општењу речи њених. Тога ради беседовах Богу, и помолах се Њему, и рекох из свега срца свога: Боже отаца, и Господе милости, Који си све створио Речју Твојом, и

Премудрошћу Твојом саздао човека, да господари створеним од Тебе тварима, и да управља светом у светости и правди. Дај ми Премудрост која седи крај престола славе Твоје, и не одбаци ме од слугу Твојих. Јер сам ја слуга Твој, и син слушкиње твоје. Ниспошљи је са светих небеса (Твојих), и од престола славе Твоје пошаљи је, да будући са мношћем постара се, да познам шта је благоугодно пред Тобом; и да ме упуту у делима мојим целомудрено, и сачува ме у слави својој. Јер су помисли смртних страшљиве, и погрешиве замисли њихове.

Новгородски Паримејник има само први стих и од средине стиха до краја.

3. Читање из Премудрости Соломонових

(Гл. 4, 7–15):

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у многолетности, нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, и узраст старости је живот непорочан. (Праведник) благоугодан поставши Богу, завољен би; и живећи посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лажне обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује ум незлобив. Скончавши за мало, испуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожуре (да изађе) из средине злобне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: да је благодат и милост на изабранима Његовим, и посета (Његова) у преподобнима Његовим.

ЈАНУАР 17: Преподобни АНТОНИЈЕ ВЕЛИКИ

(Паримије Преподобној)

ЈАНУАР 18: Свети АТАНАСИЈЕ и

КИРИЛО Александријски

(Паримије Света Три Јерарха, 30. Јануара)

ЈАНУАР 18: Св. МАКСИМ,

Архиепископ Београдско-Крушедолски

(Ако се слави посебно: Паримије Светишеља-Јерарха)

ЈАНУАР 20: Преподобни ЈЕВТИМИЈЕ ВЕЛИКИ*(Паримије Прейодобної)***ЈАНУАР 25: НЕДЕЉА (најближа):****Сабор Руских Новомученика и Исповедника***(Паримије Мученика)***ЈАНУАР 25: Свети ГРИГОРИЈЕ БОГОСЛОВ,****Архиепископ Цариградски***(Паримије као Св. Златоуст, 13. Новембра)***ЈАНУАР 27: Свети ЈОВАН ЗЛАТОУСТ,****Архиепископ Цариградски, Пренос Моштију***(Паримије његове 13. Новембра)***ЈАНУАР 30: СВЕТА ТРИ ЈЕРАРХА****1. Читање из Књиџе Поновљених Закона** (Гл. 1, 8–11, 15–17):

У дане оне рече Мојсије синовима Израиљевим: Видите, предадох пред лицем вашим земљу; ушавши наследите земљу, за коју се заклео Господ оцима вашим, Аврааму и Исаку и Јакову, да им је да, и семену њиховом после њих. И рекох вам у време оно, говорећи; Не могу сам водити вас. Господ Бог ваш умножио вас је, и ево сте данас као звезде небеске мноштвом. Господ Бог отаца наших да вам придода, тако да будете хиљадоструки, и да вас благослови, као што вам говораше. И узех од вас људе мудре, и зналце, и смислене, и поставих их да владају над вама: тисућеначелнике, и стоначелнике, и педесетоначелнике, и десетоначелнике, и писмоводитеље (=перовође) судијама вашим. И заповедих судијама вашим у време оно,

говорећи: Саслушајте (и размотрите) између браће ваше, и судите праведно између човека и између брата његовог, и између дошљака његовог. Не гледајте у лице на суду; по маломе и по великоме судићеш (једнако), и нећеш се устукнути пред лицем човека, јер је суд Божији.

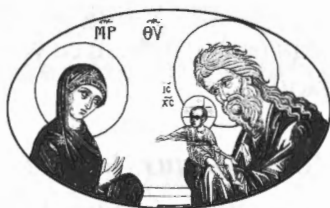
2. Читање из *Књи́ге Поновљених Закона* (Гл. 10, 14–18, 20–21):

У дане оне, Рече Мојсије синовима Израилевим: Гле, Господа Бога твога је небо, и небо над небесима; земља, и све што је на њој. Али, оце наше унапред изабра Господ да их љубе, и изабра семе њихово после њих, вас, више од свих народа, у дан онај. И обрежете жестокосрдност вашу, и вратове ваше више не отврдните. Јер Господ Бог наш, Он је Бог над боговима, и Господ над господарима; Бог Велики и Моћни и Страшни; Који не гледа на лице, нити прима мито; Који чини суд (праведни) дошљаку, и сирочету, и удовици; и љуби дошљака, да му да хлеб и одећу. И љубите дошљака, јер сте дошљаци били у земљи Египатској. Господа Бога твога бој се, и Њему јединоме служи, и Њему се прилепљуј, и Именом Његовим да се кунеш. Он је хвала твоја, и Он је Бог твој, Који ти учини ова велика и славна (дела), која видеше очи твоје.

3. Читање из *Премудрости Соломонових* (Гл. 3, 1–9):

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се за злобу излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свеплодницу прими их. И у време посете њихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. Судиће незнабожним народима, и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. Који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета (Његова) у изабранима Његовим.

ФЕБРУАР 2: СРЕТЕЊЕ ГОСПОДЊЕ

1. Читање из Књиџе Изласка (Глава 12, 51; 13, 1–3, 9–12, 14–16 и Левитска гл. 12, 1–4, 6, 8 и Бројева гл. 8, 16–17):

Рече Господ Мојсију у дан онај кад изведе синове Израиљеве из земље Египатске, говорећи: Посвети ми сваког првенца прворођеног, које отвара [сваку] утробу међу синовима Израиљевим. И отиде Мојсије, и сабра сав народ, и рече: Памтите дан овај у који изађосте из земље Египатске, из дома ропства; јер руком моћном изведе вас Господ оданде. И сачуваћете закон Његов овај. И биће, када те уведе Господ Бог твој у земљу Хананску, како се заклео оцима твојим, и издвојићеш сваког првенца који отвара материцу, мушкога пола, Господу. И биће, ако те запита син твој после овога, говорећи: Шта је ово? И рећи ћеш му: Руком моћном изведе нас Господ из земље Египатске, из дома ропства. Када је пак отврдноу фараона да нас не отпусти, погуби Господ сваког првенца у земљи Египатској, од првенаца људи до првенаца животиња. Тога ради ја приносим на жртву Господу сваког отварајућег материцу, мушког пола, и сваког прворођеног од синова мојих откупићу. И биће за знак на руци твојој, и непоколебив пред очима твојим. Јер тако рече Господ Бог Сведржитељ: да ћеш првенце од синова твојих дати мени. И биће, свака (жена) кад роди дете мушкога пола, у дан осми обрезаће му [необрезани] крај тела његовог. И тридесет и три дана (она) неће ући у светилиште Божије свештенику, док се испуне дани очишћења (њеног). И после тога принећеш Господу јагње једногодишње, без мане, за жртву свеспаљеницу, и птића голубиња или грличина, на врата

Скиније сведочанства, ка свештенику. Или уместо овога при-
неси пред Господом два птића голубиња, или два грличића, и
умилостивиће за њега свештеник. Јер су они мени уздарја уз-
враћајућа, од свих синова Израиљевих; и узех их, и посветих
их мени, уместо првенаца Египатских; у који дан побих сваког
првенца у земљи Египатској, од човека до животиње, рече Го-
спод Бог Вишњи, Свети Израиљев.

2. Читање из Пророштва Исаијиних (Глава 6, 1–12).

И би у години кад умре Озија цар, видех Господа где седи
на Престолу високом и уздигнутом, и испуњен Дом славе Ње-
гове. И Серафими стајаху око Њега, једни са шест крила и
други са шест крила, и са два покриваху лице своје, а са два
покриваху ноге (своје), и са два лећаху. И викаху један другоме,
и говораху: Свет, Свет, Свет је Господ Саваот, пуна је сва зем-
ља славе Његове. И узео се надвратник (Храма) од гласа којим
викаху, и Дом се испуни дима. И рекох: О несрећник ја! Јер се
потресох, јер сам човек, и нечиста уста имам, усред народа
нечистих усана живим, и Цара Господа Саваота видех очима
мојим. И би послан к мени један од Серафима, и у руци својој
имађаше жар, којег машицом узео са жртвеника. И дотаче се
уста мојих, и рече: Ево се дотаче ово усана твојих, и узеоће
безакоња твоја, и грехе твоје очистиће. И чух глас Господа,
који говораше: Кога ћу послати, и ко ће отићи народу овоме?
И рекох: Ево ја сам, пошаљи мене. И рече: Иди, и реци народу
овоме: Слухом ћете чути, и нећете раузмети; и гледајући гледа-
ћете, и нећете видети. Јер одебља срце народа овога, и ушима
својим тешко чују, и очи своје затворише, да не виде очима, и
ушима не чују, и срцем не разумеју, и обрате се, да их исцелим.
И рекох: Докле, Господе? И рече: Докле не опусте градови
због ненасељености, и куће због немања људи, и земља не ос-
татане пуста. И после тога увећа ће Бог људе, и умножиће се
преостали на земљи.

3. Читање из Пророштва Исаијиних (Гл. 19, 1–5, 12, 16, 19–21):

Ево, Господ седи на облаку лаку, и доћи ће у Египат, и
сатреће се рукотворине (идолске) Египатске од лица Његовог,

и срце ће се њихово поразити у њима. И смутиће се духови њихови у њима, и замисао њихову разориће, и предаће Египат у руке господара сурових, тако говори Господ [Владика Свети] Саваот. И пиће Египћани воду која је крај мора, а река ће оскудети и пресахнути. Тако говори Господ: Где су сада мудраци твоји? И нека ти јаве и кажу ти: шта је одлучио Господ Саваот за Египат? У дан онај биће Египћани, као жене, у страху и трепету од лица руке Господа Саваота, коју ће Он сам ставити на њих. И у дан онај биће жртвеник Господњи у земљи Египћана, и стуб на граници његовој Господу. И биће за знак до века Господу Саваоту у земљи Египатској. Јер ће завапити ка Господу, и послаће им Господ Човека, који ће их спасити, судећи спасиће их. И познат биће Господ Египћанима, и познаће Египћани Господа у дан онај, и учиниће жртве и дар, и помолиће се заветне молитве Господу, и испуниће их [Господу].

(Новгородски Паримејник умесѣо 2. Паримије има ову 3., а као 3. има Исаија 35, 1–10, ѿј. 1. на Водосовећењу Божијављења).

ФЕБРУАР 8: Св. САВА II, Архиепископ Српски

(Паримије Јерарху)

ФЕБРУАР 11: Св. Новомуч. ЂОРЂЕ КРАТОВАЦ

(Паримије Мученику)

ФЕБРУАР 13: Преп. СИМЕОН МИРОТОЧИВИ, (Немања)

(У Србљаку стоји: као Св. Симону (Прововенчаном), 24. Сейшембра)

ФЕБРУАР 18: Св. ФОТИЈЕ Велики, Цариградски, Равноапостолни

(Службу саставио Констѣантин Тийалдос, Митрој. Ставрујољски, изд. „Апост. Дѣаконѣа“ Јеладске Цркве, на крају Минеја 1992). /Паримије Св. Златоустѣа/

ФЕБРУАР 24: Прво и Друго ОБРЕТЕЊЕ ГЛАВЕ Св. Јована Претече

1. Читање из *Пророштва Исајиних* (Глава 40, 1–3, 9 и 41, 18 и 45, 8 и 48, 20–21 и 54, 1):

Тако говори Господ: Тешите, тешите, народ мој, говори Господ. Свештеници, говорите у срце Јерусалиму, умолите га, јер се умножи понижење његово; јер се разреши грех његов, јер прими из руке Господње сугуба сагрешења своја. Глас је вапијућег у пустињи: Припремите пут Господњи, правим чините стазе Богу нашем. На гору високу узиђи, благовестуј Сиону, узвишавај снагом глас свој, благовестуј Јерусалиму: Узнесите, не бојте се. Ја сам Господ Бог, ја ћу услишити убоге Израиљеве, и нећу их оставити. Него ћу отворити са горе реке, и усред поља изворе; учинићу пустињу лугом, и ожеднелу земљу у изворе воде. Нека се узвесели небо с више, и облаци нека капљу правду. Нека засија земља, и нека израсте милост, и правда да засија заједно. Глас весеља објавите, и нека буде чувено; објавите све до краја земље, говорите, да је избавио Господ слугу Свога Јакова; и ако ожедне у пустињи, источиће им воду из камена. Узвесели се неплодна која не рађаш, кликну и повичи ти која немаш порођајних мука, јер су многа деца пусте (=нероткиње), већма од оне која има мужа, говори Господ.

2. Читање из *Пророштва Малахијиних* (Глава 3, 1–3, 5, 7, 12, 17–18 и 4, 4–6):

Тако говори Господ Сведржитељ: Ево ја шаљем Ангела (=Весника) мога пред лицем твојим, који ће припремити пут твој пред тобом. И изненада доћи ће у храм Свој Господ, Кога ви тражите, и Анђео Завета кога ви хоћете; ево долази, говори Господ Сведржитељ. И ко ће поднети дан уласка Његовог? И ко ће издржати виђење Његово? Јер ће Он ући као огањ у топионици, и као бујица спирајућа, и очистиће прождирући и очишћујући, као сребро и злато. И доћи ће вама са судом, и биће брзи сведок на зле, и на прељубнике, и на оне који се

куну Именом Мојим на лаж, и на оне који лишавају награде најамника, и који чине насиље удовици, и оштећују сирочад, и који искривљују суд дошљака, и на оне који Га се не боје, говори Господ Сведржитељ. Јер сам Ја Господ Бог ваш, и нећу Се изменити; и ви синови Јаковљеви уклонисте се од закона, и не сачувасте (га). Зато се обратите к Мени, и обратићу се к вама, говори Господ Сведржитељ, и блаженим ће вас звати сви незнабожни народи. И разумите да сам Ја Господ, Који изабира између праведнога и између безаконика у дан онај, у који ћу учинити добитак онима који Ме љубе. Познајте, дакле, и опомените се закона Мојсија слуге Мога, као што вам заповедаше на Хориву, свему Израиљу заповест закона. И ево, Ја ћу вам послати Илију Тесвићанина, пре но што дође Дан Господњи велики, светли, да управи срце оца ка сину, и срце човека ка ближњему своме; да не би дошавши поразио земљу убрзо, говори Господ Сведржитељ, Бог Свети Израиљев.

3. Читање из *Премудрости Соломонових*

(Глава 4, 7,
16–19 и 5, 1–7):

Праведник ако и сконча, биће у покоју. Праведник умирући осудиће неправеднике живеће. Јер ће видети кончину праведника, и неће разумети, шта су одлучили о њему; јер поврже Господ безбожнике безгласне ничице, и поколебаће их из основе, и до последњег ће опустети и биће у муци, и спомен ће њихов пропасти. Јер ће доћи у схватање својих сагрешења уплашени, и изобличће их наспрам безакоња њихових. Тада ће стати са смелошћу многим праведник, пред лицем увредитеља његових, и који поричу трудове његове. Видећи пак њега смутиће се страхом многим, и забезекнуће се преславном спасењу његовом. Јер ће рећи у себи кајући се, и у тескоби духа уздахнуће, и рећи ће: Овај беше кога смо ми безмници некада имали за подсмех, и за причу изругивања. Живот његов сматрасмо за лудост, и кончину његову за безчасну. Како се уброја у синове Божије, и међу светима је његов удео? Дакле, заблудесмо са пута истине, и светлост правде не заблиста нам, и сунце нам не засија. Испунисмо се безаконих путева, и погибели, и хоћасмо стазама непроходним, а пут Господњи не разумесмо.

МАРТ 9: Св. 40 МУЧЕНИКА СЕВАСТИЈСКИХ

(Паримије Мученика; Грчки Минеј нема)

МАРТ 25:

БЛАГОВЕСТИ ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ

1. Читање из *Књи́ге Посѣања*

(Глава 28, 10–17):

Изиђе Јаков од студенца заклетве, и пође у Харан. И нађе (једно) место, и леже да спава, јер сунце залажаше. И узе од камења тог места и стави себи под главу; и заспа у месту оном. И виде сан, и гле, лествица утврђена (=ослоњена) на земљи, чији врх досезаше до неба; и Анђели Божији узлажаху и силажаху по њој. А Господ се наслањаше на њу, и рече: Ја сам Господ Бог Авраама оца твога, и Бог Исаков, не бој се. Земљу, на којој спаваш на њој, теби ћу је дати, и семену твоме. И биће семе твоје као песак земаљски, и прошириће се на море, и на југ, и на север, и на исток; и благословиће се у теби сва племена земаљска, и у семену твоме. И ево, Ја сам с тобом чувајући те на сваком путу, где будеш пошао; и вратићу те у земљу ову, јер те нећу оставити, док не учиним све што сам ти рекао. И устаде Јаков од сна свога, и рече: Господ је на месту овом, а ја не знадох. И устраши се, и рече: Како је страшно место ово! Није то (друго), него је Дом Божији, и ово су Врата небеска.

2. Читање из *Пророшѣва Језекијиних*

(Глава 43, 27 и 44, 1–4):

Тако говори Господ: Биће од дана осмога и даље, учиниће свештеници на жртвенику жртве свеспаљенице ваше, и што је за спасење ваше, и примићу вас, говори [Адо́нај] Господ. И обрати ме на пут врата Светих спољних, која гледају на исток, и она беху затворена. И рече Господ мени: Врата ова биће затворена, (и) неће се отворити, и нико неће проћи кроз њих,

јер Господ Бог Израилев ући ће кроз њих, и биће затворена. Зато што Вођ, Он ће сести на њима, да једе хлеб пред Господом. На путу Еламских врата ући ће, и по путу његовом изаћи ће. И одведе ме на пут врата која су на северу, наспрам Храма; и видех, и где испуњен би славе Храм Господњи.

3. Читање из *Прича Соломонових*

(Глава 9, 1–11):

Премудрост сазда себи дом, и постави седам стубова. Закла своје жртве, и наточи у чашу своје вино, и припреми своју трпезу. Посла слуге своје, позивајући узвишеном проповеђу на чашу, говорећи: Ко је неразуман, нека приђе к мени. И онима који потребују разум, рече: Дођите, једите хлебове моје, и пијте вино које вам наточих. Оставите безумље, и живећете, [да до века царујете — *Сирах* 6, 21]; и тражите разумност, да поживите, и достигнете разборитост у знању. Који кара зле, добиће (заузврат) себи бешчашће; а који изобличава безбожнога, себи ће навући погруд, [јер су изобличења безбожнога, њему ране]. Не изобличавај зле, да те не омрзну; изобличи мудрога, и заволеће те. Дај мудроме повод, и биће мудрији; укажи праведноме, и наставиће да прима (савете). Почетак мудрости је страх Господњи, и савет светих је разумност; јер познати закон, ствар је ума доброг. Јер (чинећи) на овај начин, живећеш дуго времена, и придодаће ти се године живота.

На ВЕЧЕРЊУ у ЛИТУРГИЈИ:

4. Читање из *Књиге Изласка*

(Глава 3, 1–8):

У дане оне, Мојсије дође на гору Хорив, и јави му се Анђео Господњи у пламену огњеном из купине. И виде, како купина гораше огњем, и купина не сагореваше. И рече Мојсије: Да приђем и погледам виђење ово велико, како не сагорева купина? И када виде Господ, да приступа да види, позва га Господ из купине, говорећи: Мојсије, Мојсије. А он одговори: Шта је? И рече (му): Не приближуј се овамо. Изуј обућу с ногу твојих, јер место, на којем ти стојиш, земља света јесте. И рече

му (Господ): Ја сам Бог оца твога, Бог Авраамов, и Бог Исаков, и Бог Јаковљев. А Мојсије окрену лице своје, јер се стиђаше да гледа пред Богом. И рече Господ Мојсију: Гледајући видех страдање народа мојега, који је у Египту, и вапај њихов услишах од настојника у (тешким) радовима. Јер знам патње њихове, и сиђох да их избавим из руке Египћана, и изведем их из земље оне, и уведем их у земљу добру и велику, у земљу која точи мед и млеко.

5. Читање из *Прича Соломонових*

(Глава 8, 22–30).

Господ ме је створио за почетак путева Својих, на дела Своја. Пре века основа ме у почетку, пре но што је земљу створио, и пре но што је саздао бездане, пре но што произађоше извори водени. Пре но што се горе утврдише, и пре свих брегова рађа ме. Господ створи земље и ненасељене (пустиње), и крајеве насељене под небом. Када припремаше небо, бејаш Му саприсутна; и када одређиваше Себи престо на ветровима. Када силнима чињаше вишње облаке, и као сигурне полагаше изворе поднебеске. Када постављаше мору границу своју, и воде да не пређу уста (=обале) његова, и јаким чињаше основе земље, бејаш код Њега усклађујућа. Ја бејаш којој се радоваше, у све дане весељах се пред лицем Његовим у свако време.

(*Новгородски Паримејник од ових 5 има само 3 Паримије:*
1) Изласка 3, 1–8; 2) Приче 8, 22–30; 3) Приче 9, 1–11)

АПРИЛ 10: Св. Свештеномуч. ГРИГОРИЈЕ Пети, Патријарх Цариградски

(обешен од Турака на Ускрс 1821. г. на капији Патријаршије у Фанару;
Службу му писао 1822. Митрополит Закинта Николај, допуњена 1871).

(*Паримије Мученика-Свештеномученика, као Св.Георгију, ниже).*

АПРИЛ 23:

Св. Великомученик ГЕОРГИЈЕ ПОБЕДОНОСАЦ

1. Читање из *Пророштва Исајиних*

(Глава 43, 9–12):

Тако говори Господ: Сви народи сабраше се заједно, и сабраће се кнезови из њих. Ко ће јавити ово међу њима? Или оно што је од почетка ко ће вам учинити да чујете? Нека доведу сведоке своје, и нека се оправдају, и да чују, и нека кажу истину. Бићете ми сведоци, и Ја сам сведок, говори Господ Бог, и Слуга (мој) Којега изабрах, да познате, и поверујете ми, и разумете, да Ја јесам. Пре Мене не беше другог бога, и после Мене неће бити. Ја сам Бог, и нема другога осим Мене спасавајућег. Ја објавих, и спасох, понизих, и не беше међу вама туђега⁷ (бога). Ви сте ми сведоци, и Ја сам Господ Бог. Од почетка Ја јесам, и нема ко ће из руке моје избавити. Учинићу, и ко ће то отклонити? Тако говори Господ Бог, Који вас избавља, Свети Израилљев.

2. Читање из *Премудрости Соломонових*

(Глава 3, 1–9):

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се за злобу излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свеплодницу прими их. И у време посете њихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. Судиће незнабожним народима, и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. Који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета (Његова) у изабранима Његовим.

3. Читање из Премудросѣи Соломонових

(Глава 5, 15–24
и 6, 1–3):

Праведници ће до века живети, и у Господа је плата њихова, и старање њихово у Вишњегa. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покрити, и мишицом (Својом) заштитити их. Узеће за свеоружје ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. Обући ће се у оклоп правде, и ставиће као шлем — суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви — преподобност (=светост); пооштриће гњев изненадни за мач. Бориће се заједно са њиме свет на безумнике; полетеће праволучне стреле муњевите, и као из благокруглог лука, из облака, на циљ полетеће, од каменометног гњева, тешки ће падати град. Узнегодоваће на њих вода морска, реке ће их потопити нагло. Стаће им насупрот ветар силан, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато, цареви, и разумите; научите се, судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је дата од Господа власт, и моћ од Вишњегa.

АПРИЛ 25: Св. Апостол и Јеванђелист МАРКО

(Паримије Св. Аѵсоѵла Јакова, Браѵа Божиеж, 23. Окѵобра, Грчки нема).

АПРИЛ 27: Спаљивање Моштију Светог САВЕ СРПСКОГ

(Паримије Свешѵ Саве, 14. Јануара, или Свешѵх Мученика)

АПРИЛ 29: Св. ВАСИЛИЈЕ Херцеговачки, Чудотворац ТВРДОШКИ и ОСТРОШКИ

1. Читање из Прича Соломонових (Главе 10, 7, 6; 3, 13–16;
8, 32–35, 4, 6, 11–12, 14, 17, 5–9; 22, 19; 15, 4):

Спомен је праведнога с похвалама, и благослов је Господњи на глави његовој. Блажен је човек који нађе мудрост, и

смртни који дозна разумност. Боље је њу куповати, неголи ризнице злата и сребра. Драгоценија је од драгог камења, а све часно није ње достојно. Јер дужина живљења и године живота у десници су њеној, а у левици њеној је богатство и слава. Из уста њених излази правда, а закон и милост на језику носи. Послушајте, зато, мене, о чеда! јер ћу говорити честитости; и блажен је човек који путеве моје сачува; јер су исходи моји исходи живота, и припрема се воља од Господа. Ради тога молим вас, и предлагем мој глас синовима људским. Ја мудрост, настаних савет, знање и мисао ја призвах. Мој је савет и сигурност, моја је разумност, моја је снага. Ја оне који ме воле љубим, и који мене траже наћи ће благодат. Схватите, незлобиви, оштроумност, и невоспитани пригните срце. Послушајте мене, јер ћу рећи честитости, и изнећу из уста правилности; јер ће истини учити грло моје; мрска су преда мном уста лажљива. Са правдом су све речи уста мојих, ништа у њима није искривљено, нити развраћено. Све је јавно пред лицем разборитих, и исправно онима који налазе знање. Поучавам вас истини, да буде на Господа нада ваша, и испунићете се Духа.

2. Читање из *Прича Соломонових* (Гл. 10, 31–32 и 11, 1–12):

Уста праведнога капљу мудрост, а језик неправеднога пропашће. Уста људи праведних знају благодати, а уста безбожних развраћају се. Мерила лажна мрзост су пред Господом, а мерило праведно угодно Му је. Где уће дрскост, тамо је и бешчашће; уста пак смиренних поучавају се мудрости. Савршење правих (људи) водиће их, а склизнуће одрицатеља (закона) уловиће их. Не користи имање у дан гњева, а правда ће избавити од смрти. Умирући праведник остави жалост (за собом), а погибелъ безбожних бива брзо и с лакоћом (примљена). Правда непорочнога просеца праве путеве, а безбожност упада у неправду. Правда људи правих избавиће их, а безсаветношћу заробљују се безаконици. Када сконча човек праведан, не пропада (му) нада, а похвала безбожних пропада. Праведни ће избећи уловљење, уместо њега предаје се безбожник. У устима безбожних је замка грађанима, а осећање праведних је добар пут (свима).

У добрима праведних утврдиће се град, [а у погибелји безбожних је весеље. У благослову правих узвисиће се град], а устима безбожних раскопаће се. Руга се грађанима оскудни памећу, а муж разборит проводи (живот) у спокојству.

3. Читање из *Премудросџи Соломонових* (Гл. 4, 7–15):

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у многолетности, нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, и узраст старости је живот непорочан. (Праведник) благоугодан поставши Богу, завољен би; и живећи посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лажне обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује ум незлобив. Скончавши за мало, испуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожуре (да изађе) из средине зловне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: да је благодат и милост на изабранима Његовим, и посета (Његова) у преподобнима Његовим.

АПРИЛ 30: Св. Апостол ЈАКОВ, брат Јована Богослова

(Паримије Св. Ајосџола Јакова, Браџа Божијез, 23. Окџобра;
или Св. Јована Боџослова, 26. Сейџембра; Грчки Минеј нема)

МАЈ 8: Св. Апостол и Јеванђелист ЈОВАН БОГОСЛОВ:

(Паримије њеџове 26. Сейџембра).

МАЈ 10: Свети Апостол СИМОН ЗИЛОТ

(као Св. Ајосџолу и Јеванђелисџу Јовану, 26. Сейџембра).

МАЈ 11: Св. Равноапост. МЕТОДИЈЕ и КИРИЛО

(Паримије као Св. Ј. Златџоустџу, 13. Новембра)

МАЈ 21: Св. Равноапостолни Цареви КОНСТАНТИН и ЈЕЛЕНА

1. Читање из *Треће Књиге о Царевима* (Глава 8, 22–23, 27–30):

Стаде Соломон пред лицем жртвеника Господњег, пред свом црквом (=сабрањем) Израиљевом, и подиже руке своје ка небу, и рече: Господе Боже Израиљев, нема Бога као што си Ти на небу горе и на земљи доле. Јер ако небо и небо над небесима нису Теби довољни, како ће Дом (=Храм) овај, којег саздах Имену Твоме? Ипак ћеш погледати на молитву моју, Господе Боже Израиљев, да чујеш благодарење којим Ти се слуга Твој моли пред Тобом данас. Да буду очи Твоје отворене на Дом овај дању и ноћу, на место за који си рекао: Биће Име моје тамо. Да услишиш молитву којом се моли слуга Твој на месту овом дању и ноћу. И да услишиш мољење слуге Твога, и народа Твога Израиља, за оно што се моле (Теби) на месту овом, и Ти ћеш услишити на месту обиталишта Твога на небу, и учинићеш, и милостив ћеш (им) бити.

2. Читање из *Пророштва Исајиних* (Гл. 61, 10–11 и 62, 1–5):

Нека се обрадује душа моја Господу, јер ме обуче у хаљину спасења, и одеждом весеља одену ме; као жениху стави ми венац, и као невесту украси ме лепотом; и као земља која израста цвет свој, и као врт што семена своја произниче, тако ће произрасти Господ [Господ] правду, и весеље пред свима народима. Сиона ради нећу заћутати, и Јерусалима ради нећу одступити, док не изиђе као светлост правда моја, и спасење моје као светиљка распали се. И видеће народи правду Твоју, и сви цареви славу Твоју; и назову те именом твојим новим, којим ће га Господ именовати. И бићеш венац лепоте у руци Господњој, и круна царства у руци Бога твога. И нећеш се више назвати Остављен, и земља твоја неће се више назвати Пуста; јер ћеш се ти назвати Воља моја, и земља твоја Насељена (=Васељена); јер благоволе Господ у теби, и земља ће се твоја заједно населити. И као што младић живи са девојком, тако ће поживети синови твоји са тобом; и биће као што се радује жених невести, тако ће се обрадовати Господ теби.

3. Читање из Пророштва Исајиних

(Глава 60, 1–16):

Светли се, светли се, Јерусалиме, јер дође светлост твоја, и слава Господња на теби засија. Гле, тама ће покрити земљу, и мрак на народе, а на теби ће се јавити Господ, и слава ће се Његова на теби видети. И поћи ће цареви светлом твојим, и народи светлошћу твојом. Подигни унаоколо очи твоје, и види сабрану децу твоју; ево дођоше сви синови твоји издалека, и кћери твоје узеће се на рамена. Тада ћеш видети, и обрадоваћеш се, и убојаћеш се, и ужаснути срцем, јер ће се приложити теби богатство морско, и народа и племена. И доћи ће теби стада камила, и покриће те камиле мадијамске и гефарске; сви ће од Саве доћи носећи злато, и тамјан ће донети, и драги камен, и спасење Господње благовестиће. И све овце кидарске сабраће се теби, и овнови невеотски доћи ће теби, и узнеће се пријатне (жртве) на жртвеник твој, и дом молитве моје прославиће се. Који су (то), који као облаци лете, и као голубови са птићима к мени? Мене острва очекиваше, и лађе тарсиске међу првима, да доведу децу твоју издалека, и сребро и злато њихово са нама, ради Имена Господњег Светога, и да буде Свети Израиљев славан. И сазидаће синови инородни зидове твоје, и цареви њихови предстојаће теби; јер за гњев мој пазих те, и за милост моју заволах те. Отвориће се врата твоја, Јерусалиме, заувек, дању и ноћу неће се затворити, да уведе у тебе војска незнабожних народа, и цареви њихови довођени. Јер народи и цареви, који ти не буду служили, пропаће, и народи ће пустошју запустети. И слава Ливанова теби ће доћи, са кипарисом и бором и кедром заједно, да прославе место свето моје, [и место ногу мојих прославићу]. И поћи ће к теби бојећи се синови оних који су те понизили и радражили те, и поклониће се стопама ногу твојих сви који су те радражили; и назваћеш се Град Господњи, Сион Светога Израиљева. Зато што си био остављен и омрзнут, и (што) не беше помагача теби, поставићу те за радост вечну, весеље нараштајима нараштаја. И сисаћеш млеко незнабожних народа и богатство царева јешћеш, у познаћеш да сам Ја Господ, Који те спасавам, и Који те избављам, Бог Израиљев.

**МАЈ 22: Св. Великомученик Краљ
ЈОВАН ВЛАДИМИР Српски**

(Паримије Мученику)

**МАЈ 25: Треће ОБРЕТЕЊЕ Главe
Светог ЈОВАНА КРСТИТЕЉА**
(Паримије I и II Обрећењу, 24. Фебруара; Грчки нема)

**ЈУНИ 11: Свети Апостоли
ВАРТОЛОМЕЈ и ВАРНАВА**
(Грчки нема, иначе Паримије Св. Ајосџолима Пејтру и Павлу, 29. Јуна)

ЈУНИ 15: Св. Великомученик ЛАЗАР КОСОВСКИ
(Паримије: Цару Константину (21. маја) 1., и Мученику 1. и 2.)

**ЈУНИ 15: Свети МУЧЕНИЦИ и
НОВОМУЧЕНИЦИ Српски**
(Паримије Мученицима)

**ЈУНИ 19: Свети Апостол ЈУДА (Јаковљев),
Брат Господњи**

1. Читање Саборне Посланице Јудине (Глава 1, 1–10):

Јуда, слуга Исуса Христа, а брат Јаковљев, призванима, освећенима Богом Оцем и сачуванима Исусом Христом: Милост и мир и љубав да вам се умножи. Љубљени, старајући се на сваки начин да вам пишем о општем спасењу, имадох потребу да вам пишем молећи да се борите за веру једанпут предану светима. Јер се увукоше неки људи одавно унапред записани за ову осуду, безбожници који благодат Бога нашега изврћу на разврат, и одричу се јединога Владике и Господа нашега Исуса Христа. А хоћу да вас подсетим, што ви свакако знате, да Господ спасив и народ из земље Египатске, погуби затим оне који не вероваше; и анђеле који не одржаше своје достојанство, него напустише своје боравиште, оставио је за суд

великога Дана у оковима вечним под мраком, као што Содом и Гомор, и градови око њих који се беху на њима сличан начин одали блуду и повели за другим телом, стоје као пример, подвргнути осуди огња вечнога. Слично, дакле, и ове сањалице скрнавe тело и презиру Господство (Божије), а на славе хуле. А Михаило Арханђел, када препирући се са ђаволом говораше о Мојсијевом телу, не усуди се изрећи хулнога суда, него рече: Господ нека ти запрети! А ови хуле на оно што не знају; а што по природи као бесловесне животиње знају, у томе се развраћају.

2. Читање *Саборне Посланице Јудине*

(Глава 1, 11–16):

Љубљени, тешко онима који путем Каиновим пођоше и у превару Валаамове плате упадоше, и побуном Корејевом изгибоше. Они су ругло на вашим вечерама љубави, једу и с вама без зазора, себе напасају и; облаци безводни, које ветрови витлају; дрвета јесења, бесплодна, двапут умрла, и из корена ишчупана; бијесни таласи морски који се пенушају својим срамотама; звезде луталице, за које се мрак таме чува занавек. Али и за ове пророкова Енох, седми од Адама, говоре и: Гле, иде Господ са хиљадама хиљада светих Својих, да учини суд над свима, и да покара све безбожнике за сва њихова безбожна дела којима безбожност чинише, и за све дрске речи које безбожни гешници говорише против Њега. Ово су гунђала, роптаци, који ходе по жељама својим, и уста њихова говоре надувене речи, и ради користи ласкају људима.

3. Читање *Саборне Посланице Јудине*

(Глава 1, 17–25):

А ви, љубљени, сетите се речи које су ве казали апостоли Господа нашег Исуса Христа, јер вам говораху да ће се у последње време појавити ругачи који ће ходити по својим безбожним жељама. Ово су они који стварају раздоре, чулни су и Духа немају. А ви, љубљени, изградујте себе својом најсветијом вером, молећи се у Духу Светоме, одржите себе у љубави Божијој, очекујући милост Господа нашег Исуса Христа за

живот вечни. И са расуђивањем једнима будите милостиви, а друге у страху спасавајте отимајући их из огња, а треће карајте са страхом, мрзећи и хаљину опогањену од тела. А Ономе који вас може сачувати безпрекорне и поставити пред славом Својом непорочне у радости, Јединоме премудроме Богу, Спаситељу нашем, кроз Исуса Христа, Господа нашега, слава и величанство, моћи власт пре свих векова, и сада, и у све векове! Амин.

ЈУНИ 24: РОЂЕЊЕ Светог ЈОВАНА ПРЕТЕЧЕ

1. Читање из *Књиге Посијања*

(Глава 17, 15–17, 19
и 18, 10–14 и 21, 1–2, 4–8):

Рече Бог Аврааму: Сара жена твоја, неће се звати име њено Сара, него Сарра ће бити име њено. И благословићу је, и даћу ти од ње чедо; и благословићу је, и биће у народе, и цареви народâ изаћиће од њега. И паде Авраам на лице [своје], и насмеја се и рече у мисли својој говорећи: Еда ли ће се стогодишњаку родити син, и еда ли ће Сара, будући деведесет година, родити? А рече Бог Авраму: Да, ево Сара жена твоја родиће ти сина, и назваћеш му име Исак. И поставићу завет мој са њим за завет вечни. Авраам пак и Сара беху стари и зашли у дане, а Сари је престало што бива у жена. И насмеја се Сара у себи говорећи: Како ми се не догоди до сада? а и господар ми је стар. И рече Господ Авраму: Зашто се насмеја Сара у себи говорећи: Зар ћу заиста родити? јер сам остарила. Зар је немоћна реч код Бога? И Господ посети Сару, као што рече. И зачевши роди Сара Авраму сина у старости у време, као што му говораше Господ. И обреза Авраам Исака у осми дан, као што му заповеди Бог. А Авраму беше година сто, кад му се роди Исак син његов. А Сара рече: Смех ми учини Господ; јер кад неко чује, смејаће ми се. И рече: Ко ће јавити Авраму да Сара доји дете? јер родих сина у старости мојој. И узрасте дете, и одби се од дојке. И учини Авраам гозбу велику, у дан у који се одби од дојке Исак син његов.

(Црквенословенски Минеј, изд. Кијев 1893–4. г., уместо овога има 1 Мојс. 18, 1–14)

2. Читање из *Књи́ге о Судијама* (Глава 13, 2–8, 13–14, 17–18, 21)

У дане оне, би човек од колена Данова, и име му Маноје, и жена његова (беше) неплодна. И јави се Анђео Господњи жени, и рече јој: Ево ти си неплодна, и зачећеш у утроби, и родићеш сина. И сада чувај се, не пиј вина ни сикера, и не једи ништа нечисто. Јер ево, ти ћеш у утроби зачети, и родићеш сина, и железо (=маказе) неће прећи преко главе његове, јер ће назореј Богу бити дете из утробе, и он ће почети спасавати Израил из руку иноплеменика (=Филистејаца). И дође жена и рече мужу своме, говорећи: Човек Божији дође к мени, и изглед његов као изглед Анђела Божијег светао веома; и питах га: одакле си? И име своје не каза ми. И рече ми: Ево ћеш у утроби зачети, и родићеш сина; и сада не пиј вина ни сикера, и не једи ништа нечисто; јер ће назореј Богу бити дете из утробе, све до дана смрти његове. И помоли се Маноје Богу, и рече: Зар мени (дође), Господе, човек Божији, кога си нам послао! нека дође и посети нас, и просвети нас, шта ћемо учинити детету које ће се родити? А дође Анђео к Маноју, и рече: Од свега што рекох жени твојој нека се чува, што производи од винограда, да не једе, и вина и сикера да не пије. И рече Маноје Анђелу Господњем: Како је име твоје? да када се испуни реч твоја, прослави-мо те. И рече му Анђео Господњи: Зашто ти питаш име моје? И то је чудно. И не придода више Анђео Господњи да се јави Маноју и жени његовој.

(Црквенословенски Минеј, изд. 1904. г. има све сјихове гл. 13, 2–20)

3. Читање из *Пророштва Исаијиних* (Глава 40, 1–3, 9 и 41, 18 и 45, 8 и 48, 20–21 и 54, 1):

Тако говори Господ: Тешите, тешите, народ мој, говори Господ. Свештеници, говорите у срце Јерусалиму, умолите га, јер се умножи понижење његово; јер се разреши грех његов, јер прими из руке Господње сугуба сагрешења своја. Глас је вапијућег у пустињи: Припремите пут Господњи, правим чините стазе Богу нашем. На гору високу узиђи, благовестуј Сиону, узвишавај снагом глас свој, благовестуј Јерусалиму: Узнесите, не бојте се. Ја сам Господ Бог, ја ћу услышити убоге Израиљеве, и нећу их оставити. Него ћу отворити са горе реке, и

усред поља изворе; учинићу пустињу лугом, и ожеднелу земљу у изворе воде. Нека се узвесели небо с више, и облаци нека капљу правду. Нека засија земља, и нека израсте милост, и правда да засија заједно. Глас весела објавите, и нека буде чувено; објавите све до краја земље, говорите, да је избавио Господ слугу Свога Јакова; и ако ожедне у пустињи, источиће им воду из камена. Узвесели се неплодна која не рађаш, кликни и повичи ти која немаш порођајних мука, јер су многа деца пусте (=неплодне), већма од оне која има мужа, говори Господ.

(Новгородски Паримејник има ове Паримије: 1) Малахија 3, 1–4 (скраћена 2. на Усековање); 2) Исаија 48, 17–22 и 49, 1–4 (ишло је варијација ове 3. њрејходне); 3) Исаија 49, 6–10).

ЈУНИ 29: Свети Првоврховни АПОСТОЛИ ПЕТАР и ПАВЛЕ

1. Читање *Саборне Посланице Прве Пейрове* (Глава 1, 3–9)

Љубљени, Благословен Бог и Отац Господа нашега Исуса Христа, Који нас по великој милости Својој препороди за живу наду васкрсењем Исуса Христа из мртвих, за наследство не-пропадљиво и неокаљано и неувенљиво, које је сачувано на небесима за вас, силом Божијом чуване кроз веру на спасење, спремљено да се открије у последње време; у Њему се радујте, иако сте сада мало, ако треба, ожалостњени различитим искушењима, да се вредност ваше вере, драгоценија од злата пропадљивог, но огњем испитиваног, нађе на хвалу и част и славу, када се јави Исус Христос; Којега не видевши љубите, и Њега сад не гледајући но верујући, радујете се радостју неисканом и прослављеном, примајући крај вере своје: спасење душа.

2. Читање *Саборне Посланице Прве Пейћрове* (Гл. 1, 13–25 и 2, 1–6):

Љубљени, опасавши бедра разума свога, будите трезвени, сасвим се надајте благодати која ће вам се донети откривењем Исуса Христа. Као чеда послушности не поводите се за пређашњим жељама из времена вашег незнања, него по Светоме Који вас је позвао, будите и сами свети у свему живљењу. Јер је написано: Будите свети, јер сам Ја Свет. И ако зовете Оцем Онога који, не гледајући ко је ко, суди свакоме по делу, проводите у страху време вашег странствовања, знајући да се пропадљивим сребром или златом не икупите из својега сујетнога живљења, од отаца вам преданог, него часном крвљу Христа, као Јагњета непорочног и безазленог, Предвиђеног још пре постања света, а Јављеног у последња времена ради вас, који кроз Њега верујете у Бога који Га подиже из мртвих, и даде Му славу, тако да ваша вера и надање буду у Бога. Душе своје очистивши Духом у послушању истине за братољубље нелицемерно, од чиста срца љубите једни друге искрено, препорођени не од семена трулежног него нетрулежног, речју живог Бога која остаје довека. Јер је свако тело као трава, и свака слава човечија као цвет травни: осуши се трава, и цвет њезин отпаде. Али реч Господња остаје увек. А то је та реч која је вама благовештена. Одбацивши, дакле, сваку злобу и свако лукавство и лицемерје, и завист и сва оговарања, жарко желите разумнога и правога млека, као новорођена деца, да о њему узрастете за спасење, ако већ окусите да је благ Господ. Приступајући Њему, Камену живом, од људи одбаченом, али од Бога изабраном, драгоценом, и ви сами као живо камење зидајте се у дом духовни, свештенство свето, да бисте приносили жртве духовне, благопријатне Богу, кроз Исуса Христа. Јер стоји у Писму: Ево полажем у Сиону Камен крајеугаони, изабрани, драгоцен; и ко у Њега верује неће се постидети.

3. Читање *Саборне Посланице Прве Пейћрове* (Гл. 2, 11–24):

Љубљени, молим вас као путнике и странце, да се чувате од телесних жеља, које војују на душу. Владајте се добро међу незнабошцима, да би за оно за што вас опадају као злочинце,

видевши ваша добра дела, славили Бога у дан похођења. Будите, дакле, покорни сваком реду људском, Господа ради: ако цару, као господару; ако ли намесницима, као његовим посланицима за осуду злочинцима, а за похвалу онима који добро чине. Јер је тако воља Божија да добро чинећи ућуткујете незнање безумних људи; као слободни, а не као они који користе слободу за прикривање злобе, него као слуге Божије. Свакога поштујте, братство љубите, Бога се бојте, цара поштујте. Слуге, будите покорни са сваким страхом господарима, не само добрима и благима него и грубима. Јер то је благодат, ако неко подноси жалости по савести ради Бога, страдајући неправедно. Јер каква је похвала ако грешите па кажњавани, подносите? Него ако добро чините па подносите страдања, то је угодно пред Богом. Јер сте на то и позвани, јер и Христос пострада за вас, остављајући вам пример да идете Његовим стопама; Он греха не учини, нити се нађе превара у устима Његовим; Он вређан, не узвраћаше увредом; страдајући не прећаше, него је препустио Ономе који праведно суди. Он грехе наше Сам изнесе на телу Својем на дрво, да за грехе умремо, и за правду живимо, јер се Његовом раном исцелисте.

(Новгородски Паримејник има 2. Паримију крају: 1 Пејср. 1, 13–19).

29. ЈУНИ: Св. Првоврховни АПОСТОЛ ПАВЛЕ

(Новија Грчка Служба, када слави Храм њејов)

1. Читање из Дела Ајосѿолских

(Глава 9, 1–22):

У дане оне, Савле, још дишући претњом и убиством на ученике Господње, приступи првосвештенику, и затражи од њега посланице у Дамаск за синагоге, да ако кога нађе који је од овога Пута, и људе и жене, свезане доведе у Јерусалим. А кад путоваше и дође близу Дамаска, изненада обасја га светлост са неба, и паднувши на земљу чу глас где му говори: Савле, Савле, зашто ме гониш? А он рече: Ко си ти, Господе? А Го-

спод рече: Ја сам Исус којега ти гониш, — тешко ти је против бодила праћати се. А он дрхтећи од страха рече: Господе, шта ћу да чиним? А Господ му рече —, него устани и уђи у град, па ће ти се казати шта треба да чиниш. А људи који путоваху с њим стајаху неми, чујући глас, а никога не видећи. А Савле устаде са земље и отвореним очима својим никога не виђаше. Они га узеше за руку и уведоше у Дамаск. И беше три дана слеп, и не једе, нити пи. А у Дамаску беше један ученик, по имену Ананија, и рече му Господ у виђењу: Ананија! А он рече: Ево ме, Господе! А Господ њему: Устани и иди у улицу која се зове Права, и тражи у дому Јудином по имену Савла Таршанина; јер гле, он се моли Богу, И виде у виђењу човјека, по имену Ананију, где уђе и метну руку на њега да прогледа. А Ананија одговори: Господе, чуо сам од многих за тога човека колико зла почини светима твојима у Јерусалиму. И овде има власт од првосвештеника да веже све који призивају Име твоје. А Господ му рече: Иди, јер ми је он сасуд изабрани, да изнесе Име моје пред незнабошце и царе и синове Израилеве; А ја ћу му показати колико му ваља пострадали за Име моје. И отиде Ананија, и уђе у кућу, и метнувши руке на њега рече: Савле брате, Господ Исус, који ти се јави на путу којим си ишао, послао ме је да прогледаш и да се испуниш Духа Светога. И одмах отпаде од очију његових као крљушт, и прогледа, и уставши крсти се; И узевши храну, окрепи се. И би Савле неколико дана са ученицима који беху у Дамаску. И одмах по синагогама проповедаше Исуса да је он Син Божији. А сви који слушаху чуђаху се и говораху: Није ли ово онај што у Јерусалиму сатираше оне који призивају Име ово, и не дође ли овде за то да их везане води првосвештеницима? А Савле све више јачаше, па збуњиваше Јудејце који живе у Дамаску, доказујући да је ово Христос.

2. Читање из Дела Ајосћолских

(Глава 17, 16–34):

У дане оне, док Павле чекаше Силу и Тимотеја у Атини, ражести се дух његов у њему гледајући град пун идола; И расправљаше са Јудејцима и са побожнима у синагоги, и на тргу сваки дан са онима с којима се сусреташе. А неки од философа

эпикурејаца и стојичара препираху се с њим; и једни говораху: шта хоће овај празнослов да каже? А други: Изгледа да је проповедник туђих богова. Јер им проповедаше јеванђеље о Исусу и васкрсењу. Па га узеше и одведоше на Ареопаг говорећи: Можемо ли знати каква је та нова наука коју ти казујеш? Јер нешто ново мећеш у наше уши; хоћемо, дакле, да знамо шта би то могло бити. А сви Атињани и досељени странци ни за шта се друго нису занимали, него да штогод ново говоре или слушају. А Павле ставши наред Ареопага рече: Људи Атињани, по свему вас видим да сте врло побожни. Јер пролазећи и посматрајући ваше светиње, нађох и жртвеник на коме беше написано: Непознатоме Богу. Онога, дакле, којег не знајући поштујете тога вам ја проповедам. Бог који је створио свет и све што је у њему, Који је Господ неба и земље, не станује у рукотвореним храмовима, нити прима угађања од руку човечијих, као да нешто треба Њему, Који сам даје свима живот и дихање и све. И створио је од једне крви сваки народ човечанства да станује по свему лицу земаљскоме, и поставио је напријед одређена времена и меће њихова борављења; да траже Господа, не би ли га додирнули и нашли, мада Он није далеко ни од једнога од нас. Јер у Њему живимо, и крећемо се, и јесмо; као што су и неки од ваших песника рекли: Јер Његов и род јесмо. Кад смо, дакле, род Божији, не треба да мислимо да је Божанство подобно злату или сребру или камену, резаном по вештини и замисли човечијој. Али не гледајући Бог на времена незнања, сад заповеда свима људима свуда да се покају. Јер је установио дан у који ће судити васељени по правди преко човека којег одреди и даде свима веру васкрснувши Га из мртвих. А кад чуше за васкрсење мртвих, једни се ругаху а други рекоше: Да те чујемо опет о томе. И тако Павле отиде из њихове средине. А неки људи приставши уз њега повероваше, међу којима беше Дионисије Ареопагит, и жена по имену Дамара, и други с њима.

3. Читање из 2. Посланице Тимотеју (Глава 4, 1–8, 16–18):

Чедо Тимотеје, ја те, дакле, заклињем пред Богом и Господом нашим Исусом Христом, Који ће судити живима и мртви-

ма јављањем Својим и Царством Својим: Проповедај реч, настој у време и невреме, покарај, запрети, утеши, са сваком стрпљивошћу и поуком. Јер ће доћи време када здраве науке неће подносити, него ће по својим жељама окупити себи учитеље да их чешу по ушима; и одвратиће уши од истине, а окренути се бајкама. А ти буди трезвен у свему, злопати се, врши дело јеванђелиста, служење своје испуни. Јер ја се већ приносим на жртву, и време мојега одласка настаде. Дobar рат ратовах, трку заврших, веру одржах. Сад ме чека венац правде, који ће ми у онај Дан дати Господ, праведни Судија; али не само мени, него и свима који с љубављу очекују долазак Његов. При мојој првој одбрани нико не оста са мном, него ме сви оставише. Нека им се не урачуна! Али Господ би са мном и оснажи ме, да се кроз мене рашири проповијед и да чују сви незнабошци; и бих избављен из уста лавових. И избавиће ме Господ од свакога злог дела и спасти за Царство Своје небеско; Њему слава у векове векова. Амин.

(Јеванђеље Јуџарње 11; Ајосѿол 2. Коринћ. 11, 21–12, 9; Јеванђ. ѿ Луки 10, 16–21)

ЈУЛИ 1:

Св. Мученици КОЗМА и ДАМЈАН, Бесребреници

(Паримије Мученика)

ЈУЛИ 5:

Св. АТАНАСИЈЕ Атонски и СЕРГИЈЕ Радоњешки

(Паримије Прейодобних, а Св. Серџију ѿд 25. Сeјѿембар)

ЈУЛИ 10: Св. АНТОНИЈЕ Кијево-Печерски

(Паримије Прейодобном)

ЈУЛИ 11:

Св. Великомученица ЕФИМИЈА Свехвална

(Паримије Мученика–Мученице)

ЈУЛИ 12: Спомен Иконе

Пресвете БОГОРОДИЦЕ ТРОЈЕРУЧИЦЕ

(Паримије као Владимирској и Казанској Икони, као Усѿенију)

ЈУЛИ 15:**Св. Равноапостолни Кнез ВЛАДИМИР Руски***(Паримије Св. Цару Констјанџину, 22. маја)***ЈУЛИ 13/19: НЕДЕЉА****Светих ОТАЦА ШЕСТ Васељенских Сабора:***(Грчки Минеји и Паримејник из 1271. г.: Св. Отаца ЧЕТВРТОГ Васељенског Сабора)**(Паримије Недеље Светих Отаца, јод 11/18. Октобар)***ЈУЛИ 19: Св. СТЕФАН ДЕСПОТ Српски****и Св. Мајка ЕВГЕНИЈА-Милица***(Паримије: 1. Цара Констјанџина, а 2. и 3. Прейодобних жена)***ЈУЛИ 20: Св. ПРОРОК ИЛИЈА ТЕСВИЋАНИН****1. Читање из Треће Књиџе о Царевима***(Глава 17, 1–24).*

Би реч Господња Илији пророку, и рече ка Ахаву: Жив је Господ Бог над војскама, Бог Израилев, Којему предстадох данас пред Њим, да неће бити година ових росе ни кише, него само на реч уста мојих. И дође реч Господња Илији, говорећи: Иди одавде на исток, и сакри се у потоку Хорату, који је наспрам Јордана; и пићеш воду из потока, и гавранима ћу заповедити да те хране онде. И отиде и учини Илија по речи Господњој, и седе крај потока Хората наспрам Јордана. И гавранови му доношаху хлебове ујутро и месо предвече, и из потока пијаше воду. И би после дана (неких), пресуши поток, јер не би кише на земљи. И дође реч Господња Илији говорећи: Устани и иди у Сарепту Сидонску и остане тамо; и ево, заповедио сам онде жени удовици да те прехрани. И устаде и отиде у Сарепту; и дође на врата града. И гле, онде жена удовица скупљаше дрва. И повика за њом Илија и рече јој: Донеси

ми мало воде у суду, да пијем. И (она) пође да узме. И повика за њом Илија, и рече: Узми ми и комад хлеба у руци твојој, да једем. И рече жена: Жив је Господ Бог твој, ако имам печенога хлеба, него само колико шака брашна у копањи, и мало уља у крчагу; и ево сакупићу два дрвцета, и ући ћу и направити ћу га себи и деци мојој, да поједемо и умремо. И рече јој Илија: Не бој се! Ући и учини по речи твојој; али учини најпре мени отуда мали хлеб печени, и донећеш ми; а себи и деци твојој начинићеш после. Јер тако говори Господ Бог Израилев: Копанђа брашна неће нестати и крчаг уља неће се умањити, до дана када Господ да кишу на земљи. И отиде жена, и учини по речи Илијиној; и једе она, и он, и деца њена. И од тога дана копанђа брашна не нестане, и крчаг уља не умањи се, по речи Господњој, коју рече руком Илијином. И би после тих речи (=догађаја), и разболе се син жене, домаћице куће, и би болест његова врло јака, докле не преста у њему дух (његов) (=док не издахну). И рече жена Илији: Шта је теби до мене, човече Божији? Дошао си к мени да споменеш грехе моје, и да усмртиш сина мога? И рече Илија њој: Дај ми сина твога. И узе га из наручја њеног, и узнесе га у горњицу (=горњу собу), у којој сам борављаше онде, и положи га на постељу своју. И завапи Илија (Господу), и рече: Авај, Господе! Сведоче ове удовице, код које боравим код ње; Ти злоучини да јој усмртиш сина. И дуну у дете три пута, и призва Господа, и рече: Господе Боже мој, нека се врати душа детета овог у њега. И би тако. И повика [Илија, и услиша Господ глас Илијин, и поврати се душа детета у њега], и оживе дете. И узе Илија дете, и сведе га са горњице у дом, и даде га мајци његовој. И рече Илија: Гледај, жив је син твој. И рече жена Илији: Ево то познадох, да си ти човек Божији, и реч је Господња у устима твојим истинита.

2. Читање из *Треће Књиге о Царевима* (Глава 18, 1, 17–40, 44, 42, 45–46 и 19, 1–16).

И дође реч Господња Илији Тесвићанину, у трећој години (царства Ахавова), говорећи: Отиди и јави се Ахаву, и даћу кишу на лице земље. И би када виде Ахав Илију, и рече му: Јеси ли ти тај који упропашћујеш Израил? И рече Илија: Не упропаш-

ћујем ја Израилъ, него ти и дом оца твога, зато што ви остависте Господа Бога свога, и идосте за Вâлом. И сада, пошаљи и сабери к мени сав Израилъ, на гори Кармилу, и пророке Валове, четиристо и педесет, и пророке лугова четири стотине, који једу за трпезом Језавељином. И посла Ахав у сав Израилъ, и сабра све пророке на гору Кармилску. И приступи им Илија свима, и рече им Илија: Докле ћете ви храмати на оба колена ваша? Ако је Господ Бог, идите за Њим; а ако је Вâl тај, идите за њим. И не одговори му народ (ни) речи. И рече Илија народу: Ја сам остао пророк Господњи једини, а пророци лугова четири стотине. Зато, нека нам се дадну два вола, и нека изаберу себи једнога, и нека разделе (на удове), и нека поставе на дрва, и огањ да не стављају. И ја ћу учинити (исто) с другим волом, и огањ нећу стављати. И вичите у име богова ваших, а ја ћу призвати у Име Господа Бога мога. И биће Бог који послуша огњем, Он је Бог. И одговори сав народ, и рече: Добра је реч, коју си рекао данас. И рече Илија пророцима срамним: Изаберите себи јунца једнога, и учините први ви, јер сте ви многи, и призовите у име Бога вашег, и огањ не стављајте. И узеше јунца, и учинише тако. И призиваху име Вâла од јутра до подне, говорећи: Услиши нас, Вâле, услиши нас! И не беше гласа, и не беше услишања. И трчаху около жртвеника који начинише. И би подне, и ругаше им се Илија Тесвићанин, и рече: Призивајте гласом јаким, јер бог ваш (можда) има заузеће (послова). И можда је у некој нужди, или можда спава, и пробудиће се. И призиваху гласом великим, и параше се по свом обичају ножевима и бријачима, док се не изли крв по њима; и прорицаху, док не дође предвече. И би до времена да се узнесе жртва, и не беше гласа. И проговори Илија Тесвићанин пророцима идола, говорећи: Отступите од сада, и ја ћу учинити моју жртву свеспаљеницу. И склонише се они, и ућуташе. И рече Илија народу: Приступите к мени (ближе). И приступи сав народ к њему. И узе Илија дванаест каменова по броју племена Израилевих, као што му рече Господ говорећи: Израилъ ће бити име твоје. И сагради камење у Име Господње, исцеливши (претходни) жртвеник који беше раскопан, и направи море (=ров око-

ло) које смешта два ведра семена (=око 20 ока воде) около жртвеника. И сложи цепанице дрвета на жртвеник који направи, и расече жртву свеспаљеницу и постави (је) на дрва и сложи на жртвеник, и рече: Донесите ми четири ведрице воде и излите на жртву свеспаљеницу и на дрва; и учинише тако. И рече: удвостручите; и удвостручише. И рече: Утростручите, и утростручише. И тецијаше вода око жртвеника, и напуни се ров водом. И завапи Илија на небо, и рече: Господе Боже Авраамов и Исаков и Јаковљев, послушај ме, Господе, послушај ме данас огњем, и нека позна сав народ овај да си Ти Господ Бог Израилев, и ја слуга Твој, и ради Тебе учиних дела ова. Услиши ме, Господе, услиши ме огњем, и нека позна народ овај, да си Ти Господ Бог [Једини], и Ти обрати срце народа овога назад [за Тобом]. И паде огањ од Господа са неба, и спали жртву свеспаљеницу и дрва и воду која беше у рову, и камење, и прашину спали огањ. И паде сав народ на лице своје, и рече: Заиста је Господ Бог, Он је Бог. И рече Илија народу: Похватајте пророке Ваљове, нико од њих да се не спасе. И похваташе их, и сведе их Илија у поток Кисон, и тамо их поби. И рече Илија после тога Ахаву: Узиђи, и једи и пиј, јер (чују се) гласови корака кише. И узиђе Ахав да једе и пије. А Илија узиђе на Кармил, и преклони се на земљу, и стави лице своје међу колена своја, и помоли се Господу. И рече дечаку своме: Узиђи и погледај пут мора (Средоземног); и погледа дечак и рече: Нема ништа. И рече Илија: И ти се врати седам пута. И врати се дечак седам пута. И би седмог пута, и гле облак мали као стопе човека, који ношаше воду (кише). И рече: Узиђи и реци Ахаву: Упрегни кола своја и сиђи, да те не ухвати киша. И би до овде и онде небо се смрачи облацима и ветром, и би велика киша. И плакаше и иђаше Ахав до Језраела. И рука Господња би на Илији; и препојасав бедра своја, и трчаше пред Ахавом до Језраела. И каза Ахав Језавељи жени својој све што учини Илија, и како закла пророке (њене) ножем. И посла Језавеља к Илији, и рече: Ујутро у овај час жртвоваћу душу твоју као душу једнога од ових. И чу Илија и уплаши се. И уста и отиде душе ради своје, и дође у Вирсавеју, земљу Јудину, и остави момка

свога тамо. И сам иђаше у пустињу дан хода. И дошавши седе под смреку, и тражаше души својој смрти, и рече: Доста ми је, Господе; узми зато душу моју од мене, јер нисам ја већи од отаца (мојих). И леже и заспа под дрветом. И гле неко дотаче га се, и рече му: Устани, једи и пиј, јер ти је пут далек. И погледавши Илија; и гле, при узглављу његовом хлеб јечмени, и крчаг воде. И уста, и једе и пи, и окренувши се заспа. И повративши се Анђео Господњи по други пут, и дотаче га се, и рече му: Устани, једи и пиј, јер ти је пут далек. И уста, и једе и пи; и иђаше, у снази јела онога, четрдесет дана и четрдесет ноћи, до горе Хорив (на Синају). И уђе тамо у пећину, и настани се онде. И гле, реч Господња (би) к њему, и рече му: Што си ти овде, Илија? И рече Илија: Ревнујући поревновах за Господа Сведржитеља, јер Те оставише синови Израилеви; жртвенике Твоје раскопаше, и пророке Твоје мачем побише, и остадох ја једини, и траже душу моју да је узму. И рече (Анђео): Изађи ујутро, и стани на гори пред Господом; и гле, проћи ће Господ, и ветар велики и силан, који руши горе, и крши камење пред Господом; (и) није у ветру Господ; и после ветра (биће) вихор, и није у вихору Господ; и по вихору биће огањ, и није у огњу Господ; и после огња глас лахора тананог, и тамо је Господ. И би када чу Илија, покри лице своје плаштом својим, и изиђе, и стаде код пећине. И гле к њему би глас, и рече: Што си ти овде, Илија? И рече Илија: Ревнујући поревновах за Господа Сведржитеља, јер оставише завет Твој синови Израилеви, и олтаре Твоје срушише, и пророке Твоје побише мачем, и остадох ја сам, и траже душу моју да узму. И рече Господ њему: Иди, и врати се путем твојим, и поћеш на пут пустиње Дамаскове, и помазаћеш Азаила на царство у Асирији. И Јуја сина Намесијина помазаћеш за цара Израилу, и Јелисеја, сина Сафатова, уместо себе, за пророка.

(Грчки Минеј увелико скраћује овај њексѿ)

3. Читање из *Треће и Четврте Књиге о Царевима* (књ. III, гл. 19, 19–20 и књ. IV, гл. 2, 1–2, 6–14):

Би у дане онаје и нађе Илија Јелисеја, сина Сафатова, и он ораше с воловима. И дође Илија до њега, и огрну огртач свој

по њему. И остави Јелисеј волове, и потрча за Илијом, и служаше му. — И би када је Господ узимаше Илију у земљотресу (и вихору) као на небо, и пођоше Илија и Јелисеј из Галгала. И рече Илија Јелисеју: Остани овде, јер ме Господ посла на Јордан. Али Јелисеј одговори: Тако жив био Господ и тако жива била душа твоја, нећу те оставити. И пођоше обојица. А педесет људи синова пророчких дођоше и стадоше према њима издаље, а њих двојица стадоше при Јордану. И узе Илија огртач свој, и сави га, и удари њиме по води; и вода се раздели тамо и овамо, и прођоше обојица по суву. И би када прођоше, рече Илија Јелисеју: Тражи шта да ти учиним, пре но што будем узет од тебе. И рече Јелисеј: Да буде од Духа, који је на теби, двоструко на мени. И рече Илија: Заискао си нешто тешко. Али, ако ме видиш кад будем узиман од тебе, биће ти тако; а ако не видиш, неће бити. И док они иђаху и разговараху, и гле, кола огњена и коњи огњени, и раставише њих двојицу; и узет би Илија са земљотресом (и вихором) као на небо. И Јелисеј гледаше, и викаше: Оче, оче, кола Израилева и коњица његова! И више га не виде. И дохвати се Јелисеј хаљине своје, и раздра је на двоје. И узе Јелисеј огртач Илијин, који беше пао са њега; и врати се Јелисеј, и стаде на обали Јордана. И узе Јелисеј огртач Илијин, који беше пао са њега, и удари (њиме) по води, и не раздели се (вода). И рече Јелисеј: Где је Господ Бог Илијин апфо/αφφο-а.ѡ.ѡ.фоу/? И удари Јелисеј по води други пут, и раздели се вода тамо и овамо, и Јелисеј пређе по сувом.

/Новгородски Паримејник има ове 3 Паримије краће и овим редом: 3, 2, 1/.

ЈУЛИ 24: Св. Мученици БОРИС и ГЉЕБ

(Паримије Мученика; Новгородски Паримејник из 1271. г. има дружачија 3 Чишњања:

1) Посињања 4, 8–15; 2) Приче 3, 34–35 и 4, 1–22; 3) 1 Јованова 4, 20–5, 5)

ЈУЛИ 25:

Уснуће Свете АНЕ, Мајке БОГОРОДИЧИНЕ

(Само Грчки Минеј има Паримије Прейодбних)

ЈУЛИ 27: Св. Великомученик ПАНТЕЛЕЈМОН*(само Грчки Минеј има Паримије Мученика)***ЈУЛИ 30: Преподобна Мати АНГЕЛИНА Српска***(Паримије Прейодбних жена)***АВГУСТ 1:****Происхођење ЧАСНОГА КРСТА***(Паримије само ако је Христов храм)**(Грчки Минеј нема Паримије)***1. Читање из Прича Соломонових***(Глава 3, 11–18)*

Сине, не пренебрегавај васпитну науку Господњу, нити ослабљуј када те Он кара. Јер кога Господ љуби (онога) кара; бије свакога сина којег прима. Блажен је човек који нађе мудрост, и смртник који позна разумност. Јер је боље њу куповати, неголи ризнице злата и сребра. Драгоценија је од драгог камења, неће јој противстати никакво зло. Добро је препознатљива свима који се приближују њој, а све драгоцено није ње достојно. Јер дужина живљења и године живота у десници су њеној, а у левици њеној су богатство и слава. Из уста њених излази правда, а закон и милост на језику носи. Пuteви њени путеви су добри, и све стазе њене су у миру. Дрво живота је свима који се ње држе, и онима који се на њу наслањају, као на Господа, поуздана је.

2. Читање из Пророштва Исајиних*(Глава 60, 11–16):*

Тако говори Господ: Отвориће се врата твоја, Јерусалиме, заувек; дању и ноћу неће се затворити, да уведе у тебе војска народа (незнабожаца), и цареви њихови довођени. Јер народи и цареви, који ти не буду служили, пропаће, и народи ће пу-

стошју запустети. И слава Ливанова теби ће доћи, са кипарисом и бором и кедром заједно, да прославе место свето моје, [и место ногу мојих прославићу]. И поћи ће к теби бојећи се синови оних који су те понизили и раздражили те, и поклониће се стопама ногу твојих сви који су те раздражили; и назваћеш се Град Господњи, Сион Светога Израиљева. Зато што си био остављен и омрзнут, и (што) не беше помагача теби, поставићу те за радост вечну, весеље нараштајима нараштаја. И сисаћеш млеко незнабожних народа и богатство царева јешћеш, у познаћеш да сам Ја Господ, Који те спасавам, и Који те избављам, Бог Израиљев.

3. Читање из *Прича Соломонових*

(Глава 9, 1–11):

Премудрост сазда себи дом, и постави седам стубова. Закла своје жртве, и наточи у чашу своје вино, и припреми своју трпезу. Посла слуге своје, позивајући узвишеном проповећу на чашу, говорећи: Ко је неразуман, нека приђе к мени. И онима који потребују разум, рече: Дођите, једите хлебове моје, и пијте вино које вам наточих. Оставите безумље, и живећете, [да до века царујете — *Сирах* 6, 21]; и тражите разумност, да поживите, и достигнете разборитост у знању. Који кара зло, добиће (заузврат) себи бешчашће; а који изобличава безбожнога, себи ће навући погруд, [јер су изобличења безбожнога, њему ране]. Не изобличавај зло, да те не омрзну; изобличи мудрога, и заволеће те. Дај мудроме повод, и биће мудрији; укажи праведноме, и наставиће да прима (савете). Почетак мудрости је страх Господњи, и савет светих је разумност; јер познати закон, ствар је ума доброг. Јер (чинећи) на овај начин, живећеш дуго времена, и придодаће ти се године живота.

АВГУСТ 6: ПРЕОБРАЖЕЊЕ ГОСПОДЊЕ

1. Читање из *Књиге Изласка*

(Глава 24, 12–18).

Рече Господ Мојсију: Узађи к мени на гору, и стани тамо, и даћу ти таблице камене, закон и заповести, које написах да им закон поставим. И уставши Мојсије и Исус који му предстоји, узиђоше на гору Божију. И старешинама рече: Мирујте ту, док се не вратим вама; и ево Арон и Ор су са вама; ако се коме деси суд, нека иду к њима. И узиђе Мојсеј на гору, и покри облак гору. И сиђе слава Божија на гору Синај, и покри је облак шест дана; и позва Господ Мојсија у дан седми, изсред облака. А (би) виђење славе Господње, као огањ горући на врху горе, наспрам синова Израилевих. И уђе Мојсије усред облака, и узиђе на гору. И би тамо на гори четрдесет дана и четрдесет ноћи.

2. Читање из *Књиге Изласка*

(Глава 33, 11–23 и 34, 4–6, 8):

Говораше Господ Мојсију лице у лице, као кад би неко говорио своме пријатељу, и отпушташе се збор (народа). А слуга Исус, син Навин, младић, не исхођаше из Скиније. И рече Мојсије Господу: Ево, Ти ми говориш: Изведи народ овај, а Ти ми ниси јавио кога ћеш послати са мном. Ти си рекао мени: Знаш те већма од свих, и благодат имаш код мене. Ако, дакле, нађох благодат пред Тобом, јави ми Себе познатљиво, да Те видим, да бих нашао благодат пред Тобом, и да знам да је народ Твој овај велики народ. И рече му Господ: Сам ја ићи ћу пред Тобом, и умирићу те. И рече Му Мојсије: Ако Ти сам не идеш са нама, немој ме извести одавде. И како ће бити

познато истински да нађох благодат код Тебе, ја и народ Твој, него ако Ти идеш са нама? И бићу прослављен и ја и народ Твој, више од свих народа, који су на земљи. А Господ рече Мојсију: И ову реч коју си рекао, учинићу ти; јер си нашао благодат преда Мном, и знам те већма од свих. И рече Мојсије: Покажи ми славу Твоју. И рече: Ја ћу проћи испред тебе славом мојом, и позваћу Именом мојим: Господ је пред тобом. И помиловаћу кога помилујем; и смиловаћу се на кога се смилујем. И рече: Не можеш видети лице моје, јер не може човек видети лице моје, и остати жив. И рече Господ: Ево места код мене, и стаћеш на камен, и када прође слава моја, и ставићу те у раселину стене, и покрићу руком мојом над тобом, докле мимоиђем. И дићу руку моју, и тада ћеш видети позадину моју; а лице моје неће ти се јавити. И поранивши Мојсије ујутро, узиђе на гору Синај, као што му нареди Господ. И сиђе Господ у облаку, и предстаде Њему тамо (Мојсије), и позва Именом Господњим. И мимоиђе Господ пред лицем његовим, и позва: Господ Бог, Милосрдан и Милостив, Дуготрпељив и Многомилостив и Истинит. И похитавши се Мојсије, сагнувши се на земљу, поклони се Господу.

3. Читање из *Треће Књиге о Царевима* (Гл. 19, 3–9, 11–13, 15–16):

У дане оне, дође Илија у Вирсавеју, земљу Јудину, и остави момка свога тамо. И сам иђаше у пустињу дан хода. И дошавши седе под смреку, и тражаше души својој смрти, и рече: Доста ми је, Господе; узми зато душу моју од мене, јер нисам ја већи од отаца (мојих). И леже и заспа под дрветом. И гле неко дотаче га се, и рече му: Устани, једи и пиј, јер ти је пут далек. И погледавши Илија; и гле, при узглављу његовом хлеб јечмени, и крчаг воде. И уста, и једе и пи, и окренувши се заспа. И повративши се Анђео Господњи по други пут, и дотаче га се, и рече му: Устани, једи и пиј, јер ти је пут далек. И уста, и једе и пи; и иђаше, у снази јела онога, четрдесет дана и четрдесет ноћи, до горе Хорив (на Синају). И уђе тамо у пећину, и настани се онде. И гле, реч Господња (би) к њему, и рече му: Што си ти овде, Илија? И рече Илија: Ревнујући поревновах

за Господа Сведржитеља, јер Те оставише синови Израилјеви; жртвенике Твоје раскопаше, и пророке Твоје мачем побише, и остадох ја једини, и траже душу моју да је узму. И рече (Анђео): Изађи ујутро, и стани на гори пред Господом; и гле, проћи ће Господ, и ветар велики и силан, који руши горе, и крши камење пред Господом; (и) није у ветру Господ; и после ветра (биће) вихор, и није у вихору Господ; и по вихору биће огањ, и није у огњу Господ; и после огња глас лахора тананог, и тамо је Господ. И би када чу Илија, покри лице своје плаштом својим, и изиђе, и стаде код пећине. И гле к њему би глас, и рече: Што си ти овде, Илија? И рече Илија: Ревнујући поревновах за Господа Сведржитеља, јер оставише завет Твој синови Израилјеви, и олтаре Твоје срушише, и пророке Твоје побише мачем, и остадох ја сам, и траже душу моју да узму. И рече Господ њему: Иди, и врати се путем твојим, и поћеш на пут пустиње Дамаскове, и помазаћеш Азаила на царство у Асирији. И Јуја сина Намесијина помазаћеш за цара Израилу, и Јелисеја, сина Сафатова, уместо себе, за пророка.

(Грчки Минеји скраћују тексти ове Паримије)

АВГУСТ 9: Свети АПОСТОЛ МАТИЈА

(Грчки Минеј нема Паримије)

1. Читање из Дела Ајосѿолских

(Глава 1, 15–26):

У дане оне, уставши Петар између ученика, — а беше народа на окупу око сто двадесет душа, — и рече: Људи браћо, требало је да се изврши оно Писмо што прорече Дух Свети устима Давидовим за Јуду, који беше предводник оних што ухватише Исуса; јер се бројаше с нама и бијаше примио удео службе ове. Он, дакле, стече њиву од плате неправедне, и строглавивши се пуче по средини, и просу се сва утроба његова. И то постаде знано свима који живе у Јерусалиму, тако да се та њива прозва њиховим језиком Акелдама, то значи: њива крви. Јер је написано у књизи Псалама: Да буде двор његов пуст, и да не буде никога ко би живио у њему; и: Епископство

његово да прими други. Треба, дакле, од ових људи који су били заједно с нама за све време откако међу нас дође и изиђе од нас Господ Исус, почев и од крштења Јовановог до дана када се узнесе од нас, да један од ових буде с нама сведок његовог васкрсења. И поставише двојицу: Јосифа званог Варсава, који би назван Јуст, и Матију. И помоливши се рекоше: Ти, Господе, познаваоче срдаца свију, покажи једнога од ове двојице кога си изабрао, да прими удео ове службе и апостолства, из којег испадне Јуда, да иде на место своје. И бацише коцке за њих, и паде коцка на Матију, и би прибројан Једанаесторици Апостола.

2. Читање из 1. Саборне Посланице Јованове (Гл. 3, 20–4, 6).

Љубљени, ако нас срце наше не осуђује, смелост имамо пред Богом; и што год иштемо, примамо од Њега, јер заповести Његове држимо и чинимо што је угодно Њему. А ово је заповест Његова: да верујемо у Име Сина Његова Исуса Христа, и да љубимо једни друге као што нам је дао заповест. Онај који држи заповести Његове у Њему пребива, и Он у Њему. И по томе знамо да Он пребива у нама, по Духу Којега нам је дао. Љубљени, не верујте свакоме духу, него испитујте духове јесу ли од Бога; јер многи су лажни пророци изишли у свет. По овоме распознавајте Духа Божијег: Сваки дух који признаје да је Исус Христос у телу дошао, од Бога је; а сваки дух који не признаје да је Исус Христос у телу дошао, није од Бога; и то је дух Антихриста, за којег сте чули да долази, и сада је већ у свету. Ви сте од Бога, дечице, и победили сте их, јер је већи Онај који је у вама неголи који је у свету. Они су од света, зато говоре од света, и свет их слуша. Ми смо од Бога; који познаје Бога слуша нас, који није од Бога не слуша нас. По овоме познајемо духа истине и духа обмане.

4. Читање из 1. Саборне Посланице Јованове (Гл. 4, 11–16):

Љубљени, кад овако Бог заволи нас, и ми смо дужни љубити једни друге. Бога нико никада није видео; ако љубимо једни друге, Бог у нама пребива, и љубав је Његова савршена

у нама. По овоме знамо да у Њему пребивамо, и Он у нама, што нам је дао од Духа Својега. И ми смо видели и сведочимо да је Отац послао Сина — Спаситеља света. Који призна да је Исус Син Божији, Бог у њему пребива и он у Богу. И ми смо познали и поверовали љубав коју Бог има према нама. Бог је љубав, и који пребива у љубави, у Богу пребива и Бог у њему.

АВГУСТ 15:

УСПЕНИЈЕ ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ

1. Читање из *Књиге Посјања*

(Глава 28, 10–17):

Изиђе Јаков од студенца заклетве, и пође у Харан. И нађе (једно) место, и леже да спава, јер сунце залажаше. И узе од камења тог места и стави себи под главу; и заспа у месту оном. И виде сан, и гле, лествица утврђена (=ослоњена) на земљи, чији врх досезаше до неба; и Анђели Божији узлажаху и силажаху по њој. А Господ се наслањаше на њу, и рече: Ја сам Господ Бог Авраама оца твога, и Бог Исаков, не бојте се. Земљу, на којој спаваш на њој, теби ћу је дати, и семену твоме. И биће семе твоје као песак земаљски, и прошириће се на море, и на југ, и на север, и на исток; и благословиће се у теби сва племена земаљска, и у семену твоме. И ево, Ја сам с тобом чувајући те на сваком путу, где будеш пошао; и вратићу те у земљу ову, јер те нећу оставити, док не учиним све што сам ти рекао. И устаде Јаков од сна свога, и рече: Господ је на месту овом, а ја не знадох. И устраши се, и рече: Како је страшно место ово! Није то (друго), него је Дом Божији, и ово су Врата небеска.

2. Читање из *Пророштва Језекијиних* (Глава 43, 27 и 44, 1–4):

Тако говори Господ: Биће од дана осмога и даље, учиниће свештеници на жртвенику жртве свеспаљенице ваше, и што је за спасење ваше, и примићу вас, говори [Адонај] Господ. И обрати ме на пут врата Светих спољних, која гледају на исток, и она беху затворена. И рече Господ мени: Врата ова биће затворена, (и) неће се отворити, и нико неће проћи кроз њих, јер Господ Бог Израилев ући ће кроз њих, и биће затворена. Зато што Вођ, Он ће сести на њима, да једе хлеб пред Господом. На путу Еламских врата ући ће, и по путу његовом изаћи ће. И одведе ме на пут врата која су на северу, наспрам Храма; и видех, и гле испуњен би славе Храм Господњи.

3. Читање из *Прича Соломонових* (Глава 9, 1–11):

Премудрост сазда себи дом, и постави седам стубова. Закла своје жртве, и наточи у чашу своје вино, и припреми своју трпезу. Посла слуге своје, позивајући узвишеном проповеђу на чашу, говорећи: Ко је неразуман, нека приђе к мени. И онима који потребују разум, рече: Дођите, једите хлебове моје, и пијте вино које вам наточих. Оставите безумље, и живећете, [да до века царујете — *Сирах* 6, 21]; и тражите разумност, да поживите, и достигнете разборитост у знању. Који кара зле, добиће (заузврат) себи бешчашће; а који изобличава безбожнога, себи ће навући погрду, [јер су изобличења безбожнога, њему ране]. Не изобличавај зле, да те не омрзну; изобличи мудрога, и заволеће те. Дај мудроме повод, и биће мудрији; укажи праведноме, и наставиће да прима (савете). Почетак мудрости је страх Господњи, и савет светих је разумност; јер познати закон, ствар је ума доброг. Јер (чинећи) на овај начин, живећеш дуго времена, и придодаће ти се године живота.

АВГУСТ 24:

Св. Свештеномученик КОЗМА ЕТОЛСКИ

(Светиоџорски јеромонах, љројоведник Еванђеља у Ейиру у 18. веку, назива се *Равноајосџолни*; обешен од Турака у Ейиру; — Грчки Минеј има Паримије *Мученика*)

АВГУСТ 25: Св. Апостоли ВАРТОЛОМЕЈ и ТИТ*(Нема Паримија, али може као Ајосџолу Томи, 6. Октобар)***АВГУСТ 29: УСЕКОВАЊЕ Часне Главе
Св. ЈОВАНА КРСТИТЕЉА****1. Читање из Пророштва Исаијиних** (Глава 40, 1–5, 9
и 41, 17–18 и 45, 8 и 48, 20–21 и 54, 1):

Тако говори Господ: Тешите, тешите, народ мој, говори Господ. Свештеници, говорите у срце Јерусалиму, умолите га, јер се умножи понижење његово; јер се разреши грех његов, јер прими из руке Господње сугуба сагрешења своја. Глас је вапијућег у пустињи: Припремите пут Господњи, правим чините стазе Богу нашем. На гору високу узиђи, благовестуј Сиону, узвишавај снагом глас свој, благовестуј Јерусалиму: Узнесите, не бојте се. Ја сам Господ Бог, ја ћу услишити убоге Израилеве, и нећу их оставити. Него ћу отворити са горе реке, и усред поља изворе; учинићу пустињу лугом, и ожеднелу земљу у изворе воде. Нека се узвесели небо с више, и облаци нека капљу правду. Нека засија земља, и нека израсте милост, и правда да засија заједно. Глас весела објавите, и нека буде чувено; објавите све до краја земље, говорите, да је избавио Господ слугу Свога Јакова; и ако ожедне у пустињи, источиће им воду из камена. Узвесели се неплодна која не рађаш, кликну и повичи ти која немаш порођајних мука, јер су многа деца пуста, већма од оне која има мужа, говори Господ.

2. Читање из Пророштва Малахијиних (Глава 3, 1–3, 5, 7,
12, 17–18 и 4, 4–6):

Тако говори Господ Сведржитељ: Ево ја шаљем Ангела (=Весника) мога пред лицем твојим, који ће припремити пут твој пред тобом. И изненада доћи ће у храм Свој Господ, Кога ви тражите, и Анђео Завета кога ви хоћете; ево долази, говори Господ Сведржитељ. И ко ће поднети дан уласка Његовог? И ко ће издржати виђење Његово? Јер ће Он ући као огањ у топионици, и као бујица спирајућа, и очистиће прождирући и

очишћујући, као сребро и злато. И доћи ће вама са судом, и биће брзи сведок на зле, и на прељубнике, и на оне који се куну Именом Мојим на лаж, и на оне који лишавају награде најамника, и који чине насиље удовици, и оштећују сирочад, и који искривљују суд дошљака, и на оне који Га се не боје, говори Господ Сведржитељ. Јер сам Ја Господ Бог ваш, и нећу Се изменити; и ви синови Јаковљеви уклонисте се од закона, и не сачувасте (га). Зато се обратите к Мени, и обратићу се к вама, говори Господ Сведржитељ, и блаженим ће вас звати сви незнабожни народи; и разумите да сам Ја Господ, Који изабира између праведнога и између беззаконика у дан онај, у који ћу учинити добитак онима који Ме љубе. Познајте, дакле, и опомените закон Мојсија слуге Мога, као што вам заповедаше на Хориву, свему Израилју заповест закона. И ево Ја ћу вам послати Илију Тесвићанина, пре но што дође Дан Господњи велики, светли, да управи срце оца ка сину, и срце човека ка ближњему своме; да не би дошавши поразио земљу убрзо, говори Господ Сведржитељ, Бог Свети Израилев.

3. Читање из *Премудросћи Соломонових*

(Глава 4, 7,
16–19 и 5, 1–7):

Праведник ако и сконча, биће у покоју. Праведник умирући осудиће неправеднике живеће. Јер ће видети кончину праведника, и неће разумети, шта су одлучили о њему; јер поврже Господ безбожнике безгласне ничице, и поколебаће их из основе, и до последњег ће опустети и биће у муци, и спомен ће њихов пропасти. Јер ће доћи у схватање својих сагрешења уплашени, и изобличће их наспрам безакоња њихових. Тада ће стати са смелошћу многим праведник, пред лицем увредитеља његових, и који поричу трудове његове. Видећи пак њега смутиће се страхом многим, и забезекнуће се преславном спасењу његовом. Јер ће рећи у себи кајући се, и у тескоби духа уздахнуће, и рећи ће: Овај беше кога смо ми безумници некада имали за подсмех, и за причу изругивања. Живот његов сматрасмо за лудост, и кончину његову за безчасну. Како се уброја у синове Божије, и међу светима је његов удео? Дакле, заблуде-

смо са пута истине, и светлост правде не заблиста нам, и сунце нам не засија. Испунисмо се безаконих путева, и погибелји, и хођасмо стазама непроходним, а пут Господњи не разумесмо.

АВГУСТ 30 (тј. последња Недеља у Августу): **САБОР СРПСКИХ ПРОСВЕТИТЕЉА**

(Паримије Свеша Три Јерарха)

Христос Емануил

*(фреска Георгија Миширофановића, 1619. г.
манастир Завала — Херцеговина)*

ОПШТЕ
ПАРМІНІЄ:

СВЕТИТЕЉА-ЈЕРАРХА
МУЧЕНИКА-МУЧЕНИЦА
И ПРЕПОДОБНИХ

ОПШТЕ ПАРИМИЈЕ СВЕТИТЕЉА–ЈЕРАРХА:

1. Читање из *Прича Соломонових* (Главе 10, 7, 6; 3, 13–16; 8, 32–35, 4, 6, 11–12, 14, 17, 5–9; 22, 19; 15, 4):

Спомен је праведнога с похвалама, и благослов је Господњи на глави његовој. Блажен је човек који нађе мудрост, и смртни који дозна разумност. Боље је њу куповати, неголи ризнице злата и сребра. Драгоценија је од драгог камења, а све часно није ње достојно. Јер дужина живљења и године живота у десници су њеној, а у левици њеној је богатство и слава. Из уста њених излази правда, а закон и милост на језику носи. Послушајте, зато, мене, о чеда! јер ћу говорити честитости; и блажен је човек који путеве моје сачува; јер су исходи моји исходи живота, и припрема се воља од Господа. Ради тога молим вас, и предлажем мој глас синовима људским. Ја мудрост, настаних савет, знање и мисао ја призвах. Мој је савет и сигурност, моја је разумност, моја је снага. Ја оне који ме воле љубим, и који мене траже наћи ће благодат. Схватите, незлобиви, оштроумност, и невоспитани пригните срце. Послушајте мене, јер ћу рећи честитости, и изнећу из уста правилности; јер ће истини учити грло моје; мрска су преда мношвом уста лажљива. Са правдом су све речи уста мојих, ништа у њима није искривљено, нити развраћено. Све је јавно пред лицем разборитих, и исправно онима који налазе знање. Поучавам вас истини, да буде на Господа нада ваша, и испунићете се Духа.

2. Читање из *Прича Соломонових* (Гл. 10, 31–32 и 11, 1–12):

Уста праведнога капљу мудрост, а језик неправеднога пропашће. Уста људи праведних знају благодати, а уста безбожних развраћају се. Мерила лажна мрзост су пред Господом, а мери-

ло праведно угодно Му је. Где уђе дрскост, тамо је и бешчашће; уста пак смиренних поучавају се мудрости. Савршење правих (људи) водиће их, а склизнуће одрицатеља (закона) уловиће их. Не користи имање у дан гњева, а правда ће избавити од смрти. Умирући праведник остави жалост (за собом), а погибелъ безбожних бива брзо и с лакоћом (примљена). Правда непорочнога просеца праве путеве, а безбожност упада у неправду. Правда људи правих избавиће их, а безсаветношћу заробљују се безаконици. Када сконча човек праведан, не пропада (му) нада, а похвала безбожних пропада. Праведни ће избећи уловљење, уместо њега предаје се безбожник. У устима безбожних је замка грађанима, а осећање праведних је добар пут (свима). У добрима праведних утврдиће се град, [а у погибелъи безбожних је весеље. У благослову правих узвисиће се град], а устима безбожних раскопаће се. Руга се грађанима оскудни памећу, а муж разборит проводи (живот) у спокојству.

3. Читање из *Премудросѣи Соломонових* (Гл. 4, 7–15):

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у многолетности, нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, и узраст старости је живот непорочан. (Праведник) благоугодан поставши Богу, завољен би; и живећи посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лажне обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује ум незлобив. Скончавши за мало, испуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожури (да изађе) из средине злобне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: да је благодат и милост на изабранима Његовим, и посета (Његова) у преподобнима Његовим.

Варијанѣа за 2. Паримију:

2а. Читање из *Премудросѣи Соломонових* (Гл. 6, 12–16; 7, 30; 8, 2–4, 7–9, 13, 17–18, 21; 9, 1–5, 10–11, 14).

[Приче 10, 2. 31–32; 11, 2. 4 *МТ.* 7. 19; 12, 14; 13, 9; 15, 2; 14, 33; 22, 11:

Уста праведнога капљу мудрост, а усне људи праведних знају благодати. Уста мудрих поучавају се мудрости, а правда

их избавља од смрти. Када сконча човек праведан, не пропада нада (његова). Јер се син праведан рађа за живот, и у добрима својим плод правде ће узбрати. Светлост је праведнима свагда, и код Господа ће наћи благодат и славу. Језик мудрих зна добра, и у срцима њиховим починуће мудрост. Љуби Господ преподобна срца, угодни су Њему сви непорочни. Мудрост Господња просвећује лице разумнога]. Јер лако је виђена од љубитеља њених, и налази се од оних који је траже, достиже оне који је желе да унапред дознају. Који к њој рано рани, неће се уморити; и који бдије ње ради, брзо ће бити безбрижан. Јер она сама проходи тражећи достојне ње, и на стазама (њиховим) појављује им се благонаклоно. Злоба никад неће победити мудрост. Ради тога и бих заљубљеник лепоте њене, и заволах је, и тражах је од младости моје; и тражах невесту да доведем себи. Јер Господар свега заволе је, јер је она тајница Божијег знања, и изумитељ дела Његових. Трудови њени су врлине; целомудрености и разборитости она учи, и правди и јунаштву (у трпљењу), од којих ништа није потребније у животу људском. Ако пак неко жели и многоискуства, (она) зна старине древне, и будуће ствари, да представља. Зна вештину (плетења) речй, и решење загонетки; знаке и чудеса предузнаје, и збитија времена и летâ. И свима је добар саветник, јер је бесмртност у њој, и доброславље у општењу речи њених. Тога ради беседовах Богу, и помолих се Њему, и рекох из свега срца свога: Боже отаца, и Господе милости, Који си све створио Речју Твојом, и Премудрошћу Твојом саздао човека, да господари створеним од Тебе тварима, и да управља светом у светости и правди. Дај ми Премудрост која седи крај престола славе Твоје, и не одбаци ме од слугу Твојих. Јер сам ја слуга Твој, и син слушкиње твоје. Ниспошљи је са светих небеса (Твојих), и од престола славе Твоје пошаљи је, да будући са мношћем постара се, да познам шта је благоугодно пред Тобом; и да ме упуту у делима мојим целомудрено, и сачува ме у слави својој. Јер су помисли смртних страшљиве, и погрешиве замисли њихове.

Варијанџа за 3. Паримију:

Новгородски Паримејник из 1271. г. и Црквенословенски Минеј из 1904. г. имају ову Паримију, као 3., код Св. Златоуста и сличних Светишћела

За. Читање из Премудрости Соломонових (Гл. 4, 1, 14; 6, 11, 17–22; 7, 15–16, 21–22, 26–29; 10, 9–12; /Приче 3, 15/; 2, 1, 10–22; 16, 13; /Приче 3, 34/):

Кад је похваљиван праведник весели се (сав) народ, јер спомен његов је бесмртност, јер се од Господа познаје и од људи, и угодна је Господу душа његова. Заволите, зато, о људи, мудрост, и поживећете; зажелите (је), и научени бићете. Јер је почетак њен љубав, и држање закона. Поштујте мудрост, да до века царујете. Јавићу вам, и нећу сакрити од вас тајне Божије. Јер је Он и учитељ мудрости, и мудрих исправитељ, и у руци Његовој је свака разумност и знање делатности. Уметник свега научи ме мудрост. Јер је у њој дух разуман, свет; одсјај светлости вечне, и слика доброте Божије. Она пријатеље Божије и пророке изграђује. Благоликија је од сунца, и узвишенија од сваког положаја звезда; упоређена са светлошћу налази се првија. Она оне који јој служише од болова избави, и упуту их на стазе праве. Даде им знање свето, и сачува их од ловитеља, и подвиг силан она им награди, да познају, да је побожност јаче од свега. И никада зло неће надјачати мудрост, нити ће мимоићи зле суд који изобличује. Јер рекоше у себи, они који помислише неправо: Потлачимо бедног паведника, и нећемо поштедети преподобност његову, нити ћемо се застидети седине старости многолетне. Нека нам моћ буде закон, и уловимо праведнога, јер нам је неугодан, и противи се делима нашим, и изобличава нам грешења закона нашег, и разглашује грехове васпитања нашег. Казује да има знање Божије, и слугом Господњим себе назива. Постао нам је изобличење помисли наших, и тежак нам је и да га гледамо, јер је несличан другима живот његов, и другачије су стазе његове. Ми смо лажни по схватању његовом и избегава путеве наше као нечистоту; и назива блаженом кончину праведника. Да видимо, да ли су му речи његове истините, и испробаћемо какав ће бити крај његов. Дрским вређањем и мучењем испитаћемо га, да познамо кротост његову, и испробамо незлобивост његову. Смрћу не-

часном осудићемо га, јер ће му бити посета од речи његових. Тако помислише, али се преварише, јер их заслепи злоба њихова, и не познаше тајне Божије, нити расудише, да си Ти Бог Једини, Који имаш власт живота и смрти, и спасаваш у време невоље, и избављаш од свакога зла; Милосрдни и Милостиви, Који дајеш преподобнима Твојим благодат, и Својом мишицом гордима се противиш.

ОПШТЕ ПАРИМИЈЕ

Св. МУЧЕНИКА и МУЧЕНИЦА и СВЕШТЕНОМУЧЕНИКА:

1. Читање из *Пророштва Исајиних*

(Глава 43, 9–12):

Тако говори Господ: Сви народи сабраше се заједно, и сабраће се кнезови из њих. Ко ће јавити ово међу њима? Или оно што је од почетка ко ће вам учинити да чујете? Нека доведу сведоке своје, и нека се оправдају, и да чују, и нека кажу истину. Бићете ми сведоци, и Ја сам сведок, говори Господ Бог, и Слуга (мој) Којега изабрах, да познате, и поверујете ми, и разумете, да Ја јесам. Пре Мене не беше другог бога, и после Мене неће бити. Ја сам Бог, и нема другога осим Мене спасавајућег. Ја објавих, и спасох, понизих, и не беше међу вама туђега (бога). Ви сте ми сведоци, и Ја сам Господ Бог. Од почетка Ја јесам, и нема ко ће из руке моје избавити. Учинићу, и ко ће то отклонити? Тако говори Господ Бог, Који вас избавља, Свети Израилљев.

2. Читање из Премудросѿи Соломонових

(Глава 3, 1–9):

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се за злобу излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свеплодницу прими их. И у време посете њихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. Судиће незнабожним народима, и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. Који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета (Његова) у изабранима Његовим.

3. Читање из Премудросѿи Соломонових

(Гл. 5, 15–24 и 6, 1–3):

Праведници ће до века живети, и у Господа је плата њихова, и старање њихово у Вишњег. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покрити, и мишицом (Својом) заштитити их. Узеће за свеоружје ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. Обући ће се у оклоп правде, и ставиће као шлем — суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви — преподобност (=светост); пооштриће гњев изненадни за мач. Бориће се заједно са њиме свет на безумнике; полетеће праволучне стреле муњевите, и као из благокруглог лука, из облака, на циљ полетеће, од каменометног гњева, тешки ће падати град. Узнегодоваће на њих вода морска, реке ће их потопити нагло. Стаће им насупрот ветар силан, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато, цареви, и разумите; научите се, судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је дата од Господа власт, и моћ од Вишњег.

ОПШТЕ ПАРИМИЈЕ

Преподобних ОТАЦА и МАТЕРА:

1. Читање из *Премудросџи Соломонових* (Глава 3, 1–9):

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се за злобу излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свеплодницу прими их. И у време посете њихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. Судиће незнабожним народима, и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. Који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета (Његова) у изабранима Његовим.

2. Читање из *Премудросџи Соломонових* (Гл. 5, 15–24 и 6, 1–3):

Праведници ће до века живети, и у Господа је плата њихова, и старање њихово у Вишњега. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покрити, и мишицом (Својом) заштитити их. Узеће за свеоружје ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. Обући ће се у оклоп правде, и ставиће као шлем — суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви — преподобност (=светост); пооштриће гњев изненадни за мач. Бориће се заједно са њиме свет на безумнике; полетеће праволучне стреле муњевите, и као из благокруглог лука, из облака, на циљ полетеће, од каменометног гњева, тешки ће падати грађ. Узнегодо-

ваће на њих вода морска, реке ће их потопити нагло. Стаће им насупрот ветар силан, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато, цареви, и разумите; научите се, судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је дата од Господа власт, и моћ од Вишњега.

3. Читање из *Премудросџи Соломонових* (Гл. 4, 7–15):

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у многолетности, нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, и узраст старости је живот непорочан. (Праведник) благоугодан поставши Богу, завољен би; и живећи посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лажне обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује ум незлобив. Скончавши за мало, испуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожури (да изађе) из средине зловне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: да је благодат и милост на изабранима Његовим, и посета (Његова) у преподобнима његовим.

Варијанџа за 3. Паримију:

(Грчки Минеј 1992. г., за Прейодобну *Филошеју Аџинску*,
Фебруар 19, има ову Паримију за Прейодобне Жене:)

3а. Читање из *Прича Соломонових* (Глава 31, 10–20, 26):

Жену отреситу ко ће наћи? Таква је драгоценија од драгог камења. Сашивши коже и лан, начини корисне ствари рукама својим. Постаде као лађа која тргује издалека; сабира себи животне потребе. И устаје ноћима, и даје хране дому, и посао слушкињама. Видевши њиву купи је, а од плодова руку својих засади имање. Опасавши снажно бедра своја, утврди мишице своје на посао. Окусила је како је добро радити, и неће се угасити светилник њен сву ноћ. Шаке своје простире на корисно, руке своје утврђује на вретено. Руке своје отвара убогоне, а плод пружи сиромашу. Снагом и лепотом обукла се, и обрадова се у дане последње.

Реч уз превод Словенског и Грчког ПАРИМЕЈНИКА — ПРОФНТОЛОГИОН-а

Паримије су светописамска **читања** из Старог Завета на богослужењима наше Цркве током Црквене богослужбене године. То је шири избор углавном најзначајнијих **месијанских Догађаја, Пророштва и Поука** из Свештене историје пре Христа, који се директно односе на **Догађаје** Христовог живота и рада, а затим и на догађаје живота Његових Светитеља на челу са Богородицом, који се догађаји у Цркви прослављају као **Празници** и **Празнични периоди**, као што је велики Пасхални период — са *Великојосним-Предпасхалним, и Постпасхалним-Педесетничким циклусом*, који захватају трећину Црквене године, — или пак круг Божићних и Богојављенских и других Христових Празника, као и циклус Богородичних и Светитељских Празника током године.

Словенски назив „Паримије“ дат је целом том Изборнику по бројним читањима одломака из **Прича** Соломонових (које се на грчком зову „Παροιμίαι“=Пословице, Причице), док је у Грчкој Цркви уобичајен назив „Προφητολόγιον“=Пророкословље, по бројним читаним одломцима из **Пророчких књи́га** Старог Завета.

Ова Старозаветна **Читања**=**Анагнозе** у Новозаветној Цркви Христовој практикована су од самог њеног почетка, о чему постоје многобројна сведочанства из литургијског бића и живота древне Цркве, а то потврђују и многобројна Светоотачка тумачења тих одломака у беседама држаним окупљеном у храмовима народу током Пасхалног и Педесетничког периода и Празничних дана Црквене богослужбене године.

Но о томе нећемо сада овде опширније говорити, само ћемо напоменути да су ти **Паримејско**=**Пророчки** одломци, наравно уз текстове Јеванђеља и Апостолских Дела и Посланица, били они Светописамски текстови који су прво преведени на Словенски језик, од Свете Браће Ћирила и Методија и њихових Ученика. **Паримијеници** су тако, уз Изборно Јеванђеље, Праксапостол и Псалтир, били најстарији рукописи нашег благословеног словенског **богословесног** језика.

Отуда је добро дошао благослов Његове Светости Патријарха свих Српских и Приморских Земаља, Архиепископа Пећског и Митрополита Београдско-Карловачког, Господина Кир ПАВЛА, а од нас свесрдно прихваћен и по скромним могућностима остварен, за нови превод и издање једног оваквог Зборника свих **Паримија**=**Пророкословља**.

Овај **Паримејник**, по угледу на старе словенске и грчке рукописе, настале по потреби Богослужења Православне Цркве, подељен је у два дела или циклуса: 1) **Пасхални** (са Св. Четрдесетницом и Св. Педесетницом), и 2) **Минејски** (са годишњим по месецима кругом Празника: Христових, Богородичних и Светитељских).

За овај наш нови, на почетку Треће Хиљадугодишњице Хришћанства, превод-пренос на данашњи српски језик, користили смо више грчких и словенских издања **црквеног текста** Светог Писма Старог Завета, било у потпуним издањима Библије, било у рукописним или штампаним Богослужбеним књигама. Употребили смо за основу **грчки текст** Седамдесеторице тумача (у критичком издању А. Rahlfs-а, недавно преизданом фотоофсетом од „*Αιδοστόλσκα Διακονία*“ Јеладске Цркве, а и критичко издање Septuaginta u Göttingen-у у 20-ак томова; и такође издања Цариградске и Јеладске Цркве исте Библије у Лукијановој рецензији), и **словенски превод** са тога најстаријег превода (користили смо више штампаних Словенских Библија), уз консултовање неколико новијих превода јеврејског Масоретског /MT/ текста.

За текст Паримија у Богослужбеним књигама наше Цркве користили смо два стара **Словенска Паримејника** (наручени Грчки Профитологиони нису нам још увек стигли), и следећа издања **Богослужбених књига**:

1) **Грчки ТРИОД, ПЕНТИКОСТАР и 12 МИНЕЈА**, штампани с благословом Цариградске Патријаршије у Венецији 1836–1849. г. од јеромонаха Вартоломеја Кутлумушког-Имброског, који је раније штампане исправљао упоређујући их са старим рукописима (рукописи 12–16. века); ово издање преиздала је Јеладска Црква („*Αιδοστόλσκι Διακονία*“) у два пажљиво прегледана издања у Атини: **Триод** 1960. г. (већи формат) и 1994. г. (мањи формат); **Пентикостар** (с предговором из 1836. поменутог Вартоломеја) 1976. године (већи) и 1994. г. (мањи формат); **12 Минеја** изданих 1959/60. г. (већи), и 2. издање 1991/93. г. (мањи формат); ово 2. издање на крају сваког Минеја има додате новије тропаре и кондаке за постојеће непотпуне Службе, и потпуне нове Службе Новоканонизованих Светих Јеладске Цркве.

Прегледали смо и у прошлом веку штампани грчки **Триод**: τὸ ΤΡΙΩΔΙΟΝ, ἐκδ. ὑπὸ Ἀρχιτ. Διονυσίου Πύρρου, νῦν διορθωθείσα ἐγκρίσει τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δαπάναις Γ. Καρυοφύλλη, ἐν Ἀθῆναις 1862, посвећен Свештеној Општини Свете Горе. Такође и два ранија издања грчких **Минеја**, са додатцима типика „по старом распореду Велике Цркве Христове“ (Цариградске): 1) ΜΗΝΑΙΑ, ἐκδ. „Ἐκκλησιαστικῆς βιβλιοθήκης“ Μιχαήλ Σαλιβέρου, Αθῆναι 1904 (одобрењем Св. Синода Јеладске Цркве, ἐπιστάσις Γεωργίου Γεγλῆ). 2) ΜΗΝΑΙΑ, ἐκδ. „ΦΩΣ-Χριστιανικῆς ἐνώσεως ἐργαζομένης νεολαίας“, Αθῆναι 1960–61 (старањем филолога и теолога Никодима Μπιπάλις-а), као и ΤΡΙΩΔΙΟΝ ΚΑΤΑ-ΝΙΚΤΙΚΟΝ, истог издања „ΦΩΣ“ 1992.

2) Црквенословенски ТРИОД ПОСТНИ у издању Московске Патријаршије, с благословом Патријарха Алексија II, Москва 1992 (у 2 тома), и **ЦВЕТНИ ТРИОД-Пентикостар**, истог издања, Москва 1999 (обоје фототипски репринт, али није наведен предложак). — **Црквенословенски МИНЕЈИ**, Кијево 1893/4 (Типографија Кијевопечерске Лавре), фото-репринт, по благослову Патријарха Московског Алексија, Московског Сreteњског манастира (Издатељство „Правило вјери“), у Москви 1996–7, са *прилозима* у сваком Минеју (новим слогом и пагинацијом) **Служби Нових Руских Светитеља и Мученика и Чудотворних Икона**, које нису ушле у ово Кијевско и друга ранија издање. — Такође, **ТРИОД-ТРИПЕСНЕЦ**, издање Синодалне типографије, Москва 1879. — Прегледани су и **МИНЕЈИ** издани 1904. г. у Московској Синодалној типографији, фототипски преиздани, благословом Еп. Шумадијског и администратора Банатског Саве, Крагујевац-Вршац 1983/4. — За **СРБЉАК** коришћени су: *Римнички* из 1761. г. и *Београдски* из 1861.

3) Два стара Словенска ПАРИМЕЈНИКА из 13. века:

А) Српски Београдски (Народна Библиотека Србије, Рс 652, почетак и крај оштећени), који има 108 листова (писаних двостубачно), из прве четврти 13. века; садржи само Велики Пост;

Б) Руски Новгородски из 1271. г. (Библиотека Салтиков-Шчедрин, Q.п. I, 13), који има 258 листова (такође двостубачно, али на неколико места недостаје по 1 или више листова): садржи и Минејски и Посни-Пасхални период.

Запажене карактеристике БЕОГРАДСКОГ ПАРИМЕЈНИКА су ове:

Садржи само **Велики Пост**: од Сирне Среде до Цветног Петка (али је последњих 20 листова врло оштећено влагом, тако да се Паримије Цветне недеље могу видети само по 1 стубац). Паримије, тј. Библијска Читања: Исаије и Књиге Постања, иста су као и данас, док код Прича Соломонових на пар места има разлике у избору дужег или краћег одељка (напр. у *Среду* и *Четвртак 5. седмице* одломци Прича су краћи од данашњих, док је у *Ушорак 2. недеље* одломак дужи за 5 стихова). — Што се тиче текста Св. Писма Старог Завета овај Паримејник има текст вернији старијим Александријским рукописима (нарочито следи корекције Синајског рукописа), али је присутан и текст Лукијанове рецензије. (Интересантно је да и Грчки и нарочито Црквенословенски Триод, у односу на ове старе Паримејнике, има понегде и делове текста уношене из јеврејске Масоретске верзије, вероватно преко Оригенових Хексапла, а у руским црквенословенским издањима вероватно и преко Вулгате). — На сваком *Трипјекћу* (=3. и 6. Час) пред читањем Пророштва Исајиних дат је увек *Тројар Пророштва*, који се често не слаже са данашњим (ми смо их овде превели и унели из Грчког и Црквенословенског Триода), не толико да су то нови Тропари, колико су често другачије размештени. — Текстови **Прокимена** са својим Стиховима, осим ређих случајева, углавном се слажу са данашњима, али су врло често и Прокимени и Стихови дужи од данашњих, тј. узимани су псаламски стихови у целини (понекад и по 2 стиха), потпуније и од Црквенословенског Триода, који опет чешће има дуже Прокимене и Стихове од Грчког Триода. Понегде је за Про-

кимен узет Стих, а наш данашњи Прокимен је стављен као његов Стих. — Тако исто, наведени *Гласови* за певање Тропара и Прокимена често се не слажу са данас означеним у Грчком и Црквенословенском Триоду. (Чини се да су понегде, вероватно још под византијским утицајем, гласови 6. и 8. означени као „коси“, напр.: *Ис·Б·* (=Искошь·Б·) као „коси 2“, дакле 6; и *Ис·Д·* као „коси 4“, дакле 8; док је 7. глас означен као „тешки“: *Тѣж·* како је то и данас у грчком црквеном појању; но ова пракса, или пак преписивач, нису у томе били доследни, јер често напишу и *·ѣ·* и *·ѣ·* и *·и·*). — Извесне примедбе друге врсте указане су на своме месту током ове књиге.

Навешћемо и карактеристике НОВГОРОДСКОГ ПАРИМЕЈНИКА из 1271. године. Датум његовог писања забележен је у запису писара Онуфрија на листу 91, по завршетку текста Прича у *Пейшак 3. недеље*, који запис гласи: „Сију *Парѣмию* писал аз Олуфереје [=Онуфрије; или ако читамо: „Олуф (ј)ереје“, онда = Олуф свештеник] с(и)н Захаријен, а кончах в вторник Веребнија (=Цветне) недељи“. На полеђини пак истог листа стоји запис писара попа Захарије, који је писао и преостали део рукописа: „У лето *ѡѡѡ* (6779=1271) написах книгу сију, аз поп С(ве)т(а)го Димитрија, в великом Новје Граде (=Новгороду), с(а) своим сином к цркви С(ве)тим страстотерпцем Борису и Гљебу, на ма(лој) гори Заволоц(?). Јегда чтете книгу сију, нељепа исправљаите Г(оспода) ради“. — Што се тиче текста Библијских Читања и овде важи оно што је речено за Београдски Паримејник. Дакле: текст *Прича* је на истим местима краћи, док је у 2. Читању на Богојављење, из Књиге Изласка гл. 14, задржао и данас обично пропуштане стихове 19–20 и 24–26. — За текст Септуагинте важи исто што смо запазили и код Београдског. — Новгородски Паримејник садржи, као што рекосмо, и **Великопосни–Пасхални** и **Минејски** део. Овај *Минејски круг*, којег Београдски нема, почиње 1. Септембром, али не иде даље хронолошким редом, те се зато, на крају круга, накнадно враћа на неке пропуштене мање празнике. Да додамо да и овај Паримејник има, у односу на данашње, Прокимене и Стихове опширније; понекад су и другачији, или испремештани, а и означени гласови за певање гдегде се разликују од данашњих.

— Конкретније пак, рукопис Новгородског Паримејника, бар у своме садашњем стању и поретку (преписивачева нумерација листова није установљена, а новија пагинација арапским бројевима често је погрешна, јер су и листови негде испремештани), најпре садржи Паримије Божићњег Вечерња (на првих 7 листова), а затим до 21. листа садржи Паримије Богојављење (Обрезања је прескочено, али ће бити касније). Нема Паримије за Царске Часове Божића и Богојављење, док за Вечерња оба Празника исте су као и данас: 8 на Божић и 13 на Богојављење, са међупевањима као и данас. Међутим, има праксу коју ми данас немамо: испред задњег 8. *Читања* на Божић долазе 3 *Антифона*, затим *Мали Вход* и онда, по древном обичају, читање из Св. Писма Старог и Новог Завета. Ти Антифони су ови: 1) Стихови 1 и 2 *Псалма 1.* и Слава и ниње, уз припјев: „Заштити ме, Господе“; 2) Стихови 1 и 2 *Псалма 2.* уз припјев „Алилуја 3 х“, Слава и ниње: „Јединородни Сине“; 3) Стихови 1 и 2 и 3 *Псалма 110.* уз припјев: „Спаси нас, Сине Божи““. Затим долази *Вход* и *Входноје*, па Тропар: „Рожде-

ство Твоје“, па Прокимен гл. 1: „Господ рече мени: Син мој јеси Ти, ја Те данас родих“, стих: „Ишти од мене и даћу Ти народе у наслеђе“, и онда задње 8. *Читање* из Исаије. Потом долази Прокимен „Обећајте (=Помолите се) и узвратите Господу“ и даље Апостол, Алилуја, Јеванђеље. — На Богојављење исто, испред последњег 13. *Читања*, долазе такође 3 *Антифона* и (вероватно *Вход*, мада се он не спомиње) Библијска читања Старог и Новог Завета. Антифони су: 1) Стих 1 *Псалма* 26, уз припјев: „Помози ми, Господе“; 2) Стих 1 *Псалма* 27, уз припјев „Молитвама Богородице“; 3) Стих 1 *Псалма* 28, уз припјев: „Алилуја 3 х“. Затим место Трисветога „Јелици во Христа“ и задње 13. *Читање* из Исаије; потом Прокимен „Господ је просвећење моје“ и његов стих: „Господ је заштитник“, и Апостол и Јеванђеље. На крају, по „Благословљу Господа“ иду „*воде крстите*“ и поју: „Глас Господњи на водама“, и бивају три Паримије Исаијине на Водоосвећењу.

— Од краја 21. листа почиње **Велики Пост**, где често недостаје по један или више листова, и затим долази Велика Недеља, где је изгубљено још више листова, некад и по десетак, тако да је тешко пратити тачан поредак. Према сачуваним текстовима, Великопосне и Великонедељне Паримије су углавном исте, осим што на Часовима Великог Петка Паримију има само 1. *Час* (којој претходи само један певани тропар: „Днес црквенаја катапетазма раздирајетсја“ и Прокимен пре и после ње), па одмах следе Паримије на Вечерњи (сачувана је само 1, због изгубљених листова, али се лако могу претпоставити и остале, као и то да и Јутрење Велике Суботе има Паримију); затим следе 15. **Паримија** на Велику Суботу: сачувани листову имају тек 6-ту (Изласка, гл. 13–15), са певањем стихова *Песме Мојсијеве* на крају (који су само започети, с напоменом: „и *шако* *сву* *песму* *до* *конца*“, ваљда ради штедње). После 9. *Паримије* уметнут је Прокимен „Господ просвећење моје“ са својим Стихом, а тако исто и после 12. *Паримије* уметнут је Прокимен „Велик је Господ наш“ са Стихом, и следе 13, 14. и 15. *Паримија*, са стиховима *Песме Трију Младића*, који су само започети, с напоменом: „и *пошом* *сву* *Песму* 8. *до* *конца*“. (Грци *Триод*, изд. *Айстолики Диакониа*, нема певање *Песме Мојсијеве*, а има *песму Трију Младића*, док *Атински Триод* из 1862. следује новију Цариградску праксу те даје читање само 3 *Паримије*: 1, 4 и 15; Цариградска пракса у новије време скраћује и *Паримије Божића* и *Богојављења* на само 3!). — У Педесетници, Новгородски *Паримејник* нема читања на Преполовљење, а даље је све исто до Недеље Свих Светих, где је као 2. *Паримија* дат текст *Исаија* 62, 6–12 (уместо *Причез* 1–9), које читање уносимо и у наш превод (као могућу замену).

— Од листа 228 (полеђина, по новијој пагинацији), Новгородски *Паримејник* враћа опет *Минејски циклус*, и има ове Празнике: Септембра 1: Ново Лето; 6: Чудо Св. Михаила у Хони; 8: Рођење Богородице; 14: Крстовдан; Сјечња (фебруара) 2: Срећење; Марта 25: Благовести; Маја 8: Св. Јован Богослов; Јуна 24: Ивандан; Јуна 29: Петропавловдан; Јула 20: Илиндан; Августа 6: Преображење; Августа 15: Успеније; Новембра 8: Аранђеловдан; па онда 16. Јула: Св. Отаца 4. Васељенског Сабора; Новембра 13: Св. Ј. Златоуст; Јануара 1: Обрезање; и на крају Јула 24: „Св. Мученика Христових Бориса и Гљеба“

(чије *Житије—Похвалу* садрже задњих 9 листова: 256-264 овог Паримејника, који је и писан за њихов храм). Важније напомене о овим Празницима наведене су укратко на своме месту у нашој књизи).

— Покушали смо и једва успели да добијемо копију јединог **Хиландарског Паримејника** (Рс бр. 313) из прве половине 13. века, који садржи 160 листова (без почетка и завршетка), али нам је стигао кад је овај Паримејник већ био сложен, преломљен и први табаци ушли у штампу (крајем Сирне недеље, пред сам почетак Великог Поста, кад књига треба да изађе). Прегледавши на брзину не тако јасне фотокопије, понегде испремештаних листова, видели смо да има **Четрдесетницу** и целу **Педесетницу** до Недеље Свих Светих (али неколико листова је испало), а на листовима 150 и 160 почеле су Паримије *1. Сейшембра*, дакле, имао је и *Минејски гео*. Ако Бог да, за друго, темељније издање овог нашег Паримејника (када се уздамо да ћемо језик овог убрзаног превода поправити), надамо се да ћемо детаљно прегледати и *Хиландарски Паримејник*, а такође и још друге сачуване, истина малобројне, рукописне Словенске Паримејнике, и такође један *шттампани* Словенски Паримејник (изд. у Русији крајем 19. века). Настојаћемо да прегледамо и бар неке грчке *Профитолоџије* (зашта смо замолили и очекујемо да добијемо копије *два* Ватопедска рукописа Профитологиона: из 11. века (бр. 626 са 224 листа), и 12. века (бр. 622, са 160 листова).

Да кажемо и то да смо имали у рукама и штампани избор „*Паримије*“ у преводу проф. + Емилијана Чарнића, и Великопосни избор Паримија у преводу јером. Дамаскина (Давидовић), који је у примерку куцаног рукописа, прегледаном и коригованом, сачувао проф. + Богољуб Ђирковић у Патријаршијској библиотеци у Београду.

На крају *Минејског круџа* дали смо и **ОПШТЕ ПАРИМИЈЕ**:

1) **ОПШТЕ Паримије Светитеља-Јерараха**, код којих се запажа обични, **краћи** избор три Паримије, какве имају већина Светитеља, као нпр. Св. Никола; док **шири** избор за 2. и 3. Паримију имају само извесни Оци Јерарси, као нпр. Св. Јован Златоуст; код ових се у 2. Паримији говори опширније о *Божанској мудрости*, а у 3. се опет говори о мудрости и даље о њиховом *страдању* од неправедника и безбожника. Доносимо обе верзије, с тим што ширу стављамо као варијанте другој и трећој, и обележавамо их са **2а.** и **3а.**

2) **ОПШТЕ Паримије Св. Мученика-Свештеномученика и Мученица**; код којих само *1. Паримија* говори о Мученицима као **сведоцима** Бога Истинитог, док су 2. и 3. исте као 1. и 2. Преподобних. Изузетак чини Св. Димитрије, који за 1. и 2. Паримију има сасвим нови избор, а 3. је обична (тј. 2. Мученика, односно 1. Преподобних). Овај пример Св. Димитрија налазимо да би се могао применити и на Св. Георгија и још неке Мученике, и нарочито на Свештеномученике.

3) **ОПШТЕ Паримије Преподобних Отаца и Матера**; познате су три Паримије из Премудрости једнаке за Подвижнике и Подвижнице (изузетак чини Преподобни Сергије Радоњешки, коме је руска црквена пракса дала 2. и 3. Паримију

Светитељску). По угледу пак на грчку *Службу* Преподобне Филотеје Атинске, доносимо као варијанту 3. Паримије (и обележавамо је на крају са **За.**) један избор из *Прича о врлинској жени* (у тексту се не спомиње да ли је удата), те тај избор може послужити као 3. *Паримија* извесним Српским, а и другим, Светитељкама-Владаркама, а и неким од Преподобних Жена.

За **Свете Апостоле** нисмо издвајали посебно 3 Паримије, него смо током Минејског редоследа указивали већ одређена или могућа Читања, као што је нпр. карактеристичан избор за *Св. Ай. Тому, б. Окшобра*.

— Код наших Српских Краљева Великомученика, као и код Краљева Преподобних, предложили смо да 1. Паримија буде као Св. Цара Константина, пошто су и они као и он били **ктитори** великих цркава, а остале две Паримије су као Мученика, односно Преподобних.

Остављамо, ако Бог да, за следеће издање **ПАРИМЕЈНИКА** опширнију реч о развоју древне црквене богослужбене праксе *Читања-Анагноза* Светог Писма Старог Завета у изабраним типолошким, месијанским одломцима, у којима се види живи и спасоносни однос Бога Живог и Истинитог са Израјљем, а такође и провиденцијални однос Откривајућег се Бога са читавим Родом Људским; а који пробрани теофанијски, месијански одломци, уз читање Ново-заветних Јеванђеља и ПраксаАпостола, одувек чине срж *Богослужења* Једине Свете Саборнокатоличанске и Апостолске Цркве Христове Православне.

Захваљујемо свима који су нам у овом делу помогли, а посебно Браћи Симеоновцима у Врњачкој Бањи, и уносимо срдачну благодарност Господу и Светима Његовим што нам је, грешнима и недостојнима, дао снаге да макар и овако настављамо свето Кирилометодијевско и Светосавско дело у Цркви Божијој народа Српскога.

*Уочи Крсноваскрсно-Пасхалне Велике Четрдесетнице,
Лейла Господњеј 2001. — У Манастиру Тврдошу*

+ Ејиској
6.ЗХП Аџанасије

⊕ ⊕ ⊕
САДРЖАЈ

**СВЕТИ И ВЕЛИКИ ПОСТ,
ЧЕТРДЕСЕТНИЦА И ПЕДЕСЕТНИЦА**

Среда Сирне Седмице	7
Петак Сирне Седмице	9
Прва Седмица Поста	11
Друга Седмица Поста	25
Трећа Седмица Поста	38
Четврта Седмица Поста	51
Пета Седмица Поста	62
Шеста-Цветна Седмица Поста	76
ЦВЕТИ	93
Велики Понедељак	94
Велики Уторак	98
Велика Среда	100
Велики Четвртак	103
ВЕЛИКИ ПЕТАК	107
ВЕЛИКА СУБОТА	113
ПАСХА ГОСПОДЊА – ВАСКРС	136
Преполовљење Педесетнице	137
ВАЗНЕСЕЊЕ ГОСПОДЊЕ – СПАСОВДАН	139
Недеља Светих Отаца у Никеји	141
Недеља Свете Педесетнице	143
Недеља Свих Светих	145
Недеља Друга по Педесетници – Свих Светих на земљи Српској Просијавших	147

**ПАРИМИЈЕ ПРАЗНИКА И СВЕТИХ ПО МИНЕЈИМА
СЕПТЕМБАР:**

1. ПОЧЕТАК НОВОГ ЛЕТА и Преп. Симеон Столпник	151
3. Свети Јоаникије, Први Патријарх Српски	153
5. Свети Пророк Захарије и Јелисавета	153
6. Чудо Св. Архангела Михаила у Хони	153
8. РОЂЕЊЕ Пресвете БОГОРОДИЦЕ	154
13. Обновљење Храма Христовог Васкрсења	155
14. Свемирно Воздвижење Часног Крста	157
15. Свети Симеон, Архиепископ Солунски	158
17. Света Мученица Софија и три кћери: Вера, Љубав и Нада	159

24. Преподобни Симон Српски (Првовенчани Краљ)	159
25. Преподобни Сергије Радоњешки	159
26. Свети Апостол и Јеванђелист Јован Богослов	159

ОКТОБАР:

1. Покров Пресвете Богородице	161
6. Свети Апостол Тома	163
9. Свети Апостол Јаков Алфејев	165
9. Свети Стефан Нови (Слепи), Деспот Српски	165
9. Свети Стефан Штиљановић и Јелена	165
11/18. Недеља Светих Отаца Седмог Васељенског Сабора	165
14. Преподобна Петка – Параскева	167
18. Свети Апостол и Јеванђелист Лука	168
18. Свети Петар Цетињски	169
19. Преподобни Прохор Пчињски	169
23. Свети Апостол Јаков — брат Божији	169
26. Свети Великомученик Димитрије	171
28. Свети Архиепископ Арсеније Српски	173
30. Св. Краљ Стефан Милутин и Преподобни Теоктист (Драгутин) и Света Јелена, Мајка њихова	173

НОВЕМБАР:

8. Сабор Св. Архангела Михаила и Гаврила	173
9. Свети Нектарије Егински	177
11. Свети Теодор Студит	177
11. Свети Великомученик Стефан Дечански, Краљ	177
13. Свети Јован Златоуст	178
14. Свети Апостол Филип	181
14. Свети Григорије Палама	181
16. Свети Апостол и Јеванђелист Матеј	181
21. ВАВЕДЕЊЕ Пресвете БОГОРОДИЦЕ	182
25. Света Великомученица Екатерина	183
30. Свети Апостол Андреј Првозвани	183

ДЕЦЕМБАР:

2. Свети Мученик Цар Урош Српски	186
2. Преподобни Јоаникије Девички	186
4. Света Великомученица Варвара	186
4. Преподобни Јован Дамаскин	186
5. Преподобни Сава Освећени	186
6. Свети Николај Мирликијски	188
10. Свети Јован Деспот Српски	190
11/17. Недеља Светих Праотаца	192
12. Свети Спиридон Чудотворац	192
13. Свети Свештеномуч. Гаврило, Патријарх Српски	192
13. Свети Петозарни Мученици: Евстратије, Авксентије, Евгеније, Мардарије и Орест	192

17. Свети Пророк Данило и Три Младића: Ананија, Азарија и Мисаил	194
17. Преподобни Мученици Пајсије и Авакум	194
18/24. Недеља Светих Отаца (пред Божић)	195
20. Свети Игњатије Богоносац и Свети Данило Други, Хумски и Пећски	196
20. Свети Праведни Јован Кронштатски	196
24. Бадњи Дан	197
25. Рођење Христово – БОЖИЋ	199
26/30. Недеља Светих Богоотаца: Јосифа Заручника, Давида Цара и Јакова Брата Божијег	204
27. Свети Првомученик Архиђакон Стефан	204
ЈАНУАР:	
1. ОБРЕЗАЊЕ ГОСПОДЊЕ и Свети Василије Велики	205
2. Преподобни Серафим Саровски	207
4. Свети Евстатије Први, Архиепископ Српски	207
5. КРСТОВДАН	209
6. БОГОЈАВЉЕЊЕ	211
10. Свети Теофан Затворник	221
11. Преподобни Теодосије, Начелник Општежића	221
14. Свети Сава, Први Архиепископ Српски	221
17. Преподобни Антоније Велики	223
18. Св. Атанасије и Кирило Александријски	223
18. Свети Максим, Архиепископ Београдско-Крушедолски	223
20. Преподобни Јевтимије Велики	224
25. Сабор Руских Новомученика и Исповедника	224
25. Свети Григорије Богослов	224
27. Пренос Моштију Св. Јована Златоуста	224
30. Света Три Јерарха	224
ФЕБРУАР:	
2. СРЕТЕЊЕ ГОСПОДЊЕ	226
8. Св. Сава Други, Архиепископ Српски	228
11. Св. Новомученик Ђорђе Кратовац	228
13. Преподобни Симеон Мироточиви	228
18. Св. Фотије Велики Цариградски	228
24. Прво и Друго Обретење Главе Св. Јована Претече	229
МАРТ:	
9. Св. 40 Мученика Севастийских	231
25. БЛАГОВЕСТИ Пресвете БОГОРОДИЦЕ	231
АПРИЛ:	
10. Св. Свештеномуч. Григорије Пети, Патријарх Цариградски	233
23. Св. Великомученик Георгије Победоносац	234
25. Св. Апостол и Јеванђелист Марко	235
27. Спаљивање Моштију Светога Саве Српског	235

29. Св. Василије Херцеговачки, Чудотв. Тврдошки и Острошки 235
30. Св. Апостол Јаков, брат Јована Богослова 237

МАЈ:

8. Св. Апостол и Јеванђелист Јован Богослов 237
10. Св. Апостол Симон Зилот 237
11. Св. Равноапостолни Методије и Кирило 237
21. Св. Равноапостолни Цареви Константин и Јелена 238
22. Св. Великомученик Краљ Јован Владимир Српски 240
25. Треће Обретење Главе Св. Јован Крститеља 240

ЈУНИ:

11. Св. Апостоли Вартоломеј и Варнава 240
15. Св. Великомученик Лазар Косовски 240
15. Св. Мученици и Новомученици Српски 240
19. Св. Апостол Јуда (Јаковљев) Брат Господњи 240
24. Рођење Св. Јована Претече 242
29. Св. Првоврховни Апостоли Петар и Павле 244
29. Св. Првоврховни Апостол Павле 246

ЈУЛИ:

1. Св. Мученици Козма и Дамјан Бесребреници 249
5. Св. Атанасије Атонски и Сергије Радоњешки 249
10. Св. Антоније Кијево-Печерски 249
11. Св. Великомученица Ефимија Свехвална 249
12. Спомен Иконе Пресвете Богородице Тројеручице 249
15. Св. Равноапостолни Кнез Владимир Руски 250
13/19. Недеља Св. Отаца Шест Васељенских Сабора 250
19. Св. Стефан Деспот Српски и Св. Мајка Евгенија – Милица 250
20. Св. Пророк Илија Тесвићанин 250
24. Св. Мученици Борис и Глеб 255
25. Уснуће Св. Ане, Мајке Богородичине 255
27. Св. Великомученик Пантелејмон 256
30. Преподобна Мати Ангелина Српска 256

АВГУСТ:

1. Происхођење Часнога Крста 256
6. ПРЕОБРАЖЕЊЕ ГОСПОДЊЕ 258
9. Св. Апостол Матија 260
15. УСПЕНИЈЕ Пресвете БОГОРОДИЦЕ 262
24. Св. Свештенмученик Козма Етолски 263
25. Св. Апостоли Вартоломеј и Тит 264
29. Усековање Часне Главе Св. Јована Крститеља 264
30. Сабор Српских Просветитеља 266
ОПШТЕ ПАРИМИЈЕ СВЕТИТЕЉА–ЈЕРАРХА 268
ОПШТЕ ПАРИМИЈЕ МУЧЕНИКА–МУЧЕНИЦА 272
ОПШТЕ ПАРИМИЈЕ ПРЕПОДОБНИХ ОТАЦА И МАТЕРА 274
Реч уз њевод Словенској и Грчкој Паримејника 277

